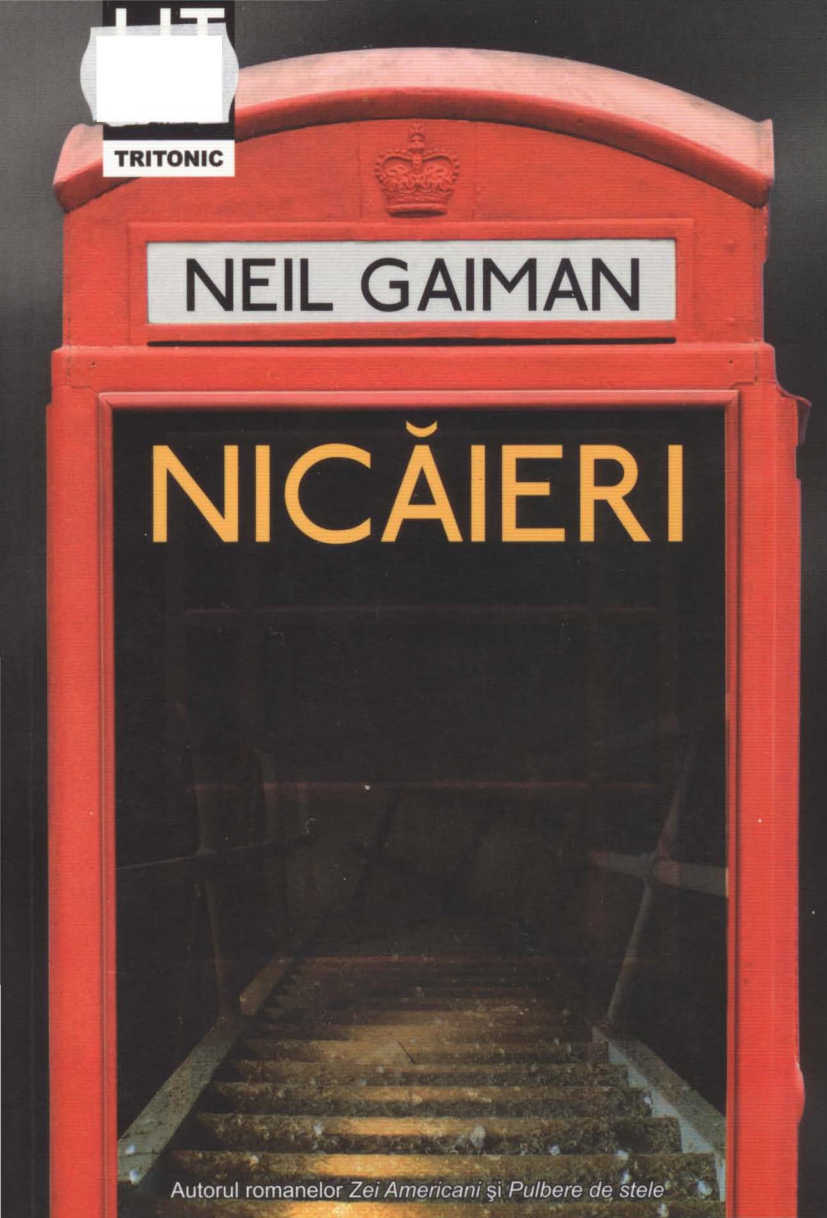
TRITONIC
NEIL GAIMAN
NICĂIERI
Autorul romanelor Zei Americani și Pulbere de stele

Neil Gaiman
Neverwhere
Copyright © 1997 by Neil Gaiman
Published by arrangement with Writers House LLC.
Copyright © TRITONIC 2007 pentru prezenta ediție în limba română

TRITONIC Grup Editorial
Str. Coacăzelor nr. 5, București
e-mail: editura@tritonic.ro
tel./fax.: +40.21.242.73.77

www.tritonic.ro
http://tritonicnews.blogspot.com

Colecția: LIT
Coordonator: MICHAEL HAULICA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GAIMAN, NEIL
Nicăieri / Neil Gaiman ; trad.: Liviu Radu - București : Tritonic, 2007
ISBN 978-973-733-157-1

I. Radu, Liviu (trad.)

821.111-31=135.1

Coperta: ALEXANDRA BARDAN
Ilustrația copertei: © James Steidl | Dreamstime.com;
© Editorial | Dreamstime.com
Redactor: VICTOR DRAGOMIR
Tehnoredactor: OFELIA COȘMAN

Comanda nr. T 320 / august 2007
Bun de tipar: septembrie 2007
Tipărit în România

CARTEA PRIN POȘTĂ
Pentru cărțile comandate, editura suportă costurile de transport prin poștă. În plus:
– pentru **2** cărți se acordă o reducere de 10 %
– de la **3** cărți în sus se acordă o reducere de 15%.
Pentru a obține oricare dintre aceste cărți, trimiteți comanda dumneavoastră pe adresa: **Editura TRITONIC, C.P. 3-12 BUCUREȘTI,** prin fax: **021.242.73.77**, la tel.: **0728.877.443** sau prin e-mail la: **editura@tritonic.ro**.

NEIL GAIMAN

NICĂIERI

Traducere și note de LIVIU RADU

TRITONIC
LIT

Neil Gaiman a cîştigat trei premii Hugo, două Nebula, unul World Fantasy, patru Bram Stoker, nouă Locus, cîte două British SF şi Mythopoeic, patru Geffen şi unul International Horror Guild. A mai cîştigat premii în Spania, Fanţa, Brazilia, Germania, Italia.

Scriitor profesionist de peste douăzeci de ani, autor de romane, dar şi de non-fiction (e de menţionat monografia *Duran Duran* din 1984) şi romane grafice, editor de antologii, scenarist, maestru de ceremonii la marile premii mondiale de F&SF, Neil Gaiman s-a născut în Anglia, în 1960, dar acum trăieşte în Statele Unite, lîngă Minneapolis, Minnesota. Cărţile lui au fost traduse în peste douăzeci de ţări. A cîştigat mai mult de zece premii internaţionale pentru romanele sale grafice, iar în 1991, *Sandman nr.19* a luat premiul World Fantasy pentru povestire, fiind prima bandă desenată din lume care a cîştigat un premiu literar.

Site-ul lui (www.neilgaiman.com) primeşte lunar 1,4 milioane vizitatori. Vinde 1,2 milioane de cărţi pe an. Căutînd „Neil" pe Google, din cele 84 milioane de referinţe, primele două sînt la Neil Gaiman (urmează Neil Young, Neil Armstrong, Neil Diamond).

Printre admiratorii lui se numără Norman Mailer, Stephen King, Alice Cooper, Tori Amos.

Alte cărţi de Neil Gaiman apărute la Editura Tritonic:
Zei americani, trad. Liviu Radu, 2006
Băieţii lui Anansi, trad. Liviu Radu, 2006
Pulbere de stele, trad. Liviu Radu, 2007

Pentru Lenny Henry, prieten și coleg, care a făcut ca această carte să apară; și pentru Merrilee Heifetz, prietenă și agent literar, care face totul bine.

N-am fost niciodată în St. John's Wood. Nu îndrăznesc să mă duc. S-ar putea să mă sperie noaptea puzderiei de brazi, să-mi fie teamă să nu dau de o cupă roșie cu sînge și de bătăile aripilor Vulturului.

Napoleon din Notting Hill, G. K. Chesterton

De-ai dăruit îmbrăcăminte,
În noaptea asta, într-un fel,
Vei ști că ai fost om cu minte
Iar Domnul te-o primi la el.

În noaptea asta, pînă-n zori,
Te vei mai bucura nițel
De foc, cămin și lumînări
Iar Domnul te-o primi la el.

De-ai dat pomană mîncărică,
În noaptea asta, într-un fel
De iad n-o să-ți mai fie frică
Iar Domnul te-o primi la el..

Cîntec de jelit morții (popular)

Prolog

În noaptea dinaintea plecării la Londra, Richard Mayhew nu se bucurase.

Începuse seara bucurîndu-se: se bucurase cînd citise cărțile de vizită de rămas-bun și cînd fusese îmbrățișat de mai multe tinere doamne — nu chiar neatrăgătoare — dintre cunoștințele sale; se amuzase cînd fusese avertizat în legătură cu pericolele și relele din Londra și cînd primise cadou o umbrelă albă, pe care era desenată harta metroului din Londra, unbrelă cumpărată cu banii strînși de prietenii săi; îi făcuseră plăcere primele halbe cu bere; dar apoi descoperise, cu fiecare halbă, că petrecerea îi făcea din ce în ce mai puțină plăcere; iar acum stătea și tremura pe trotuarul din fața cîrciumii dintr-un orășel scoțian, cîntărind meritele relative ale faptului că ți-e rău sau că nu ți-e rău, și nu se amuza deloc.

În interiorul cîrciumii, prietenii lui Richard continuau să sărbătorească plecarea sa iminentă cu un entuziasm care, pentru el, începea să devină sinistru. Richard stătea pe trotuar și ținea bine umbrela strînsă, întrebîndu-se dacă plecarea în sud, la Londra, era, cu adevărat, o idee bună.

— Trebuie să fii atent, zise o voce bătrînească, răgușită. Or să te umfle cît ai zice pește. N-aș fi surprinsă dacă te-ar băga la pîrnaie.

Doi ochi pătrunzători îl priveau dintr-o față tuciurie, cu nas coroiat.

— Te simți bine?

— Da, mulțumesc, zise el.

Richard era un tînăr cu figură de puștan, cu păr negru, ușor cîrlionțat, și cu ochi mari, căprui. Arăta ciufulit, abia trezit din somn, lucru care-l făcea mai atrăgător pentru sexul opus decît ar fi crezut sau ar fi priceput el vreodată.

Figura tuciurie se îmblînzi.

— Ține, sărmanule, zise bătrîna, și vîrî în mîna lui Richard o monedă de cincizeci de penny. De cît timp ești pe străzi?

— Nu-s un vagabond, îi explică Richard, stînjenit, încercînd să dea moneda înapoi băbuței. Vă rog, luați-vă banii. Mă simt bine. Am ieșit afară doar ca să respir aer curat. Plec mîine la Londra, adăugă el.

Femeia se uită în jos spre el, bănuitoare, apoi își luă înapoi cei cincizeci de penny și-i făcu să dispară între straturile de haine și șaluri în care era înfășurată.

— Am fost la Londra, îi mărturisi ea. M-am căsătorit în Londra. Dar el era soi rău. Mămica mea mi-a spus să nu mă mărit cu un străin, dar eu eram tînără și frumoasă, deși n-ai crede așa ceva în ziua de azi, și mi-am urmat inima.

— Sînt convins, spuse Richard; convingerea că avea să i se facă greață începu, treptat, să se reducă.

— Și grozav de bine am făcut. Am rămas fără locuință, deci știu cum e asta, zise bătrîna. De aceea am crezut că nici tu n-ai casă. De ce te duci la Londra?

— Am primit o slujbă, îi spuse el, mîndru.

— Și cu ce te ocupi? îl întrebă femeia.

— Hmm, cu hîrtii de valoare, zise Richard.

— Eu am fost dansatoare, spuse bătrîna, și țopăi cu stîngăcie de jur împrejur pe trotuar, fredonînd nemelodios de una singură; apoi se legănă dintr-o parte în alta ca un titirez gata să se oprească; în cele din urmă rămase locului, în fața lui Richard. Întinde mîna, îi zise ea, și o să-ți ghicesc viitorul.

Tînărul făcu ce i se ceruse. Femeia îi prinse palma cu mîna ei bătrînă, o ținu bine, apoi clipi de cîteva ori, ca o bufniță care înghițise un șoarece prea mare. Ai un drum lung de făcut... zise ea, uimită.

— La Londra, îi zise Richard.

— Nu-i vorba chiar de Londra... zise bătrîna și făcu o pauză. Nu de Londra pe care o știu eu.

Începu să plouă ușor.

— Scuze, zise femeia. Totul începe cu niște uși.

— Uși?

Femeia dădu din cap. Ploaia începu să cadă mai puternic, răpăind pe acoperișuri și pe asfaltul drumului.

— În locul tău aș fi atent la uși.

Richard se ridică, puțin dezechilibrat.

— Bine, zise el, oarecum nesigur cu privire la modul în care trebuia să trateze o informație de o asemenea natură. Așa am să fac. Mulțumesc.

Ușa cîrciumii se deschise, iar în stradă se scurse lumină și zgomot.

— Richard! Ești bine?

— Mda, sînt bine. Mă întorc într-o secundă.

Bătrîna șontîcăia deja pe stradă, prin ploaia torențială, udîndu-se. Richard simțea că trebuie să-i dea ceva: evident, nu putea să-i dea bani. Se grăbi după ea, pe strada îngustă, cu ploaia rece care i se scurgea pe față și prin păr.

— Poftim, zise Richard.

Umblă la mînerul umbrelei, încercînd să găsească butonul care o deschidea. Se auzi un *clic*, apoi umbrela înflori într-o hartă albă, uriașă, a rețelei metroului londonez, fiecare linie trasată cu o altă culoare, fiecare stație însemnată și avînd numele scris alături.

Bătrîna luă umbrela, recunoscătoare, apoi îi zîmbi drept mulțumire.

— Ai un suflet bun, îi zise ea. Uneori, asta-i suficient ca să fii în siguranță, oriunde te-ai duce. Dar, adăugă ea, clătinînd din cap, în majoritatea cazurilor, nu-i.

Strînse bine umbrela cînd o rafală de vînt amenință să i-o smulgă sau să i-o întoarcă pe dos. Își înfășură brațele în jurul ei și se încovoie și mai mult împotriva ploii și a vîntului. Apoi dispăru în furtună și în noapte, o formă rotundă, albă, acoperită cu numele stațiilor metroului din Londra — Earl's Count,

Marble Arch, Blackfriars, White City, Victoria, Angel, Oxford Circus...

Richard se pomeni întrebîndu-se, ca un beţiv, dacă exista, cu adevărat, un circ în Oxford Circus: un circ adevărat, cu clovni, femei frumoase şi animale periculoase. Uşa localului se deschise încă o dată: o izbucnire de sunete, de parcă butonul pentru sonor al cîrciumii tocmai fusese răsucit la volum maxim.

— Richard, idiotule, e petrecerea ta, iar tu pierzi toată distracţia!

Richard se întoarse în crîşmă. Greaţa îi dispăruse, o dată cu toate ciudăţeniile acelea.

— Arăţi ca un şoarece înecat, zise cineva.

— N-ai văzut niciodată un şoarece înecat, răspunse Richard.

Cineva îi dădu un whisky mare.

— Ia-l şi dă-l peste cap. O să te încălzească. Ştii, n-o să găseşti scotch adevărat la Londra.

— Sînt sigur că o să găsesc, oftă Richard, în timp ce din păr apa îi picura în băutură. Au de toate în Londra.

Dădu scotch-ul peste cap, iar după asta, cineva îi aduse altă băutură. Apoi seara deveni înceţoşată şi se sparse în fragmente: tîrziu, îşi aminti doar sentimentul că avea să părăsească ceva mic şi raţional — un loc plin de logică — pentru ceva uriaş şi bătrîn, care nu avea nici un sens; că vomitase interminabil într-o rigolă plină cu apă de ploaie, cîndva, la o oră timpurie a dimineţii; şi o formă albă, însemnată cu simboluri colorate bizar, ca un gîndăcel rotund, care se îndepărta de el prin ploaie.

În dimineaţa următoare luă trenul pentru o călătorie de şase ore spre sud, care avea să-l ducă la ciudatele turnuri şi arcuri gotice din gara St. Pancras. Mama sa îi dădu o prăjitură cu nuci pe care i-o făcuse pentru drum şi un termos plin cu ceai. Iar Richard Mayhew plecă la Londra simţindu-se ca naiba.

Unu

Fata alerga deja de patru zile, o goană aiurea prin coridoare și tuneluri. Era flămîndă, epuizată și mai obosită decît se putea, iar fiecare ușă se dovedea mai greu de deschis. După patru zile de fugă, găsise o ascunzătoare, o vizuină mică de piatră, sub lume, unde avea să fie în siguranță — se ruga să fie așa — și, în cele din urmă, adormi.

Domnul Croup* îl angajase pe Ross la ultimul Tîrg Plutitor, care se ținuse în Westminster Abbey.

— Consideră-l un canar, îi spuse el domnului Vandemar.

— Cîntă? întrebă domnul Vandemar.

— Mă îndoiesc. Mă îndoiesc sincer și profund, spuse domnul Croup, trecîndu-și mîna prin părul său moale, portocaliu. Nu, bunul meu prieten, vorbeam metaforic — e în genul păsărilor care sînt luate jos, în mine.**

Domnul Vandemar dădu din cap, înțelegerea cuprinzîndu-l încet: da, un canar. Domnul Ross nu avea altă asemănare cu un canar. Era uriaș — aproape la fel de solid ca și domnul Vandemar — extrem de murdar și complet lipsit de păr, vorbea foarte puțin, cu toate că avusese grijă să spună fiecăruia dintre ei că-i place să ucidă ființe și că se pricepea la așa ceva, iar

---

* „croup" — „crupă"; „ross" — „scoarță de copac"

** în secolele trecute, minerii luau cu ei colivii cu păsări sau animale mici, care sesizau mai ușor gazele toxice din subteran

cu declarația asta îi amuzase pe domnul Croup și pe domnul Vandemar. Dar era un canar și nu știa asta. Deci domnul Ross mergea înainte, în tricoul lui jegos și cu blugi murdari, iar Croup și Vandemar mergeau în urma lui, în costumele lor negre, elegante.

Pentru un observator, există patru metode simple de a-i deosebi pe domnul Croup și pe domnul Vandemar: în primul rînd, domnul Vandemar este cu două capete și jumătate mai înalt decît domnul Croup; în al doilea, domnul Croup are ochi de un albastru ca de porțelan decolorat, în timp ce ochii domnului Vandemar sînt căprui; în al treilea, în timp ce domnul Vandemar și-a făcut inelele pe care le poartă pe mîna dreaptă din craniile a patru corbi, domnul Croup nu are bijuterii la vedere; în al patrulea rînd, domnului Croup îi plac cuvintele, în timp ce domnul Vandemar e întotdeauna flămînd. În plus, nu seamănă deloc între ei.

Un foșnet în bezna tunelului; cuțitul domnului Vandemar apăru în mîna acestuia, apoi nu mai fu în mîna lui, tremurînd ușor la vreo zece metri de el. Individul se duse după cuțit și-l ridică, apucîndu-l de plăsele. În lamă era tras în țeapă un șobolan cenușiu, iar gura acestuia se deschidea și se închidea neputincioasă, în timp ce viața se scurgea din el. Bărbatul îi strivi craniul între arătător și degetul mare.

— Acum avem un șobolan care n-o să mai povestească nimic, zise domnul Croup și chicoti de propria glumă; domnul Vandemar nu-i răspunse. Șobolan. Adică turnător. Poveste. Te-ai prins?

Domnul Vandemar trase șobolanul din lama cuțitului și începu să-l mestece gînditor, începînd de la cap. Domnul Croup îl plesni peste mînă, făcîndu-l să arunce animalul.

— Încetează! zise el, iar domnul Vandemar își puse cuțitul la locul lui, cam fără chef. Vino-ți în fire, șuieră domnul Croup, încurajator. Poți să găsești oricînd alt șobolan. Acum, înainte! Avem treabă. Avem oameni de caftit.

Trei ani în Londra nu-l schimbaseră pe Richard, dar schimbaseră modul în care percepea orașul. Inițial, Richard își

imaginase Londra ca pe o urbe cenușie, chiar neagră, luîndu-se după pozele pe care le văzuse. Fusese surprins să descopere că e plină de culoare. Era un oraș cu cărămidă stacojie și piatră albă, autobuze roșii și taxiuri mari, negre, cutii pentru scrisori de un roșu aprins, parcuri și cimitire verzi.

Era un oraș în care foarte vechiul și noul stînjenitor se înghionteau reciproc, nu într-un mod dezagreabil, ci fără respect; un oraș de prăvălii, de birouri, de restaurante și de locuințe, de parcuri, de biserici, de monumente ignorate și de palate remarcabil de nepalatești; un oraș cu sute de districte cu nume bizare — Crouch End, Chalk Farm, Earl's Court, Marble Arch* — și cu identități bizar de distincte; un oraș zgomotos, murdar, vesel, zăpăcit, care se hrănea de pe urma turiștilor, avea nevoie de ei și-i disprețuia, în care viteza medie de transport nu crescuse de trei sute de ani, ca urmare a jumătate de veac de lărgire intermitentă a drumurilor și de compromisuri nepricepute între nevoile traficului — indiferent dacă acesta era cu cai sau, mai recent, motorizat — și nevoile pietonilor; un oraș în care locuiau și mișunau oameni de toate culorile, de toate soiurile, și cu tot felul de maniere.

Cînd venise prima dată, considerase Londra uriașă, neobișnuită, imposibil de înțeles, în care numai harta metroului, acea expunere topografică multicoloră a liniilor de tren și a stațiilor subterane, dădea o oarecare impresie de ordine. Treptat, își dăduse seama că harta metroului era o ficțiune comodă, care făcea viața mai ușoară, dar care nu avea nici o asemănare cu forma adevărată a orașului de deasupra. Își spusese odată, plin de trufie, că era ca și cum ar fi făcut parte dintr-un partid politic, apoi, încercînd să explice la o petrecere, unui grup de străini uimiți, asemănarea dintre harta metroului și politică, decisese ca în viitor să lase comentariile politice în seama altora.

Continuă, lent, printr-un proces de osmoză și de cunoaștere de fond (care e ca zgomotul de fond, doar că mai folositoare),

---

*Crouch End — Fundătura pîndei, Chalk Farm — Ferma de cretă, Earl's Court — Curtea contelui, Marble Arch — Arcul de marmură

să înțeleagă orașul, un proces care se acceleră cînd își dădu seama că adevărata Londră n-are decît cîțiva kilometri pătrați și se întinde din Aldgate, în est, pînă în Fleet Street și tribunalele din Old Bailey în vest, un municipiu mărunt, care găzduia acum instituțiile financiare din Londra, și că acolo începuse totul.

Cu două mii de ani în urmă, Londra fusese un sătuc celt, pe malul de nord al Tamisei, pe care îl ocupaseră romanii, apoi se stabiliseră în el. Crescuse încet, pînă cînd, peste vreo mie de ani, ajunsese la mărunta cetate regală a Westminsterului, aflată în vecinătate, în vest, iar odată construit Podul Londrei, orașul dăduse în Southwark, aflat chiar dincolo de rîu; și continuase să crească, păduri, cîmpuri și mlaștini dispărînd lent sub urbea înfloritoare, continuase să se extindă, ocupînd alte sate mici și cătune, precum Whitechapel și Deptford în est, Hammersmith și Sheperd's Bush în vest, Camden și Islington în nord, Battersea și Lambeth dincolo de Tamisa, în sud, absorbindu-le pe toate, cum o baltă de mercur ocupă și încorporează bălți mai mici de mercur, lăsînd în urmă doar numele lor.

Londra devenise ceva uriaș și plin de contradicții. Era un loc bun și un oraș frumos, dar există un preț care trebuie plătit pentru toate locurile bune și există un preț pe care trebuie să-l plătească toate lucrurile bune.

După un timp, Richard se pomeni vorbind despre Londra plin de siguranță; cu vremea, începu să fie mîndru de faptul că nu vizitase nici unul dintre punctele turistice din Londra (cu excepția Turnului, cînd mătușa Maude venise în oraș pentru un sfîrșit de săptămînă, iar Richard se pomenise că, deși nu avea chef, trebuise s-o însoțească).

Dar Jessica schimbase toate astea. Richard se pomeni că o acompaniază — în alte weekend-uri, altminteri plăcute — în locuri precum National Gallery sau Tate Gallery, unde află că plimbatul prea îndelungat printr-un muzeu poate să-ți provoace dureri de picioare, că marile comori artistice ale lumii încep să ți se încețoșeze în minte după un timp, și că prețul pe care-l cer, cu obrăznicie, cafenelele din muzee pentru o felioară de

prăjitură și o ceașcă de ceai depășește capacitatea omenească de înțelegere.

— Uite-ți ceaiul și eclerul, îi spuse el Jessicăi. Cred că ar fi costat mai puțin dacă am fi cumpărat un Tintoretto.

— Nu exagera, îi spuse, veselă, Jessica. Oricum, la Tate nu există nici un Tintoretto.

— Trebuia să cumpăr prăjitura asta cu cireșe, zise Richard. Așa or să poată să mai achiziționeze un Van Gogh.

O întîlnise pe Jessica în Franța, într-o excursie de final de săptămînă la Paris, cu doi ani în urmă; de fapt, o întîlnise la Luvru, unde încercase să găsească grupul de prieteni de la serviciu, care organizase excursia. În timp ce se uita la o sculptură imensă, mersese cu spatele și se ciocnise de ea — admirînd un diamant foarte mare și cu importanță istorică. Richard încercase să-și ceară scuze în franceză — limbă pe care n-o vorbea — renunțase, și începuse să se scuze în engleză, apoi încercase să se scuze în franceză pentru că se scuzase în engleză, pînă cînd observase că Jessica era englezoaică pînă-n măduva oaselor. Între timp, ea hotărîse că, drept scuză, Richard trebuia să-i cumpere un sandviș franțuzesc scump și un suc de mere carbogazos, care avea un preț exagerat. De fapt, acesta fusese începutul relației lor. După aceea, nu reușise s-o convingă pe Jessica de faptul că nu-i place să viziteze galeriile de artă.

În weekend-urile în care nu se duceau la galerii de artă sau la muzee, Richard se ținea după Jessica în timp ce ea făcea cumpărături, lucru care se săvîrșea, în întregime, în Knightsbridge-ul îmbelșugat, o plimbare scurtă pe jos și o călătorie și mai scurtă cu taxiul din apartamentul ei, dintr-o colivie din Kensington. O însoțea în turneul prin centre comerciale imense, precum Harrods sau Harvey Nichols, magazine în care ea putea să cumpere orice, de la bijuterii la cărți și articole de băcănie pentru toată săptămîna.

Richard simțea o adevărată veneratie pentru Jessica, o femeie frumoasă, deseori amuzantă, si care avea, în mod sigur, să reușească în viață. Iar Jessica vedea în Richard un potențial enorm care, ținut bine în frîu de o femeie pricepută, ar fi făcut

din el accesoriul matrimonial perfect. Dacă ar fi fost reglat numai puțin, își șoptea ea, și-i dădea cărți cu titluri de genul *Cum să te îmbraci ca să ai succes* sau *O sută douăzeci și cinci de obiceiuri ale bărbaților cu succes*, precum și cărți despre cum să conduci o întreprindere ca o campanie militară, iar Richard îi mulțumea întotdeauna și intenționa mereu să le citească. În raionul de modă pentru bărbați de la Harvey Nichols, Jessica îi alegea acel fel de haine pe care credea ea că trebuie să le poarte — iar el le purta, cel puțin în timpul săptămînii. Iar la un an după prima lor întîlnire, Jessica îi spuse că era de părere că venise timpul să se ducă să cumpere un inel de logodnă.

— De ce ieși cu ea? îl întrebă Gary, în serviciul de Evidență a Acțiunilor, la optsprezece luni după aceea. E îngrozitoare.

Richard clătină din cap.

— Dacă o cunoști, îți dai seama că e o scumpă.

Gary puse jos păpușa de plastic ce înfățișa un troll și pe care o luase de pe biroul lui Richard.

— Sînt surprins că te lasă să te joci cu așa ceva.

— N-am discutat niciodată despre acest subiect, zise Richard, luînd una dintre făpturile de pe biroul său; păpușa avea o claie de păr portocaliu și o expresie de oarcare zăpăceală, de parcă s-ar fi pierdut.

De fapt, discutaseră despre acel subiect. Jessica se convinsese, însă, că acea colecție de trolli a lui Richard reprezenta un semn de excentricitate suportabilă, comparabilă cu colecția de îngeri a domnului Stockton. Jessica era pe cale să organizeze o expoziție itinerantă a colecției de îngeri a domnului Stockton și ajunsese la concluzia că oamenii mari colecționează întotdeauna ceva. De fapt, Richard nu colecționa trolli. Găsise un troll pe trotuar, lîngă serviciu, și, într-o încercare zadarnică de a injecta puțină personalitate în lumea muncii sale, îl plasase pe monitorul calculatorului. Ceilalți trolli apăruseră în lunile următoare, cadouri de la colegii care observaseră că Richard avea o înclinație pentru făpturi mici și urîte. Primise cadourile și le plasase strategic, pe birou, lîngă telefoane și fotografia înrămată a Jessicăi.

Fotografia avea lipită pe ea un bilețel galben.

Era după-amiaza zilei de vineri. Richard remarcase că evenimentele erau lașe: nu apăreau cîte unul singur, alergau în haită și se năpusteau asupra lui toate deodată. Să luăm, de exemplu, vinerea aceea. Jessica îi atrăsese atenția de cel puțin zece ori în ultima lună că era cea mai importantă zi din viața lui. Așa că era o nenorocire că, în ciuda notiței pe care Richard o lipise pe ușa frigiderului de acasă și a celuilalt bilet, pe care-l prinsese de fotografia Jessicăi de pe biroul său, uitase de ea complet și cu desăvîrșire.

Deci se ocupa de darea de seamă despre Wandsworth, care era în întîrziere și care-i ocupa majoritatea gîndurilor. Richard verifică alt șir de cifre. Apoi observă că pagina 17 dispăruse și se apucă s-o imprime din nou. Mai dispăruse și altă pagină și își spuse că dacă ar fi lăsat în pace să termine darea de seamă... dacă, minunea minunilor, telefonul n-ar suna... Dar sună. Richard apăsă pe butonul difuzorului.

— Alo? Richard? Directorul vrea să știe cînd o să primească darea de seamă.

Richard se uită la ceas.

— În cinci minute, Sylvia. E aproape gata. Trebuie doar să-i atașez capitolul de Profit și Pierderi.

— Mulțumesc, Dick. O să cobor s-o iau.

Sylvia era, după cum îi plăcea să explice, asistenta personală a directorului, și acționa într-o manieră de eficiență bățoasă. Richard apăsă din nou pe butonul difuzorului, decuplîndu-l. Telefonul sună imediat din nou.

— Richard, spuse difuzorul cu vocea Jessicăi. N-ai uitat, nu-i așa?

— Să uit?

Richard încercă să-și amintească ceea ce uitase. Se uită la fotografia Jessicăi, căutînd inspirație, și găsi toată inspirația de care avea nevoie sub forma unui bilet galben lipit de fruntea ei.

— Richard, ridică telefonul!

Richard ridică telefonul și în acest timp citi biletul.

— Îmi cer scuse, Jess. Nu, n-am uitat. La ora șapte seara, la Ma Maison Italiano. Ne întîlnim acolo?

— Richard, să-mi spui Jessica, nu Jess, zise ea, făcu o pauză, apoi adăugă. După ce s-a întîmplat ultima oară? Nici vorbă. Tu poți să te rătăcești și în curtea casei tale.

Richard se gîndi să-i spună că *oricine* putea să confunde National Gallery cu National Portret Gallery, și că nu *ea* își petrecuse toată ziua stînd în ploaie (lucru care, după opinia lui, era la fel de distractiv ca plimbatul în oricare dintre cele două locuri pînă l-ar fi durut picioarele), dar renunță, după ce se gîndi mai bine.

— O să ne întîlnim la tine acasă, zise Jessica. Putem să mergem de acolo pe jos, împreună.

— Bine, Jess. Scuze, Jessica.

— Richard, ai confirmat rezervarea?

— Da, minți Richard cu sinceritate.

Telefonul începu să sune pe cealaltă linie.

— Jessica, eu...

— Bine, zise Jessica și întrerupse legătura.

Richard comută pe cealaltă linie.

— Salut, Dick. Sînt eu, Gary — Gary avea biroul la cîțiva metri de Richard și-i făcu semn cu mîna. Mai rămîne valabilă chestia cu băutura? Spuneai că o să discutăm despre contul Merstham.

— Gary, închide telefonul ăla afurisit. Sigur că rămîne.

Richard puse receptorul în furcă. În partea de jos a bilețelului era un număr de telefon. Richard scrisese biletul pentru el însuși, cu cîteva săptămîni în urmă. Și făcuse rezervarea, era aproape sigur. Dar n-o confirmase. Voise, dar avusese atîtea de făcut și știuse că are o grămadă de timp la dispoziție. Dar evenimentele gonesc în haită...

Sylvia apăru lîngă el.

— Dick? Darea de seamă Wandsworth?

— E aproape gata, Sylvia. Poți să aștepți o secundă?

Termină de format numărul și respiră ușurat cînd îi răspunse cineva.

— Ma Maison. Pot să vă ajut cu ceva?

— Da, spuse Richard. O masă pentru trei persoane, pentru seara asta. Cred că am făcut rezervare. Și că n-am făcut confir-

marea rezervării. Dacă n-am făcut-o, mă întreb dacă aș putea să fac confirmarea. Vă rog.

Nu, nu rezervaseră nici o masă în seara aceea pe numele Mayhew. Sau Stockton. Sau Bartram — numele de familie al Jessicăi. Cît despre rezervarea unei mese acum...

Nu cuvintele i se păreau neplăcute lui Richard, ci tonul cu care îi fusese transmisă informația. O masă pentru *seara aceasta* trebuia rezervată cu ani în urmă — probabil de către părinții lui Richard, sugera vocea. O masă pentru seara aceea era ceva imposibil: dacă Papa, primul ministru și președintele Franței ar fi sosit în seara aceea, fără rezervare confirmată, ar fi fost trimiși înapoi în stradă cu un rînjet batjocoritor.

— Dar e șeful logodnicei mele. Știu că ar fi trebuit să telefonez înainte. Sîntem numai trei persoane, *vă rog*...

Cel de la celălalt capăt al firului pusese telefonul în furcă.

— Richard, zise Sylvia, directorul așteaptă.

— Crezi că or să-mi dea o masă dacă sun din nou și le ofer niște bani în plus? întrebă Richard.

În vis erau cu toții în casă. Părinții ei, fratele, sora mai mică. Stăteau în sala de bal și se uitau la ea. Erau toți foarte palizi și foarte gravi. Portia, mama ei, îi atinse obrazul și-i spuse că o amenință un pericol. În vis, Door* rîse și spuse că știa. Mama ei clătină din cap: nu, nu — *acum* o amenință un pericol. *Acum*.

Door deschise ochii. Ușa se deschidea, încetișor, încetișor. Fata își ținu răsuflarea. Zgomot de pași, răsunînd ușor pe piatră. *Poate că n-o să mă observe*, își spuse ea. *Poate că o să meargă mai departe*. Apoi își spuse, disperată: *mi-e foame*.

Pașii ezitară. Fata știa că se ascunsese bine, se ascunsese sub un maldăr de ziare și de cîrpe. Și se putea ca intrusul să nu vrea să-i facă vreun rău. *Individul poate să-mi audă bătăile inimii?* se întrebă ea. Apoi pașii veniră mai aproape, iar fata știu ce trebuia să facă, iar acest lucru o speria. O mînă trase lucrurile care o acopereau, iar ea văzu o figură inexpresivă, lipsită complet de păr, care se strimbă într-un zîmbet hain.

---

*„door" înseamnă „ușă"

Se rostogoli și se răsuci, iar lama cuțitului, îndreptată spre pieptul ei, o atinse în partea superioară a brațului.

Pînă în clipa aceea nu crezuse niciodată că va fi în stare. Nu crezuse niciodată că va fi suficient de curajoasă sau suficient de disperată ca să îndrăznească. Dar îl atinse pe individ cu mîna pe piept și *deschise*...

Tipul gîfîi și căzu peste ea. Era ud, cald și lipicios, iar fata se zbătu să iasă de sub bărbat, apoi plecă din încăpere, împleticindu-se.

Își trase răsuflarea în tunelul de afară, îngust și jos. Căzu lîngă zid, respirînd cu gîfîituri și suspine. Chestia asta îi consumase ultimele puteri. Acum era terminată. Umărul începuse să-i pulseze. *Cuțitul*, își zise ea. Însă era în siguranță.

— Ohoho! zise o voce din bezna din dreapta ei. Fata i-a supraviețuit domnului Ross. N-aș fi presupus niciodată asta, domnule Vandemar.

Vocea deveni cleioasă. Suna ca o mîzgă cenușie.

— Ei bine, nici eu, domnule Croup, spuse o voce inexpresivă din stînga ei.

Fu aprinsă o lumină, care pîlpîi.

— Totuși, zise domnul Croup, cu ochii lucind în întunericul de sub pămînt, n-o să ne supraviețuiască nouă.

Door îl lovi puternic cu genunchiul în vintre, apoi o luă drept înainte, ținîndu-și cu mîna dreaptă umărul stîng.

Și începu să alerge.

— Dick?

Richard îi făcu semn să nu-l întrerupă. Acum viața ajunsese aproape sub control. Încă puțin timp...

Gary îl chemă din nou:

— Dick? E șase și jumătate.

— *Cum?*

Hîrtiile, stilourile, tabelele și trollii fură aruncate în servieta lui Richard. Acesta o închise și o luă la fugă.

Își puse pardesiul în timp ce mergea. Gary se luă după el.

— Deci mergem la băutură?

Richard se opri pentru o clipă. Ajunsese la concluzia că dacă dezorganizarea ar fi devenit sport olimpic, ar fi putut să fie reprezentantul Marii Britanii.

— Gary, spuse el, îmi pare rău. Amînăm chestia asta. Trebuie să mă întîlnesc cu Jessica în seara asta. L-am invitat pe șeful ei la cină.

— Pe domnul Stockton? Din familia Stockton? Celebrul Stockton?

Richard dădu din cap. Alergară împreună pe scară.

— Sînt sigur că o să te amuzi, spuse Gary, fără pic de sinceritate. Ce mai face creatura din laguna albastră?*

— Gary, Jessica e din Ilford. Și rămîne lumina și dragostea vieții mele, mulțumesc frumos de întrebare.

Ajunseră în hol, iar Richard se aruncă în ușa automată, care, în mod spectaculos, refuză să se deschidă.

— E trecut de ora șase, domnule Mayhew, spuse domnul Figgis, paznicul clădirii. Trebuie să semnați în registru.

— Nu trebuie, spuse Richard, fără să se adreseze cuiva în particular. Chiar nu trebuie.

Domnul Figgis mirosea vag a unguent medicinal și se zvonea că are o colecție enciclopedică de pornografii ușoare. Păzea ușile cu o grijă care se învecina cu nebunia, mai ales seara, cînd răspundea de un etaj întreg plin cu calculatoare, de doi palmieri în ghivece și de covorul de Axminster al directorului.

— Atunci s-a terminat cu băutura?

— Îmi pare rău, Gary. E bine luni?

— Sigur. Luni e foarte bine. Ne vedem luni.

Domnul Figgis le verifică semnăturile și, satisfăcut că nu aveau cu ei calculatoare, palmieri în ghivece sau covoare, apăsă pe un buton de sub biroul său, iar ușa se deschise.

— Uși, zise Richard.

Calea subterană se ramifica și se împărțea. Fata alese un drum la întîmplare, alergînd, împletindu-se și strecurîndu-se, aplecată, prin tuneluri. În urma ei se grăbeau domnul Croup

---

* aluzie la un film horror

și domnul Vandemar, calmi și veseli ca niște demnitari victorieni care vizitau expoziția de la Crystal Palace. Cînd ajunseră la o intersecție, domnul Croup îngenunche și găsi cea mai apropiată pată de sînge, apoi urmară calea aceea. Erau ca niște hiene, își oboseau prada. Puteau aștepta. Aveau tot timpul din lume.

Situația se schimbă. Norocul fu de partea lui Richard. Prinse un taxi, condus de un om în vîrstă care-l duse acasă pe o rută imposibilă, ce implica străzi pe care Richard nu le văzuse niciodată, în timp ce pălăvrăgea — Richard descoperise că toți taximetriștii din Londra pălăvrăgesc, dacă au un pasager în viață, care respiră și vorbește englezește — despre problemele traficului din interiorul Londrei, despre modul cel mai bun de a te descurca atunci cînd ai de-a face cu delincvenți, despre problemele politice spinoase ale zilei. Richard sări din mașină, lăsă un bacșiș și servieta înăuntru, reuși să prindă din nou taxiul înainte ca acesta să ajungă pe strada principală și își recuperă servieta, apoi fugi pe scări și ajunse în apartamentul său. Aproape că-și scoase hainele cînd intră în hol. Geanta zbură, răsucindu-se prin încăpere, și ateriză, cu zgomot, pe canapea. Își luă cheile din buzunar și le așeză cu grijă pe masa din hol, ca să fie sigur că n-o să le uite.

Apoi se repezi în dormitor. Se auzi interfonul. Pe trei sferturi îmbrăcat în costumul său cel mai bun, se repezi la difuzor.

— Richard? Sînt Jessica. Sper că ești gata.

— Oh, da. Cobor imediat.

Își puse un pardesiu, apoi o luă la goană, trîntind ușa după el. Jessica îl aștepta la capul scărilor. Întotdeauna îl aștepta acolo. Jessicăi nu-i plăcea apartamentul lui Richard, o făcea să se simtă dezagreabil de femelă. Acolo exista întotdeauna șansa să găsească o pereche de chiloți ai lui oriunde, fără să mai pomenim de bucățile rătăcitoare de pastă de dinți coagulată pe chiuveta din baie. Nu, nu era felul de locuință care-i plăcea Jessicăi.

Jessica era foarte frumoasă, atît de frumoasă încît Richard se trezea, uneori, uitîndu-se la ea și întrebîndu-se *cum de s-a combinat cu mine?* Iar cînd făceau dragoste — ceea ce se în-

tîmpla în apartamentul ei din Kensingtonul elegant, în patul de alamă al Jessicăi, cu cearșafuri albe de in, apretate (pentru că părinții îi spuseseră că pilotele erau decadente) — după aceea, în beznă, îl strîngea puternic în brațe, iar buclele ei lungi, castanii, se întindeau pe pieptul lui, iar ea îi șoptea cît de mult îl iubea, iar el îi spunea că o iubea și că voia să fie mereu cu ea, și amîndoi credeau că-i adevărat.

— Să fiu al naibii, domnule Vandemar. Fata încetinește.
— Încetinește, domnule Croup.
— Trebuie să fi pierdut o grămadă de sînge, domnule V.
— Frumos sînge, domnule C. Frumos sînge umed.
— N-o să mai fie mult timp așa.

Un *clic*: sunetul unui briceag care se deschide, gol, singur, întunecat.

— Richard? Ce faci? întrebă ea.
— Nimic, Jessica.
— Nu ți-ai uitat iarăși cheile?
— Nu, Jessica.

Richard încetă să se pipăie și își vîrî mîinile adînc în buzunarele pardesiului.

— Cînd o să-l întîlnești pe domnul Stockton diseară, zise Jessica, trebuie să-ți dai seama că nu-i doar un om foarte important. Este o entitate corporativă în sine.
— Nu mai am răbdare, oftă Richard.
— Ce-ai spus?
— Nu mai am răbdare, spuse el, cu ceva mai mult entuziasm.
— Oh, te rog să te grăbești, zise Jessica, începînd să emane o aură care, la o femeie mai prejos de ea, ar fi fost considerată drept nervozitate. Nu-l putem lăsa pe domnul Stockton să ne aștepte.
— Nu, Jess.
— Richard, nu-mi mai spune așa. Urăsc numele de alint. Sînt înjositoare.
— N-aveți niște mărunțiș?

Bărbatul stătea în prag. Avea o barbă blondă și cenușie, ochi întunecați, adînciți în orbite. De gît îi atîrna o pancartă scrisă de mînă, prinsă cu o sfoară, care-i ajungea pînă pe piept și le spunea celor care o citeau că n-avea casă și e flămînd. Nu era nevoie de pancartă ca să-ți dai seama de asta. Richard vîrîse deja mîna în buzunar, căutînd o monedă.

— Richard, nu avem timp, spuse Jessica, ea considerînd milostenia ca avînd o încărcătură etică. Aș vrea să faci o impresie bună, ca un adevărat logodnic. E foarte important ca un viitor soț să facă o impresie bună.

Apoi figura ei se boți, îl îmbrățișă și-i zise:

— Oh, Richard, te iubesc! Știi asta, nu-i așa?

Iar Richard dădu din cap. Știa.

Jessica se uită la ceas și grăbi pasul. Richard aruncă, discret, o monedă către omul din prag, care o prinse cu o mînă murdară.

— Sper că n-ai avut probleme la rezervarea mesei, spuse Jessica, iar Richard, care nu se pricepea să mintă cînd i se punea o întrebare directă, zise:

— Ah!

Alegerea ei fusese greșită — coridorul se termina într-un zid alb. În mod normal, asta n-ar fi trebuit s-o facă să se oprească, dar fata era atît de obosită, de flămîndă, avea dureri atît de mari... Se rezemă de zid, simțind asprimea cărămizilor lipite de fața ei. Respira gîfîind, sughițînd și suspinînd. Brațul îi era rece, mîna stîngă îi amorțise. Nu putea merge mai departe, iar lumea începu să i se pară foarte îndepărtată. Voia să se oprească, să se întindă pe jos și să doarmă timp de o sută de ani.

— Oh, binecuvîmntat fie-mi sufletelul cel negru, vezi ce văd și eu, domnule Vandemar?

Vocea era blîndă, se auzea lîngă ea. Urmăritorii fuseseră mai aproape decît își imaginase.

— Zăresc, cu ochișorul meu, ceva ce va fi...

— Mort într-o clipă, domnule Croup, spuse o voce inexpresivă, de deasupra ei.

Iar fata scoase tot ce putu găsi în adîncul sufletului ei, cu toată durerea, rănile și frica. Era terminată, consumată,

epuizată complet. Nu avea unde să se ducă, nu-i mai rămăsese putere, nici timp.

— Chiar dacă aceasta-i ultima ușă pe care o deschid, se rugă ea în tăcere Templului și Boltei, să dea undeva... oriunde... *în siguranță*...

Apoi adăugă, în grabă:

— *Către cineva.*

Și, în timp ce leșina, încercă să deschidă o ușă.

Iar cînd o cuprindea întunericul, auzi vocea domnului Croup, ca și cum s-ar fi aflat la mare distanță de ea:

— Fir-ar să fie!

*

* *

Jessica și Richard merseră pe trotuar către restaurant, la braț. Femeia mergea cît de iute îi permiteau tocurile înalte. Bărbatul se silea să țină pasul cu ea. Luminile stradale și vitrinele magazinelor închise le luminau calea. Trecură pe lîngă un grup de clădiri înalte, înghesuite una în alta, abandonate și izolate, legate împreună printr-un zid înalt de cărămidă.

— Ai fost sincer cînd mi-ai spus că a trebuit să le promiți un adaos de cincizeci de lire pentru masa noastră din seara asta? Ești un idiot, Richard, zise Jessica, iar ochii ei negri aruncau scîntei.

— Îmi pierduseră rezervarea. Și spuneau că nu mai aveau nici o masă liberă.

Zgomotul pașilor lor era răsfrînt în ecouri de zidurile înalte.

— Probabil că or să ne așeze lîngă bucătărie, zise Jessica. Sau lîngă ușă. Nu le-ai spus că-i pentru domnul Stockton?

— Ba da, răspunse Richard.

Jessica oftă. Continua să-l tîrască după ea în momentul în care în zid se deschise o ușă, puțin în fața lor. Cineva ieși, rămase în picioare, legănîndu-se, o clipă îndelungată, teribilă, apoi se prăbuși pe ciment. Richard tresări și se opri. Jessica îl împinse mai departe.

— Cînd o să discuți cu domnul Stockton, să ai grijă să nu-l întrerupi. Sau să-l contrazici — nu-i place să fie contrazis. Cînd

glumește, să rîzi. Dacă nu ești sigur că glumește, uită-te la mine. O să... o să bat în masă cu arătătorul.

Ajunseră la persoana de pe trotuar. Jessica păși peste silueta ghemuită. Richard ezită.

— Jessica...

— Ai dreptate. Ar putea să creadă că m-am plictisit, mormăi ea. Știu ce să fac, exclamă ea, fericită. Cînd glumește, o să-mi mîngîi lobul urechii!

— Jessica, zise Richard, care nu putea să creadă că femeia ignora, pur și simplu, silueta de la picioarele lor.

— Ce vrei? întrebă ea, deloc încîntată să fie smulsă din reveria sa.

— Uită-te.

Richard îi arătă spre trotuar. Persoana zăcea cu fața în jos, înfășurată în haine voluminoase. Jessica îl luă de braț și îl trase spre ea.

— Văd. Richard, dacă le dai atenție, or să te calce în picioare. De fapt, toți au case. După ce o să doarmă zdravăn, *ea* o să se simtă bine.

Ea? Richard se uită în jos. Era o fată. Jessica își continuă spusele:

— I-am spus domnului Stockton că noi...

Richard se lăsă într-un genunchi.

— Richard, ce faci?

— Nu-i beată, zise el. E rănită, spuse, și se uită la vîrful degetelor sale. Sîngerează.

Jessica îl privi, nervoasă și uimită.

— O să întîrziem, îi atrase ea atenția.

— E *rănită!*

Jessica aruncă o privire spre fata de pe trotuar. Priorități: Richard nu avea priorități.

— Richard, o să întîrziem. O să treacă altcineva pe aici, o s-o ajute altcineva.

Figura fetei era acoperită de murdărie, iar hainele ei erau ude de sînge.

— E rănită, spuse Richard, pur și simplu; avea pe figură o expresie pe care Jessica nu i-o mai văzuse înainte.

— Richard! îl avertiză ea, apoi se potoli puțin și-i oferi o soluție de compromis. Formează 999 și cheamă o ambulanță. Hai, iute!

Brusc, ochii fetei se deschiseră, albi, mari, pe o figură ce era numai o mîzgă de praf și sînge.

— Vă rog, nu la spital. Or să mă găsească. Duceți-mă într-un loc sigur. Vă rog.

Vocea fetei era lipsită de vlagă.

— Sîngerezi, spuse Richard, apoi se uită să vadă de unde venise fata, dar zidul era compact, numai cărămizi, nespart; se uită spre trupu-i liniștit și întrebă: De ce nu vrei la un spital?

— Mă ajuți? șopti fata și închise ochii.

Richard o întrebă din nou:

— De ce nu vrei să mergi la un spital?

De data asta nu primi nici un răspuns.

— Cînd o să chemi o ambulanță, să nu-ți dai numele, zise Jessica. S-ar putea să fie nevoie să dai o declarație și o să întîrziem... Richard? Ce faci?

Richard ridicase fata și o ținea în brațe. Era surprinzător de ușoară.

— O duc în locuința mea, Jess. Nu pot s-o las aici. Spune-i domnului Stockton că-mi pare foarte rău, dar că e vorba de o urgență. Sînt convins că o să înțeleagă.

— Richard Oliver Mayhew, spuse rece Jessica. Pune fata jos și vino încoace în clipa asta! Sau logodna încetează acum. Te avertizez!

Richard simți căldura sîngelui care-i uda cămașa. Își dădu seama că, uneori, nu poți să faci nimic. Plecă și o lăsă în urma sa pe Jessica. Femeia rămase pe trotuar, cu ochii plini de lacrimi.

Richard nu s-a oprit să se gîndească, în nici un moment al drumului său. Era ceva în care voința sa nu conta. Undeva, în partea cu bun simț a minții sale, cineva — un Richard Mayhew normal, logic — îi spunea că era ridicol: că ar fi trebuit să cheme poliția sau ambulanța; că era periculos să ridici o persoană rănită; că o supărase foarte tare pe Jessica si în noaptea asta va trebui să doarmă pe canapea; că-și distrugea sin-

gurul costum bun; că fata putea groaznic... dar Richard se pomeni făcînd pas după pas, avînd crampe în brațe și durîndu-l spatele, ignorînd privirile trecătorilor, continuînd să meargă. Și, după un timp, ajunse la parterul clădirii în care locuia, apoi se împletici pe scări, se pomeni în fața apartamentului său și își dădu seama că lăsase cheile pe masa din hol, înăuntru...

Fata întinse o mînă murdară spre ușă, iar ușa se deschise.

Nu mi-am închipuit niciodată că o să fiu încîntat că n-am încuiat ușa ca lumea, își spuse Richard, duse fata înăuntru — închizînd ușa în urma sa cu piciorul — și o puse pe patul său. Partea din față a cămășii îi era scăldată în sînge.

Fata părea semiconștientă, avea ochii închiși, dar pleoapele i se zbăteau încet. Richard îi scoase jacheta de piele. Văzu o tăietură lungă în partea superioară a brațului ei stîng și pe umăr. Richard își trase răsuflarea.

— Uite ce-i, o să chem un doctor, zise el încet. Mă auzi?

Fata deschise ochii, ochi mari și plini de spaimă.

— Te rog, nu, o să mă fac bine. Rana nu-i atît de rea pe cît pare. Am doar nevoie de somn. Fără doctori.

— Dar brațul tău... umărul tău...

— O să fie bine. Mîine. Te rog...

Cuvintele ei erau numai puțin mai mult de-o șoaptă.

— Mda, bine, spuse el; mintea începu să-i funcționeze normal și zise: pot să te întreb...

Fata adormise. Richard luă o eșarfă veche din șifonier și o înfășură strîns în jurul părții superioare a brațului ei stîng și a umărului; nu voia s-o lase să sîngereze de moarte în patul lui, înainte să poată să cheme un doctor. Apoi ieși în vîrful picoarelor din dormitor și închise ușa în urma sa. Se așeză pe canapea, în fața televizorului, și se întrebă ce făcuse.

Doi

Era undeva adînc sub pămînt, probabil într-un tunel sau într-un canal colector. Lumina venea în licăriri, definind întunericul, nu risipindu-l. Nu era singur. Alți oameni mergeau alături de el, deși nu le putea vedea fețele. Oamenii alergau prin interiorul canalului colector, plescăind prin nămol și murdărie. Stropi de apă cădeau încet prin aer, limpezi precum cristalul în beznă.

Coti la un colț, iar fiara îl aștepta.

Era uriașă. Umplea spațiul din canalul colector: stătea cu capul masiv în jos, cu trupul zbîrlit, răsuflarea ei scoțînd aburi în aerul rece. Un fel de mistreț, își spuse el mai întîi, apoi își dădu seama că nici un mistreț nu putea fi atît de mare. Avea dimensiunile unui taur, ale unui tigru sau ale unui bou.

Fiara se uită la el, iar el zăbovi o sută de ani pînă să ridice lancea. Se uită la mîna sa, care ținea tăișul, și își dădu seama că nu era mîna lui: brațul era îmblănit cu păr negru, iar unghiile erau ca niște gheare.

Și atunci, fiara se repezi.

El aruncă lancea, dar era deja prea tîrziu, simți fiara sfîșiindu-i latura trupului cu colții ascuțiți ca briciul, simți cum viața i se scurge în noroi, își dădu seama că se prăbușise cu fața în jos în apă, care devenise stacojie, în vîrtejuri de sînge înăbușitor. Iar el încercă să țipe, încercă să se trezească, dar putea să respire numai mîl, sînge și apă, putea să simtă numai durere...

— Un coșmar? întrebă fata.

Richard se ridică pe canapea, gîfîind. Perdelele erau încă trase, lumina și televizorul funcționau, dar își dădu seama, după razele slabe ce pătrundeau printre perdele, că se făcuse dimineață. Căută pe canapea telecomanda, care, peste noapte, își găsise loc lîngă șira spinării sale, și închise televizorul.

— Da, răspunse el. Un fel de coșmar.

Se șterse la ochi, înlăturînd somnul, și se examină, încîntat să remarce că măcar își scosese pantofii și jacheta înainte să adoarmă. Partea din față a cămășii era acoperită cu sînge uscat și murdărie. Fata vagaboandă nu spunea nimic. Arăta rău: palidă — în ciuda faptului că era acoperită de jeg și sînge uscat, cafeniu — și mică. Era îmbrăcată într-o mulțime de haine aruncate una peste alta: haine ciudate, catifele murdare, dantele pline de noroi, cu despicături și găuri prin care se puteau vedea alte straturi și alte stiluri. Richard își spuse că arăta de parcă ar fi dat o raită în miez de noapte prin secția de Istoria Modei din Victoria and Albert Museum, și purta încă tot ceea ce luase de acolo. Părul ei scurt era murdar, dar părea că sub jeg era de un roșu închis.

— Te-ai trezit, zise Richard.

— Ce baronie e aceasta? întrebă fata. Al cui fief este?

— Poftim?

Fata privi bănuitoare în jur.

— Unde sînt?

— Sîntem în Newton Mansions, în Little Comden Street...

Se opri. Fata trăsese perdelele deoparte și clipea din cauza luminii reci a zilei. Privea uimită peisajul mai degrabă banal care se vedea prin fereastra lui Richard, zgîindu-se, cu ochii holbați, la mașini și autobuze, la grupul mic de magazine de sub ei — o brutărie, o băcănie, o prăvălie cu băuturi.

— Sînt în Londra de Deasupra, zise ea, cu voce pierită.

— Da, ești în Londra, zise Richard, întrebîndu-se, în sine, *deasupra cui?* Cred că ai suferit un șoc noaptea trecută. Ai o tăietură urîtă la braț.

Așteptă ca fata să spună ceva, să-i explice. Ea se uită la el, apoi privi iarăși la autobuze și la magazine. Richard continuă:

— Hmm, te-am găsit pe pavaj. Într-o baltă de sînge.

— Nu fi îngrijorat, zise ea cu seriozitate. Cea mai mare parte din sînge aparţinea altcuiva.

Apoi lăsă perdeaua să cadă la loc. După aceea începu să desfacă eşarfa de pe braţul ei, acum pătată de sînge şi murdară. Îşi privi tăietura şi se strîmbă.

— Trebuie să facem ceva cu ea. Vrei să mă ajuţi?

Richard începuse să se simtă depăşit de evenimente şi zise:

— Nu ştiu prea multe despre primul ajutor...

— Dacă eşti prea sensibil, e suficient să ţii bandajul şi să legi capetele la care nu pot să ajung. Ai bandaje, nu-i aşa?

Richard dădu din cap.

— Oh, da, zise el. În trusa de prim ajutor. În baie. Sub chiuvetă.

Apoi se duse în dormitor, îşi schimbă hainele, întrebîndu-se dacă mizeria de pe cămaşă (cămaşa sa cea mai bună, cumpărată pentru el de — oh, Doamne! — de Jessica) o să iasă vreodată.

Apa însîngerată îi aminti de ceva, poate de un fel de vis pe care-l avusese cîndva, dar nu-şi mai putea aduce aminte exact despre ce era vorba, chiar de i-ar fi fost viaţa în joc. Trase dopul, lăsă apa să curgă din chiuvetă, o umplu iarăşi cu apă curată, la care adăugă un strop tulbure de dezinfectant lichid: mirosul puternic de antiseptic părea atît de normal şi de medicinal, părea un remediu împotriva bizareriei situaţiei în care se afla şi a bizareriei vizitatoarei sale. Fata se aplecă deasupra chiuvetei, iar el împrăştie apă caldă peste braţul şi peste umărul ei.

Richard nu fusese niciodată atît de sensibil pe cît credea el că este. Sau, mai degrabă, era sensibil faţă de sîngele de pe ecrane: un film bun cu zombi sau o dramă medicală explicită îl făcea să se ascundă într-un colţ, cu palpitaţii, cu mîinile la ochi, murmurînd chestii de genul „spune-mi cînd s-a terminat". Dar cînd era vorba de sînge adevărat, de durere adevărată, făcu, pur şi simplu, ceva. Curăţară împreună tăietura — care era mai puţin gravă decît îşi amintea Richard că fusese în noaptea anterioară — şi o bandajară, iar fata se străduí să nu se crispeze în acest timp. Richard se pomeni întrebîndu-se cîţi ani avea ea şi cum arăta sub jeg şi de ce locuia pe străzi, şi...

— Cum te cheamă? îl întrebă ea.

— Richard. Richard Mayhew. Dick.

Ea dădu din cap, ca și cum și l-ar fi întipărit în minte. Se auzi soneria de la ușă. Richard se uită la balamucul din baie, la fată, și se întrebă cum putea să pară toată chestia aia unui observator din afară. Cum ar fi, de exemplu...

— Oh, Doamne, zise el, așteptîndu-se la ce era mai rău. Pun pariu că-i Jess. O să mă omoare. Uite ce-i, îi zise el fetei. Așteaptă aici.

Închise ușa băii în urma sa și se duse în hol. Deschise ușa din față și răsuflă ușurat din răsputeri. Nu era Jessica. Cine erau? Mormoni? Martorii lui Iehova? Poliția? Nu-și dădea seama. Oricum, erau doi indivizi.

Purtau costume negre, ușor slinoase, ușor mototolite, și pînă și Richard, care se considera ca fiind dislexic în privința croitoriei, simți că-i ceva ciudat cu croiala hainelor indivizilor. Păreau costume care ar fi fost făcute de un croitor de acum două sute de ani, căruia îi descrisese cineva un costum modern, dar care nu văzuse niciodată vreunul. Croiala era greșită, la fel și nota de eleganță.

O vulpe și un lup, își spuse, involuntar, Richard. Bărbatul din față, vulpea, era puțin mai scund decît el. Avea păr moale, unsuros, de o culoare portocalie incredibilă, și piele palidă. Cînd Richard deschise ușa, îi zîmbi larg și cu o fracțiune de secundă prea tîrziu, scoțînd la iveală dinți care arătau ca un accident într-un cimitir.

— O dimineață bună dumneavoastră, bunule domn, în această zi frumoasă și minunată, zise individul.

— Ah. Salut, zise Richard.

— Efectuăm o anchetă personală de o natură delicată, din ușă în ușă. Vă supărați dacă intrăm?

— Ei bine, nu-i foarte potrivit în momentul acesta, zise Richard, apoi întrebă: Sînteți de la poliție?

Al doilea vizitator, un bărbat înalt, cel care îl făcuse pe Richard să se gîndească la un lup, cu păr negru și cenușiu tuns scurt, ca o miriște, stătea puțin mai în spatele prietenului său, ținînd la piept un teanc de fotocopii. Nu spusese nimic pînă în momentul acela — doar așteptase, uriaș și impasibil. Acum

rîse, o singură dată, grav și mîrșav. În rîsul său era ceva nesănătos.

— Poliție? Vai, spuse bărbatul mai scund, nu putem să susținem că avem această fericire. O carieră în domeniul legii și ordinei, deși era, fără îndoială, atrăgătoare, nu a fost scrisă pe cărțile pe care Doamna Fortuna le-a împărțit fratelui meu și mie. Nu, sîntem numai cetățeni particulari. Permiteți-mi să ne prezentăm. Eu sînt domnul Croup, iar acest gentleman este fratele meu, domnul Vandemar.

Cei doi nu păreau frați. Nu păreau a fi nimic din ceea ce văzuse Richard pînă atunci.

— Fratele dumneavoastră? întrebă Richard. Nu ar trebui să aveți același nume?

— Sînt impresionat. Ce creier, domnule Vandemar! Iute și incisiv nu înseamnă să-l descrii nici pe jumătate. Unii dintre noi sîntem atît de ascuțiți, spuse el, aplecîndu-se spre Richard, apoi ridicîndu-se în vîrful picioarelor, ca să fie mai aproape de fața acestuia, încît ne-am putea tăia singuri.

Richard făcu, involuntar, un pas înapoi.

— Putem să intrăm? întrebă domnul Croup.

— Ce doriți?

Domnul Croup oftă, într-un fel pe care și-l închipuia că e vizibil plin de melancolie.

— O căutăm pe sora noastră, îi explică el. Un copil încăpățînat, îndărătnic și tare de cap, care a fost gata să-i zdrobească inima sărmanei și scumpei noastre mame, rămasă văduvă.

— A fugit, îi explică domnul Vandemar, liniștit, și-i vîrî în mînă lui Richard o foaie fotocopiată. E un pic... amuzantă, adăugă el, și își răsuci un deget lîngă tîmplă, făcînd gestul universal care arată incapacitate mentală.

Richard se uită la hîrtie.

Pe ea scria:

AȚI VĂZUT ACEASTĂ FATĂ?

Sub text se afla o fotografie fotocopiată, cenușie. a unei fete care-i păru lui Richard o versiune mai curată și cu păr mai lung a tinerei pe care o lăsase în baia sa.

Sub fotografie scria:

RĂSPUNDE LA NUMELE DOREEN.
MUȘCĂ ȘI DĂ CU PICIOARELE. A FUGIT DE ACASĂ.
SPUNEȚI-NE DACĂ AȚI VĂZUT-O. O VREM ÎNAPOI. PLĂTIM RECOMPENSĂ.

Iar sub toate acestea, un număr de telefon. Richard se uită din nou la fotografie. Era chiar fata din baie.

— Nu, spuse el. Îmi pare rău, dar n-am văzut-o.

Însă domnul Vandemar nu-l asculta. Își ridicase capul și adulmeca aerul, ca un om care simte un miros ciudat și neplăcut. Richard se întinse să-i dea înapoi bucata de hîrtie, dar individul cel solid îl împinse, pur și simplu, la o parte și intră în apartament, ca un lup după pradă. Richard alergă după el.

— Ce-ți închipui că faci? Încetează! Ieși afară! Uite ce-i, nu poți intra aici...

Domnul Vandemar se îndreptase drept către baie. Richard speră că fata — Doreen? — avusese prezența de spirit să încuie ușa băii. Dar nu, ușa se dechise la atingerea mîinii domnului Vandemar. Acesta intră, iar Richard, simțindu-se ca un cățel mic și fără eficiență care latră la călcîiele poștașului, păși după el.

Nu era o baie mare. Conținea o cadă, o toaletă, o chiuvetă, mai multe sticle de șampon, o bucată de săpun și un prosop. Cînd Richard părăsise încăperea, cu vreo două minute în urmă, conținuse și o fată murdară, plină de sînge, o chiuvetă foarte plină de sînge și o trusă de prim ajutor deschisă. Acum, camera lucea de curățenie.

Nu era nici un loc în care ar fî putut să se ascundă o fată. Domnul Vandemar ieși din baie, deschise ușa dormitorului lui Richard, intră, se uită în jur.

— Nu știu ce faceți aici, zise Richard, dar dacă voi doi nu plecați din apartamentul meu în clipa asta, telefonez la poliție!

Atunci, domnul Vandemar, care tocmai examina camera de zi a lui Richard, se întoarse către el, iar Richard își dădu brusc seama că nu fusese în viața lui atît de speriat de un om.

Iar domnul Croup, cel ca o vulpe, zise:

— Da' ce te-a apucat, domnule Vandemar? Pun pariu că mîhnirea provocată de surioara noastră dragă i-a luat mințile. Acum, domnule Vandemar, cere-i scuze gentlemanului.

Domnul Vandemar dădu din cap și se gîndi o clipă.

— Am crezut că trebuie să merg la toaletă, zise el. N-a fost nevoie. Scuze.

Domnul Croup începu să meargă spre hol, împingîndu-l pe domnul Vandemar în fața sa.

— Hai. Sper să îi iertați fratelui meu lipsa de maniere în societate. Credeți-mă, l-a scos din minți grija pentru sărmana și draga noastră mamă văduvă și pentru sora noastră, care chiar acum, cînd stăm de vorbă, rătăcește pe străzile Londrei, fără s-o iubească și fără s-o îngrijească cineva. Cu toate astea, este un băiat bun, pe care-i bine să-l ai alături. Nu-i așa, amice?

Cei doi ieșiră din apartament și ajunseră în casa scărilor. Domnul Vandemar nu spuse nimic. Nu părea că-și ieșise din minți de mîhnire. Croup se întoarse către Richard și-i aruncă un alt zîmbet vulpesc.

— Să ne spuneți dacă o s-o vedeți, zise el.

— La revedere, zise Richard, apoi închise ușa, o încuie, și, pentru prima oară de cînd locuia acolo, puse lanțul de siguranță.

Domnul Croup, care tăiase linia telefonică a lui Richard cînd acesta amenințase prima oară că va suna la poliție, începuse să se întrebe dacă tăiase sîrma potrivită. Tehnologia de telecomunicații a secolului al douăzecilea nu era punctul lui tare. Luă una dintre fotocopii de la Vandemar și o așeză pe peretele casei scărilor.

— Scuipă! îi zise el lui Vandemar.

Acesta adună o gură de flegmă din fundul gîtului și scuipă chiar pe spatele anunțului. Domnul Croup trînti cu putere anunțul de perete, lîngă ușa lui Richard. Hîrtia se lipi imediat și se lipi bine.

AȚI VĂZUT ACEASTĂ FATĂ? întreba anunțul.

Domnul Croup se întoarse către domnul Vandemar.

— L-ai crezut?

Cei doi coborîră pe scări.

— Am crezut pe naiba, zise domnul Vandemar. Am simțit mirosul fetei.

Richard aștepta lîngă ușa din față a apartamentului pînă auzi ușa imobilului trîntindu-se, cu cîteva etaje mai jos. Începu să meargă pe hol, îndreptîndu-se către baie, cînd telefonul începu să sune puternic, făcîndu-l să tresară. Alergă înapoi în hol și ridică receptorul.

— Alo? zise el. Alo?

Din receptor nu se auzi nici un sunet. În loc de asta se auzi un declic, iar vocea Jessicăi ieși din robotul telefonic care se afla pe masă, lîngă telefon. Vocea zise:

— Richard? Aici Jessica. Îmi pare rău că nu ești acolo, pentru că aceasta ar fi fost ultima noastră conversație și aș fi vrut să-ți spun asta direct.

Richard își dădu seama că telefonul era mort complet. De receptor atîrna cam o jumătate de metru de cablu, care fusese tăiat.

— Richard, m-ai supărat foarte tare aseară, continuă vocea. Din punctul meu de vedere, logodna noastră s-a încheiat. Nu am intenția să-ți înapoiez inelul, nici să te mai văd vreodată. Pa.

Banda încetă să se rotească, se auzi alt sunet, iar luminița roșie începu să pîlpîie.

— Știri rele? întrebă fata.

Stătea chiar în spatele lui, în partea dinspre bucătărie a apartamentului, cu brațul bandajat cum se cuvine. Luă pungulițe cu ceai, le puse în căni. Ceainicul fierbea.

— Da, zise Richard. Foarte rele.

Se duse la ea, îi înmînă afișul cu AȚI VĂZUT ACEASTĂ FATĂ?

— Tu ești, nu-i așa?

Fata ridică o sprînceană.

— Fotografia e a mea.

— Și ești... Doreen?

Ea clătină din cap.

— Eu sînt Door. Richardrichardmayhewdick. Lapte și zahăr?

Richard se simțea deja stingher. Zise:

— Richard. Doar Richard. Fără zahăr. Uite ce-i, adăugă el, dacă nu-i ceva prea intim, ce ți s-a întîmplat?

Door turnă apa clocotită în căni.

— Nu ai vrea să știi, zise ea, fără nici o afectare.

— Oh, îmi pare rău dacă...

— Nu, Richard. Sincer vorbind, *nu* ai vrea să știi. Nu ți-ar folosi la nimic. Ai făcut deja mai mult decît ar fi trebuit.

Fata scoase punguliţele cu ceai și-i oferi lui Richard o cană. Acesta o luă și își dădu seama că ținea încă receptorul în mînă.

— Mda... Nu puteam să te las acolo.

— Puteai, spuse ea. Dar n-ai făcut-o.

Apoi se lipi de perete și privi afară, pe fereastră. Richard se duse la geam și se uită. Vizavi, domnul Croup și domnul Vandemar ieșeau din brutărie. AȚI VĂZUT ACEASTĂ FATĂ? fusese prins în vitrină, într-un loc foarte vizibil.

— Chiar sînt frații tăi? întrebă el.

— Te rog, spuse Door. Lasă-mă puțin.

Richard sorbi din ceai și încercă să pretindă că totul era normal.

— Și unde erai? întrebă el. Cu puțin timp în urmă.

— Am fost aici, spuse fata. Uite ce-i, din cauza celor doi care dau tîrcoale pe aici trebuie să transmitem un mesaj lui.... cuiva care poate să mă ajute, adăugă ea, după o scurtă pauză. Eu nu îndrăznesc să plec de aici.

— Nu poți să te duci undeva? Nu putem da telefon cuiva?

Fata îi luă receptorul mort din mînă, din care atîrnau firele, și clătină din cap.

— Prietenii mei n-au telefon, zise ea, apoi puse receptorul în furcă, unde rămase singuratic și inutil; după care zîmbi iute și șmecherește. Firimituri de pîine, zise ea.

— Poftim? întrebă Richard.

În spatele dormitorului era o ferestruică prin care se vedea o zonă de țigle și jgheaburi de acoperișuri. Door se urcă pe patul lui Richard ca să ajungă la fereastră, o deschise și împrăștie în jur firimiturile de pîine.

— Nu înțeleg, zise Richard.

— Sigur că nu înțelegi, îl aprobă ea. Acum, sttt!

Se auzi un fîlfîit de aripi, apoi se văzu sclipirea purpurie-cenușie-verde a unui porumbel. Acesta ciuguli firimiturile.

iar Door întinse mîna dreaptă și-l prinse. Pasărea se uită curioasă la ea, dar nu se plînse.

Se așezară pe pat. Door îi dădu porumbelul lui Richard, să-l țină, în timp ce ea prindea un mesaj de piciorul pasării, folosind o bandă de cauciuc de un albastru țipător, pe care Richard o folosise pînă atunci ca să-și țină la un loc facturile de electricitate. Richard nu era un ținător entuziast de porumbei, nici măcar cînd era în formă bună.

— Nu văd nici un rost, îi explică el. Nu-i un porumbel călător. E numai un porumbel obișnuit din Londra. De soiul celor care se găinățează pe lordul Nelson.

— Așa e, spuse Door.

Fata avea obrazul julit, iar părul ei murdar, roșcat, era încîlcit; încîlcit, dar nu pîslos. Iar ochii ei... Richard își dădu seama că nu știa ce culoare aveau ochii ei. Nu erau albaștri, verzi, căprui sau cenușii; îi aminteau de opale, aveau luciri verzi și albastre, chiar și roșii și galbene, care dispăreau și străluceau cînd fata se mișca. Door luă cu blîndețe pasărea din mîna lui, o ridică și o privi în ochi. Pasărea își lăsă capul într-o parte și se uită la ea cu ochi negri ca niște mărgele.

— Bine, spuse fata, apoi scoase un sunet care semăna cu gînguritul armonios al porumbeilor. Bine, *Crrppllrr*, să-l cauți pe marchizul de Carabas. Ai priceput?

Porumbelul îi răspunse, bolborosind armonios.

— Bravo. E ceva important, ar fi bine...

Porumbelul o întrerupse cu un bombănit care părea nerăbdător.

— Scuze, zise Door. Sigur că știi ce ai de făcut.

Apoi duse pasărea la fereastră și îi dădu drumul să plece.

Richard privise toată treaba cu oarecare amuzament.

— Știi, părea ca și cum te-ar fi înțeles, zise el, în timp ce pasărea se ridica pe cer și dispărea dincolo de acoperișuri.

— Cam așa ceva, spuse Door. Acum așteptăm...

Se duse la raftul cu cărți din colțul dormitorului, găsi un exemplar din Mansfield Park*, pe care Richard nu știa că-l are,

---

* „Mansfield Park", roman de Jane Austen

și merse în camera de zi. Richard o urmă. Fata se așeză pe canapea și deschise cartea.

— E o prescurtare de la Doreen? întrebă el.

— Ce anume?

— Numele tău.

— Nu. E doar Door.

— Și cum se scrie?

— D-O-O-R. Precum chestia aia prin care treci ca să te duci undeva.

— Oh! zise el, și, pentru că simțea că trebuie să spună ceva, spuse: Și ce fel de nume este Door?

Iar ea se uită la el cu ochii ei ciudat colorați și zise:

— E numele meu.

Apoi se întoarse din nou la Jane Austen.

Richard luă telecomanda și porni televizorul. Apoi schimbă canalul. Îl schimbă din nou. Oftă. Schimbă iarăși.

— Și ce așteptăm?

Door dădu pagina. Spuse, fără să ridice privirea:

— Un răspuns.

— Ce fel de răspuns?

Door ridică din umeri.

— Oh! Bine.

Richard își dădu seama acum, după ce o parte din murdărie și sînge fusese înlăturată, că fata avea pielea foarte albă. Se întrebă dacă era palidă din cauza bolii, din cauză că pierduse sînge, din cauză că nu prea ieșea la soare sau din cauză că era anemică. Poate fusese la închisoare, deși părea cam tînără pentru asta. Poate că bărbatul cel solid îi spusese adevărul cînd zisese că e nebună.

— Ascultă, cînd oamenii aceia au venit aici...

— Oameni? întrebă ea, cu o fulgerare a ochilor de culoarea opalului.

— Croup și cum îl cheamă... Vanderbilt.

— Vandemar, zise ea, apoi cugetă un moment și dădu din cap. Presupun că poți să le spui oameni, da. Două picioare, două brațe, un cap de fiecare.

Richard continuă să vorbească.

— Cînd au venit aici... tu *unde* erai?

Fata își umezi degetul cu limba și dădu o pagină.

— Eram aici.

— Dar...

Richard se opri, negăsindu-și cuvintele. Nu exista nici un loc în apartament în care ar fi putut să se ascundă. Iar ea nu părăsise apartamentul. Însă...

Se auzi un rîcîit, iar o formă neagră, mai mare decît un șoarece, ieși din mormanul de videocasete de sub televizor.

— Iisuse! zise Richard și aruncă în ea cu telecomanda, cît de tare putu.

Telecomanda se izbi în videocasete, scoțînd o bubuitură. Nici urmă de formă întunecată.

— Richard! exclamă Door.

— Nu-i nimic, îi explică el. Cred că-i doar un șobolan.

Fata se uită la el.

— Sigur că e un șobolan. Sărmanul de el, l-ai speriat.

Door se uită prin încăpere, apoi scoase un șuierat grav printre dinții din față.

— Hei! zise ea, apoi îngenunche pe podea, abandonînd *Mansfield Park*. Hei!

Îi aruncă o privire lui Richard.

— Dacă l-ai rănit... îl amenință ea, apoi spuse, cu blîndețe, către încăpere: Îmi pare rău, e un idiot. Hei!

— Nu-s idiot, zise Richard.

— Ssst! Hei!

Un nas roz și doi ochișori negri se iviră de sub canapea. Urmă și restul capului, care privi, cu bănuială, zona din jur. Richard se convinse că făptura era prea mare ca să fie un șoarece.

— Salut, zise Door, cu căldură. Ești bine?

Întinse mîna. Animalul se cățără pe ea, apoi alergă în sus pe brațul ei, cuibărindu-se în îndoitura lui. Door îl mîngîie cu degetele. Șobolanul era de un cafeniu închis și avea o coadă lungă, roz. Într-o parte a sa era legat ceva care părea a fi o foaie de hîrtie împăturită.

— E un șobolan, zise Richard.

— Da, e un șobolan. Ai de gînd să-ți ceri scuze?

— Ce să fac?

— Să-ți ceri scuze.

Poate nu auzise bine. Poate el era cel care înnebunea.

— Unui șobolan?

Door nu zise nimic, dar tăcerea ei era plină de înțelesuri.

— Îmi pare rău că v-am speriat, îi spuse Richard șobolanului, cu demnitate.

Șobolanul se uită la Door.

— Nu, îi pare cu adevărat rău, spuse fata. Nu-s doar vorbe goale. Deci ce ai pentru mine?

Căută lîngă trupul șobolanului și găsi o bucată de hîrtie cafenie, împăturită de cîteva ori, care fusese prinsă cu ceea ce lui Richard îi păru a fi o fișie de cauciuc de un albastru strident.

Fata desfăcu pachetul: o bucată de hîrtie de culoarea cafelei, cu marginile zdrențuite, avînd pe ea un scris mărunt și fin, cu cerneală neagră.

— Mulțumesc, îi spuse ea șobolanului. Îți sînt recunoscătoare pentru tot ce ai făcut.

Animalul coborî pe canapea, se uită o clipă la Richard, apoi dispăru în umbră.

Fata care se numea Door îi dădu hîrtia lui Richard.

— Ține, îi zise ea. Citește.

*
* *

Era după-amiaza tîrziu în centrul Londrei și, pentru că venea toamna, se întunecase deja. Richard luase metroul pînă la Tottenham Court Road, iar acum mergea pe jos spre vest, pe Oxford Street, ținînd în mînă bucata de hîrtie. Oxford Street era centrul vînzărilor cu amănuntul din Londra, și chiar și în momentul acela, trotuarele erau pline de cumpărători și de turiști.

— *E un mesaj, spusese fata cînd îi dăduse biletul. De la marchizul de Carabas.*

*Richard fusese sigur că mai auzise numele acela.**

---

* marchizul de Carabas este numele sub care își prezintă Motanul Încălțat stăpînul, cînd susține, în fața regelui, că moșia căpcăunului aparține stăpînului său

— Frumos din partea lui, zise el. A rămas fără cărți poștale?

— Așa-i mai iute.

Trecu de luminile și de zgomotul din complexul comercial Virgin, de magazinul care vindea ca suveniruri din Londra căști de poliție și mici autobuze roșii, londoneze, de localul imediat următor, care vindea felii de pizza, apoi coti la dreapta.

— Trebuie să urmezi indicațiile scrise aici. Încearcă să nu lași să te urmărească cineva, spusese Door, apoi oftase. N-ar trebui să te implic atît de mult.

— Dacă o să urmez indicațiile astea... o să pleci de aici mai repede?

— Da.

Richard coti pe Hanway Street. Deși făcuse numai cîțiva pași din freamătul bine luminat de pe Oxford Street, avea impresia că era în alt oraș: Hanway era goală, părăsită, un drum îngust, întunecat, puțin mai mare decît o alee, plin cu magazine de discuri cufundate în beznă și restaurante închise, singura lumină scurgîndu-se din cluburi secretoase pentru băut, aflate la etajele superioare ale clădirilor. Iar el mergea de-a lungul lor, simțindu-se cuprins de teamă.

... „coteşte la dreapta în Hanway Street, la stînga în Hanway Place, apoi din nou la dreapta în Orme Passage. Oprește la primul semafor..." Ești sigură că așa trebuie?

— Da.

Nu-și amintea de nici un Orme Passage, deși mai fusese în Hanway Place: acolo exista un restaurant indian la subsol, care îi plăcea tare mult prietenului său, Gary. Din cîte își amintea Richard, Hanway Place era o fundătură. Mandeer*, da, acesta-i restaurantul. Richard trecu pe lîngă ușa din față, luminată puternic, de scara restaurantului, care ducea, atrăgător, spre subsol, apoi coti la stînga...

Greșise. Exista un Orme Passage. Văzu tăbliță, sus pe zid.

ORME PASSAGE W1

---

* „Mandeer" — numele unui clan din nordul Indiei

Nu era de mirare că n-o remarcase pînă atunci: era doar puțin mai mare decît o alee îngustă între case, luminată de un bec cu gaz pîlpîitor. Nu mai vezi multe chestii din astea, își zise Richard, apoi ridică instrucțiunile la lumina becului cu gaz și se uită la ele.

— *Apoi răsucește-te în jurul tău de trei ori, invers?*

— *Invers înseamnă în sens invers acelor de ceasornic, Richard.*

Se răsuci de trei ori, simțindu-se caraghios.

— *De ce trebuie să fac toate astea ca să-l văd pe prietenul tău? Mă refer la toate aiurelile astea...*

— *Nu-i nici o aiureală. Sincer. Fă-mi doar pe plac, bine? zisese ea și-i zîmbise.*

Se opri din învîrtit. Apoi merse pe alee, către capătul ei. Nimic. Nimeni. Numai o ladă de gunoi din metal, iar lîngă ea, ceva care putea fi o grămadă de zdrențe.

— Hei! strigă Richard. E cineva aici? Sînt prietenul lui Door. Hei!

Nu. Nu era nimeni acolo. Richard se simți ușurat. Acum putea să se ducă acasă și să-i explice fetei că nu se întîmplase nimic. După aceea, avea să sune la autoritățile potrivite, care aveau să rezolve problema. Mototoli hîrtia și o aruncă în lada de gunoi.

Ceea ce Richard considerase că era o grămadă de zdrențe se despături, explodă, se ridică într-o mișcare continuă. O mînă prinse în zbor hîrtia mototolită.

— Cred că-i a mea, zise marchizul de Carabas.

Purta o haină neagră uriașă, elegantă, care nu era chiar o redingotă, nici chiar un pardesiu, cizme negre înalte, iar sub haină, veșminte zdrențuite. Ochii îi ardeau, albi pe o față extrem de neagră. Și pentru moment rînji, arătîndu-și dinții albi, de parcă ar fi făcut o glumă bună, apoi făcu o plecăciune în fața lui Richard și zise:

— De Carabas, servitorul dumneavoastră, iar dumneavoastră sînteți...?

— Hmm, zise Richard. Mda. Hmm.

— Sînteți Richard Mayhew, tînărul care a salvat-o pe Door a noastră cea rănită. Cum se simte acum?

— Hmm. E bine. Brațul ei e puțin...

— Fără îndoială, timpul în care-și va reveni ne va uimi pe toți. Familia ei are puteri remarcabile de recuperare. E de mirare că a reușit cineva să-i ucidă pe toți, nu-i așa?

Bărbatul care își spunea marchiz de Carabas se plimba fără încetare de colo-colo pe alee. Richard își dăduse seama că e tipul de persoană care se află tot timpul în mișcare, ca o felină mare.

— Cineva a ucis familia lui Door? întrebă Richard.

— N-o să ajungem nicăieri dacă o să repeți tot ceea ce o să spun, zise marchizul, care stătea acum în fața lui Richard. Stai jos, ordonă el.

Richard se uită în jur pe alee, căutînd ceva pe care să se așeze. Marchizul îi puse mîna pe umăr și-l trînti pe caldarîm.

— Ea știe că nu-s ieftin. Mai exact, ce-mi oferă?

— Poftim?

— Care-i înțelegerea? Tinere, te-a trimis aici să negociezi. Nu-s ieftin și nu dau nimic pe gratis.

Richard ridică din umeri, atît cît putea s-o facă stînd culcat pe spate.

— Mi-a spus să vă zic că vrea s-o însoțiți acasă — oriunde ar fi asta — și să-i faceți rost de un paznic.

Chiar cînd marchizul stătea locului, ochii săi nu încetau să se miște. Sus, jos, în jur, de parcă se uitau după ceva, se gîndeau la ceva. Adunau, scădeau, evaluau. Richard se întrebă dacă individul era întreg la minte.

— Și ce-mi oferă?

— Nimic.

Marchizul suflă în unghii și le lustrui de poala hainei sale remarcabile. Apoi se întoarse.

— Îmi oferă. Nimic.

Părea jignit.

Richard se ridică în picioare.

— Nu mi-a spus nimic despre bani. Mi-a spus numai că vă rămîne datoare cu o favoare.

Ochii marchizului scăpărară.

— Mai exact, ce fel de favoare?

— Una cu adevărat mare, zise Richard. A spus că vă rămîne datoare cu o favoare cu adevărat mare.

De Carabas rînji pentru sine, ca o panteră flămîndă care văzuse un copil de țăran rătăcit. Apoi se întoarse către Richard.

— Ai lăsat-o singură? întrebă el. Cu Croup și Vandemar pe aici? Ce mai aștepți?

Înghenunche și scoase din buzunar un obiect mic de metal, pe care-l vîrî în capacul unei trape de la marginea aleii și-l răsuci. Capacul se ridică ușor; marchizul puse la o parte obiectul de metal și scoase altceva, din alt buzunar, ceva care-i aminti, cumva, lui Richard de un baton lung de artificii sau o faclă. Ținu obiectul într-o mînă și își trecu cealaltă mînă de-a lungul lui, iar la capătul obiectului erupse o flacără stacojie.

— Pot să vă întreb ceva? zise Richard.

— Cu siguranță nu, zise marchizul. Nu pui nici o întrebare. Nu primești nici un răspuns. Nu te abați din drum. Nici măcar nu te gîndești la ceea ce ți se întîmplă în clipa asta. Ai priceput?

— Dar...

— Cel mai important lucru: nici un dar, zise de Carabas. Esențial nu-i decît timpul. Ia-o din loc.

Arătă spre adîncurile care fuseseră scoase la iveală prin ridicarea capacului. Richard se puse în mișcare, coborînd pe scara de metal prinsă în zid, sub trapă, simțindu-se atît de departe de lumea sa, încît nici nu-i trecu prin minte să mai pună vreo întrebare.

Richard ar fi vrut să știe unde erau. Locul acela nu părea să fie un canal colector. Poate era un tunel pentru cabluri telefonice sau pentru trenuri foarte mici. Sau pentru... altceva. Își dădu seama că nu știa foarte multe despre ceea ce se afla sub străzile Londrei. Păși nervos, îngrijorat să nu-și prindă piciorul în ceva, să se împiedice în beznă și să-și fractureze glezna. De Carabas mergea în fața lui, nonșalant, părînd să nu-i pese dacă Richard îl urma sau nu. Flacăra stacojie arunca umbre imense pe pereții tunelului.

Richard alergă să-l ajungă.

— Să vedem... zise de Carabas. Trebuie s-o duc la tîrg. Următorul are loc... mmm... peste două zile, dacă îmi amintesc corect, cum fac de obicei. Pot s-o țin ascunsă pînă atunci.

— Tîrg? întrebă Richard.

— Tîrgul Plutitor. Dar nu vrei să știi asta. Fără întrebări.

Richard se uită în jur.

— O să vă întreb unde sîntem acum. Presupun, însă, că o să refuzați să-mi spuneți.

Marchizul rînji încă o dată.

— Foarte bine, spuse el, aprobator. Ai deja destule necazuri.

— Mai mult ca sigur, oftă Richard. Logodnica m-a părăsit, probabil că trebuie să-mi cumpăr un telefon nou...

— În numele Templului și al Boltei! Telefonul e ultimul dintre necazurile tale.

De Carabas puse facla jos, pe sol, rezemînd-o de perete, unde aceasta continuă să trosnească și să scoată flăcări, după care începu să se cațăre pe niște trepte de metal înfipte în perete. Richard ezită, apoi îl urmă. Treptele erau reci și ruginite. Richard le simțea fărîmițîndu-se sub mîinile sale în timp ce urca, iar fragmente de rugină îi cădeau în ochi și în gură. Lumina stacojie de dedesubt pîlpîi, apoi se stinse. Cei doi se cățărau prin beznă deplină.

— Ne întoarcem la Door? întrebă Richard.

— Mai tîrziu. Trebuie să aranjez ceva mai întîi. Asigurare. Iar cînd o să ajungem la lumina zilei, să nu te uiți în jos.

— De ce? întrebă Richard.

Apoi lumina zilei îi izbi fața, iar el se uită în jos.

Era lumina zilei (*cum de era lumina zilei? îl întrebă o voce din capul său. Fusese aproape noapte cînd intrase pe alee, cu o oră în urmă.*) și se ținea de o scară de metal de pe exteriorul unei clădiri foarte înalte (*dar, cu cîteva secunde în urmă, se cățăra pe aceeași scară, și fusese înăuntru, nu-i așa?*), iar sub el văzu...

Londra.

Mașini micuțe. Autobuze micuțe și taxiuri. Clădiri micuțe. Copaci. Camioane în miniatură. Oameni mărunți, mărunți. Care pluteau sub el, apărînd și dispărînd.

A spune că Richard Mayhew nu se descurca prea bine cu înălțimile ar fi un lucru just, dar care n-ar descrie complet problema. Richard ura culmile de munți și clădirile înalte: undeva, în interiorul său, nu prea departe, se afla teama — groaza puternică, deplină, care țipa în tăcere — că se afla prea aproape de margine, că ceva îl va împinge și se va pomeni mergînd pe marginea culmii și va păși în gol. Ca și cum n-ar fi avut încredere deplină în el însuși, iar asta îl speria mai mult decît ar fi putut să-l sperie teama că putea să cadă. Îi spunea chestiei ăsteia vertij, o ura și se ura pe sine, și se ținea departe de locurile înalte.

Richard înlemni pe scară. Mîinile sale se prinseră zdravăn de trepte. Îl dureau ochii, undeva dincolo de globii oculari. Începu să respire prea iute, prea profund.

— Cineva nu m-a ascultat, zise o voce amuzată de deasupra lui.

— Eu...

Gîtul lui Richard nu funcționa. Tînărul înghiți în sec, umezindu-l.

— Nu pot să mă mișc.

Îi transpirau mîinile. Dacă îi transpirau atît de mult încît avea să alunece în gol?

— Sigur că poți să te miști. Dacă n-o să te miști, o să rămîi acolo, atîrnînd de latura zidului pînă or să-ți înghețe mîinile și or să-ți amorțească picioarele, apoi o să cazi și o să-ți găsești o moarte urîtă la vreo trei sute de metri mai jos.

Richard se uită în sus, spre marchiz. Acesta se uita în jos la el, încă zîmbind. Cînd văzu că Richard îl privea, își luă ambele mîini de pe trepte și-și flutură degetele spre el.

Richard simți că-l cuprinde un val de vertij prin simpatie.

— Ticălosul! mormăi el, apoi desprinse mîna dreaptă de pe treaptă și o ridică vreo cincisprezece centimetri, pînă găsi treapta următoare. Apoi ridică piciorul drept cu o treaptă. Apoi făcu același lucru cu mîna stîngă. După un timp, se pomeni pe marginea unui acoperiș plat, urcă pe el și se prăbuși.

Își dădu seama că marchizul mergea de-a lungul acoperișului, îndepărtîndu-se de el. Richard pipăi acoperișul cu

mîinile, simțind construcția solidă sub el. Inima îi bubuia în piept.

O voce morocănoasă răcni la oarecare distanță:

— Nu ești dorit aici, de Carabas! Pleacă! Șterge-o!

— Old Bailey, îl auzi Richard pe marchizul de Carabas, arăți minunat de sănătos.

Apoi pașii se îndreptară către el, iar un deget îl atinse ușor în coaste.

— Te simți bine, băiete? Am niște tocană aici. Vrei puțină? E de grauri.

Richard deschise ochii și zise:

— Nu, mulțumesc.

Văzu mai întîi penele. Nu era sigur dacă-i o haină sau o pelerină, sau un soi de acoperămînt bizar care nu avea nume, dar indiferent de tipul de veșmînt, era acoperit complet și des cu pene. O figură, amabilă și murdară, cu favoriți cenușii, îl privea de deasupra penelor. Trupul de sub față, acolo unde nu era acoperit de fulgi, era înfășurat complet cu funii. Richard se pomeni amintindu-și de un spectacol teatral cu personajul *Robinson Crusoe*, la care fusese dus pe cînd era copil: cam așa trebuie să fi arătat Robinson Crusoe, dacă ar fi eșuat pe un acoperiș în loc să ajungă pe o insulă pustie.

— Băiete, mi se spune Old Bailey, spuse bărbatul. (nt. Old Bailey — Curtea Criminală Centrală din Londra)

Individul scotoci după o pereche rablagită de ochelari, care-i atîrna de un fir petrecut pe după gît, apoi și-i puse, uitîndu-se prin ei la Richard.

— Nu te recunosc. Cărei baronii i-ai jurat credință? Care-i numele tău?

Richard se ridică în fund. Erau pe acoperișul unei clădiri vechi, construită din piatră cafenie, cu un turn deasupra. Gargui măcinați de vreme, cărora le lipseau aripi și membre, iar în vreo două cazuri chiar și capetele, ieșeau triști în afară din colțurile turnului. Richard auzea de jos, de departe, văicăritul sirenelor poliției și mugetul amuțit al traficului. În cealaltă parte a acoperișului, în umbra turnului. se afla ceva care semăna cu un cort, un cort vechi, cafeniu, cîrpit și răs-

cîrpit, cu pete albe de găinaț de pasăre. Deschise gura să-i spună bătrînului cum îl cheamă.

— Tu! Ține-ți gura, zise marchizul de Carabas. Să nu scoți nici un cuvînt.

Apoi se întoarse spre Old Bailey.

— Oamenii care-și vîră nasul unde nu trebuie pot să și-l piardă, spuse el, pocnind din degete sub nasul bătrînului și făcîndu-l să tresară. Acum, să revenim la treburile noastre. Îmi ești dator o favoare de douăzeci de ani, Old Bailey. O favoare mare. Și o solicit.

Bătrînul clipi.

— Am fost un prost, zise el, încet.

— Nu există prost mai mare ca un prost bătrîn, îl aprobă marchizul, apoi vîrî mîna într-un buzunar interior al hainei și scoase o cutie de argint, mai mare ca o tabacheră pentru tutun de prizat, mai mică decît o tabacheră pentru trabucuri și mult mai împodobită cu ornamente decît orice soi de tabacheră. Știi ce-i asta?

— Aș vrea să nu știu.

— O s-o păstrezi în siguranță pentru mine.

— N-o vreau.

— N-ai de ales, zise marchizul.

Bătrînul de pe acoperiș luă cutia de argint și o ținu stîngaci cu ambele mîini, de parcă ar fi fost ceva care putea să explodeze în orice clipă. Marchizul îl înghionti ușor pe Richard cu cizma sa neagră cu bot pătrat.

— Gata, zise el. Ar fi bine s-o luăm din loc.

Merse grăbit de-a curmezișul acoperișului, iar Richard se ridică în picioare și-l urmă, ținîndu-se departe de marginea clădirii. Marchizul deschise o ușă din latura turnului, de lîngă un grup înalt de coșuri de sobă, iar cei doi coborîră pe o scară în spirală, slab luminată.

— Cine era omul acela? întrebă Richard, privind prin lumina slabă.

Pașii lor răsunau și reverberau în treptele de metal.

Marchizul de Carabas mîrîi:

— N-ai auzit nici un cuvînt din ceea ce ți-am spus? Ai deja necazuri. Tot ce faci, tot ce spui, tot ce auzi, nu face decît să

înrăutățească lucrurile. Mai bine te-ai fi rugat să nu fi amestecat prea mult.

Se întunecase complet, iar Richard se împiedică ușor cînd ajunse la ultima treaptă și se pomeni căutînd încă una, care nu exista.

— Ferește-ți capul, zise marchizul și deschise o ușă.

Richard se izbi cu fruntea în ceva tare, se văită, apoi ieși pe o ușă joasă, apărîndu-și ochii de lumină.

Își frecă fruntea, apoi își frecă ochii. Ușa prin care abia intrase era cea a dulapului pentru mături din casa scărilor din clădirea în care se afla apartamentul său. Era plin cu mături, cu un șomoiog vechi, o varietate imensă de lichide, prafuri și ceară de curățat. Nu vedea nici un fel de scară în spatele dulapului, numai un zid de care atîrna un calendar vechi, pătat, care nu mai folosea la nimic — cu excepția cazului în care anul 1979 avea să revină.

Marchizul privi afișul cu AȚI VĂZUT ACEASTĂ FATĂ? lipit lîngă ușa din față a lui Richard.

— Nu-i cea mai bună postură a ei, zise el.

Richard închise ușa dulapului pentru mături. Își luă cheile din buzunarul de la spate, descuie și ajunse acasă. Era din nou noapte, după cum văzu ușurat prin fereastra bucătăriei.

— Richard, zise Door, ai reușit.

Cît timp fusese plecat, fata se spălase, iar straturile ei de haine arătau ca și cum s-ar fi străduit să înlăture cea mai mare parte din murdăria și sîngele de pe ele. Jegul dispăruse de pe fața și mîinile ei. Părul său, acum spălat, avea o nuanță întunecată de roșu, cu sclipiri de cupru și bronz. Richard se întrebă ce vîrstă avea. Cincisprezece ani? Șaisprezece? Era mai mare? Nu-și dădea seama.

— Mda, zise el.

Marchizul de Carabas se lăsă într-un genunchi în fața fetei și își plecă fruntea.

— Doamnă, spuse.

Fata păru stînjenită.

— Oh, ridicați-vă, de Carabas. Sînt încîntată că ați venit.

Bărbatul se ridică dintr-o singură mișcare.

— Am înțeles, zise el, că au fost folosite cuvintele *favoare*, *adevărată* și *mare*. Legate între ele.

— Discutăm mai tîrziu.

Fata se duse la Richard și-i luă mîinile în ale ei.

— Richard. Mulțumesc. Îți sînt recunoscătoare pentru tot ce ai făcut. Am schimbat cearșafurile patului. Și aș vrea să pot să fac ceva ca să te răsplătesc.

— Pleci?

Ea dădu din cap.

— Acum o să fiu în siguranță. Mai mult sau mai puțin. Sper. Măcar pentru un timp.

— Unde te duci?

Fata zîmbi ușor și clătină din cap.

— Oho... ies din viața ta. Ai fost minunat.

Se ridică în vîrful picioarelor și-l sărută pe obraz, cum se sărută prietenii.

— Dacă va fi nevoie să iau legătura cu tine...?

— N-o să fie. Niciodată. Și... Uite ce-i, zise ea după o pauză, îmi cer scuze. Bine?

Richard se uită în jos, simțindu-se stînjenit.

— N-ai de ce să-ți ceri scuze, zise el, apoi adăugă, fără să fie prea convins: A fost amuzant.

După aceea își ridică privirea.

Dar nu mai era nimeni acolo.

Trei

Duminică dimineață, Richard luă din sertarul de jos al șifonierului telefonul în formă de batmobil*, care-i fusese dăruit de Crăciun de mătușa sa Maude, cu cîțiva ani în urmă, și-l vîrî în priza din perete. Încercă să-i telefoneze Jessicăi, dar nu avu succes. Robotul ei era închis, la fel și telefonul celular. Richard presupuse că se dusese la casa de la țară a părinților ei și nu avea nici un chef să sune acolo. Găsea că părinții Jessicăi îl intimidau profund, fiecare în felul lui. Nici unul dintre ei nu-l acceptase pe deplin ca viitor ginere; de fapt, mama ei menționase, într-o ocazie, că erau foarte dezamăgiți de logodna lui Richard cu Jessica și că avea convingerea că Jessica ar fi putut să găsească pe cineva mult mai bun, dacă ar fi vrut.

Ambii părinți ai lui Richard decedaseră. Tatăl lui murise subit, în urma unui atac de cord, pe cînd Richard era încă un băiețel. Mama lui murise foarte lent după aceea, iar după ce Richard plecase de acasă, femeia se stinsese pur și simplu: la șase luni după ce se mutase în Londra, Richard luase trenul înapoi spre Scoția, ca să stea lîngă patul dintr-un mic spital de țară, în care mama sa își trăise ultimele două zile din viață. Uneori îl recunoștea, alteori îl chema cu numele tatălui său.

Richard se așează pe canapea, posomorît. Evenimentele din ultimele două zile deveniseră din ce în ce mai puțin reale, din ce în ce mai puțin probabile. Real era mesajul pe care-l lăsase Jessica pe robotul telefonic, mesaj în care îi spunea că nu vrea

---

* „batmobil" — vehiculul lui Batman

să-l mai vadă. Dădu drumul robotului și în duminica aceea ascultă și reascultă mesajul, sperînd, de fiecare dată, că Jessica se va potoli, că va simți căldură în vocea ei. Nici vorbă.

Se gîndi să iasă și să cumpere un ziar de duminică, dar decise să nu o facă. Arnold Stockton, patronul Jessicăi, o caricatură de om cu multe bărbii, deținea toate ziarele de duminică pe care nu reușise să le cumpere Rupert Murdoch*. Ziarele sale vorbeau despre el, ca și celelalte. Richard bănuia că cititul unui ziar de duminică îi va reaminti de cina la care nu reușise să ajungă vineri seară. Așa că, în loc să facă asta, Richard făcu o baie îndelungată, își pregăti o grămadă de sandvișuri și mai multe cești cu ceai. Se uită puțin la emisiunile de duminică după-amiază de la televizor și susținu conversații în minte cu Jessica. La sfîrșitul fiecărui dialog mental, cei doi cădeau unul în brațele celuilalt și făceau dragoste sălbatică, furioasă, plină de lacrimi; iar, după aceea, totul avea să fie bine.

Luni dimineață, deșteptătorul lui Richard nu funcționă. Ieși în stradă la nouă fără zece, cu servieta bălăngănindu-se, uitîndu-se, ca un nebun, în susul și în josul străzii, rugîndu-se să apară un taxi. Apoi oftă ușurat, pentru că o mașină mare, neagră, se îndrepta în josul drumului, către el, cu semnul galben pe care scria „taxi" aprins. Richard dădu din mîini și țipă spre mașină.

Taxiul alunecă încet pe lîngă el, ignorîndu-l complet, coti la colț și dispăru.

Alt taxi. Altă lumină galbenă care însemna că mașina era disponibilă. De data asta, Richard păși în mijlocul drumului, ca să o oprească. Vehiculul coti pe lîngă el și își continuă drumul. Richard începu să înjure în șoaptă. Apoi alergă spre cea mai apropiată stație de metrou.

Scoase o mînă de mărunțiș din buzunar, apăsă pe butonul automatului pentru un singur bilet spre Charing Cross și împinse monedele în fantă. Fiecare bănuț pe care-l vîra trecea drept prin măruntaiele automatului și cădea, zăngănind, în

---

* Rupert Murdoch — australian stabilit în America, magnat al presei, deține multe ziare și în Anglia

tava de dedesubt. Nu apăru nici un bilet. Încercă la alt automat, cu același rezultat. Și la încă unul. Vînzătorul de bilete din birou vorbea la telefon cu cineva cînd Richard se duse să se plîngă și să-și cumpere manual biletul; și, în ciuda — sau tocmai din cauza — strigătelor de „Hei" și „Scuzați-mă" și a bătăilor disperate cu o monedă în bariera de plastic, individul rămase hotărît la telefon.

— Să vă ia dracu', proclamă Richard și sări peste barieră.

Nu-l opri nimeni, nu păru să-i pese cuiva de asta. Alergă în jos, pe scări, avînd răsuflarea tăiată și transpirînd, și ajunse pe platforma aglomerată exact cînd sosi trenul.

Cînd fusese copil, Richard avusese coșmaruri în care pur și simplu nu exista, în care, indiferent cît de mult zgomot făcea, nu-l observa nimeni. Începu să se simtă ca atunci cînd oamenii se vîrau în fața lui; cînd era înghiontit de mulțime, cînd era împins încolo și încoace de navetiștii care urcau și de cei care coborau.

Richard insistă, împingînd și îmbrîncind la rîndul său, pînă cînd aproape că ajunse în tren — avea un braț înăuntru — cînd ușile începură să fîșîie, anunțînd că se închid. Își trase mîna înapoi, dar mîneca pardesiului rămase prinsă în capcană. Începu să bocănească în ușă și să țipe, așteptîndu-se ca mecanicul să deschidă măcar cît să-și elibereze mîneca. În loc de asta, trenul se puse în mișcare, iar Richard fu obligat să alerge pe platformă, tot mai iute. Își aruncă servieta pe peron și trase disperat cu mîna liberă de mînecă. Aceasta se sfîșie, iar Richard căzu în față, zdrelindu-și mîna de platformă și rupîndu-și pantalonii în genunchi. Se ridică în picioare, clătinîndu-se puțin, merse înapoi pe platformă și își recuperă servieta.

Se uită la mîneca sfîșiată, la mîna julită și la pantalonii rupți. Apoi urcă treptele de piatră și ieși din stația de metrou. Nimeni nu-l întrebă de bilet în timp ce ieșea.

— Îmi cer scuze că am întîrziat, spuse Richard, fără să se adreseze cuiva în mod deosebit din biroul aglomerat.

Ceasul de pe perete arăta zece și jumătate. Richard își lăsă servieta să cadă pe scaunul său și-și șterse sudoarea de pe față cu batista.

— N-o să credeți cum am ajuns aici, continuă el. A fost un coșmar.

Se uită pe birou. Lipsea ceva. Sau, mai bine zis, lipsea tot.

— Unde sînt lucrurile mele? întrebă el, puțin mai tare. Unde mi-e telefonul? Unde îmi sînt trollii?

Își controlă sertarele. Și ele erau goale: nici măcar un ambalaj de batoane Mars, nici măcar o agrafă îndoită, care să arate că Richard fusese pe acolo. Sylvia venea spre el, discutînd cu doi domni destul de zdraveni. Se duse la ea.

— Sylvia, ce se întîmplă?

— Poftim? zise Sylvia, politicoasă, apoi arătă biroul domnilor solizi, care-l apucară fiecare de cîte un capăt și începură să-l care afară din încăpere. Fiți atenți, le zise ea.

— Biroul meu. Unde îl duc?

Sylvia se uită la el, puțin nedumerită.

— Cine sînteți dumneavoastră?

Nu-mi trebuie rahatul ăsta, își zise Richard.

— Richard, răspunse el, sarcastic. Richard Mayhew.

— Ah, zise Sylvia, apoi atenția îi alunecă de la el, ca apa de pe pana raței, și zise oamenilor care mutau mobila: Nu, nu acolo. Pentru Dumnezeu!

Se grăbi după cei care scoteau afară biroul lui Richard.

El o privi plecînd. Apoi merse prin încăpere pînă ajunse la locul de muncă al lui Gary. Gary răspundea la un e-mail. Richard se uită la ecran: e-mailul pe care-l scria Gary nu numai că era explicit din punct de vedere sexual, dar se adresa cuiva care nu era prietena lui. Stînjenit, Richard trecu în cealaltă parte a pupitrului.

— Gary, ce se întîmplă? E o glumă?

Gary se uită în jur, de parcă ar fi auzit ceva. Apăsă pe tastatură și activă o imagine de protejare a ecranului cu niște hipopotami dansînd, apoi își clătină capul, ca și cum ar fi vrut să-și limpezească mintea, ridică receptorul și începu să formeze un număr. Richard își trînti mîna peste telefon, întrerupînd legătura lui Gary.

— Uite ce-i, nu-i nimic amuzant în asta! Nu știu de-a ce vă jucați.

În cele din urmă, spre marea sa ușurare, Gary se uită în sus, spre el. Richard continuă:

— Dacă am fost concediat, spuneți-mi pur și simplu că am fost concediat, dar să pretindeți că nu mă vedeți...

Și atunci Gary îi zîmbi și-i zise:

— Salut. Mda. Sînt Gary Perunu. Pot să vă ajut cu ceva?

— Nu cred, zise Richard, rece, și ieși din birou, lăsîndu-și servieta în urma sa.

Biroul lui se afla la etajul al treilea al unei clădiri vechi, mari, pline de curent, chiar lîngă Strand*. Jessica lucra ceva mai sus, într-o clădire impunătoare, cristalină, cu geamuri reflectorizante, în City, la cincisprezece minute de mers pe Strand.

Richard alergă pe drum. Ajunse la clădirea Stockton în zece minute, trecu drept pe lîngă paznicii în uniformă care stăteau la parter, intră în lift și urcă. Interiorul ascensorului era plin de oglinzi, iar Richard se privi în timp ce urca. Avea cravata pe jumătate desfăcută, mototolită, haina îi era ruptă, pantalonii sfîșiați, părul transpirat și ciufulit... Doamne, arăta groaznic.

Se auzi un sunet de flaut, iar ușa ascensorului se deschise. Etajul Jessicăi era destul de luxos, într-un fel care implica decorare extrem de redusă. Lîngă lift se găsea o recepționeră, o făptură echilibrată și elegantă, care arăta de parcă avea un salariul net pe care Richard n-ar fi fost în stare să-l care. Femeia citea *Cosmopolitan*. Nu-și ridică privirea spre Richard cînd acesta se apropie de ea.

— Trebuie să vorbesc cu Jessica Bartram, zise el. E ceva important. Am ceva de discutat cu ea.

Recepționera îl ignoră și își examină atentă unghiile. Richard merse pe coridor pînă ajunse la biroul Jessicăi. Deschise ușa și intră. Jessica stătea în fața a trei afișe mari, fiecare anunțînd „Îngeri în Anglia — o expoziție itinerantă", fiecare cu o altă imagine de înger pe el. Tînăra se întoarse cînd intră Richard și-i zîmbi călduros.

---

* Strand — stradă celebră din Londra

— Jessica! Slavă Domnului! Ascultă, cred că am înnebunit. A început prin faptul că n-am putut să iau un taxi în dimineața asta, apoi la birou și în metrou... zise el și-i arătă mîneca sfîșiată. De parcă aș fi devenit un soi de persoană inexistentă.

Jessica îi zîmbi din nou, un zîmbet liniștitor.

— Uite ce-i, zise Richard. Îmi cer scuze pentru seara trecută. Nu în legătură cu ceea ce am făcut, ci pentru că te-am supărat, și... îmi pare rău, e o nebunie curată, sincer vorbind, nu știu ce să fac.

Și Jessica dădu din cap, continuînd să zîmbească înțelegătoare, apoi zise:

— O să credeți că sînt groaznică, dar am o memorie înfiorătoare a figurilor. Lăsați-mă o secundă și o să-mi aduc aminte.

În momentul acela, Richard își dădu seama că treaba era adevărată și-l copleși groaza. Nebunia care avea loc în ziua aceea — indiferent ce fel de nebunie era — avea loc cu adevărat. Nu era nici o glumă, nici un truc, nici o festă.

— Bine, zise el, mohorît. Las-o baltă.

Și plecă, ieși pe ușă, merse pe coridor. Aproape că ajunsese la ascenjor cînd Jessica îl strigă:

— Richard!

El se întoarse. *Fusese* o glumă. Un soi de răzbunare. Ceva care putea fi explicat.

— Richard... Maybury?

Jessica părea mîndră de faptul că-și amintise atît de mult.

— Mayhew, spuse el și intră în lift, iar ușa cîntă un tril grav de flaut cînd se închise în urma lui.

Richard merse pe jos spre locuința sa, indispus, zăpăcit și furios. Uneori făcea semn tuturor taxiurilor, dar fără nici o speranță reală că acestea vor opri, și nici unul nu se opri. Îl dureau picioarele, îl dureau ochii, și știa că se va trezi curînd din ziua aceea și va începe o zi de luni adevărată, o zi de luni bună, o zi de luni decentă, cinstită.

Cînd ajunse în apartament, umplu cada cu apă fierbinte, aruncă hainele pe pat și merse gol prin hol, apoi se băgă în apa liniștitoare. Aproape că atipise cînd auzi o cheie răsu-

cindu-se în broască, o ușă deschizîndu-se și închizîndu-se, apoi o voce plăcută de bărbat spunînd:

— Sigur, sînteți prima căreia îi arăt casa astăzi, dar avem o listă de un metru cu persoane care sînt interesate.

— Nu-i chiar atît de mare pe cît îmi imaginasem după amănuntele pe care ni le-a trimis biroul dumneavoastră, zise o femeie.

— Da, este compact. Dar îmi place să cred că acest lucru reprezintă o virtute.

Richard nu se ostenise să încuie ușa băii. La urma urmei, era singur în apartament.

O voce de bărbat mai îmbufnată, mai aspră, spuse:

— Ați spus că e un apartament nemobilat. Mie mi se pare că-i al naibii de mobilat.

— Probabil că locatarul anterior și-a lăsat unele lucruri personale. Amuzant. Nu mi-a spus nimeni nimic despre asta.

Richard se ridică în picioare în cadă. Apoi, pentru că era gol și oamenii aceia puteau să intre în orice clipă, se așeză. Se uită disperat în jur, prin baie, căutînd un prosop.

— Oh, George, uite, zise femeia din hol, cineva a lăsat un prosop pe scaunul acesta.

Richard cercetă și respinse ca nefiind potrivite pentru rolul de înlocuitor de prosop mai întîi o lufă*, apoi o sticlă de șampon pe jumătate goală și o rățușcă portocalie din cauciuc.

— Cum arată baia? întrebă femeia.

Richard înhăță o cîrpă de spălat și și-o puse în fața pîntecelui, după care se ridică, stînd cu spatele la perete, pregătindu-se să îndure chinuri groaznice. Ușa fu deschisă. În baie intrară trei oameni: un tînăr cu o haină de păr de cămilă și un cuplu între două vîrste. Richard se întrebă dacă și ei erau la fel de stînjeniți ca și el.

— E cam mică, zise femeia.

— E compactă, o corectă blînd individul cu haină de păr de cămilă. E ușor de întreținut.

Femeia își trecu degetul pe latura căzii și strîmbă din nas.

---

* „lufă" — burete vegetal

— Cred că am văzut tot, spuse bărbatul între două vîrste, apoi ieșiră cu toții din baie.

— Va fi foarte potrivit pentru orice, zise femeia.

Conversația continuă pe un ton mai coborît. Richard ieși din cadă și se duse spre ușă. Descoperi prosopul pe scaunul din hol, se întinse și-l înhăță.

— O să-l luăm, zise femeia.

— O să-l luați? întrebă individul cu haină de păr de cămilă.

— E exact ceea ce vrem, îi explică femeia. Sau va fi, de îndată ce-l vom face bun de locuit. Va fi gata pînă miercuri?

— Bineînțeles. O să curățăm mîine tot gunoiul de aici, nu-i nici o problemă.

Richard, cuprins de frig, ud și înfășurat în prosop, se uită la ei din ușă.

— Nu-i gunoi, sînt lucrurile mele, spuse el.

— Atunci o să luăm cheile de la biroul dumneavoastră.

— Scuzați-mă, spuse plîngător Richard. Locuiesc aici.

Indivizii trecură pe lîngă el în drum spre ușa din față.

— Mi-a făcut plăcere să închei afaceri cu dumneavoastră, zise tipul în haină de păr de cămilă.

— Puteți... puteți vreunul să mă auziți? Acesta este apartamentul meu. Locuiesc aici.

— Dacă trimiteți prin fax detaliile contractului, la biroul meu... zise bărbatul cel grosolan, apoi ușa fu trîntită în urma lor, și Richard rămase pe holul a ceea ce fusese apartamentul său, tremurînd în tăcere din cauza frigului.

— Așa ceva nu se întîmplă, anunță el întreaga lume, în contradicție directă cu simțurile sale.

Batfonul țîrîi, iar farurile i se aprinseră. Richard ridică receptorul fără vlagă.

— Alo?

Linia sîsîi și trosni, de parcă apelul venea de la mare distanță. Vocea de la celălalt capăt al firului era necunoscută.

— Domnul Mayhew? întrebă ea. Domnul Richard Mayhew?

— Da, răspunse Richard, apoi adăugă, încîntat: Mă auziți! Slavă Domnului! Cine-i acolo?

— Eu și asociatul meu v-am întîlnit sîmbătă, domnule Mayhew. Eu făceam cercetări cu privire la o anumită tînără doamnă. Vă amintiți?

Tonul era mieros, răutăcios, viclean.

— Oh! Da.

— Domnule Mayhew. Ați spus că Door nu era cu dumneavoastră. Avem motive să credem că ați înflorit adevărul nu doar oleacă.

— Mda, iar dumneata ai spus că ești fratele ei.

— *Toți* oamenii sînt frați, domnule Mayhew.

— Fata nu mai e aici. Și nu știu unde e.

— Știm asta, domnule Mayhew. Sîntem perfect cunoscători ai ambelor fapte. Iar, ca să fim imens de sinceri, domnule Mayhew — și sînt sigur că vreți să fiu sincer, nu-i așa? — în locul dumneavoastră nu mi-aș mai face griji pentru tînăra doamnă. Zilele ei sînt numărate, iar numărul respectiv n-are nici măcar două cifre.

— De ce m-ai sunat?

— Domnule Mayhew, zise domnul Croup, plin de solicitidine, știți ce gust are ficatul dumneavoastră?

Richard rămase tăcut.

— Domnul Vandemar mi-a promis că vi-l va scoate el însuși și vi-l va îndesa în gură înainte să vă taie gîtișorul amărît. Atunci o să aflați ce gust are, nu-i așa?

— O să chem poliția. Nu poți să mă amenințI în felul ăsta.

— Domnule Mayhew. Puteți să chemați pe cine doriți. Dar nu-mi place că vă închipuiți că amenințăm pe cineva. Nici eu, nici domnul Vandemar nu amenințăm, nu-i așa, domnule Vandemar?

— Nu? Atunci ce naiba faceți?

— Promitem, zise domnul Croup, prin zgomotul de fond, ecouri și șuierături. Și știm unde locuiți.

Apoi domnul Croup întrerupse convorbirea.

Richard ținu receptorul strîns, uitîndu-se la el, apoi apăsă pe cifra 9 de trei ori: Pompieri, Poliție și Salvare.

— Serviciile de urgență, spuse telefonista. De care serviciu aveți nevoie?

— Vă rog, faceți-mi legătura cu poliția. Un bărbat a amenințat că mă omoară și nu cred că glumea.

Urmă o pauză. Richard spera că avea să i se facă legătura cu poliția. După cîteva clipe, vocea spuse:

— Serviciile de urgență. Alo? E cineva acolo? Alo?

Atunci Richard puse receptorul în furcă, se duse în dormitor și se îmbrăcă, pentru că-i era frig, era gol și se temea. Și nu avea altceva de făcut.

Mai tîrziu, după ce chibzui puțin, luă geanta neagră de sport de sub pat și își puse în ea șosete. Chiloți. Niște tricouri. Pașaportul. Portofelul. Se îmbrăcă cu blugi, pantofi de sport și un pulover gros. Își aminti felul în care își luase rămas-bun fata care-și spunea Door. Felul în care făcuse o pauză, felul în care spusese că-i pare rău...

— Știai, spuse el apartamentului gol, știai că se va întîmpla asta.

Se duse în bucătărie, luă niște fructe din castron, le puse în geantă. Apoi trase fermoarul și ieși în strada întunecată.

Bancomatul îi luă cardul cu un sfîrîit, apoi zise VĂ ROG SĂ INTRODUCEȚI CODUL PIN. Richard tastă pe ascuns numărul PIN (D-I-C-K). Ecranul se stinse. VĂ ROG SĂ AȘTEPTAȚI, zise bancomatul, iar ecranul se albi. Undeva, în adîncurile mașinii, ceva zăngăni și zornăi.

ACEST CARD NU ESTE VALID. VĂ ROG SĂ CONTACTAȚI AGENȚIA CARE A ELIBERAT CARDUL. Se auzi un huruit, iar cardul ieși afară.

— N-aveți niște mărunțiș? spuse o voce ostenită din spatele său.

Richard se întoarse: bărbatul era scund, bătrîn și chel, cu o barbă încîlcită, galbenă și cenușie. Liniile de pe fața sa erau gravate adînc în murdărie neagră. Purta un pardesiu jegos, aruncat peste resturile unui pulover de un cenușiu închis. Și ochii îi erau cenușii. Și plini de urdori.

Richard îi întinse omului cardul.

— Ține, îi zise el. Păstrează-l. Pe el sînt vreo cincisprezece mii de lire, dacă poți să le iei.

Individul luă cardul în mîinile sale înnegrite de stradă, se uită la el, îl întoarse pe toate părțile și zise, cu glas inexpresiv:

— Mersi pentru nimic. Cu ăsta și cu șase penny pot să-mi cumpăr o ceașcă de cafea.

Îi dădu lui Richard cardul înapoi și începu să meargă pe stradă.

Richard își luă geanta. Apoi se duse după bărbat și-i zise:

— Hei! Oprește-te! Poți să mă vezi!

— N-am nimic la ochi, spuse individul.

— Uite ce-i, întrebă Richard, ai auzit vreodată de un loc numit „Tîrgul Plutitor"? Trebuie să ajung acolo. E o fată pe care o cheamă Door...

Dar omul începu să se retragă nervos din fața lui Richard.

— Am nevoie de ajutor, spuse Richard. Te rog!

Omul se uită la el, fără pic de milă. Richard oftă.

— Bine, spuse el. Îmi cer scuze că te-am deranjat.

Se întoarse, luă mînerul genții cu ambele mîini, încît acestea abia îi mai tremurau, și plecă în jos, pe High Street.

— Hei! sîsîi omul, iar Richard se uită la el; individul îi făcu semn cu mîna. Vino încoace. Hai, repede!

Apoi omul coborî în grabă treptele unei case părăsite de pe marginea drumului — trepte acoperite de gunoaie, care duceau către apartamentele abandonate de la subsol. Richard se duse după el. La capătul scărilor se afla o ușă, pe care individul o deschise. Așteptă să intre și Richard, apoi trînti ușa după ei. Dincolo de ea era întuneric. Se auzi un sunet de frecare și zgomotul unui chibrit care ia foc; omul atinse chibritul de fitilul unui felinar vechi de lucrător feroviar, care se aprinse și aruncă ceva mai puțină lumină decît răspîndise chibritul, apoi cei doi bărbați merseră împreună prin beznă.

Mirosea a mucegai, a cărămizi vechi și umede, a putregai și a întuneric.

— Unde sîntem? șopti Richard.

Ghidul său îi făcu semn să tacă. Cei doi ajunseră la o altă ușă. Omul bătu în ea ritmic. După un timp, ușa se deschise.

Pentru o clipă, Richard fu orbit de lumina subită. Se afla într-o încăpere uriașă, cu boltă, un hol subteran, plin de scînteierea unor focuri și de fum. În jurul încăperii ardeau flăcări

mici. Oameni ca niște umbre stăteau lîngă văpăi, frigînd animale mici. Indivizi alergau de la un foc la altul. Totul îi amintea lui Richard de iad — sau, mai degrabă, de felul în care își imaginase iadul, pe cînd era școlar. Fumul îi irita plămînii, și începu să tușească. O sută de ochi se întoarseră și se uitară la el, o sută de ochi neprietenoși, care nu clipeau.

Un om o zbugi spre ei. Avea părul lung, o barbă cafenie, iar hainele lui zdrențuite erau împodobite cu blană — blană portocalie-și-albă-și-neagră, ca aceea a unei pisici tărcate. Individul părea mai înalt decît Richard, dar mergea șchiopătînd vizibil, cu mîinile strînse la piept, cu degetele împreunate.

— Ce? Ce este? Ce-i asta? îl întrebă el pe ghidul lui Richard. Pe cine ai adus la noi, Iliaster? Spune-spune-spune!

— E de Sus, zise ghidul (*Iliaster?* se întrebă Richard)*. A întrebat de doamna Door. Și de Tîrgul Plutitor. L-am adus la dumneavoastră, seniore Vorbitor-cu-Șobolanii. Mi-am închipuit că o să știți ce să faceți cu el.

Acum, în jurul lui stăteau mai mult de zece indivizi împodobiți cu blană, femei și bărbați, chiar și cîțiva copii. Se mișcau aritmic: momente de stagnare, urmate de repezire grăbită către Richard.

Seniorul Vorbitor-cu-Șobolanii caută în zdrențele sale împodobite cu blană și scoase un ciob de sticlă cu aspect sinistru, lung de vreo cincisprezece centimetri. Niște blană nu prea bine tăbăcită fusese legată în jurul jumătății inferioare a aschiei, alcătuind un mîner improvizat. Lumina focurilor sclipea în lama de sticlă. Seniorul Vorbitor-cu-Șobolanii propti ciobul în gîtul lui Richard.

— Oh, da. Da-da-da, chițcăi el, întărîtat. Știu *exact* ce-o să fac cu el.

---

* Iliaster — termen inventat, se pare, de Paracelsus, avînd înțelesul inițial de „lumina stelelor", dar care a căpătat înțeles ocult, devenind principiul tinereții veșnice

Patru

Domnul Croup și domnul Vandemar își stabiliseră locuința în pivnița unui spital victorian, închis cu zece ani în urmă din cauza reducerilor bugetului Serviciului Național de Sănătate. Persoanele care administrau proprietatea, care-și anunțaseră intenția de a transforma spitalul într-un bloc de apartamente unice, inegalabile, de lux, dispăruseră de îndată ce instituția fusese închisă, iar clădirea rămăsese așa, an după an, cenușie, goală și nedorită de nimeni, cu ușile încuiate și cu ferestrele astupate cu scînduri. Acoperișul putrezise și ploaia se scurgea în interiorul gol, împrăștiind umezeală și putregai prin clădire. Spitalul fusese ridicat în jurul unei curți centrale, care permitea să intre o oarecare cantitate de lumină gri, neprietenoasă.

Lumea din subsolul pustiu era alcătuită din mai mult de o sută de cămăruțe, unele dintre ele goale, altele conținînd provizii abandonate ale fostului centru medical. Într-o încăpere se afla un cuptor gigantic, îndesat, în timp ce camera învecinată găzduia toalete și dușuri astupate și fără apă. Majoritatea podelei din subsol era acoperită de un strat subțire de apă de ploaie uleioasă, care reflecta bezna și descompunerea către tavanurile putrede.

Dacă ai fi coborît scările spitalului pînă la capăt și ai fi trecut de încăperile de duș abandonate, ai fi trecut de toaletele pentru personal, de o cameră plină cu geamuri sparte, unde tavanul se prăbușise în întregime, facînd ca încăperea să fie deschisă către casa scărilor de deasupra, ai fi ajuns la o scară mică și ruginită din fier, de pe care vopseaua cîndva albă se jupuia în

fîșii lungi, umede. Iar dacă ai fi coborît pe scară și ai fi traversat locul mocirlos de la capătul ei, dacă ai fi trecut printr-o ușă de lemn pe jumătate putrezită, te-ai fi găsit sub pivniță, într-o încăpere imensă, în care se strînseseră o sută douăzeci de ani de rămășițe din spital, rămășițe care fuseseră abandonate și, pînă la urmă, uitate; aici își stabiliseră, pentru moment, locuința domnul Croup și domnul Vandemar. Pereții erau umezi, iar apa picura din tavan. Lucruri ciudate mucegăiau prin colțuri, iar unele dintre ele fuseseră, cîndva, vii.

Domnul Croup și domnul Vandemar își pierdeau timpul. Domnul Vandemar obținuse de undeva un miriapod — o făptură de un portocaliu roșcat, lungă de vreo cincisprezece centimetri, cu colți urîți, veninoși — și o lăsa să alerge peste mîinile lui, privind-o cum șerpuia printre degetele sale, dispărînd într-o mînecă și apărînd, după un minut, din cealaltă. Domnul Croup se distra cu niște lame de ras. Găsise într-un colț o cutie întreagă cu lame vechi de cincizeci de ani, împachetate în hîrtie cerată, iar acum se străduia să-și imagineze la ce ar fi putut să le folosească. În cele din urmă, zise:

— Domnule Vandemar, vă rog să-mi acordați puțină atenție. Îndreptați-vă ochii ca niște mărgele spre asta.

Domnul Vandemar apucă miriapodul de cap, ținîndu-l delicat între un deget mare imens și un arătător masiv, ca să înceteze să se agite. Apoi se uită la domnul Croup.

Domnul Croup își rezemă mîna stîngă de un perete, cu degetele răschirate. Luă cinci lame în mîna dreaptă, ținti cu atenție, apoi le aruncă spre perete. Fiecare lamă se înfipse în zid, între degetele sale. Fusese un fel de demonstrație în miniatură a unui aruncător de cuțite. Domnul Croup își trase mîna, lăsînd lamele din perete să contureze locul în care fuseseră degetele sale, apoi se întoarse spre partenerul său, așteptînd aprobarea acestuia.

Domnul Vandemar nu fusese impresionat.

— Și ce-i atît de grozav în asta? întrebă el. Nu ți-ai atins nici măcar un deget.

Domnul Croup oftă.

— Nu mi-am nimerit nici unul? Da, lua-m-ar să mă ia, ai dreptate. Ce caraghios am fost! zise el și scoase lamele de ras

din zid, una cîte una, apoi le lăsă să cadă pe masa de lemn. De ce nu-mi arăți tu cum ar fi trebuit să fac?

Domnul Vandemar dădu din cap. Puse miriapodul înapoi într-un borcan gol de marmeladă. Apoi își rezemă mîna stîngă de perete. Ridică brațul drept: ținea în mîna dreaptă cuțitul său, fioros, ascuțit și perfect echilibrat. Își miji ochii și aruncă. Cuțitul zbură prin aer și izbi zidul de ipsos umed cu vîrful, atingînd, mai întîi, și străbătînd dosul mîinii.

Telefonul începu să sune.

Domnul Vandemar se uită satisfăcut la Croup, cu mîna încă țintuită de perete.

— *Așa* trebuia făcut, zise el.

În colțul încăperii se afla un telefon vechi, antic, din două părți, care nu mai fusese folosit în spital de prin 1920, făcut din lemn și bachelită. Domnul Croup ridică receptorul, care atîrna de un fir lung, înfășurat în pînză, și zise în microfonul care era prins de suportul telefonului:

— Croup și Vandemar, Vechea Firmă. Înlăturăm obstacole, eradicăm belele, îndepărtăm membre plictisitoare și facem stomatologie ajutătoare.

Persoana de la celălalt capăt al firului spuse ceva. Domnul Croup făcu o plecăciune. Domnul Vandemar își trase mîna stîngă. Aceasta nu se eliberă.

— Oh! Da, domnule. Da, într-adevăr. Pot să vă mărturisesc că această conversație telefonică ne-a bucurat ziua mohorîtă și lipsită de evenimente. Sigur că o să încetez să vă lingușesc și să mă tîrăsc, zise el, după o pauză. Sînt încîntat. E o onoare și — ce știm? Știm că...

O întrerupere. Croup își ținu răsuflarea, gînditor și răbdător, apoi zise:

— Nu, nu știm unde este în acest moment. Dar n-avem nevoie să știm. Va fi la tîrg în noaptea asta, și...

Trăsăturile i se înăspriră, după care adăugă:

— Nu avem intenția să violăm armistițiul tîrgului. Mai degrabă o să așteptăm pînă cînd părăsește piața și o să-i venim de hac...

Apoi rămase tăcut și ascultă, dînd din cap, din cînd în cînd.

Domnul Vandemar încercă să tragă cuțitul din zid cu mîna liberă, dar cuțitul era înfipt zdravăn.

— Da, se poate aranja, zise domnul Croup în receptor. Adică se va aranja. Sigur. Da. Îmi dau seama. Domnule, poate vom putea discuta despre...

Dar persoana care sunase închisese deja. Domnul Croup se uită la receptor un moment, apoi îl agăță în cîrligul său.

— Te crezi al naibii de deștept, șopti el, după care observă agitația domnului Vandemar și-i zise: Încetează.

Se întinse, trase cuțitul din zid și din mîna lui, după care îl puse pe masă.

Domnul Vandemar își masă mîna stîngă și-și îndoi degetele, apoi șterse bucățile de ipsos ud de pe lama cuțitului.

— Cine a fost?

— Cel care ne-a angajat, spuse domnul Croup. Se pare că cealaltă nu reușește. Nu-i suficient de bătrînă. Va trebui s-o folosească pe femeia aceea, Door.

— Deci nu mai avem voie s-o omorîm?

— Domnule Vandemar, și pe scurt, și cu multe cuvinte, răspunsu-i da. Se pare că micuța domnișoară Door a anunțat că va angaja un paznic. La tîrg. În noaptea asta.

— Așa?

Domnul Vandemar scuipă pe dosul palmei, unde intrase cuțitul, și în palmă, unde ieșise vîrful. Frecă scuipatul cu degetul lui imens. Carnea se închise, se lipi, deveni din nou întreagă.

Domnul Croup își luă de pe podea haina veche, grea, neagră, lucioasă din cauza uzurii. O îmbrăcă.

— Deci, domnule Vandemar, n-ar trebui să ne angajăm și noi un paznic?

Domnul Vandemar își vîrî cuțitul înapoi în teaca din mînecă. Își îmbrăcă și el haina, își îndesă mîinile în buzunare și fu plăcut surprins să găsească într-unul un șoarece aproape neatins. Foarte bine. Îi era foame. Apoi se gîndi la ultima afirmație a domnului Croup cu intensitatea unui anatomist care-și diseca iubita. Își dădu seama de eroarea de logică a partenerului său și spuse:

— Domnule Croup, noi nu avem nevoie de paznic. Noi batem oameni, nu ne bat alții pe noi.

Domnul Croup stinse lumina.

— Oh, domnule Vandemar, zise el, bucurîndu-se de sunetul cuvintelor, pentru că lui îi făcea plăcere sunetul tuturor cuvintelor, dacă tu ne tai, nu sîngerăm?

Domnul Vandemar se gîndi la întrebare un timp, în beznă, apoi răspunse, foarte corect:

— Nu.

— Un spion din Lumea de Sus? zise seniorul Vorbitor-cu-Șobolanii. Ar trebui să te spintec de la gît la pipotă și să ghicesc viitorul în măruntaiele tale.

— Uite ce-i, spuse Richard, cu spatele la zid și cu pumnalul de sticlă apăsat pe mărul lui Adam. Cred că faceți o greșeală. Mă numesc Richard Mayhew. Pot dovedi cine sînt. Am legitimația de la bibliotecă. Carduri de credit. Tot felul de lucruri, adăugă el, disperat.

Richard observă, cu acea limpezime lipsită de patimă pe care o ai cînd un țicnit e pe cale să-ți taie gîtul cu o bucată de sticlă spartă, că, în celălalt capăt al holului, oamenii se aruncau la pămînt, făcînd plecăciuni, și rămîneau acolo. O siluetă mică, neagră, venea către ei pe sol.

— Cred că un moment de gîndire va dovedi că am fost cu toții caraghioși, spuse Richard.

Nu avea idee ce însemnau cuvintele acelea, se pomenise că-i ieșiseră din gură, iar cît timp vorbea, nu murise încă.

— De ce nu iei chestia asta și — scuză-mă, e geanta mea, ultimele cuvinte fiind adresate unei fete slabe, plină de noroi, de aproape douăzeci de ani, care luase geanta lui Richard și-i răsturnase lucrurile pe pămînt.

Oamenii din hol continuau să facă plecăciuni și să rămînă jos, pe măsură ce forma neagră venea mai aproape. Silueta ajunse la grupul de oameni din jurul lui Richard, dar nici unul dintre aceștia n-o observă. Se uitau cu toții la el.

Era un șobolan, care se uită în sus spre Richard, plin de curiozitate. Richard avu, pentru o clipă, impresia bizară că șobolanul *îi făcuse cu ochiul* său mic și negru. Apoi rozătorul chițcăi foarte tare.

Omul cu pumnalul de sticlă se aruncă în genunchi. Același lucru îl făcură și cei strînși în jurul lui. La fel procedă, după o ezitare de un moment și cu oarecare stîngăcie, și vagabondul, cel căruia i se spusese Iliaster. Într-o clipă, Richard rămase singur în picioare. Apoi fata cea slabă îl trase de cot, iar Richard se lăsă, și el, într-un genunchi.

Seniorul Vorbitor-cu-Șobolanii se aplecă atît de mult, încît părul său lung mătură solul. Chițcăi ceva către șobolan, încrețindu-și nasul, arătîndu-și dinții, scoțînd sunete ascuțite și sîsîind, într-un cuvînt, purtîndu-se ca un șobolan enorm.

— Poate să-mi spună cineva... mormăi Richard.

— Liniște! îi spuse fata cea slabă.

Șobolanul păși — după cum se părea, cam fără chef — în mîna grosolană a seniorului Vorbitor-cu-Șobolanii, iar omul îl ridică, plin de respect, pînă la figura lui Richard. Șobolanul dădu încet din coadă în timp ce îi privea trăsăturile.

— Acesta este jupîn Coadă-Lungă, din clanul Cenușiu, zise seniorul Vorbitor-cu-Șobolanii. Spune că îi pari uluitor de familiar. Vrea să știe dacă te-a mai întîlnit.

Richard se uită la șobolan. Șobolanul se uită la Richard.

— Cred că-i posibil, admise Richard.

— Spune că îndeplinea o obligație față de marchizul de Carabas.

Richard se uită mai atent la animal.

— E șobolanul *acela*? Da, ne-am întîlnit. De fapt, am aruncat cu telecomanda televizorului în el.

Unii dintre oamenii din jur părură șocați. Fata cea slabă scoase un geamăt pițigăiat. Richard nu-i băgă în seamă. În sfîrșit, găsise ceva familiar în nebunia aceea.

— Salut, Șobi, zise el. Mă bucur să te revăd. Știi unde-i Door?

— Șobi! zise fata, scoțînd ceva între un schelălăit și un suspin plin de oroare.

Fata avea un nasture roșu, mare, pătat de apă, prins de hainele ei zdrențuite, un nasture de felul celor care se prind de felicitările pentru ziua nașterii. Pe el scria, cu litere galbene: EU SÎNT 11.

Seniorul Vorbitor-cu-Șobolanii își agită mustrător pumnalul de sticlă spre Richard și-i zise:

— Nu trebuie să te adresezi jupînului Coadă-Lungă decît prin intermediul meu.

Șobolanul chițcăi un ordin. Individului îi căzu fața.

— Lui? întrebă el, uitîndu-se neîncrezător la Richard. Nu mă pot lipsi de nimeni. Ar fi mai simplu să-i tai gîtul și să-l trimit jos, la oamenii din canalizare...

Șobolanul chițcăi încă o dată, hotărîtor, apoi sări de pe umărul omului pe pămînt și dispăru într-una dintre multele găuri înșirate de-a lungul pereților.

Seniorul Vorbitor-cu-Șobolanii se ridică. O sută de ochi erau ațintiți asupra lui. Se întoarse către hol și se uită la supușii săi, ghemuiți lîngă focurile lor unsuroase.

— Nu știu la ce vă uitați voi toți, răcni el. Cine răsucește frigările? Vreți să se ardă haleala? Nu-i nimic de văzut. Vedeți-vă de treabă. Plecați-plecați cu toții.

Richard se ridică, nervos. Piciorul stîng îi amorțise, îl frecă, trezindu-l la viață, simțind mîncărimi și înțepături în el. Seniorul Vorbitor-cu-Șobolanii se uită la Iliaster.

— Trebuie dus la tîrg. Din ordinul jupînului Coadă-Lungă.

Iliaster clătină din cap și scuipă pe pămînt.

— Eu nu-l duc, spuse el. Călătoria aia o să mă coste viața. Voi, vorbitorii cu șobolanii, ați fost întotdeauna buni cu mine, dar nu pot să mă întorc acolo. Știi asta.

Seniorul Vorbitor-cu-Șobolanii dădu din cap. Își puse pumnalul în blănurile robei sale. Apoi îi zîmbi lui Richard, arătîndu-și dinții galbeni.

— Nici nu știi ce noroc ai avut, zise el.

— Ba da, știu, îi răspunse Richard. Chiar știu.

— Nu, îl contrazise omul, nu știi. Chiar nu știi, spuse el, apoi clătină din cap și-și spuse, minunîndu-se: Șobi!

Seniorul Vorbitor-cu-Șobolanii îl luă pe Iliaster de braț, iar cei doi merseră puțin, cît să nu poată fi auziți de ceilalți, și începură să discute, uitîndu-se înapoi spre Richard în acest timp.

Fata cea slabă hăpăia una dintre bananele lui Richard, în ceea ce reprezenta ultima scenă erotică de mîncat banane pe care o văzuse el.

— Știi, asta constituia micul meu dejun, zise Richard, iar fata se uită vinovată la el. Mă numesc Richard. Pe tine cum te cheamă?

Își dădu seama că fata reușise să mănînce majoritatea fructelor pe care le luase cu el. Ea înghiți ultima bucată de banană și ezită. Apoi zîmbi pe jumătate și spuse ceva care semăna cu Anaesthesia*.

— Eram flămîndă, zise.

— Și eu sînt, îi spuse el.

Fata se uită la foculeţele răspîndite prin încăpere. Apoi se întoarse din nou la Richard. Îi zîmbi iarăși.

— Îți plac pisicile?

— Da, răspunse el. Îmi plac mult pisicile.

Anaesthesia păru ușurată.

— Pulpă? întrebă ea. Sau piept?

Fata numită Door merse în curte, urmată de marchizul de Carabas. Existau o sută de alte curți mici, grajduri și alei în Londra, exact ca aceea, urme mărunte ale timpurilor de demult, neschimbate de trei sute de ani. Chiar și mirosul de urină de aici fusese același pe vremea lui Pepys**, cu trei sute de ani în urmă. Mai era o oră pînă în zori, dar cerul începuse să se lumineze, căpătînd o culoare plumburie. Fîșii de ceață atîrnau în aer ca niște fantome palide.

Ușa fusese blocată grosolan cu scînduri și acoperită cu afișe pătate care făceau reclamă unor formații uitate și unor cluburi de noapte închise de mult timp. Cei doi se opriră în fața ei, iar marchizul o privi, așa cum era, plină de scînduri, cuie și afișe, și păru neimpresionat, dar așa părea el întotdeauna.

— Deci asta e intrarea? zise el.

Fata dădu din cap.

— Una dintre ele.

Marchizul își încrucișă brațele.

---

* „anaesthesia" — „anestezie"

** Pepys — funcționar britanic, autor al unui jurnal cifrat, care a fost accesibil publicului la mult timp după ce a fost scris, și care oferă informații interesante despre viața cotidiană a londonezilor din vremea sa

— Ei? Spune „Sesam, deschide-te", sau ce faci de obicei.

— Nu vreau să fac asta, zise fata. Nu sînt convinsă că facem ceea ce trebuie.

— Foarte bine, spuse el, descrucișîndu-și brațele. Ne mai vedem.

Se răsuci pe călcîie și începu să se îndrepte de unde venise. Door îl prinse de braț.

— Mă părăsești? întrebă ea. Chiar așa?

Bărbatul rînji fără veselie.

— Bineînțeles. Sînt un om foarte ocupat. Am lucruri de văzut. Oameni de făcut.

— Gata, zise ea, dîndu-i drumul la mînecă și mușcîndu-și buzele. Ultima dată cînd am fost aici...

— Ultima dată cînd ai fost aici ți-ai găsit familia moartă. Asta e. Nu trebuie să mai explici. Dacă nu intrăm, relația noastră de afaceri încetează.

Door se uită în sus la el, cu figura ei ca de elf în bătaia luminii de dinaintea zorilor.

— Și asta-i tot?

— Aș putea să-ți doresc mult noroc în cariera ta viitoare, dar mă îndoiesc că o să trăiești suficient ca să ai vreuna.

— Ești nemaipomenit, nu-i așa?

Marchizul nu zise nimic. Fata merse înapoi lîngă ușă.

— Bine, zise ea. Vino. O să intrăm.

Door puse mîna stîngă pe ușa acoperită cu scînduri, iar cu mîna dreaptă prinse palma imensă, cafenie, a marchizului. Degetele ei micuțe se încolăciră pe degetele lui mai mari. Fata închise ochii.

... ceva șopti, tresări, se schimbă...

... iar ușa se prăbuși în beznă.

Amintirea era proaspătă, veche de numai cîteva zile: Door mersese prin Casa Fără Uși strigînd „M-am întors acasă" și „Hei!". Trecu din antreu în sufragerie, ajunse în bibliotecă, în spălătorie. Nu-i răspunse nimeni. Merse în altă încăpere.

Bazinul de înot era o clădire victoriană interioară, construită din marmură și fier forjat. Tatăl ei o găsise cînd fusese mai tînăr,o găsise abandonată, gata să fie demolată, și o țesuse încît

ieșise pînza Casei Fără Uși. Poate că în lumea de afară, în Londra de Deasupra, camera fusese de mult timp distrusă și uitată. Door nu avea idee unde se aflau fizic camerele casei sale. Bunicul ei construise casa, luînd o cameră de ici, o cameră de dincolo, toate din Londra, discrete și fără uși; tatăl ei adăugase alte încăperi la ea.

Door merse de-a lungul bazinului vechi de înot, încîntată să fie acasă, uimită de absența familiei sale. Apoi se uitase în jos.

Ceva plutea în apă, lăsînd în urmă nori gemeni de sînge, unul de la gît, unul din pîntece. Era fratele ei, Arch. Ochii lui erau larg deschiși și lipsiți de vedere. Door își dădu seama că ținea gura căscată. Se auzi țipînd.*

— Doare, spuse marchizul și-și frecă puternic fruntea, apoi își răsuci capul pe gît, ca și cum ar fi încercat să potolească o crampă subită, dureroasă.

— Amintiri, îi explică ea. Sînt imprimate în pereți.

Bărbatul ridică din sprînceană.

— Ai fi putut să mă avertizezi.

Se aflau într-o încăpere imensă, albă. Fiecare perete era acoperit cu picturi. Fiecare pictură era a unei alte încăperi. Camera cea albă nu avea uși, nu avea nici un fel de deschizătură, de nici un soi.

— Interesant decor, recunoscu marchizul.

— Acesta este holul de la intrare. De aici putem merge în orice cameră a casei. Sînt legate între ele.

— Unde sînt localizate celelalte încăperi?

Fata clătină din cap.

— Nu știu. Probabil la kilometri de aici. Sînt risipite prin toată Lumea de Dedesubt.

Marchizul reușise să străbată toată camera, într-un șir de pași plini de nerăbdare.

---

* „Arch" — „arcadă"

— Remarcabil. O casă îmbinată, fiecare odaie fiind localizată în altă parte. O chestie plină de imaginație. Door, bunicul tău a fost un om perspicace.

— Nu l-am cunoscut, spuse Door, apoi înghiți în sec, după care continuă, vorbind atît pentru sine, cît și pentru el. Ar fi trebuit să fim în siguranță aici. Nimeni n-ar fi putut să fie în stare să ne facă rău. Numai familia mea putea să meargă prin casă.

— Să sperăm că jurnalul tatălui tău ne va da vreo indicație, zise marchizul. De unde începem?

Door ridică din umeri.

— Ești sigură că ținea un jurnal? insistă bărbatul.

Fata dădu din cap.

— Obișnuia să se ducă în camera de lucru și să blocheze căile de acces pînă termina de dictat.

— Atunci să începem cu camera de lucru.

— Dar m-am uitat acolo. M-am uitat. Cînd am curățat trupul...

Door începu să plîngă cu suspine joase, furioase, care sunau ca și cum ar fi fost smulse din interiorul ei.

— Hai. Hai, zise marchizul de Carabas stîngaci, bătînd-o pe umăr, apoi adăugă: Hai.

Nu se pricepea să liniștească pe cineva.

Ochii ciudat colorați ai lui Door erau plini de lacrimi.

— Poți... poți să aștepți o secundă? O să mă simt bine.

Bărbatul dădu din cap și se duse în cealaltă parte a camerei. Cînd se uită înapoi, fata stătea încă acolo, singură, ca o siluetă în încăperea albă de intrare umplută cu picturi de odăi, cu brațele în jurul trupului, tremurînd și plîngînd asemenea unei copile.

Richard era încă mîhnit din cauza pierderii gențiii.

Seniorul Vorbitor-cu-Șobolanii rămăsese ferm. Susținea cu încăpățînare că șobolanul — jupînul Coadă-Lungă — nu spusese nimic în privința înapoierii lucrurilor lui. Numai că trebuia dus la tîrg. Apoi îi zisese Anaesthesiei să-l ducă acolo pe individul din Lumea de Deasupra și da, era un ordin. Să termine cu smiorcăitul și s-o ia din loc. Îi spusese lui Richard că dacă el, seniorul Vorbitor-cu-Șobolanii, o să-l mai vadă

vreodată, atunci avea să aibă necazuri mari. Repetase că Richard nu știa ce noroc avusese și, ignorînd cererea lui de a-i fi înapoiate lucrurile — sau măcar portofelul — îl dusese la o ușă, pe care o încuiase în urma sa.

Richard și Anaesthesia merseră alături prin beznă.

Fata purta o lampă improvizată, făcută dintr-o lumînare, o cutie de conserve, niște sîrmă și o sticlă de limonadă, cu gură largă. Richard fu surprins cît de iute i se obișnuiră ochii cu bezna aceea aproape deplină. Cei doi merseră prin ceea ce părea a fi o succesiune de galerii subpămîntene și pivnițe. Uneori, Richard avea impresia că vedea mișcare în colțurile îndepărtate ale galeriei, dar indiferent ce era acolo — om, șobolan sau altceva — dispărea în momentul în care ajungeau în locul unde fusese. Cînd Richard încercă să discute cu Anaesthesia despre mișcările acelea, fata sîsîise la el să tacă.

Richard simți un curent rece pe față. Fata-șobolan se ghemui fără să-l avertizeze, puse jos lampa și împinse puternic într-un grătar de metal din zid. Acesta se deschise brusc, aruncînd-o pe Anaesthesia pe jos. Fata îi făcu semn să treacă prin deschizătră. Richard se ghemui, strecurîndu-se prin gaura din zid. După un pas, podeaua se termină.

— Scuză-mă, șopti Richard, aici e o groapă.

— Nu-i un salt prea mare, îi zise ea. Hai.

Închise grilajul în urma ei. Era inconfortabil de aproape de Richard.

— Ține, zise ea, și-i dădu mînerul lămpii, după care sări în beznă. Gata, spuse apoi. N-a fost chiar așa rău, nu?

Figura ei se afla cam la un metru sub picioarele lui, care atîrnau.

— Vino aici. Dă-mi lampa.

Richard coborî lampa spre ea. Fata trebui să sară, ca s-o poată lua.

— Acum vino aici, îi șopti ea.

Richard se împinse nervos înainte, se cățără peste marginea gropii, atîrnă în gol o clipă, apoi își dădu drumul. Căzu în patru labe pe o mocirlă umedă, moale. Își șterse mîinile murdare de noroi pe pulover. Cei doi merseră cîțiva pași, apoi Anaesthesia deschise altă ușă. Trecură prin ea, iar fata o închise în urma lor.

— Acum putem să vorbim, îi spuse ea. Nu prea tare, dar putem să vorbim. Dacă vrei.

— Oh! Mulțumesc, zise Richard, căruia nu-i trecea prin minte ce să spună. Deci... Hmmm... Ești un șobolan, nu-i așa?

Fata chicoti, ca o copilă japoneză, acoperindu-și fața cu mîinile în timp ce rîdea. Apoi clătină din cap și zise:

— Aș fi fost foarte norocoasă. Îmi doresc să fi fost șobolan. Nu, sînt o vorbitoare-cu-șobolanii. Discutăm cu șobolanii.

— Pălăvrăgiți cu ei?

— Oh, nu! Facem treburi pentru ei. Adică, spuse ea cu un ton care sugera că era vorba de un lucru la care Richard n-ar fi putut să participe neajutat de cineva, există treburi pe care șobolanii *nu pot* să le facă. Adică nu au degete, deget mare și alte chestii. Stai, zise ea, lipindu-l brusc de perete și punîndu-i o mînă murdară pe gură, apoi stingînd lumînarea.

Nu se întîmplă nimic.

Apoi Richard auzi voci îndepărtate. Cei doi așteptară în întuneric și frig. Richard tremura.

Pe lîngă ei trecură niște oameni, discutînd în șoaptă. După ce încetă orice zgomot, Anaesthesia își luă mîna de pe gura lui, aprinse lumînarea și plecară.

— Cine erau? întrebă Richard.

Fata ridică din umeri și-i răspunse:

— Nu contează.

— Atunci de ce crezi că n-ar fi fost încîntați să ne vadă?

Copila se uită la el cu tristețe, ca o mamă care încearcă să-i explice unui prunc că da, flacăra *asta* frige și ea. *Toate* flăcările frig. Te rog, ai încredere în mine.

— Vino, zise ea, știu o scurtătură. O să trecem puțin și prin Londra de Deasupra.

Urcară niște trepte de piatră, apoi ea deschise o ușă. Trecură, după care ușa se închise în urma lor.

Richard se uită în jur, uimit. Stăteau pe Embankment, acea cale pietonală construită pe vremea reginei Victoria de-a lungul malului de nord al Tamisei, acoperind sistemul de canalizare și noua creată linie District a metroului, și care înlocuise mocirlele împuțite ce supuraseră de-a lungul rîului în ultimele cinci sute de ani. Era încă noapte — sau poate se făcuse noapte

din nou. Richard nu era sigur cît timp merseseră prin locurile din subteran și prin beznă.

Nu răsărise Luna, dar cerul nopții era o îngrămădeală de stele sclipitoare de toamnă. Mai erau și două felinare stradale, iar lumina clădirilor și a podurilor, care arătau ca niște astre legate de pămînt, sclipeau repetat, de parcă s-ar fi refletat o dată cu orașul în apele de noapte ale Tamisei. *E o țară a zînelor*, își spuse Richard.

Anaesthesia suflă în lumînare, iar Richard spuse:

— Ești sigură că acesta e drumul cel bun?

— Da, răspunse ea. Sînt foarte sigură.

Se apropiară de o bancă de lemn, și cînd o zări, lui Richard i se păru că banca era unul dintre cele mai demne de dorit obiecte pe care le văzuse în viața lui.

— Putem să ne așezăm? întrebă el. Numai un minut.

Fata ridică din umeri. Se așezară fiecare la cîte un capăt.

— Vineri, zise Richard, făceam parte din una dintre cele mai bune firme de analiză a investițiilor.

— Ce-i o ana... cum ai zis, de investiții?

— Era slujba mea.

Fata dădu din cap, satisfăcută.

— Bine. Și?

— Doar îmi aminteam. Iar ieri... a fost ca și cum n-aș mai fi existat pentru cei de aici.

— Pentru că nu mai existai, îi explică Anaesthesia.

O pereche amatoare de întîlniri nocturne, care venise încet pe Embankment către ei, ținîndu-se de mînă, se așeză în mijlocul băncii, între Richard și Anaesthesia, și nou-veniții începură să se sărute cu patimă.

— Scuzați-mă, le zise Richard.

Bărbatul își vîrîse mîna sub puloverul femeii și o mișca pe acolo plin de entuziasm, ca un călător ce descoperise un continent neexplorat.

— Îmi vreau viața înapoi, spuse Richard perechii.

— Te iubesc, îi spuse bărbatul femeii.

— Dar nevasta ta... zise ea, lingîndu-l pe obraz.

— Să i-o tragi, zise bărbatul.

— Nu vreau să i-o trag *ei*, spuse femeia, și începu să chicotească, beată. Vreau să ți-o trag *ție*.

Îi puse mîna între picioare și chicoti din nou.

— Hai să mergem, îi spuse Richard Anaesthesiei, simțind că banca începuse să devină o vecinătate mai puțin dorită.

Se ridicară și plecară. Anaesthesia se uită înapoi, curioasă, la perechea de pe bancă, ce se înclina, treptat, spre o poziție orizontală.

Richard nu spunea nimic.

— E ceva rău? îl întrebă Anaesthesia.

— Doar totul, răspunse Richard. Ai locuit întotdeauna acolo jos?

— Nu. M-am născut aici, zise ea, apoi ezită. Nu cred că ai chef să auzi despre mine.

Richard își dădu seama, surprins, că avea chef.

— Ba am. Chiar am.

Fata își trecu degetele printre mărgelele grosolane de cuarț care-i atîrnau în colierul de la gît, apoi înghiți în sec.

— Am fost eu și mama mea și gemenele, spuse ea, apoi se opri și închise gura.

— Continuă, zise Richard. E bine. Chiar e bine. Sincer vorbind.

Fata dădu din cap. Trase aer în piept, apoi începu să vorbească, fără să se uite la el, cu privirea ațintită asupra pămîntului din fața ei.

— Ei bine, mama m-a avut pe mine și pe gemene, dar era puțin cam tralala la cap. Într-o zi m-am întors acasă de la școală și ea plîngea și tot plîngea, nu avea haine pe ea și spărgea tot felul de chestii. Farfurii și altele. Dar nu ne-a bătut niciodată. Niciodată. Doamna de la serviciile sociale a venit și a luat gemenele, iar eu m-am dus și am stat la mătușa mea. Ea trăia cu un bărbat. Mie nu-mi plăcea de el. Iar cînd ea a lipsit de acasă...

Fata se opri. Tăcu atît de mult timp, încît Richard se întrebă dacă terminase povestea. Apoi începu din nou să vorbească.

— Oricum. Obișnuia să mă bată. Să-mi facă alte treburi. Pînă la urmă, i-am spus mătușii, iar ea a început să mă lovească. Să spună că mint. Să spună că o să mă reclame la poliție.

Dar eu nu mințeam. Așa că am fugit de acasă. Era ziua mea de naștere.

Ajunseră la Albert Bridge, un monument kitsch care se întindea peste Tamisa, legînd partea de sud a Battersea cu capătul dinspre Chelsea al Embankment-ului, un pod de care atîrnau mii de luminițe albe.

— Nu aveam unde să mă duc. Și era atît de frig! spuse Anaesthesia și se opri din nou. Am dormit pe străzi. Dormeam ziua, cînd era puțin mai cald, și mă plimbam noaptea, numai ca să mă mișc. Aveam doar unsprezece ani. Furam pîine și lapte de pe pragurile oamenilor ca să mănînc. Nu-mi plăcea să fac asta, așa că am început să dau tîrcoale prin piețele stradale, de unde luam merele putrede și portocalele și lucrurile pe care le aruncau oamenii. Apoi m-am îmbolnăvit. Locuiam sub un pasaj de nivel din Notting Hill. Cînd mi-am revenit, eram în Londra de Dedesubt. Șobolanii mă găsiseră.

— Ai încercat vreodată să te întorci la toate astea? întrebă Richard, gesticulînd.

Liniște, căldură, case locuite. Mașini care treceau noaptea tîrziu. Lumea adevărată... Fata clătină din cap. *Toate focurile ard, copile. O să afli.*

— Nu poți. E una sau alta. Nimeni nu poate să le aibă pe amîndouă.

— Îmi pare rău, spuse Door, ezitînd.

Avea ochii roșii. Fata arăta de parcă își suflase nasul și își șterse lacrimile de la ochi și de pe obraji cu violență.

Marchizul se amuzase jucînd arșice cu niște monede și oase vechi, pe care le avea într-unul dintre multele buzunare ale hainei sale, în timp ce așteptase ca ea să-și revină. O privi cu indiferență.

— Serios?

Fata își mușcă buza inferioară.

— Nu. Nu cu adevărat. Nu-mi pare rău. Am alergat, m-am ascuns și am alergat atît de tare încît... a fost prima ocazie pe care am avut-o să...

Door se opri. Marchizul își strînse monedele și oasele, apoi la puse la loc în buzunarul lor.

— După dumneavoastră, zise el.

O urmă pînă la zidul cu picturi. Fata puse o mînă pe tabloul camerei de lucru a tatălui ei și cu cealaltă prinse palma imensă, neagră, a marchizului.

... realitatea se răsuci...

Erau în seră, udînd plantele. Mai întîi Portia uda o plantă, îndreptînd șuvoiul de apă către solul de la baza ei, evitînd frunzele și florile.*

— Udă pantofii, îi spuse ea fiicei sale mai mici. Nu și hainele.

*Ingress** avea o stropitoare mică. Era foarte mîndră de ea. Era ca și cea a mamei sale, făcută din oțel și vopsită în verde luminos. Cînd mama termina cu fiecare plantă, Ingress o uda cu stropitoarea ei cea mică.*

— Pe pantofi, îi spuse ea mamei, și începu să rîdă _ rîs spontan, de fetiță.

Iar mama ei rîse și ea, pînă cînd vicleanul domn Croup o trase brusc și tare de părul negru și-i tăie gîtul alb de la o ureche la cealaltă.

— Bună, tăticule, spuse Door, liniștită.

Atinse bustul tatălui său cu degetele, mîngîindu-i obrazul. Un bărbat slab, ascetic, aproape chel. *Caesar în rolul lui Prospero*, își zise marchizul de Carabas. Îi era puțin greață. Ultima imagine *îl duruse*. Dar era în camera de lucru a seniorului Portico***. Asta însemna un prim pas.

Marchizul cercetă încăperea, examinînd fiecare amănunt. Crocodilul împăiat care atîrna de tavan; cărțile legate în piele, un astrolab, oglinzi concave și convexe, instrumente științifice bizare; pe pereți erau hărți ale unor țări și orașe despre care de Carabas nu auzise niciodată; un birou, plin cu corespondență scrisă de mînă. Zidul alb din spatele biroului era plin cu pete de un cafeniu roșcat. Pe birou se afla un portret mic al familiei lui Door. Marchizul se uită la el.

---

* „Portia" poate fi considerat ca fiind un cuvînt derivat din „poartă"

** „Ingress" — „intrare", „poartă de acces"

*** „Portico" — „portic"

— Mama ta, sora ta, tatăl tău și frații tăi. Toți morți. *Tu* cum ai scăpat?

Fata își lăsă mîna în jos.

— Am avut noroc. Plecasem în explorare pentru cîteva zile... știi că mai există niște soldați romani care au tabăra lîngă rîul Kilburn?

Marchizul nu știa, iar acest lucru îl irita.

— Hmmm... Cîți?

Fata ridică din umeri.

— Cîteva zeci. Cred că erau dezertori din Legiunea a Nouăsprezecea. Latina mea e destul de superficială. Oricum, cînd m-am întors aici...

Se opri, înghiți în sec, iar ochii ei de culoarea opalului se umplură cu lacrimi.

— Stăpînește-te, îi spuse scurt marchizul. Avem nevoie de jurnalul tatălui tău. Trebuie să aflăm cine a făcut asta.

Fata se încruntă.

— Știm cine a făcut-o. Au fost Croup și Vandemar...

Marchizul deschise mîna și își mișcă degetele în timp ce vorbea.

— Ei sînt numai brațele. Mîinile. Degetele. Există un cap care a comandat asta, care vrea să fii moartă și tu. Ăștia doi nu-s ieftini. Unde-i jurnalul? Întrebă el, uitîndu-se prin încăperea răvășită.

— Nu e aici, spuse fata. Ți-am spus. M-am uitat.

— Aveam impresia greșită că familia ta se pricepea în a descoperi uși, atît evidente, cît și de alt soi.

Door se uită la el. Apoi închise ochii și își puse arătătorul și degetul mare în fiecare parte a rădăcinii nasului. Între timp, marchizul examină obiectele de pe masa lui Portico. O călimară; o piesă de șah; un zar de os; un ceas de buzunar din aur; mai multe pene și...

Interesant.

Era o statuetă care reprezenta un mistreț sau un urs ghemuit, poate un taur. Greu de spus. Avea mărimea unei piese de șah și fusese cioplită grosolan în obsidian negru. Îi amintea de ceva, dar nu-și dădea seama de ce anume. O luă cu un gest normal, o răsuci, își strînse degetele în jurul ei.

Door își coborî mîna de pe față. Părea uimită și nedumerită.

— Ce s-a întîmplat? o întrebă bărbatul.

— E aici, spuse ea, apoi începu să meargă prin încăpere, întorcînd capul mai întîi într-o parte, apoi în cealaltă.

Marchizul strecură discret sculptura într-un buzunar interior al hainei.

Door se opri în fața unui dulap.

— Aici, spuse ea.

Întinse o mînă, se auzi un *clic* și într-o parte a dulapului se deschise o placă mică. Door căută în întuneric și scoase ceva, de forma și dimensiunile unei ghiulele mici. O dădu marchizului. Era o sferă, construită din bronz vechi și lemn lustruit, în care erau inserate aramă șlefuită și lentile de sticlă. Bărbatul luă obiectul.

— Ăsta e?

Fata dădu din cap.

— Bravo!

Door părea preocupată.

— Nu știu cum de am dat greș înainte.

— Erai îngrijorată, zise marchizul. Eram sigur că e aici. Greșesc rareori. Acum... zise el, ridicînd micul glob de lemn; lumina se reflecta în sticla șlefuită și sclipea în inserțiile de cupru și bronz; bărbatului nu-i convenea să-și recunoască ignoranța în vreo privință, dar zise; Cum funcționează?

Anaesthesia îl conduse pe Richard într-un parc mic din partea de sud a podului, apoi coborîră cîteva trepte de piatră de lîngă un zid. Reaprinse lumînarea din sticlă, după care deschise o ușă de serviciu și o închise în urma lor. Mai coborîră cîteva trepte, înconjurați de beznă.

— Există o fată pe care o cheamă Door, zise Richard. E ceva mai tînără decît tine. O cunoști?

— Doamna Door. Știu cine e.

— Deci, hmm, din ce baronie este?

— Nu-i din nici o baronie. E din Casa Arcadei. Familia ei a fost foarte importantă.

— A fost? De ce nu mai e?

— Cineva i-a ucis.

Da, acum își amintea că marchizul spusese ceva despre asta. Un șobolan le tăie calea. Anaesthesia se opri pe trepte și făcu o plecăciune adîncă. Șobolanul se opri.

— Sire, îi zise ea.

— Salut, zise Richard.

Șobolanul se uită la ei o clipită, apoi țîșni în josul scării.

— Ce-i un tîrg plutitor? întrebă Richard.

— E foarte mare, zise fata. Dar vorbitorii-cu-șobolanii nu prea au nevoie să se ducă la tîrg. Ca să spun adevărul, zise ea, apoi ezită. Nu. O să rîzi de mine.

— N-am să rîd, îi făgădui, cu sinceritate, Richard.

— Sînt cam speriată, mărturisi fata cea slabă.

— Speriată? De tîrg?

Ajunseseră la capătul scării. Anaesthesia ezită, apoi o luă la stînga.

— Oh, nu! Există un armistițiu la tîrg. Dacă cineva face rău altcuiva acolo, toată Londra de Dedesubt va tăbărî pe el ca un șuvoi de apă.

— Atunci de ce îți e frică?

— Mi-e frică să merg acolo. Tîrgul se ține de fiecare dată în alt loc. Se tot mișcă. Iar ca să ajungi în locul în care va fi în noaptea asta... zise ea, trecîndu-și nervoasă degetele prin mărgelele de cuarț de la gît, va trebui să trecem printr-un cartier cu adevărat rău.

Vocea ei suna speriată.

Richard își stăpîni dorința de a-i pune brațul pe umeri.

— Și unde va avea loc? întrebă el.

Fata se întoarse spre el, își dădu părul din ochi și-i spuse.

— Knightsbridge*, repetă Richard, și începu să chicotească ușor.

Fata se întoarse.

— Vezi? Am spus eu că o să rîzi.

Tunelurile adînci fuseseră săpate în primele zile ale celui De-al Doilea Război Mondial. Acolo fuseseră încartiruiți

---

* Knightsbridge — Podul cavalerilor; se citește, însă, asemenea cuvîntului care înseamnă „Podul nopții"

soldați cu miile, excrementele lor fiind pompate în sus cu ajutorul aerului comprimat, ca să ajungă la canalele aflate mult deasupra. Pe ambele laturi ale tunelurilor erau înșirate priciuri de metal, pentru somnul soldaților. Existaseră planuri pentru ca tunelurile să fie integrate, printr-o linie locală de mare viteză, în sistemul metroului, dar din planurile acelea n-a ieșit nimic, iar cînd războiul s-a terminat, priciurile au rămas în tuneluri, iar pe plasa lor de sîrmă au fost depozitate cutii de carton, fiecare fiind plină cu scrisori, dosare și hîrtii: secrete dintre cele mai anoste, depozitate în adîncime, ca să fie uitate. Din motive de economie, tunelurile cele mai de jos au fost închise complet la începutul anilor 1990. Cutiile cu secrete au fost mutate, pentru a fi scanate și sortate pe calculator, sau tocate, sau arse.

Varney își făcuse lăcaș în cel mai adînc dintre cele mai adînci tuneluri, mult sub metroul din Camden Town. Îngrămădise priciuri abandonate în fața singurei intrări. Apoi își împodobise locuința. Lui Varney îi plăceau armele. Își făcuse propriile arme, din ce găsise, luase sau furase: părți de automobile, bucăți recuperate din mașinării, pe care le transformase în cîrlige și lame, tot soiul de arbalete, baliste mici și berbeci pentru spart zidurile, bîte, paloșe și buzdugane. Acestea atîrnau de peretele tunelului din adîncurile pămîntului sau stăteau prin colțuri, arătînd neprietenoase.

Varney arăta cum ar fi arătat un taur, dacă taurul ar fi fost ras, i s-ar fi scos coarnele, ar fi fost acoperit de tatuaje și ar fi suferit de o cădere completă a dinților. În plus, sforăia. Lampa cu petrol de lîngă capul său fusese reglată să dea lumină redusă. Dormea pe un morman de zdrențe, fornăind și pufăind, avînd pe pămînt, lîngă mînă, mînerul unei spade cu două lame, făcută în casă.

Cineva reglă lampa cu petrol astfel încît lumina să fie mai mare.

Varney avea spada cu două lame în pumn și sări în picioare înainte să deschidă ochii. Clipi și se uită în jur. Nu era nimeni. Nimeni nu deranjase grămada de priciuri care bloca ușa. Începu să coboare arma.

O voce zise:

— Psst!

— Hhh? făcu el.

— Surpriză! zise domnul Croup, păşind în lumină.

Varney făcu un pas înapoi: o greşeală. Se pomeni cu un cuţit la tîmplă, vîrful lamei fiind lîngă ochiul său.

— Alte mişcări nu-s recomandate, zise binevoitor domnul Croup. Domnul Vandemar ar putea să aibă un accident cu vechiul său harpon pentru broaşte. Majoritatea accidentelor au loc acasă. Nu-i aşa, domnule Vandemar?

— N-am încredere în statistici, spuse vocea inexpresivă a acestuia.

O mînă înmănuşată se întinse din spatele lui Varney, îi zdrobi spada şi aruncă obiectul îndoit pe podea.

— Ce mai faci, Varney? întrebă domnul Croup. Sper că bine. Da? În formă bună, pregătit pentru tîrgul din noaptea asta? Ştii cine sîntem?

Varney făcu ceva care semăna cu datul din cap, gest ce nu impunea, însă, mişcatul vreunui muşchi. Ştia cine sînt Croup şi Vandemar. Privirea sa cercetă pereţii. Da, luceafărul era acolo, o bilă de lemn cu ţepi, înţesată de cuie, prinsă de un lanţ; era în colţul îndepărtat al încăperii...

— Se vorbeşte că o anumită tînără doamnă va examina paznici în seara asta, în vederea angajării. Te-ai gîndit să candidezi pentru slujbă?

Domnul Croup mormăi printre dinţii săi ca nişte pietre de mormînt:

— Enunţă limpede.

Varney luă luceafărul cu mintea. Acesta era Talentul său. Uşor... încet... Îl luă din cîrlig şi îl trase către partea de sus a arcadei tunelului... Zise, cu gura:

— Varney este cel mai mare viteaz şi cel mai bun paznic din Lumea de Dedesubt. Se zice că-s cel mai bun de la Hunter* încoace.

---

* „Hunter" — „vînător"

Poziționă în minte luceafărul în umbra de deasupra și din spatele capului domnului Croup. *O să zdrobească mai întîi capul lui, apoi o să se ocupe de Vandemar...*

Luceafărul plonjă către țeasta domnului Croup. Varney se aruncă la pămînt, departe de lama cuțitului de lîngă ochiul său. Domnul Croup nu se uită în sus. Nu se întoarse. Pur și simplu își mută capul foarte iute, indecent de iute, iar luceafărul vîjîi pe lîngă el și se izbi de podea, unde aruncă în sus aschii de cărămidă și ciment. Domnul Vandemar îl ridică pe Varney cu o mînă.

— Să-l pocnesc? îl întrebă el pe partenerul său.

Acesta clătină din cap: *încă nu*. Apoi îi spuse lui Varney:

— N-a fost rău. Deci, „cel mai mare viteaz și cel mai bun paznic", vrem să te duci diseară la tîrg. Vrem să faci ce-oi face, dar să ajungi paznicul personal al unei anumite tinere doamne. Apoi, după ce obții slujba, să nu uiți un lucru. O vei păzi de restul lumii, dar cînd o s-o vrem, o s-o luăm. Ai priceput?

Varney își trecu limba peste resturile dinților săi.

— Mă mituiți? întrebă el.

Domnul Vandemar ridică luceafărul. Rupse lanțul, inel cu inel, cu mîna sa liberă, și aruncă bucățile de metal îndoit pe podea. *Zang.*

— Nu, spuse domnul Vandemar. *Zang.* Te intimidăm. *Zang.* Dacă nu faci ceea ce-ți spune domnul Croup, atunci... *Zang...* o să te batem... *Zang...* foarte rău, înainte... *Zang...* să te ucidem.

— Aha, zise Varney. Atunci înseamnă că lucrez pentru voi, nu-i așa?

— Da, zise domnul Croup. Nu prea avem mutre atrăgătoare.

— Asta nu mă deranjează, zise Varney.

— Foarte bine, spuse domnul Croup. Bine ai venit la bord.

Era un mecanism mare, dar elegant, construit din lemn lustruit de nuc și stejar, din bronz și sticlă, aramă și oglinzi, din fildeș sculptat și încrustat, din prisme de cuarț, din mecanisme de alamă, din arcuri și rotițe. Toată chestia era ceva mai mare decît un televizor cu ecran lat, deși ecranul în sine avea o diagonală de numai cincisprezece centimetri. O lupă plasată în fața lui mărea imaginea. Dintr-o latură a aparatului

ieșea o pîlnie mare de alamă, de felul celor care erau la gramofoanele din vechime. Întregul mecanism arăta cam cum ar fi arătat o combinație de televizor și videocasetofon, dacă așa ceva ar fi fost inventat și construit de sir Isaac Newton, cu trei sute de ani în urmă. Și, mai mult sau mai puțin, exact asta era.

— Privește, zise Door.

Puse bila de lemn pe o platformă. Prin mașină și în minge începură să lucească luminițe. Mingea începu să se rotească.

O figură de patrician, viu colorată, apăru pe ecranul cel mic. Din pîlnia de alamă se auzi o voce, puțin decalată și întreruptă de pocnituri.

— ... că două orașe pot fi atît de apropiate, zise vocea, și atît de îndepărtate în toate privințele; posesorii de deasupra noastră, și cei deposedați, noi, cei care trăim dedesubt și între cele două lumi, cei care trăim în crăpături.

Door se uita la ecran. Pe figura ei nu se putea citi nimic.

— ... totuși, continuă tatăl ei, sînt de părere că noi, cei care locuim în Partea de Jos, sîntem schilodiți de dizidența noastră meschină. Sistemul baroniilor și fiefurilor este atît despărțitor, cît și prostesc.

Seniorul Portico purta un smoching vechi, uzat, și o bonetă. Vocea lui părea că vine la ei de peste secole, nu de la o distanță de cîteva zile sau săptămîni. Seniorul tuși.

— Nu sînt singur în această credință. Există aici oameni care vor să vadă lucrurile așa cum sînt. Există alții care vor ca situația să se înrăutățească. Sînt unii care...

— Poți să mărești viteza? întrebă marchizul. Să găsești ultima înregistrare?

Door dădu din cap. Apăsă un levier de fildeș dintr-o latură a aparatului: imaginea deveni fantomatică, se fragmentă, se realcătui.

De data asta, Portico purta o haină lungă. Boneta îi dispăruse. Avea o tăietură stacojie într-o latură a capului. Nu mai stătea la birou. Vorbea iute, liniștit:

— Nu știu cine va vedea înregistrarea asta, cine o va găsi. Dar, indiferent cine ești, te rog s-o duci fiicei mele, doamna Door, dacă mai trăiește...

O explozie de zgomot de fond se întinse peste imagine și peste sunet. Apoi se auzi:

— Door, fetițo, e de rău. Nu știu cît va dura pînă vor găsi această cameră. Cred că sărmana mea Portia, fratele și sora ta sînt morți.

Sunetul și imaginea începură să se degradeze.

Marchizul se uită la Door. Figura acesteia era udă; lacrimile îi umpluseră ochii, lucind pe obrajii ei. Fata părea că nu-și dă seama că plînge, nu făcea nici o încercare să-și șteargă ochii. Se uita la imaginea tatălui ei, îi asculta vorbele. *Pîrîitură. Imagine neclară. Pîrîitură.*

— Fetițo, ascultă-mă, spuse tatăl cel mort. Du-te la Islington... poți să ai încredere în Islington... trebuie să crezi în Islington...

Imaginea sa deveni neclară. Sîngele i se scurgea de pe frunte și-i curgea în ochi. Și-l șterse.

— Door, răzbună-ne. Răzbună-ți familia.

Din pîlnia gramofonului se auzi un bubuit puternic. Portico întoarse capul, ca să privească în afara ecranului, uimit și nervos.

— Ce? zise el și ieși din cadru.

Pentru un timp, imaginea rămase neschimbată: biroul, peretele alb din spatele lui. Apoi un arc de cerc de sînge viu colorat stropi zidul. Door apăsă un levier dintr-o parte a aparatului, albind ecranul, și se întoarse.

— Ține, zise marchizul, și-i dădu o batistă.

— Mulțumesc, zise ea, își șterse fața și-și suflă nasul cu putere, apoi privi în gol; după un timp, zise: Islington.

— N-am avut de-a face cu Islington, spuse marchizul.

— Credeam că e numai o legendă.

— Nici vorbă, spuse bărbatul, se întinse peste birou, luă ceasul de buzunar din aur și-l deschise. Frumoasă lucrătură, remarcă el.

Fata dădu din cap.

— A fost al tatălui meu.

Marchizul închise capacul cu un *clic*.

— E timpul să mergem în tîrg. O să înceapă curînd. Domnul Timp nu-i prietenul nostru.

Door își suflă nasul încă o dată și își vîrî mîinile adînc în buzunarele jachetei de piele. Apoi se întoarse spre bărbat, cu figura încruntată și ochii ei de culori ciudate sclipind.

— Chiar crezi că putem să găsim un paznic în stare să le facă față lui Croup și Vandemar?

Marchizul își fulgeră dinții albi spre ea.

— N-a existat nimeni de la Hunter încoace care să fi avut vreo șansă. Nu, o să angajez pe cineva care poate să-ți asigure timpul necesar ca să fugi.

Prinse lanțul ceasului de vestă și îl strecură în buzunar.

— Ce faci? întrebă Door. E ceasul tatălui meu.

— Nu-l mai folosește, zise marchizul, aranjîndu-și lanțul de aur. Arată destul de elegant.

Apoi privi emoțiile care pîlpîiau pe fața fetei: furie calmă și, în cele din urmă, resemnare.

— Ar fi mai bine să plecăm, fu tot ce spuse Door.

— Podul nu-i departe, zise Anaesthesia.

Richard spera să aibă dreptate. Foloseau acum a treia lumînare. Zidurile scînteiau și se vălureau, pasajul părea că se întinde la nesfîrșit. Era uimit că se aflau încă sub Londra, era aproape convins că parcurseseră jumătate din distanța spre Țara Galilor.

— Sînt cu adevărat speriată, zise ea. N-am mai traversat podul pînă acum.

— Mi s-a părut că ai spus că ai mai fost la tîrg, zise el, zăpăcit.

— Caraghiosule, e un tîrg *plutitor*. Ți-am mai spus. Se mișcă. Se ține în locuri diferite. Ultimul la care am participat a fost în turnul cu orologiul ăla mare. Big... și nu mai știu cum.

— Big Ben? îi sugeră el.

— Probabil. Noi eram înăuntru cînd toate roțile alea mari s-au rotit și acolo am primit asta... zise fata, arătîndu-și colierul; lumina lumînării sclipi galbenă pe cuarțul lucios, iar fata zîmbi, ca un copil. Îți place? întrebă ea.

— E grozav. A fost scump?

— Am dat niște lucruri în schimbul lui. Așa au loc treburile acolo. Facem schimb de lucruri.

Apoi dădură colțul și Richard văzu podul. Cu cinci sute de ani în urmă, ar fi putut să fi fost unul dintre podurile de peste Tamisa, își spuse el. O punte uriașă de piatră, care se întindea în noapte peste o prăpastie neagră. Dar deasupra nu era cer, nici apă dedesubt. Se întindea în beznă. Richard se întrebă cine îl construise și cînd. Se întrebă cîte asemenea poduri existau sub Londra, fără să știe nimeni. Simți un nod în stomac. Își dădu seama că era profund și patetic speriat de podul în sine.

— Trebuie să trecem peste el? întrebă. Nu putem să ajungem la tîrg pe altă cale?

Cei doi se opriră la baza podului.

Anaesthesia clătină din cap.

— Putem să ajungem la locul în care se ține, zise ea, dar tîrgul nu va fi acolo.

— Huh? E ridicol! Adică, un lucru e sau nu e. Nu-i așa?

Fata clătină din cap. Se auzi un zumzet de voci în urma lor și cineva îl împinse pe Richard, trîntindu-l la pămînt. Richard se uită în sus: un bărbat uriaș, tatuat grosolan, îmbrăcat în haine improvizate din cauciuc și piele, care arătau ca și cum ar fi fost tăiate din tapițeria interioară a unor automobile, se uita în jos la el, fără interes. În spatele tipului uriaș se aflau încă o duzină de indivizi, bărbați și femei, oameni care arătau ca și cum s-ar fi dus la un bal mascat cu costume închiriate la preț extrem de redus.

— Cineva îmi stătea în drum, zise Varney, care nu era bine dispus. Cineva ar trebui să fie atent pe unde merge.

Cîndva, pe cînd era mic și se întorcea acasă, venind de la școală, Richard întîlnise un șobolan într-o rigolă de la marginea drumului. Cînd șobolanul îl văzuse pe Richard, se ridicase pe picioarele din spate, sîsîise și sărise, îngrozindu-l pe băiat. Richard se trăsese înapoi, minunîndu-se că o făptură atît de mică dorea să se lupte cu o ființă mult mai mare decît ea. Anaesthesia păși între Richard și Varney. Era numai pe jumătate din uriaș, dar se uită la bărbatul cel solid, își arătă dinții și sîsîi ca un șobolan furios și încolțit. Varney făcu un pas înapoi. Scuipă pe pantofii lui Richard. Apoi se întoarse și, luînd mîna de oameni cu el, merse peste pod și dispăru în beznă.

— Ești întreg? întrebă Anaesthesia, ajutîndu-l pe Richard să se ridice în picioare.

— Sînt bine, zise el. Ai avut mult curaj.

Fata privi în jos, rușinată.

— Nu-s cu adevărat curajoasă, zise ea. Sînt speriată de pod. Și ei erau speriați. De aceea mergeau împreună. Din cauza siguranței pe care le-o dă numărul lor.

— Dacă treceți podul, o să vin cu voi, spuse o voce de femeie, densă ca smîntîna și mierea, care venea din spatele lor.

Richard nu fu în stare să-i identifice accentul. Se întoarse și văzu că în urma lor se afla o femeie înaltă, cu păr lung, cafeniu-roșcat, și cu pielea de culoarea zahărului ars. Purta veșminte pestrițe din piele, colorate în nuanțe de cenușiu și maro. Pe umăr avea o tolbă uzată de piele. Purta un toiag, la cingătoare avea un cuțit, iar de încheietura mîinii îi atîrna o lanternă electrică. Și mai era — fără urmă de îndoială — cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse Richard vreodată.

— Siguranța pe care o dă numărul. Ești binevenită alături de noi, zise el, după ce ezită o clipă. Mă numesc Richard Mayhew. Ea e Anaesthesia. E aceea dintre noi care știe ce face.

Fata-șobolan se umflă în pene. Femeia îmbrăcată în piele o privi de sus și se uită la el de jos.

— Ești din Londra de Deasupra, îi zise ea.

— Da.

Întrucît era pierdut în această lume bizară, învățase măcar să joace după regulile de aici. Mintea îi era prea zăpăcită ca să-și dea seama unde era sau de ce era acolo, dar putea să urmeze regulile.

— Călătorești cu o vorbitoare-cu-șobolanii, pe cuvîntul meu!

— Sînt păzitoarea sa, zise Anaesthesia, cu agresivitae. Tu cine ești? Cui îi datorezi credință?

Femeia zîmbi.

— Nu datorez credință nici unui om, fată-șobolan. Vreunul dintre voi a mai traversat vreodată Podul Nopții?

Anaesthesia clătină din cap.

— Bine. Nu credeți că o să fie distractiv?

Se îndreptară spre pod. Anaesthesia îi dădu lui Richard lampa-lumînare.

— Ține, zise ea.

— Mulțumesc, spuse Richard, și se uită la femeia îmbrăcată în piele. Există acolo ceva care să ne sperie?

— Numai noaptea de pe pod, răspunse ea.

— Unul în armură?*

— Cea care vine după ce se termină ziua.

Mîna Anaesthesiei o prinse pe cea a lui Richard. El îi strînse puternic palma mică. Fata îi zîmbi. Apoi păşiră pe Podul Nopţii, iar Richard începu să înţeleagă bezna: bezna ca fiind ceva solid şi real, ceva mai mult decît simpla lipsă a luminii. Îi simţi atingerea pe piele, plimbîndu-se, mişcîndu-se, explorînd, alunecîndu-i spre minte. I se strecură în plămîni, în spatele ochilor, în gură...

Cu fiecare pas pe care-l făceau, lumina lumînării devenea mai slabă. Richard îşi dădu seama că acelaşi lucru se întîmpla şi cu lanterna femeii îmbrăcată în piele. Nu era ca şi cum luminile se diminuau, ci ca şi cum întunericul sporea. Richard clipi şi deschise ochii, nevăzînd nimic — nimic, numai beznă, completă şi deplină. *Sunete.* Un foşnet, o foială. Richard îşi imaginâ că aude voci: o hoardă de trolli uriaşi, deformaţi, care stăteau sub pod...

Ceva se furişă pe lîngă ei, în întuneric.

— Ce-a fost asta? chiţcăi Anaesthesia; mîna ei tremura în palma lui Richard.

— Stt! şopti femeia. Nu le atrage atenţia!

— Ce se întîmplă? şopti Richard.

— Bezna se întîmplă, zise foarte calmă femeia îmbrăcată în piele. Noaptea se întîmplă. Se întîmplă toate coşmarurile care ies cînd apune Soarele, încă din vremea peşterilor, cînd ne înghesuiam unii lîngă alţii de teamă, căutînd siguranţă şi căldură. Acum, le spuse ea, acum e timpul să vă fie frică de întuneric.

Richard ştiu că o să i se tîrască ceva pe faţă. Închise ochii: nu era nici o diferenţă între ceea ce vedea sau ceea ce simţea. Noaptea era deplină. Şi atunci începură halucinaţiile.

Richard văzu o siluetă căzînd către ei prin noapte, arzînd, cu părul şi cu aripile în flăcări.

Îşi ridică mîinile: nu era nimic acolo.

---

* „night" — „noapte", se pronunţă la fel ca „knight" — „cavaler"

Jessica se uită la el, cu dispreț în privire. Richard voia să strige la ea, să-i spună că îi pare rău.

Fă un pas în continuarea celuilalt.

Era copil mic și mergea spre casă, venind seara de la școală, pe o stradă fără felinare. Nu conta de cîte ori mersese pe acolo, drumul nu-i era mai ușor, nu-i era mai bine.

Era în adîncurile canalului, se rătăcise în labirint. Fiara îl aștepta. Richard auzea apa picurînd încet. Știa că Fiara îl așteaptă. Își strînse bine lancea... Apoi un muget puternic, din adîncul gîtlejului, de undeva din spatele său. Se întoarse. Încet, chinuitor de încet, animalul năvăli spre el, prin beznă.

Și năvăli.

El muri.

Și continuă să meargă.

Încet, chinuitor de încet, animalul năvăli asupra lui, iar și iar, prin beznă.

Se auzi un sfîrîit și izbucni o flacără atît de puternică încît îi provocă durere, făcîndu-l să clipească iute și se se împleticească. Era flacăra lumînării, din suportul ei de sticlă de limonadă. Richard nu știuse cît de strălucitoare poate să ardă o singură lumînare. Ridică lampa, gîfîind, respirînd greu și tremurînd de ușurare. Inima îi bătea puternic și se zguduia în pieptul său.

— Se pare că am trecut cu bine, zise femeia în piele.

Inima lui Richard galopa atît de iute, încît acesta nu fu în stare să vorbească un timp. Se sili să respire lent, să se potolească. Erau într-o antecamera mare, exact ca aceea din cealaltă parte a podului. Richard avea senzația bizară că, de fapt, erau în aceeași încăpere pe care abia o părăsiseră. Dar umbrele erau mai profunde, iar în fața ochilor lui pluteau imagini remanente, ca acelea pe care le vezi după blițul unui aparat fotografic.

— Presupun că nu am fost în pericol cu adevărat, zise Richard. A fost ca o casă bîntuită. Cîteva zgomote în întuneric... iar imaginația noastră a făcut restul. Nu-i așa că n-a fost nimic de care să ne speriem?

Femeia se uită la el, aproape cu milă, iar Richard își dădu seama că nu-l ținea nimeni de mînă.

— Anaesthesia?

Din bezna din mijlocul podului se auzi un zgomot ușor, ca un foșnet sau un oftat. O mînă de mărgele neregulate de cuarț se rostogoli pe curba podului spre ei. Richard luă una. Era din colierul fetei-șobolan. Deschise gura, dar nu ieși nici un sunet. Apoi își regăsi vocea.

— Ar fi bine... Trebuie să ne întoarcem. Ea...

Femeia ridică lanterna și lumină spre pod. Richard putu să vadă tot drumul peste pod. Era pustiu.

— Unde-i fata? întrebă el.

— A dispărut, spuse femeia, cu glas inexpresiv. A luat-o întunericul.

— Trebuie să facem ceva, insistă Richard.

— Ce?

Din nou, deschise gura. De data asta nu găsi cuvinte. O închise. Pipăi bucata de cuarț, se uită la celelalte de pe sol.

— A dispărut, zise femeia. Podul și-a luat tainul. Fii mulțumit că nu te-a luat și pe tine. Dacă vrei să te duci la tîrg, e pe aici, pe drumul ăsta.

Femeia arătă spre un pasaj îngust care se vedea în semiîntunericul din fața lor, luminat slab de raza lanternei ei.

Richard nu se mișcă. Se simțea amorțit. Îi venea greu să creadă că fata-șobolan dispăruse — se rătăcise, fusese răpită, hoinărea sau... — și îi era și mai greu să creadă că femeia îmbrăcată în piele putea să se poarte ca și cum nu se întîmplase nimic ieșit din comun — de parcă așa ceva ar fi fost foarte obișnuit. Anaesthesia nu putea fi moartă...

Își completă gîndul. Nu putea fi moartă, pentru că, de-ar fi fost moartă, acest lucru se întîmplase din vina lui. Fata nu-i ceruse să vină cu el. Richard strîngea mărgeaua de cuarț atît de tare că-l durea mîna, și se gîndea cu ce mîndrie i-o arătase Anaesthesia, se gîndea cît de mult ajunsese s-o placă pe fata aceea, în cele cîteva ore de cînd o cunoscuse.

— Vii?

Richard rămase în întuneric cîteva clipe, apoi puse, cu grijă, mărgica de cuarț în buzunarul blugilor. O urmă pe femeie, care era cu cîțiva pași înaintea sa. În timp ce se ținea după ea, își dădu seama că nici măcar nu știa cum o cheamă.

Cinci

Oamenii se strecurau și se furișau prin întunericul din jurul lor, ținînd în mîini lămpi, torțe, lanterne și lumînări. Spectacolul îl făcea pe Richard să-și amintească de filmele documentare pe care le văzuse despre bancurile de pești, care sclipeau și se avîntau prin ocean... Despre ape adînci, locuite de ființe care-și pierduseră uzul ochilor.

O urmă pe femeia îmbrăcată în piele, coborînd cîteva trepte. Trepte de piatră, cu muchii de metal. Erau într-o stație de metrou. Se alăturară unui șir de oameni care așteptau să se strecoare printr-un grilaj cu o deschizătură de vreo jumătate de metru, cît să se vadă ușa, care dădea pe caldarîm.

Imediat în fața lor se afla o pereche de băieți, fiecare avînd o frînghie legată de încheietură. Frînghiile erau ținute de un bărbat palid, chel, care mirosea a formaldehidă. Iar imediat după ei, în șir, aștepta un om cu barbă încărunțită, care avea pe umăr un pisoi negru cu pete albe. Pisoiul se spălă, linse urechea bărbatului, apoi se încolăci pe umărul lui și adormi. Coada înainta lent, pe măsură ce siluetele de la capătul ei se strecurau, una cîte una, în spațiul dintre grilaj și perete, vîrîndu-se, apoi, în noapte.

— De ce te duci la tîrg, Richard Mayhew? întrebă, cu voce joasă, femeia îmbrăcată în piele.

Richard tot nu-i identificase accentul, începuse să presupună că e africană sau australiancă, sau că venea dintr-un loc și mai exotic și mai obscur.

— Am prieteni pe care sper să-i întîlnesc acolo. De fapt, numai un prieten. Nu cunosc mulți oameni din lumea asta. Începusem s-o cunosc pe Anaesthesia, dar... zise el, fără să-și termine gîndul, după care puse întrebarea pe care nu îndrăznise s-o rostească pînă atunci. E moartă?

Femeia ridică din umeri.

— Da. Sau ca și moartă. Sper că vizita ta în tîrg merită pierderea ei.

Richard se înfioră.

— Nu cred că merită, spuse el, simțindu-se secătuit și complet singur; se apropiau de capătul cozii. Cu ce te ocupi? întrebă el.

Femeia zîmbi.

— Vînd servicii fizice personale.

— Oh! Și ce fel de servicii fizice? se interesă el.

— Îmi închiriez trupul, răspunse ea, fără să dea mai multe amănunte.

— Ah!

Richard era prea istovit ca să continue, să insiste să-i explice ce voia să spună. Dar își făcuse o idee. În timp ce pășeau în noapte, se uită în urmă. Pe stația de metrou scria KNIGHTSBRIDGE. Nu știa dacă să zîmbească sau să jelească. Se părea că era dimineața, foarte devreme. Se uită la ceas și nu fu surprins să vadă că ecranul digital era complet alb. Poate bateria se terminase sau, își spuse el, poate că timpul din Londra de Dedesubt avea numai o asemănare vagă cu timpul cu care era obișnuit el. Nu-i păsa. Își scoase ceasul și-l aruncă în cea mai apropiată ladă de gunoi.

Oameni ciudați traversau drumul într-un adevărat potop și intrau prin ușile duble din fața lor.

— Aici? întrebă el, îngrozit.

Clădirea era mare și acoperită de mii de lumini arzătoare. Blazonul vizibil de pe peretele din față proclama, cu mîndrie, că acolo se vindeau tot felul de lucruri prin dispoziția mai multor membri ai familiei regale britanice. Richard, care petrecuse multe ore obositoare de final de săptămînă ținîndu-se după Jessica prin fiecare magazin important din Londra, recunoscu

imediat prăvălia, chiar și fără firma imensă care anunța ce este.

— Harrods?

Femeia dădu din cap.

— Numai pentru noaptea asta, zise ea. Următorul tîrg poate să se țină în altă parte.

— Vreau să zic... Harrods...

I se părea un sacrilegiu să colinde prin magazinul acela noaptea.

Intrară pe ușa laterală. Încăperea era întunecată. Trecură prin *bureau de change** și prin raionul pentru împachetarea cadourilor, apoi printr-o altă încăpere întunecată, în care se vindeau ochelari de soare și statuete, și păsiră, după aceea, în Camera Egipteană. Culoarea și lumina năvăli peste Richard ca un val care izbește țărmul. Tovarășa sa se întoarse către el: căscă, precum o pisică, acoperindu-și rozul viu al gurii cu dosul mîinii de culoarea caramelului. Apoi zîmbi și spuse:

— Ei bine, ai ajuns. În siguranță și — mai mult sau mai puțin — sănătos. Am treabă. Rămîi cu bine.

Femeia făcu o scurtă plecăciune și se strecură în mulțime.

Richard rămase acolo, singur în gloată, absorbit de aceasta. Era o adevărată nebunie, nu încăpea pic de îndoială. Gălăgie, neobrăzare, țicneală și, în multe feluri, o minunăție. Oamenii se certau, se tocmeau, răcneau, cîntau. Își făceau reclamă în gura mare și își lăudau produsele, susținînd zgomotos superioritatea mărfii lor. Se auzea muzică — vreo duzină de feluri diferite de muzică, interpretată în o duzină de moduri diferite, la o mulțime de instrumente diferite, majoritatea improvizate, neprobate și puțin probabile. Richard simți miros de mîncare. De toate felurile de mîncare — mirosul de curry și de mirodenii părea să predomine, iar sub acesta, aroma de carne și ciuperci la grătar. Prin magazin fuseseră ridicate pretutindeni tarabe, lîngă tejghele sau chiar pe acestea, tejghele la care, în timpul zilei, fuseseră vîndute parfumuri, ceasuri, chihlimbar sau eșarfe de mătase. Toată lumea cumpăra. Toată lumea vindea. Richard ascultă strigătele din tîrg, în timp ce hoinărea prin mulțime.

---

* „birou de schimb", în franceză

— Vise prospete și plăcute. Coșmaruri de primă clasă. Avem de toate. Găsiți aici cele mai plăcute coșmaruri.

— Arme! Înarmați-vă! Apărați-vă cămara, pivnița sau groapa! Vrei să-l dai gata? Avem de toate. Vino, drăguțule, vino aici...

— Vechituri, răcnea în urechea lui Richard o femeie grasă, în vîrstă, în timp ce acesta trecea pe lîngă taraba ei împuțită. Resturi! continuă ea. Gunoi! Rămășițe! Fărîme! Veniți și luați! Nimic nu-i întreg sau nestricat! Rahaturi, știfturi și grămezi nefolositoare de căcaturi! Știți că le vreți!

Un bărbat în armură bătea într-o tobă mică și scanda:

— Pierdut proprietate. Învîrtiți-vă, răsuciți-vă și vedeți singuri. Pierdut proprietate. Nici unul dintre voi nu găsește lucruri aici. Totul garantează pierderea proprietății.

Richard merse prin camerele imense ale magazinului, ca un om în transă. Nici măcar nu încerca să ghicească numărul oamenilor veniți la tîrgul de noapte. O mie? Două mii? Cinci mii?

O tarabă era înțesată cu sticle, pline și goale, de toate formele și mărimile, de la sticle cu băutură la o sticlă imensă, sclipitoare, ce nu putea să conțină decît un djin captiv. Altă tarabă vindea lămpi cu lumînări, făcute din mai multe soiuri de ceară și seu. Un bărbat întinse spre Richard ceva ce părea a fi mîna retezată a unui copil, care ținea o lumînare, și spuse:

— Mîna Gloriei, domnule. Luată de pe colina împădurită din Bedfordshire. Garantez că are efect.

Richard se grăbi să plece, fără să vrea să afle ce e o Mînă a Gloriei, nici ce efect avea. Trecu pe lîngă o tarabă unde se vindea aur strălucitor și bijuterii de argint, pe lîngă alta unde se vindeau bijuterii făcute, după toate aparențele, din tuburi electronice și sîrme din radiouri vechi. Existau tarabe la care se vindeau tot soiul de cărți și reviste. La altele se vindeau haine — vechi, peticite, cîrpite și transformate bizar. Trecu pe lîngă mai mulți indivizi care făceau tatuaje, pe lîngă ceva care părea a fi un mic tîrg de sclavi (se ținu departe de asta), pe lîngă scaunul unui dentist, cu o bormașină acționată manual, iar lîngă scaunul acela stătea un șir de oameni chinuiți, care așteptau să le fie scoși sau plombați dinții de către un tînăr

ce părea că se distrează de minune; pe lîngă un bătrîn cocîrjat care vindea lucruri incredibile, ce puteau fi pălării, dar care puteau, la fel de bine, să fie artă modernă; pe lîngă ceva ce arăta ca o cabină de duș mobilă; trecu chiar și pe lîngă un fierar...

Iar la cîteva tarabe era cineva care vindea mîncare. Unii dintre tarabagii găteau la focuri în aer liber: curry, cartofi, castane, ciuperci uriașe și pîini exotice. Richard se pomeni întrebîndu-se de ce fumul focurilor nu declanșa sistemul de stingere a incendiilor din clădire. Apoi se trezi întrebîndu-se de ce nu jefuia nimeni magazinul, de ce-și ridicaseră micile lor tarabe. De ce nu luau, pur și simplu, lucruri din magazin? Știa foarte bine că nu trebuia să riște să întrebe pe cineva. Părea a fi perceput ca un om din Londra de Deasupra, și asta trezea mari bănuieli.

Richard ajunse la concluzia că în oamenii aceia era ceva profund tribal. Încercă să descopere grupurile distincte: erau unii care arătau ca și cum ar fi fugit dintr-o societate de reînviere a trecutului istoric; alții îi reaminteau de hipioți; unii erau albinoși cu haine cenușii și ochelari negri; alții erau tipi periculoși, în costume fițoase și cu mănuși negre; femei imense, aproape identice, care mergeau împreună, în grupuri de două, trei, și care se salutau, dînd din cap cînd se întîlneau; cei cu păr vîlvoi, care arătau ca și cum ar fi locuit în canale colectoare și care puteau ca dracu'; și o sută de alte tipuri și soiuri...

Richard se întrebă cît de normală ar fi părut Londra — Londra lui — unui extraterestru, iar asta îi dădu curaj. Începu să întrebe, în timp ce mergea:

— Scuzați-mă, caut un bărbat numit de Carabas și o fată numită Door. Știți unde aș putea să-i găsesc?

Oamenii clătinau din cap, își cereau scuze, se fereau să-l privească în ochi și treceau mai departe.

Richard făcu un pas înapoi și călcă pe piciorul unei persoane. Persoana aceea era înaltă de peste doi metri și acoperită cu un păr des, de culoarea ghimberului. Avea dinții ascuțiți. Îl înhăță pe Richard cu o mînă de mărimea unui cap de oaie și îi trase țeasta la mică distanță de gura ei, aproape astupînd-o.

— Îmi pare foarte rău, spuse Richard. Eu... eu caut o fată pe care o cheamă Door. O cunoașteți...

Dar persoana aceea îl lăsă să cadă pe podea și plecă.

O altă adiere de mîncare gătită pluti pe deasupra podelei, iar Richard, care reușise să uite cît de flămînd fusese încă de cînd refuzase bucata de motan — nu-și dădea seama cu cîte ore în urmă se petrecuse asta — se pomeni că-i salivează gura și că începe să i se oprească procesul gîndirii.

Femeia cu părul ca oțelul, care se ocupa de următoarea tarabă cu mîncare, nu-i ajungea lui Richard nici pînă la mijloc. Cînd încercă să discute cu ea, femeia clătină din cap și își duse un deget la buze. Nu putea să vorbească, nu vorbea sau nu voia să o facă. Richard se pomeni negociind în limbajul semnelor pentru un sandviș cu brînză de țară și lăptuci și pentru o cană cu ceea ce arăta și mirosea a limonadă făcută în casă. Mîncarea îl costă un pix și o cutie de chibrituri, pe care uitase că le are. Femeia cea mică își dădu seama, probabil, că încheiase un tîrg foarte bun, pentru că atunci cînd își luă mîncarea, îi dădu în plus două prăjiturele cu nuci.

Richard stătea în mijlocul gloatei, ascultînd muzica — cineva cînta, dintr-un motiv pe care el nu-l înțelegea, versurile de la „Greensleeves" pe melodia din „Yakkety-Yak"* — privea bazarul straniu care se întindea în jurul său și își mînca sandvișul.

Cînd termină ultima bucată din el, Richard își dădu seama că nu știa ce gust avea ceea ce mîncase. Așa că hotărî să se mai domolească și mestecă mai încet prăjiturile. Sorbi limonada, făcînd ca acest lucru să dureze cît mai mult.

— Aveți nevoie de o pasăre, domnule? întrebă o voce veselă, de lîngă el. Am ciori de cîmp, corbi, ciori și grauri. Păsări bune, deștepte. Gustoase *și* deștepte. Strălucite.

Richard îi mulțumi și se întoarse în cealaltă parte.

Firma scrisă de mînă de deasupra tarabei anunța:

OLD BAILEY — PĂSĂRI ȘI INFORMAȚII

---

*Greensleeves — baladă populară englezească : se spune că ar fi fost compusă de Henric VIII; Yakkety-Yak — film australian din 1973

În jur erau răspîndite și alte pancarte, mai mici: ȘTIM CĂ VREI și N-O SĂ GĂSEȘTI UN GRAUR MAI GRAS!!!! și CÎND AI NEVOIE DE O CIOARĂ, AI NEVOIE DE OLD BAILEY!!!! Richard se trezi gîndindu-se la omul pe care-l văzuse cînd venise prima dată în Londra, cel care stătea lîngă stația de metrou Leicester Square, purta o pancartă mare, scrisă de mînă, și îndemna lumea: „Mai Puțin Desfrîu Prin Mai Puține Proteine, Ouă, Carne, Fasole, Brînză și Sedentarism".

Păsări țopăiau și fîlfîiau din aripi în colivii mici care arătau ca și cum ar fi fost împletite din antene de televizor.

— Atunci informații? continuă Old Bailey, intrîndu-și în rolul de vînzător. Hărți ale acoperișelor? Istorie? Cunoștințe secrete și misterioase? Dacă nu le știu eu, probabil că merită să fie uitate. Asta zic eu.

Bătrînul purta încă haina sa din pene, era încă înfășurat cu funii și sfori. Clipi către Richard, apoi își puse o pereche de ochelari care-i atîrna de gît, legată cu o sfoară.

— Las-o baltă, te cunosc. Erai cu marchizul de Carabas. Pe acoperișuri. Îți amintești? Ei? Eu sînt Old Bailey. Îți amintești de mine?

Întinse mîna și o scutură de zor pe a lui Richard.

— De fapt, zise Richard, îl caut pe marchiz. Și pe o tînără doamnă numită Door. Cred că sînt împreună.

Bătrînul trase o mică țopăială, făcînd mai multe pene să se desprindă din haina sa; acest lucru provocă un cor de dezaprobări răgușite din partea mai multor păsări din jurul lor.

— Informație! Informație! anunță el către încăperea aglomerată. Vedeți? Vînd! Diversificați, vă spun eu. *Diversificați!* Nu puteți vinde veșnic ciori de cîmp pentru tocană — oricum, au gust de papuci fierți. Și-s proaste. Au mintea încețoșată precum crema de ouă. Ai mîncat vreodată ciori de cîmp?

Richard clătină din cap. Acesta era un lucru de care putea să fie sigur oricînd.

— Ce-mi dai? întrebă Old Bailey.

— Poftim? zise Richard, sărind greoi de pe un sloi de gheață pe altul în torentul conștiinței bătrînului.

— Dacă-ți dau informația pe care o vrei. Ce primesc?

— Nu mai am bani, zise Richard. Și abia mi-am dat pixul.

Începu să-și scoată conținutul buzunarelor.

— Asta! zise Old Bailey. Asta!

— Batista mea? întrebă Richard.

Nu era o batistă deosebit de curată, dar era un cadou de la mătușa sa, Maude, de ziua lui. Old Bailey o luă și începu s-o fluture fericit deasupra capului.

— Nu-ți fie teamă, băiete! intonă el, triumfător. Căutarea ta se va sfîrși. Du-te acolo, prin ușa aceea. Nu poți să-i ratezi. Examinează niște candidați.

Bătrînul arăta spre rețeaua întinsă a Sălilor pentru Mîncare din Harrods. O cioară de cîmp cîrîi răutăcioasă.

— Ține-ți ciocul, îi zise Old Bailey, apoi îi spuse lui Richard: Mulțumesc pentru micul drapel.

După care începu să țopăie în jurul tarabei, încîntat, agitînd batista într-o parte sau alta.

Examinează candidați? își zise Richard. Apoi zîmbi. Nu conta. Căutarea sa se va încheia, după cum spusese bătrînul cel nebun, care trăia pe acoperișuri. Și se îndreptă către Sălile pentru Mîncare.

Stilul părea să fie totul la paznici. Toți aveau cîte un anumit Talent, fiecare dintre ei dorea, cu disperare, să și-l demonstreze în fața lumii. În momentul acela, Ruislip* îl înfrunta pe Fantele Fără Nume.

Fantele Fără Nume arăta cam ca o greblă de la începutul secolului al optsprezecelea, una care nu găsise haine adevărate de greblă și trebuise să se descurce cu ceea ce descoperise la magazinul Armatei Salvării. Avea fața pudrată cu alb și buzele vopsite în roșu. Ruislip, adversarul Fantelui, semăna cu coșmarul pe care-l are cineva care adoarme uitîndu-se la televizor la lupte sumo, în timp ce în fundal se aude un disc de-al lui Bob Marley. Individul era un rastafarian** imens, care semăna, cel mai mult, cu un prunc enorm și obez.

---

* Ruislip — cartier din Londra

** rastafarian — adeptul unei credințe din Jamaica; adepții acestei credințe îl consideră divinitate pe Haile Selassie, fostul împărat al Etiopiei

Cei doi stăteau față în față, în mijlocul unui cerc alcătuit din spectatori, alți paznici și curioși. Nici unul dintre ei nu-și mișca vreun mușchi. Fantele era mai înalt cu un cap decît Ruislip. Pe de altă parte, Ruislip arăta ca și cum ar fi cîntărit cam cît patru fanți, fiecare dintre ei cărînd o valiză mare de piele plină cu slănină. Cei doi se uitau unul la altul, fără să clipească.

Marchizul de Carabas o bătu pe Door pe umăr și-i atrase atenția. Urma să se întîmple ceva.

La un moment dat, cei doi bărbați stăteau impasibili, numai privindu-se unul pe celălalt, apoi capul Fantelui fu împins înapoi, ca și cum ar fi fost lovit în față. O vînătaie mică, de un purpuriu aprins, apăru pe obrazul său. Individul strînse din buze și își fîlfîi genele.

— Ha! zise el, întinzîndu-și buzele rujate într-o parodie fantomatică de zîmbet.

Fantele făcu un gest. Ruislip se împletici și se apucă de burtă.

Fantele fără nume rînji insultător, își flutură degetele și aruncă săruturi spre spectatori. Ruislip se uită furios la el, dublîndu-și atacul mental. Din buzele Fantelui începu să se scurgă sînge. Ochiul său stîng începu să se umfle. Individul se împletici. Auditoriul murmură, laudativ.

— Nu-i atît de impresionant pe cît arată, îi șopti marchizul lui Door.

Fantele Fără Nume se clătină subit, căzu în genunchi, de parcă îl apăsa cineva în jos, apoi se rostogoli, stîngaci, pe podea. După care se zbătu, ca și cum l-ar fi izbit cineva puternic cu piciorul în burtă. Ruislip arăta triumfător. Spectatorii aplaudară, politicoși. Fantele se chirci și scuipă sînge pe rumegușul de pe podeaua Sălii pentru Pește și Carne din magazinul Harrods. Fu tras într-un colț de niște prieteni, unde vomită violent.

— Următorul, zise marchizul.

Și următorul candidat la postul de paznic era mai slab decît Ruislip (însă diferența dintre ei era numai de mărimea a două greble și jumătate, dar avînd, în plus, o singură valiză umplută cu slănină). Era acoperit cu tatuaje și îmbrăcat în haine care arătau ca și cum ar fi fost făcute din tapiserie și covoare de

cauciuc din automobile vechi. Avea capul ras și mîrîi către lume printre dinții săi cariați.

— Sînt Varney, zise el, după care își drese glasul și scuipă verde pe rumeguș, apoi merse în cerc.

— Începeți cînd sînteți gata, domnilor, spuse marchizul.

Ruislip bătu cu picioarele goale în podea, ca la sumo, un-doi, un-doi, apoi începu să se uite intens la Varney. O mică tăietură se deschise în fruntea acestuia, din ea începînd să curgă sînge, care îi ajunse într-un ochi. Varney o ignoră și păru că se concentrează asupra brațului său drept. Îl ridică lent, ca un om care luptă împotriva unei presiuni puternice. Apoi își trînti pumnul în nasul lui Ruislip, din care începu să țîșnească sînge. Ruislip își trase răsuflarea lung, groaznic, apoi izbi podeaua cu zgomotul unei jumătăți de tonă de ficat umed aruncat într-o cadă de baie. Varney chicoti.

Ruislip se ridică, încet, în picioare. Sîngele care curgea din nasul lui îi uda gura și pieptul, picurînd pe rumeguș. Varney își șterse sîngele de pe frunte și arătă lumii dinții distruși, într-un rînjet îngrozitor.

— Hai, ticălos gras! Lovește-mă din nou, zise el.

— Poți să fii sigur de asta, mormăi marchizul.

Door ridică din sprînceană.

— Nu arată prea drăguț.

— Drăgălășenia la un paznic, spuse, ritos, marchizul, e un lucru la fel de folositor precum talentul de a vomita un homar întreg. Individul arată *periculos*.

Se auzi un murmur de apreciere cînd Varney făcu ceva iute și dureros pentru Ruislip, ceva ce implică o conexiune subită între piciorul înfășurat în piele al lui Varney și testiculele celuilalt. Murmurul semăna cu aplauzele acelea reținute și lipsite complet de entuziasm pe care le poți auzi în mod normal numai în Anglia, în după-amieze însorite, somnoroase, de duminică, la meciurile de crichet ale satului. Marchizul bătu din palme, politicos, împreună cu ceilalți.

— Foarte bine, domnule, zise el.

Varney se uită la Door și-i făcu cu ochiul, aproape ca un stăpîn, înainte să-și îndrepte din nou atenția spre Ruislip. Door se înfioră.

Richard auzi aplauzele și merse spre ele.

Cinci femei tinere, palide, îmbrăcate aproape identic, trecură pe lîngă el. Purtau rochii lungi, făcute din catifea, fiecare întunecată ca noaptea, una de un verde închis, celelalte de un ciocolatiu închis, de un albastru închis, de un sîngeriu închis și una de un negru curat. Fiecare femeie avea păr negru și purta bijuterii de argint. Fiecare era coafată perfect și machiată la fel. Se mișcau în tăcere. Richard auzi numai un fîșîit de catifea grea cînd femeile trecură pe lîngă el, un fîșîit care sună aproape ca un oftat. Ultima femeie, cea îmbrăcată în negru pur, cea mai palidă și mai frumoasă, îi zîmbi. Richard îi zîmbi și el, fără vlagă. Apoi se duse către examinare.

Aceasta avea loc în Sala de Pește și Carne, în zona de podea liberă de sub sculptura peștelui de la Harrods. Spectatorii stăteau cu spatele spre el, în rînduri de două, trei persoane. Richard se întrebă dacă va reuși să-i găsească ușor pe Door și pe marchiz. Apoi mulțimea se despărți, iar el îi văzu pe amîndoi, stînd pe tăblia de sticlă a tarabei pentru somon afumat. Richard deschise gura ca s-o strige pe Door, dar, în timp ce făcea asta, își dădu seama de ce se dăduse mulțimea la o parte, pentru că un bărbat enorm, îngrozitor, gol pușcă, numai cu o cîrpă verde, galbenă și roșie înfășurată ca un prosop în jurul mijlocului său, fu catapultat prin mulțime, de parcă ar fi fost zvîrlit de un gigant, și căzu drept peste el.

— Richard? zise ea.

Richard deschise ochii. Figura ei evita focalizarea. Ochii cu oglindiri de opal se uitau drept în ai lui, privindu-l dintr-o față palidă, ca de elf.

— Door? zise el.

Fata părea furioasă, mai mult decît furioasă.

— Pe Templu și pe Boltă, nu-mi vine să cred! Ce cauți aici, Richard?

— Mă bucur să te văd, zise el, fără vlagă.

Se ridică și se întrebă dacă suferise o contuzie. Se întrebă cum avea să știe dacă suferise o contuzie și de ce crezuse că Door se va bucura să-l vadă. Fata își privea unghiile cu atenție,

încruntată, de parcă n-ar fi avut încredere în ea însăși să mai spună ceva.

Bărbatul cel solid cu dinții foarte cariați, care-l lovise pe Richard pe pod, se lupta cu un pitic. Se băteau cu bare de fier, iar întrecerea nu era atît de inegală pe cît puteai să-ți închipui. Piticul era supranatural de iute: se rostogolea, lovea, sărea, se lăsa în jos. Fiecare mișcare a sa îl făcea pe Varney să pară, prin comparație, că se mișcă greoi și fără îndemînare.

Richard se întoarse către marchiz, care privea atent încăierarea.

— Ce se întîmplă? întrebă el.

Marchizul îi aruncă o privire, apoi se uită din nou la acțiunea care avea loc în fața lor.

— *Tu*, zise el, nu joci pe terenul tău, ești în rahat pînă-n gît și presupun că mai ai cîteva ore pînă la un sfîrșit neîndoielnic și înainte de vreme. *Noi*, pe de altă parte, examinăm paznici.

Varney își lipi ranga de pitic, care încetă pe dată să țopăie și să se repeadă și începu imediat să zacă nesimțitor.

— Cred că am văzut destul, spuse marchizul cu glas tare. Mulțumesc tuturor. Domnule Varney, vrei să aștepți în spate?

— De ce ai venit aici? îl întrebă Door cu calm.

— Nu am prea avut de ales, zise Richard.

Fata oftă. Marchizul se plimba în jurul cercului, trimițînd acasă diferiți paznici care fuseseră deja audiați, lăudînd pe unii, sfătuind pe alții. Varney aștepta răbdător, într-o parte. Richard încercă să-i zîmbească lui Door. Zîmbetul lui fu ignorat.

— Cum ai ajuns la tîrg? îl întrebă ea.

— Există oamenii-șobolani, începu Richard.

— Vorbitorii-cu-șobolanii, zise ea.

— Și șobolanul care ne-a adus mesajul marchizului...

— Jupîn Coadă-lungă, spuse ea.

— Ei bine, el le-a spus să mă aducă aici.

Fata ridică o sprînceană și-și lăsă capul într-o parte.

— Un vorbitor-cu-șobolanii te-a adus aici?

Richard dădu din cap.

— Cea mai mare parte a drumului. O fată pe care o chema Anaesthesia. Ea... i s-a întîmplat ceva. Pe pod. Cealaltă doamnă m-a adus restul drumului pînă aici. Cred că era... știi... ezită el, apoi zise. O tîrfă.

Marchizul se întoarse. Rămase în fața lui Varney, care arăta obscen de încîntat de el însuși.

— Experiență în privința armelor? întrebă marchizul.

— Mda, zise Varney. Să zicem așa: dacă poți să tai pe cineva cu ea, să-i zdrobești capul cuiva cu ea, să-i rupi oasele cuiva cu ea, să faci o gaură urîtă în cineva cu ea, atunci Varney e maestru în mînuirea armei respective.

— Lista angajatorilor anteriori, satisfăcuți, include pe...?

— Olympia, Regina Păstorilor, Terminătorii Ghemuiți. Și am asigurat securitatea Zînei Primăverii, un timp.

— Ei bine, zise marchizul de Carabas, sîntem impresionați cu toții de îndemînarea ta.

— Am auzit, zise o voce de femeie, că ați anunțat că vreți să angajați paznici. Nu amatori entuziaști.

Femeia avea culoarea zahărului ars, iar zîmbetul ei ar fi oprit o revoluție. Era îmbrăcată complet în piele moale, pestriță, cenușie și cafenie. Richard o recunoscu imediat.

— Ea e, îi șopti lui Door. Tîrfa.

— Varney e cel mai viteaz și mai bun paznic din Lumea de Dedesubt, zise Varney, jignit. Toată lumea știe asta.

Femeia se uită la marchiz.

— Ați terminat selecția?

— Da, zise Varney.

— Nu neapărat, spuse marchizul.

— Atunci, zise ea, aș vrea să particip și eu.

Dură numai o clipă pînă cînd marchizul de Carabas spuse:

— Foarte bine.

Apoi făcu un pas înapoi.

Varney era, fără îndoială, un tip periculos, fără a mai pomeni că mai era solid, sadic și dăunător în mod activ sănătății fizice celor din jurul său. Dar nu se prindea foarte iute. Se uita la marchiz, în timp ce fisa se chinuia să-i cadă, și se chinuia, și se chinuia, fără să reușească să-i cadă. În cele din urmă, Varney întrebă, neîncrezător:

— Trebuie să mă lupt *cu ea*?

— Da, spuse femeia îmbrăcată în piele. Cu excepția cazului în care vrei să tragi un pui de somn mai întîi.

Varney începu să rîdă, scoțînd un chicotit de nebun. Se opri din rîs după o clipă, cînd femeia îl izbi puternic în plexul solar, iar el se prăbuși ca un copac.

Pe podea, lîngă mîna sa, se afla ranga pe care o folosise în lupta cu piticul. Varney o înhăță și o izbi cu ea pe femeie, drept în față — sau ar fi lovit-o, dacă ea nu s-ar fi aplecat, ferindu-se. Apoi femeia îl izbi foarte tare cu palmele peste urechi. Ranga zbură în cealaltă parte a încăperii. Amețit încă din cauza durerii din urechi, Varney scoase un cuțit din cizmă. Nu fu foarte sigur în legătură cu ceea ce i se întîmplă după aceea, numai că lumea îi fugi de sub picioare, iar el se pomeni zăcînd, cu fața în jos, pe podea, sîngele curgîndu-i din urechi, avînd, la gît, propriul cuțit, iar marchizul de Carabas zicînd:

— Suficient.

Femeia se uită în sus, ținînd încă la gîtul lui Varney cuțitul. Întrebă:

— Ei bine?

— Foarte impresionant, spuse marchizul, iar Door dădu din cap.

Richard rămăsese ca lovit de trăsnet: fusese ca și cum s-ar fi uitat la Emma Peel*, Bruce Lee și o tornadă deosebit de afurisită, toate împletite la un loc și stropite cu o porție generoasă dintr-o mangustă care omora o cobră regală. Cam așa se mișcase femeia. Cam așa luptase.

Richard considera, de obicei, că prezentarea de violență adevărată e enervantă. Dar se pomeni că o privea plin de însuflețire pe femeia aceea în acțiune, de parcă aceasta scosese la iveală o parte a sa despre care el nu știuse că există. I se părea foarte corect ca, în oglinda aceea ireală a Londrei pe care o cunoscuse el, femeia să fie acolo și să lupte atît de bine și să fie atît de periculoasă.

---

* Emma Peel — eroina din serialul „Răzbunătorii", expertă în arte marțiale

Ea făcea parte din Londra de Dedesubt. Richard înțelegea acum acest lucru. Iar cînd își spuse asta, se gîndi la Londra de Deasupra, la lumea în care nimeni nu lupta așa — nimeni nu avea nevoie să lupte așa — o lume a siguranței și a sănătății mentale. Și, pentru o clipă, dorul de casă îl copleși ca o febră.

Femeia se uită în jos la Varney.

— Mulțumesc, domnule Varney, zise ea, politicoasă. Cred că nu mai avem nevoie de serviciile dumitale.

Apoi se îndepărtă de el și își puse la cingătoare cuțitul lui.

— Și cum te cheamă? întrebă marchizul.

— Mă numesc Hunter, zise ea.

Nimeni nu spuse nimic. Apoi Door întrebă, ezitînd:

— *Acel* Hunter?

— Da, răspunse Hunter, și își înlătură praful podelei de pe pantalonii ei de piele. M-am întors.

Undeva, un clopot sună de două ori, un zgomot grav, care făcu să vibreze dinții lui Richard.

— Cinci minute, mormăi marchizul, după care spuse mulțimii care rămăsese acolo: Cred că ne-am găsit paznicul. Mulțumesc foarte mult tuturor. Nu mai aveți altceva de văzut.

Hunter se duse la Door și o privi de sus pînă jos.

— Poți să împiedici oamenii să mă omoare? întrebă Door.

Hunter dădu din cap către Richard și zise:

— I-am salvat viața de trei ori astăzi, cînd traversam podul, venind către tîrg.

Varney, care se ridicase în picioare, înhăță ranga cu mintea sa. Marchizul îl văzu, dar nu zise nimic.

Pe buzele lui Door apăru o urmă de zîmbet:

— Amuzant, zise ea. Richard credea că ești o ...

Hunter nu află niciodată ce crezuse Richard că era. Ranga țîșni rotindu-se spre capul său. Femeia întinse mîna și o prinse. Ranga se *așeză*, liniștită, în palma ei.

Hunter se duse la Varney și-l întrebă:

— E a ta?

Acesta rînji, arătîndu-și dinții galbeni, negri și cafenii.

— Acum sîntem în Armistițiul Tîrgului, zise femeia. Dar dacă mai încerci așa ceva, o să încalc armistițiul, o să-ți rup amîndouă mîinile și o să te fac să le cari acasă în dinți. Acum

fii drăguț și cere-ți scuze, continuă ea, ducîndu-și mîinile la spate.

— Oh, zise Varney.

— Da? îl încurajă ea.

Varney scuipă, de parcă ar fi avut un nod în gît.

— Îmi cer scuze.

Femeia îl lăsă să plece. Varney se dădu înapoi pînă la o distanță unde se afla în siguranță, vizibil speriat și furios, uitîndu-se la ea. Cînd ajunse la ușa Sălilor pentru Mîncare, ezită o clipă, apoi răcni:

— Ești moartă. Ești a naibii de moartă!

Vocea lui arăta că era gata să izbucnească în plîns. După aceea, se întoarse și fugi din încăpere.

— Amatorii ăștia, oftă Hunter.

Se înapoiară prin magazin pe drumul pe care venise Richard. Clopotul pe care-l auzise bătea acum puternic, continuu. Cînd ajunseră lîngă el, Richard văzu că era un clopot imens din bronz, atîrnat de o ramă de lemn, avînd o funie legată de limbă. Era tras de un bărbat solid, negru, care purta sutana întunecată a unui călugăr dominican. Clopotul se afla lîngă standul cu jeleuri de fructe din Harrods.

Deși fusese impresionat văzînd tîrgul, Richard descoperi că viteza cu care acesta era închis, demontat și îndepărtat era și mai impresionantă. Orice dovadă că acolo fusese vreodată o piață dispăruse: tarabele fuseseră dezmembrate, încărcate în spatele unor oameni și cărate în stradă. Richard îl zări pe Old Bailey, cu brațele pline de pancartele sale rudimentare și de colivii pentru păsări, grăbindu-se să iasă din magazin. Bătrînul îi făcu, fericit, un semn lui Richard, și dispăru în noapte.

Mulțimea se subție, tîrgul dispăru, aproape imediat podeaua din Harrods arătă ca de obicei, liniștită, elegantă, curată, cum arătase de fiecare dată cînd mersese pe ea în urma Jessicăi, într-o după-amiază de sîmbătă. De parcă bîlciul nu existase niciodată.

— Hunter, zise marchizul. Sigur că am auzit de tine. Unde ai fost în tot acest timp?

— Am vînat, răspunse ea, pur și simplu, apoi i se adresă lui Door. Poți să respecți ordinele?

Fata dădu din cap.

— Da, dacă trebuie.

— Bine. Atunci s-ar putea să te țin în viață, zise Hunter. Dacă o să accept slujba.

Marchizul se opri. O privi neîncrezător.

— Ai zis că dacă o să accepți slujba...?

Hunter deschise ușa și ieșiră afară, pe pavajul Londrei, noaptea. Plouase în timp ce ei fuseseră în tîrg, iar luminile stradale luceau, acum, în asfaltul ud.

— Am acceptat-o, spuse Hunter.

Richard se uită la strada sclipitoare. Totul părea atît de normal, de liniștit, de sănătos. Pentru o clipă, simți că, pentru a-și căpăta viața înapoi, era suficient să oprească un taxi și să-i spună șoferului să-l ducă acasă. Atunci, ar fi putut să doarmă în noaptea aceea în patul lui. Dar nici un taximetrist n-avea să-l vadă, n-avea să oprească să-l ia, iar el nu avea unde să se ducă, chiar dacă ar fi oprit vreunul...

— Sînt obosit, zise el.

Nimeni nu zise nimic. Door nu voia să-l privească în ochi, marchizul îl ignora binevoitor, iar Hunter îl trata ca pe ceva lipsit de importanță. Richard se simțea ca un copil mic, nedorit, care se ținea după copii mai mari. Acest lucru îl enerva.

— Uite ce e, zise el, dregîndu-și glasul. Știu că sînteți cu toții foarte ocupați. Dar cu mine cum rămîne?

Marchizul se întoarse și se uită la el, cu ochi imenși, albi, de pe figura sa închisă la culoare.

— Cu tine? zise el. Ce-i cu tine?

— Ei bine... zise Richard. Cum pot să revin la normal? Am impresia că am pătruns într-un coșmar. Săptămîna trecută totul avea sens, iar acum, nimic nu mai are... spuse el, încercînd să continue, apoi înghițind în sec. Vreau să știu cum să-mi obțin viața înapoi, explică el.

— Richard, n-o vei obține călătorind cu noi, zise Door. Oricum, va fi foarte greu pentru tine. Îmi pare rău...

Hunter, care mergea în frunte, înghenunche pe caldarîm. Luă de la cingătoare o mică vergea de metal și o folosi ca să

descuie capacul unui canal. Apoi îl ridică, se uită cu atenție, coborî, și o conduse pe Door în canal. În timp ce cobora, Door nu se uită la Richard. Marchizul se scărpină într-o parte a nasului.

— Tinere, zise el, trebuie să înțelegi că există două Londre. Există Londra de Deasupra — cea în care trăiești tu — și Londra de Dedesubt — Lumea de Jos — locuită de oameni care au căzut prin crăpăturile lumii. Acum ești unul dintre ei. Noapte bună.

Începu să coboare pe treptele canalului. Richard zise:

— Așteaptă! și prinse capacul înainte ca acesta să se închidă.

Îl urmă pe marchiz. În partea de sus a canalului mirosea a zoaie — putoare de mortăciune, de săpun, de varză. Richard se aștepta ca duhoarea să fie și mai rea pe măsură ce cobora, dar, în loc de asta, mirosul se împrăștie iute cînd se apropie de podea. De-a lungul fundului de cărămizi al canalizării curgea o apă cenușie, puțin adîncă, dar iute. Richard păși în ea. Vedea luminile celorlalți în față și alergă să-i prindă, plescăind prin tunel.

— Pleacă, îi zise marchizul.

— Nu, răspunse el.

Door se uită la el.

— Îmi pare rău, Richard, zise ea.

Marchizul păși între Richard și Door.

— Nu poți să te întorci la casa ta, la vechea ta slujbă și la vechea ta viață, îi zise el lui Richard, aproape cu blîndețe. Nici unul dintre aceste lucruri nu mai există. Acolo sus, *tu* nu mai exiști.

Ajunseră la o intersecție, un loc în care se uneau trei tuneluri. Door și Hunter porniră de-a lungul unuia dintre ele, cel prin care nu curgea apă. Nu se uitară înapoi. Marchizul mai zăbovi puțin.

— Trebuie să te descurci cum poți aici, jos, în canalizare, în magie și în beznă, îi zise el lui Richard, apoi zîmbi cu gura pînă la urechi, arătîndu-și dinții albi. Mi-a făcut plăcere să te revăd. Mult noroc. Dacă o să supraviețuiești o zi, două, s-ar putea să reziști o lună întreagă, îi destăinui el, apoi se întoarse și plecă grăbit prin canal, după Door și Hunter.

Richard se rezemă de zid și le ascultă sunetul pașilor îndepărtîndu-se, ascultă și zgomotul apei care curgea, croindu-și drum către stațiile de pompare din East London și către canalele colectoare.

— Rahat! exclamă el.

Și, spre surprinderea sa, Richard Mayhew, stînd singur în întuneric, începu să plîngă, pentru prima dată de cînd murise tatăl lui.

Stația de metrou era goală și întunecată. Varney merse prin ea, ținîndu-se aproape de pereți, aruncînd priviri îngrijorate în urma sa, în față și primprejur. Alesese stația la întîmplare și se îndreptase spre ea pe acoperișuri, asigurîndu-se că nu e urmărit. Nu se dusese la bîrlogul lui din adîncul tunelurilor din Camden Tower. Era prea riscant. Existau și alte locuri în care Varney ascunsese arme și hrană. Avea să se dea la fund pentru un timp, pînă se va termina totul.

Merse lîngă un automat de bilete și ascultă bezna: tăcere absolută. Liniștit că e singur, își permise să se relaxeze. Se opri la capătul scării în spirală și răsuflă adînc.

O voce mieroasă de lîngă el spuse pe un ton banal:

— Varney e cel mai viteaz și mai bun paznic din Lumea de Jos. Toată lumea știe asta. Domnul Varney ne-a spus chiar el acest lucru.

Din cealaltă parte a lui îi răspunse o voce inexpresivă:

— Domnule Croup, nu-i frumos să fii mincinos.

În bezna aceea deplină, domnul Croup își dezvoltă tema:

— Nu-i, domnule Vandemar. Trebuie să spun că am privit chestia asta ca o trădare personală și am fost jignit profund. Și dezamăgit. Cînd nu ai trăsături fermecătoare, nu-ți place să fii dezamăgit, nu-i așa, domnule Vandemar?

— Nu-ți place deloc, domnule Croup.

Varney se aruncă înainte și fugi în întuneric, coborînd scara în spirală. Se auzi o voce din partea de sus a scării. Vocea domnului Croup.

— Cred că trebuie să considerăm asta ca o lovitură de grație.

Zgomotul pașilor lui Varney zăngăni pe treptele de metal, reverberînd în casa scării. Respira greu, gîfîia, cu umerii alu-

necînd de-a lungul pereților, împleticindu-se orbește prin beznă. Ajunse la capătul scării, lîngă panoul care avertiza călătorii că pînă sus erau 259 de trepte și că numai oamenii sănătoși trebuie să încerce să ajungă acolo. Ceilalți, sugera panoul, trebuie să folosească ascensorul.

Ascensorul?

Ceva zăngăni, iar ușile liftului se deschiseră, teribil de lent, inundînd pasajul cu lumină. Varney își căută cuțitul și înjură cînd își dădu seama că rămăsese la tîrfa aia de Hunter. Se întinse să ia maceta din teaca de pe umăr. Dispăruse.

Auzi o tuse politicoasă în spatele său și se întoarse.

Domnul Vandemar stătea pe trepte, la capătul scării în spirală. Își tăia unghiile cu maceta lui.

Apoi domnul Croup se năpusti asupra sa, numai dinți, gheare și lame mici, iar Varney nu apucă nici măcar să geamă.

— La revedere, spuse domnul Vandemar, nepăsător, și continuă să-și taie unghiile.

După aceea, începu să curgă sînge. Umed, roșu, în cantitate enormă, pentru că Varney fusese mare și-l păstrase pe tot în interiorul lui. Dar cînd domnul Croup și domnul Vandemar terminară, cu greu ar fi zărit cineva pe podeaua de la capătul scării în spirală vreo pată, oricît de mică.

Iar cînd podeaua fu spălată din nou, dispărură pentru totdeauna și aceste pete greu vizibile.

Hunter era în frunte. Door mergea la mijloc. Marchizul de Carabas stătea la urmă. Nici unul dintre ei nu scosese un cuvînt de cînd îl părăsiseră pe Richard, cu o jumătate de oră în urmă.

Door se opri brusc.

— Nu putem să facem asta, zise ea, cu glas inexpresiv. Nu putem să-l lăsăm acolo.

— Sigur că putem, spuse marchizul. Tocmai am făcut-o.

Fata clătină din cap. Se simțea vinovată și proastă încă de cînd îl văzuse pe Richard zăcînd pe spate sub Ruislip, în clipele examinării paznicilor. Se săturase de simțămîntul ăsta.

— Nu te purta prostește, zise marchizul.

— Mi-a salvat viața, îi zise ea. Ar fi putut să mă lase pe trotuar. N-a făcut-o.

Era vina ei. Door știa că așa stăteau lucrurile. Deschisese o ușă către cineva care putea s-o ajute, iar el o făcuse. O dusese undeva unde era cald, avusese grijă de ea și se dusese să-i caute ajutor. Iar acțiunea de a o proteja îl făcuse să se prăbușească din lumea lui în lumea ei.

Era o prostie să se gîndească să-l ia pe Richard cu ei. Nu-și puteau permite să ia pe cineva. Door nu era sigură dacă ei trei puteau să aibă grijă de ei înșiși în timpul călătoriei care-i aștepta.

Se întrebă, pentru scurt timp, dacă fusese vorba numai de ușa pe care o deschisese ea, dacă aceasta o dusese la el, îl făcuse s-o remarce, sau dacă fusese mai mult de atît.

Marchizul ridică o sprînceană. Zise detașat, distant, cu o ironie clară:

— Dragă tînără doamnă, nu primim oaspeți în această expediție.

— Nu mă trata de sus, de Carabas, zise Door, care se simțea foarte obosită. Cred că pot să decid cine vine cu noi. Tu lucrezi pentru mine, nu-i așa? Voi lucrați pentru mine, nu-i așa? Sau lucrurile stau altfel?

Mîhnirea și oboseala o secătuiseră de răbdare. Door avea nevoie de marchizul de Carabas — nu-și putea permite să-l gonească — dar ajunsese la limita răbdării.

De Carabas se uită la ea, furios.

— *Nu* o să vină cu noi, zise el, cu glas inexpresiv. Oricum, probabil că-i deja mort.

Richard nu era mort. Stătea în întuneric, pe o bordură de la marginea canalului de scurgere, întrebîndu-se ce să facă, întrebîndu-se cît de departe putea să ajungă, nefiind pe terenul său. Își spuse că viața sa de pînă acum îl pregătise pentru o slujbă în domeniul hîrtiilor de valoare, pentru a face cumpărături într-un centru comercial, pentru a se uita la meciurile de fotbal de la televizor, la sfîrșit de săptămînă, pentru a porni instalația de încălzire dacă i se făcea frig. Dar eșuase fabulos în a-l pregăti pentru o viață de persoană inexistentă, pe aco-

perișurile și în canalele din Londra, pentru un trai în frig, umezeală și întuneric.

Licări o lumină. Pași se apropiară de el. Richard decise să nu se opună dacă era o ceată de criminali, canibali sau monștri. Să-l dea gata; se săturase. Se uită în beznă, către locul în care ar fi trebuit să fie picioarele. Zgomotul de pași se apropie și mai mult.

— Richard?

Vocea era a lui Door. Richard tresări. Apoi o ignoră pe fată, în mod teatral, spunîndu-și: *Dacă n-aș fi făcut pentru tine tot ceea ce am făcut...*

— Richard?

El nu-și ridică privirea, dar întrebă:

— Ce vrei?

— Uite ce e, spuse ea, n-ai fi avut necazurile astea dacă n-aș fi fost eu.

Poți să o mai spui o dată, gîndi el.

— Nu cred că o să fii mai în siguranță dacă o să vii cu noi. Dar... Ei bine...

Door se opri, își trase răsuflarea.

— Îmi pare rău, îmi pare sincer rău. Vii?

Atunci Richard se uită la ea: o făptură mititică, dar cu ochi imenși, care-l priveau dintr-o față palidă, în formă de inimă. Bine, își zise el, cred că nu sînt încă gata să abandonez lupta și să mor.

— Nu am alt loc în care să mă duc în momentul ăsta, zise el, cu o nepăsare teatrală, vecină cu isteria. De ce n-aș veni?

Figura ei se schimbă. Door îl prinse în brațe și-l strînse cu putere.

— O să încercăm să te ducem din nou la tine acasă, zise ea. Îți făgăduiesc. De îndată ce vom găsi ceea ce caut.

Richard se întrebă dacă Door credea ceea ce spunea și bănui, pentru prima oară, că ceea ce îi oferise ea putea să fie imposibil de realizat. Dar își izgoni din minte un asemenea gînd. Apoi începu să meargă prin tunel. Îi văzu pe Hunter și pe marchiz așteptîndu-i la gura tunelului. Marchizul arăta de parcă fusese obligat să înghită o lămîie zdrobită.

— De fapt, ce căutați? întrebă Richard, înveselindu-se puțin.

Door trase aer în piept și-i răspunse după o pauză îndelungată:

— E o poveste lungă, zise ea, solemnă. În momentul acesta căutăm un înger pe nume Islington.

În clipa aceea, Richard începu să rîdă. Nu se putea opri. Sigur, în rîsul lui exista o doză de isterie, dar și oboseala cuiva care reușise, într-un fel, ca în ultimele douăzeci și patru de ore să creadă o duzină de lucruri imposibile, fără să fi avut parte măcar de un mic dejun adevărat. Rîsul lui răsună în tuneluri.

— Un înger? întrebă el, chicotind fără încetare. Pe care-l cheamă Islington?

— Avem de străbătut un drum lung, zise Door.

Iar Richard clătină din cap și se simți stors, secătuit, istovit.

— Un înger, șopti el, isteric, către tuneluri și beznă. Un înger.

Peste tot, în Sala Mare, erau lumînări: lumînări lîngă stîlpii de fier care susțineau acoperișul; lumînari aproape de cascada care cădea de-a lungul unui perete și ajungea în micul bazin din stînci aflat în partea de jos a acestuia; lumînări risipite pe podea; lumînări puse în suporturile de lîngă ușa imensă care se găsea între doi stîlpi negri, de fier. Ușa fusese făcută din cremene neagră șlefuită, fixată într-o ramă de argint care se oxidase în timpul secolelor și ajunsese aproape păcurie. Lumînările nu fuseseră aprinse, dar, cînd silueta înaltă trecu pe lîngă ele, pîlpîiră în flăcări. Nu le atinsese nici o mînă, nici un foc nu le șfichiuise fitilurile.

Roba siluetei era simplă, albă, mai mult decît albă. O culoare, sau lipsa tuturor culorilor, care era atît de luminoasă încît devenea izbitoare. Picioarele siluetei erau goale pe podeaua rece de piatră a Sălii Mari. Figura îi era palidă, înțeleaptă și blîndă. Și, poate, exprima oarecare singurătate.

Era foarte frumoasă.

Curînd, fiecare lumînare din Sală ardea. Silueta trecu pe lîngă bazinul de stînci, îngenunche lîngă el, își făcu mîinile căuș, le cufundă în apa limpede, le ridică și bău. Apa era rece și foarte curată. Cînd termină, închise ochii pentru o clipă, ca

și cum ar fi binecuvîntat. Apoi se ridică și plecă, întorcîndu-se prin Sală, pe drumul pe care venise. Iar lumînările se stinseră în timp ce trecea pe lîngă ele, cum făceau de zeci de mii de ani. Nu avea aripi, dar nu încăpea urmă de îndoială că era un înger.

Islington părăsi Sala Mare, iar ultima lumînare se stinse și întunericul reveni.

Șase

Richard scrise în jurnalul din mintea sa.

Dragă jurnalule, începu el. *Vineri aveam o slujbă, o logodnică, o casă și o viață care avea un rost. (Adică atît cît poate să aibă rost o viață.) Apoi am găsit pe pavaj o fată rănită, care sîngera, și am încercat să fiu samaritean. Acum nu mai am logodnică, nici casă, nici slujbă, și umblu la vreo șaptezeci de metri sub străzile Londrei, cu speranța de viață a unei musculițe sinucigașe.*

— Pe aici, spuse marchizul, făcînd un gest elegant, iar manșeta sa de dantelă jegoasă flutură.

— Tunelurile acestea arată toate la fel, spuse Richard, întrerupînd, pentru un moment, scrisul în jurnal. Cum poți cunoaște care ce-i?

— Nu poți, spuse, cu tristețe, marchizul. Ne-am rătăcit și nu mai avem nici o speranță. N-o să mai fim văzuți vreodată. Peste două zile o să ne omorîm între noi, ca să avem ce mînca.

— Adevărat?

Richard regretă că mușcase din momeală, chiar în clipa în care rostise cuvîntul.

— Nu.

Expresia marchizului spunea că torturarea unui asemenea prostănac era un lucru prea ușor ca să fie amuzant. Richard descoperi că-i păsa din ce în ce mai puțin ce credeau oamenii aceia despre el. Excepție făcînd, poate, Door.

Reveni la jurnalul din mintea sa.

Există sute de oameni în această altă Londră. Poate mii. Oameni care provin de aici și oameni care au căzut prin cră-

pături. Merg prin locurile astea împreună cu o fată numită Door, cu paznica ei și cu marele ei vizir, un tip țicnit. Am dormit noaptea trecută într-un tunel mic, despre care Door a spus că a fost, cîndva, o porțiune din canalul Regenței. Paznica era trează cînd m-am culcat și era trează cînd am fost trezit. Nu cred că femeia asta doarme vreodată. Am mîncat la micul dejun niște prăjitură cu fructe _ marchizul avea, în buzunar, o bucată mare. De ce ar ține cineva în buzunar o bucată mare de prăjitură cu fructe? Pantofii mei aproape că s-au uscat în timp ce am dormit.

Vreau să mă duc acasă. Apoi sublinie în gînd de trei ori această propoziție, o rescrise cu majuscule, cu cerneală roșie, și o încercui înainte de a scrie un semn de exclamare pe marginea hîrtiei din mintea sa.

Măcar tunelul prin care mergeau era uscat. Era un tunel de înaltă tehnologie: numai țevărie de argint și pereți albi. Marchizul și Door mergeau împreună, în față. Richard încerca să rămînă la doi pași în urma lor. Hunter se tot mișca: uneori era în urma lor, uneori într-o parte sau alta, deseori puțin înainte, amestecîndu-se cu umbrele. Nu scotea nici un sunet în timp ce mergea, lucru pe care Richard îl găsea tulburător.

În fața lor se văzu un petic de lumină.

— Am ajuns, zise marchizul. Bank Station. Un loc bun ca să începem să căutăm.

— V-ați ieșit din minți, zise Richard.

Nu intenționase să fie auzit, dar și cea mai mică șoaptă răsuna prin beznă.

— Adevărat? zise marchizul.

Solul începu să tremure: un metrou se afla în apropiere.

— Richard, las-o baltă, zise Door.

Dar cuvintele îi ieșiră singure din gură:

— Sînteți caraghioși amîndoi. Nu există îngeri.

Marchizul dădu din cap și spuse:

— Ah, da! Acum te înțeleg. Nu există îngeri. Așa cum nu există Londra de Dedesubt, nici vorbitori-cu-șoarecii, nici păstori în Shepherd's Bush*.

---

* Shepherd's Bush — Tufișurile păstorului

— *Nu* există păstori în Shepherd's Bush. Am fost acolo. Sînt numai case, magazine, drumuri și BBC. Asta-i tot, le explică Richard, cu glas inexpresiv.

— Există păstori, spuse Hunter din beznă, chiar lîngă urechea lui. Și roagă-te să nu-i întîlnești niciodată, adăugă ea, foarte serioasă.

— Oricum, zise Richard, nu cred că există stoluri de îngeri care se plimbă pe aici.

— Nu există stoluri de îngeri, spuse marchizul. Numai un singur înger.

Ajunseră la capătul tunelului. În fața lor era o ușă încuiată. Marchizul se dădu înapoi și-i spuse lui Door:

— Doamnă?

Door puse mîna pe ușă, timp de o clipă. Ușa se deschise în tăcere.

— Poate că vorbim despre lucruri diferite, insistă Richard. Îngerii la care mă gîndesc eu au aripi, aureolă, trompetă, pace-pe-pămînt-bunăvoință-între-oameni.

— Corect, zise Door. Ai dreptate. Îngeri.

Intrară pe ușă. Richard își închise ochii, involuntar, din cauza puhoiului subit de lumină, care-l izbise în cap ca o migrenă. Cînd ochii i se obișnuiră, Richard descoperi, spre surprinderea sa, că știa unde se aflau: în tunelul lung, pentru pietoni, care lega stațiile de metrou Monument și Bank. Prin tunel mergeau călători. Nici unul dintre ei nu-i învrednici pe cei patru cu vreo privire. Văicăritul strident al unui saxofon răsună de-a lungul tunelului: melodia „I'll Never Fall In Love Again"*, compusă de Burt Bacharach și Hal Davis, cîntată cu oarecare competență. Cei patru merseră către Bank Station.

— De fapt, pe cine căutăm? întrebă el, făcînd pe nevinovatul. Pe arhanghelul Gabriel? Rafael? Mihail?

Treceau pe lîngă o hartă a metroului. Marchizul bătu în stația Angel cu un deget lung, negru: Islington.

Richard trecuse prin stația Angel de sute de ori. Era în Islington, o zonă plină cu magazine de antichități și localuri

---

* „I'll Never Fall In Love Again" — „N-am să mă mai îndrăgostesc vreodată"

în care se mînca. Richard știa puține despre îngeri, dar era convins că stația de metrou din Islington fusese numită așa după o cîrciumă sau după vreun semn de hotar. Schimbă subiectul.

— Știi, cînd am încercat să urc în metrou, acum două zile, n-am reușit.

— Trebuia să le arăți cine-i șeful, spuse încet Hunter, din spatele lui.

Door își mușcă buza inferioară.

— O să putem să ne urcăm în trenul pe care-l căutăm noi, zise ea. Dacă putem să-l găsim.

Cuvintele ei fură acoperite de o muzică venită de undeva, din apropiere. Cei patru coborîră cîteva trepte și cotiră la un colț.

Cîntărețul la saxofon își întinsese haina în fața sa, pe podeaua tunelului. Pe ea erau cîteva monede, care arătau ca și cum individul le pusese acolo chiar el, ca să convingă trecătorii că toți făceau asta. Nimeni nu se lăsase înșelat.

Era extrem de înalt, avea părul lung pînă pe umeri și o barbă lungă, despicată, care încadra ochi înfundați în orbite și un nas sobru. Purta un tricou zdrențuit și blugi albaștri, cu pete de ulei. Cînd călătorii ajunseră lîngă el, individul încetă să cînte, scoase mușțiucul saxofonului, îl înlocui și emise primele note ale cîntecului lui Julie London, „Cry Me A River"*

Acum spui că-ți pare rău...

Richard își dădu seama, cu surprindere, că bărbatul acela putea să-i vadă — și că se străduia din răsputeri să se poarte ca și cum nu i-ar fi văzut. Marchizul se opri în fața lui. Văicăritul saxofonului se sfîrși cu un scheunat nervos. Marchizul aruncă un rînjet rece.

— Ești Lear, nu-i așa? întrebă el.

Omul dădu din cap, fără vlagă. Degetele lui mîngîiară clapele saxofonului.

— Căutăm Earl's Court, continuă marchizul. Se întîmplă să ai asupra ta o chestie de tipul mersului trenurilor?

---

* „Cry Me A River" — „Plînge-mi un rîu"

Richard începu să se prindă. Presupuse că Earl's Court* la care se referise marchizul nu era cunoscuta stație de metrou în care așteptase de nenumărate ori, citind un ziar sau visînd cu ochii deschiși. Individul numit Lear își umezi buzele cu vîrful limbii.

— Nu-i imposibil. Dacă am, cu ce mă aleg?

Marchizul vîrî mîinile adînc în buzunarele hainei. Apoi zîmbi, ca o mîță căreia tocmai îi fuseseră încredințate cheile locuinței unor canari posomorîți, dar dolofani.

— Se zice că Blaise, maestrul lui Merlin, a scris, cîndva, un dans atît de fermecător, încît vrăjea monedele din buzunarele oricui îl asculta, zise el nepăsător, ca și cum ar fi vorbit numai ca să treacă timpul.

Lear își miji ochii.

— Asta ar prețui mai mult decît mersul trenurilor, zise el. Dacă aș avea așa ceva.

Marchizul reuși să redea foarte bine imaginea cuiva care se întreba *vai, așa e, nu?*

— Bine, spuse el, mărinimos, presupun că nu vrei să-mi rămîi dator.

Lear dădu din cap, fără nici un chef. Scotoci în buzunarul de la spate, scoase o bucată de hîrtie împăturită de prea multe ori și o întinse. Marchizul dădu s-o ia, dar Lear își trase mîna înapoi.

— Mai întîi să aud dansul, zise el. Și ar fi bine să aibă efect.

Marchizul ridică o sprînceană. Vîrî o mînă într-un buzunar interior al hainei. Cînd o scoase, ținea un fluier de un ban și un glob mic de cristal. Se uită la sfera de cristal, scoase un sunet de genul celor care înseamnă „aha, acolo era!" și o puse la loc. După care își arcui degetele, duse fluierul la buze și începu să cînte o melodie bizară, jucăușă, care sălta, se răsucea și cînta. Melodia îl făcu pe Richard să se simtă de parcă ar fi avut din nou treisprezece ani și asculta Top Douăzeci la radioul cu tranzistori al celui mai bun prieten al său, în timpul prînzului, la școală, pe vremea cînd muzica pop contase numai cum poate

---

* Earl's Court — Curtea contelui

conta în anii de început ai adolescenței. Dansul marchizului era tot ceea ce-și dorise Richard să audă într-un cîntec.

O mînă de monede zăngăniră pe haina lui Lear, aruncate de trecătorii care mergeau cu un zîmbet pe față și cu arcuri în picioare. Marchizul lăsă jos fluierul.

— Cred că-ți rămîn dator, ticălos bătrîn, zise Lear, dînd din cap.

— Da. Îmi rămîi dator. Marchizul luă hîrtia — mersul trenurilor — de la Lear, se uită pe ea și dădu din cap.

— Un sfat pentru cine-i înțelept. Nu exagera. Poți obține cîte puțin, pentru un timp foarte lung.

Apoi cei patru merseră pe coridor, înconjurați de afișe care recomandau filme și lenjerie, de notificări cu aspect oficial, îndemnînd muzicanții care cîntau în schimbul unor bănuți să plece din stație, merseră ascultînd suspinul saxofonului și sunetul banilor care aterizau pe haină.

Marchizul îi conduse spre platforma liniei centrale. Richard se duse la marginea peronului și se uită în jos. Se întrebă, cum făcea întotdeauna, care erau șinele utilizate, și decise, tot cum făcea întotdeauna, că erau cele mai îndepărtate de platformă, cu izolatori mari, albi, de porțelan, între ele și sol. Apoi se pomeni zîmbind fără să vrea, văzînd un șoarece mic, de un cenușiu închis, care se plimba curajos pe șine, la un metru sub el, într-o călătorie șoricească după sandvișuri abandonate și chipsuri de cartofi picate pe jos.

O voce răsună în difuzor, o voce masculină, fără trup, oficială, care avertiza:

— Atenție la deschizătură.

Țelul avertismentului era să-i împiedice pe pasagerii neatenți să calce în spațiul dintre tren și platformă. Richard, ca mulți dintre londonezi, aproape că nici nu mai auzea avertismentul acela — era ca un tapet al urechii. Dar, brusc, mîna lui Hunter îl prinse de braț.

— Atenție la deschizătură, îi zise ea, insistent. Dă-te înapoi. Treci lîngă perete.

— Poftim? spuse Richard.

— Am zis să fii atent...

Apoi ceva țîșni peste marginea platformei. Era o chestie fantomatică, diafană, ca în vis, de culoarea fumului negru, care

se vălurea ca mătasea sub apă și care, mișcîndu-se uluitor de iute, deși părea că se deplasează cu încetinitorul, se înfășură strîns în jurul gleznei lui. Îl înțepă, chiar și prin materialul blugilor. Chestia îl trase către marginea platformei, iar Richard se clătină.

Își dădu seama — ca și cum ar fi văzut scena de la distanță — că Hunter își luase bastonul și izbea cu el tentaculele de fum, le izbea tare, repetat.

Se auzi un țipăt îndepărtat, subțire și stupid, ca acela scos de un copil idiot căruia îi luase cineva jucăria. Tentaculul de fum dădu drumul gleznei, alunecă înapoi după marginea platformei și dispăru. Hunter îl luă pe Richard de ceafă și-l împinse lîngă perete, iar el se propti de acesta. Tremura, și lumea i se păru, brusc, teribil de ireală. Culoarea fusese absorbită din blugii săi, unde fusese atins de chestia aceea, făcînd pantalonii să arate de parcă ar fi fost albiți aiurea. Richard își trase în sus cracul pantalonului: pe pielea gleznei și a gambei apăruseră mici urme purpurii.

— Ce... încercă el să spună, dar cuvintele nu-i ieșeau din gură; înghiți în sec și încercă din nou. Ce-a fost asta?

Hunter se uită la el, nepăsătoare. Figura ei părea sculptată în lemn cafeniu.

— Nu cred că are un nume, spuse ea. Chestiile alea trăiesc în deschizătură. Te-am avertizat.

— Eu... n-am mai văzut așa ceva.

— N-ai făcut parte din Lumea de Dedesubt, zise Hunter. Stai lîngă perete. E mai sigur.

Marchizul se uită cît e ora, la un ceas mare de buzunar, din aur. Apoi îl puse la loc în buzunarul vestei, consultă hîrtia pe care i-o dăduse Lear și dădu, satisfăcut, din cap.

— Avem noroc, își exprimă el părerea. Trenul de Earl's Court va trece pe aici în aproximativ o jumătate de oră.

— Stația Earl's Court nu e pe linia centrală, îi atrase atenția Richard.

Marchizul se uită la el, vădit amuzat.

— Ai o minte reconfortantă, tinere, zise el. Nimic nu se compară cu ignoranța, nu-i așa?

Începu să bată un vînt fierbinte. Un tren de metrou trase în stație. Unii oameni coborau, alții urcau, văzîndu-și de treburile vieții lor, iar Richard îi privea cu invidie.

— Atenție la deschizătură, intonă vocea înregistrată. Nu stați în uși. Atenție la deschizătură.

Door se uită la Richard. Apoi, părînd îngrijoată de ceea ce vedea, se duse la el și-l luă de mînă. Richard era foarte palid. Respira puternic și iute.

— Atenție la deschizătură, bubui, din nou, vocea înregistrată.

— Mă simt bine, minți, cu bravură, Richard, fără să se adreseze cuiva în mod deosebit.

Curtea centrală a spitalului în care se oploșiseră domnul Croup și domnul Vandemar era un loc igrasios și lipsit de veselie. Iarbă neplivită creștea printre birourile părăsite, anvelopele de cauciuc și piesele de mobilier de birou. Impresia generală lăsată de zona aceea era că, în urmă cu un deceniu, un număr de oameni își aruncaseră pe fereastră lucrurile din birourile aflate mult deasupra curții (poate de plictiseală, poate din frustrare, poate ca o declarație, poate ca o modalitate artistică) și le lăsaseră pe pămînt, să putrezească.

Pe acolo erau și geamuri sparte, din abundență. Mai erau și niște saltele, unele dintre ele arătînd de parcă, la un moment dat, li se dăduse foc. Printre arcurile lor crescuse iarbă. O ecologie întreagă evoluase în jurul fîntînii ornamentale din centrul curții interioare, care nu mai avea de multă vreme nimic ornamental și nimic care să aducă a fîntînă. O țeavă spartă, din care se scurgea apă, reușise, cu ajutorul ploii, să o transforme în locul de prăsire al unor broscuțe care plescăiau vesele, bucurîndu-se de faptul că nu le pîndeau nici un fel de animale de pradă care trăiau în aer liber. Ciorile și coțofenele, uneori și pescărușii, considerau locul acela ca un magazin de delicatese, specializat în broaște, unde nu existau nici un fel de pisici.

Limacșii se plimbau indolenți pe sub arcurile saltelelor arse; melcii lăsau dîre cleioase pe geamurile sparte; gîndaci mari, negri, alergau de zor peste telefoanele cenușii, din plastic, zdrobite, și peste păpușile Barbie mutilate în mod misterios.

Domnul Croup și domnul Vandemar ieșiseră ca să schimbe atmosfera. Se plimbau încet de-a lungul perimetrului curții centrale, iar cioburile de sticlă trosneau sub picioarele lor. Cei doi arătau ca niște umbre în costumele lor negre, uzate. Domnul Croup era cuprins de o furie rece. Mergea de două ori mai iute decît domnul Vandemar, îi dădea tîrcoale, aproape dansînd în supărarea sa. Uneori, de parcă n-ar fi fost în stare să-și stăpînească mînia, domnul Croup se arunca în zidul spitalului, atacîndu-l cu pumnii și cu picioarele, de parcă acesta ar fi fost un înlocuitor al unei persoane adevărate. Dimpotrivă, domnul Vandemar mergea pur și simplu. Un mers prea ferm și prea inexorabil ca să fie descris ca o simplă plimbare: numai Moartea mai mergea ca domnul Vandemar. Acesta îl privi impasibil pe domnul Croup, în timp ce el trase un șut unei bucăți de sticlă care stătea rezemată de zid. Sticla se sparse cu un zăngănit mulțumitor.

— Domnule Vandemar, spuse domnul Croup, uitîndu-se la cioburi, eu, din partea mea, aproape că am ajuns la capătul răbdării. Aproape. Broasca aia rîioasă care se furișează, care-i superficială, care taie frunză la cîini, care șovăie... cu moaca aia ca de zer... îmi vine să-i scot ochii cu degetele...

Domnul Vandemar clătină din cap.

— Încă nu, zise el. E șeful nostru. Pentru treaba asta. După ce o să fim plătiți, am putea să ne distrăm, pe cheltuiala noastră.

Domnul Croup scuipă pe pămînt.

— E un nătărău inutil și îngăduitor... Ar fi trebuit s-o măcelărim pe tîrfă. S-o anulăm, s-o radem, s-o băgăm în mormînt, s-o facem una cu pămîntul...

Un telefon începu să sune puternic. Domnul Croup și domnul Vandemar se uitară, mirați, în jur. În cele din urmă, domnul Vandemar găsi telefonul, ascuns pe jumătate sub un morman de gunoi, în vîrful unui teanc de dosare medicale pătate de apă. Din spatele lui atîrnau fire rupte. Îl ridică și i-l dădu domnului Croup.

— E pentru tine, zise el; domnului Vandemar nu-i plăceau telefoanele.

— Domnul Croup la aparat, zise acesta, apoi adăugă, slugarnic: Oh, dumneavoastră erați, domnule! În prezent, spuse el, după o pauză, ea umblă prin jur, liberă ca păsările cerului,

cum ați cerut. Mi-e teamă că ideea dumneavoastră cu paznicul s-a prăbușit ca un babuin mort... Varney? Da, e mort.

Altă pauză.

— Domnule, am început să am anumite probleme conceptuale privind rolul meu și al partenerului meu în aceste întîmplări ieșite din comun.

Urmă o a treia pauză, apoi domnul Croup deveni mai palid decît un om palid.

— Lipsiți de profesionalism? Noi? întrebă el, cu blîndețe; își strînse mîna pumn și izbi puternic în zidul de cărămidă; dar tonul vocii sale nu păru schimbat cînd zise: Domnule, pot să vă reamintesc, respectuos, că eu și domnul Vandemar am dat foc cetății Troia? Că am adus Ciuma Neagră în Flandra? Că am asasinat o duzină de regi, cinci papi, o jumătate de sută de eroi și doi zei acreditați? Ultima noastră sarcină, înainte de aceasta, o fost să torturăm pînă la moarte o mănăstire întreagă, în Toscana secolului al șaisprezecilea. Sîntem profesioniști *pe deplin*.

Domnul Vandemar, care se amuza prinzînd broscuțe și încercînd să vadă cîte putea vîrî în gură în același timp, zise, cu gura plină:

— Mi-a plăcut să fac asta...

— Ce vreau să zic? întrebă domnul Croup, și își îndepărtă niște praf imaginar de pe costumul său negru, uzat, ignorînd praful adevărat. Vreau să zic că noi sîntem asasini. Tăiem gîturi. Omorîm.

Ascultă un timp, apoi spuse:

— Și cu individul din Lumea de Sus? De ce nu-l ucidem?

Domnul Croup se cutremură, scuipă încă o dată și trase un șut în perete, în timp ce ținea în mînă telefonul plin de rugină, pe jumătate sfărîmat.

— *S-o speriem*? Noi sîntem ucigași, nu sperietoare de ciori!

Altă pauză. Domnul Croup trase aer în piept.

— Da, înțeleg, dar nu-mi place.

Persoana de la celălalt capăt al firului închisese. Domnul Croup se uită la telefon. Apoi îl apucă bine în mînă și începu să-l zdrobească sistematic, transformîndu-l în bucăți de plastic și de metal prin izbituri în zid.

Domnul Vandemar plecă. Găsi un limax mare, negru, cu pîntece de un portocaliu aprins, și începu să-l mestece ca pe un trabuc. Limaxul încercă să se tîrască pe bărbia lui.

— Cine a fost? întrebă domnul Vandemar.

— Cine naiba crezi că a fost?

Domnul Vandemar mestecă, gînditor, apoi trase limaxul în gură.

— O sperietoare? își dădu el cu părerea.

— Cel care ne-a angajat.

— Tocmai mă pregăteam să spun asta.

— Sperietoare, scuipă domnul Croup, dezgustat, trecînd de la furia roșie la o bosumflare cenușie.

Domnul Vandemar înghiți ce avea în gură și-și șterse buzele cu mîneca.

— Cea mai bună metodă să sperii ciorile, zise el, e să te furișezi în spatele lor, se le prinzi de gît și să le scuturi pînă nu mai mișcă. Asta le sperie cumplit.

Apoi rămase tăcut. De departe, de deasupra lor, se auzea zgomotul ciorilor care zburau, croncănind furioase.

— Ciori. Familia *Corvidae*. Substantiv colectiv, intonă domnul Croup, bucurîndu-se de sunetul cuvintelor, o crimă.

Richard aștepta lîngă zid, în apropierea lui Door. Fata vorbise foarte puțin; își rosese unghiile, își trecuse mîinile prin părul roșcat pînă cînd acesta se ciufulise, apoi încercase să-l pieptăne la loc. Nu semăna cu nimeni dintre cei pe care-i cunoscuse Richard. Cînd își dădu seama că se uita la ea, ridică din umeri și se ghemui și mai mult în grămada ei de haine, se cufundă și mai mult în jacheta ei de piele. Figura ei privea lumea din interiorul jachetei. Expresia de pe fața ei îl făcu pe Richard să se gîndească la copilul vagabond și frumos pe care-l văzuse în iarna trecută în spate la Covent Garden; nu era sigur dacă fusese o fată sau un băiat. Mama copilului cerșea, rugîndu-se de trecători să-i dea cîțiva bănuți ca să-și hrănească atît copilul, cît și pruncul pe care-l ținea în brațe. Dar copilul se uita la lume și nu spunea nimic, deși trebuie să-i fi fost frig și foame. Se mulțumea să se uite.

Hunter stătea lîngă Door, privind în dreapta și în stînga pe platformă. Marchizul le spusese unde să-l aștepte, apoi

dispăruse. Richard auzi un copil care începuse să plîngă, undeva. Marchizul se strecură pe o ușă destinată numai ieșirii și merse către ei. Mesteca o bomboană.

— Te-ai distrat? întrebă Richard.

Un tren venea către ei, apropierea fiindu-i anunțată de o rafală de vînt cald.

— M-am ocupat numai de treburi, zise marchizul, apoi își consultă ceasul și bucata de hîrtie, după care arătă un loc pe platformă. Âsta trebuie să fie trenul Earl's Court. Voi trei, stați în spatele meu, aici.

Apoi, în timp ce metroul — după cum văzu Richard, spre dezamăgirea sa, era un tren normal, cu aspect banal — zăngănea și se apropia de stație, marchizul se aplecă peste el și-i spuse lui Door:

— Doamna mea, e ceva ce ar fi trebuit să vă spun mai devreme.

Fata își îndreptă ochii de culoare ciudată spre el.

— Da?

— Ei bine, zise marchizul, contele s-ar putea să nu fie *prea* încîntat să mă vadă.

Trenul încetini și se opri. Vagonul care trăsese în fața lui Richard era gol: luminile din el fuseseră stinse, era pustiu și întunecat. Din cînd în cînd, Richard observase asemenea vagoane, încuiate și negre, în trenurile metroului, și se întrebase la ce foloseau. Celelalte uși ale trenului fîșîiră și se deschiseră, iar pasagerii începură să urce și să coboare. Ușile vagonului întunecos rămaseră închise. Marchizul bătu în ușă cu pumnul, într-un ciocănit ritmic, complicat. Nu se întîmplă nimic. Tocmai cînd Richard se întreba dacă trenul o să plece fără ei, ușa vagonului negru fu deschisă dinăuntru. Se crăpă vreo cincisprezece centimetri și o figură de bătrîn, cu ochelari, se uită la ei.

— Cine bate? zise individul.

Richard văzu, prin deschizătură, flăcări care ardeau, oameni și fum, în interiorul vagonului. Dar prin geamul ușii vedea numai un vagon gol și întunecat.

— Doamna Door și însoțitorii săi, anunță, mieros, marchizul.

Ușa se deschise complet, iar cei patru intrară în curtea contelui.

Șapte

Pe podea, peste niște rogojini, fusese împrăștiat rumeguș. Se vedea un foc de bușteni, care trosnea și ardea într-un cămin mare. Mai erau și cîteva găini, care umblau și ciuguleau pe jos. Existau și scaune, avînd pe ele perne brodate de mînă, și tapiserii care acopereau ferestrele și ușile.

Richard fu împins înainte cînd trenul plecă din stație. Se întinse, se apucă de persoana cea mai apropiată și își regăsi echilibrul. Persoana cea mai apropiată se nimeri a fi un pedestraș scund, cărunt, în vîrstă, care ar fi arătat — după cum își spuse Richard — ca un funcționar mărunt proaspăt ieșit la pensie, dacă n-ar fi fost coiful, pelerina, cămașa de zale împletită grosolan și lancea; așa, arăta ca un funcționar mărunt proaspăt ieșit la pensie care fusese recrutat, oarecum împotriva voinței sale, în trupa locală de teatru de amatori, unde fusese obligat să joace rolul de pedestraș.

Omulețul cenușiu se uită miop către Richard, care se ținea de el, apoi spuse, pe un ton lugubru:

— Îmi cer scuze.

— A fost vina mea, zise Richard.

— Știu, spuse omulețul.

Un enorm cîine lup irlandez veni pe coridorul dintre bănci și se opri lîngă un cîntăreț din lăută, care stătea pe podea și interpreta o melodie, destul de nestatornic. Cîinele lup se uită la Richard, pufni disprețuitor, se întinse pe jos și adormi. În celălalt capăt al vagonului, un șoimar mai în vîrstă, care ținea pe încheietuira mîinii o pasăre cu o glugă pe cap, schimba

amabilități cu un grup de domnișoare de o anumită vîrstă. Unii dintre pasageri se uitau insistent la cei patru călători; alții îi ignorau așijderea. Richard își dădu seama că vedea ceva care semăna cu o micuță curte medievală, luată din locul ei și pusă, cît de bine se putea, într-un vagon de metrou.

Un herald își duse goarna la buze și scoase un sunet lipsit de muzicalitate, exact în clipa în care un bărbat imens, mai în vîrstă, cu un veșmînt uriaș, căptușit cu blană, și cu papuci plușați, intră prin ușa care făcea legătura cu compartimentul următor, sprijinindu-și brațul pe umărul unui bufon într-un costum bălțat, ponosit. Bătrînul era foarte natural, din toate punctele de vedere: purta o legătură peste ochiul stîng și, ca urmare, părea puțin neajutorat și neechilibrat, ca un șoim cu un singur ochi. În barba sa roșcată-cenușie erau firimituri de mîncare, iar de sub veșmîntul său îmblănit, uzat, se vedea ceva care părea a fi o pereche pantaloni de pijama.

Acesta trebuie să fie contele, își spuse Richard.

Bufonul contelui era un om în vîrstă, cu gură lipsită de umor, încleștată, și cu fața vopsită. Îl conduse pe acesta la un scaun de lemn sculptat, ca un tron, iar contele se așează, puțin cam nesigur de sine. Cîinele lup se ridică, străbătu tot vagonul și se culcă la picioarele în papuci ale contelui.

Earl's Court. Curtea contelui. Bineînțeles, își zise Richard. Apoi se întrebă dacă exista vreun baron în stația de metrou Barons Court sau vreun corb în Ravenscourt sau...

Pedestrașul scund și bătrîn tuși astmatic și zise:

— Voi, veniți încoace. Spuneți ce treabă aveți.

Door păși în față. Își ținea capul drept, părînd brusc mai înaltă și mai în largul ei decît o văzuse pînă atunci Richard. Spuse:

— Vrem o audiență la Înălțimea Sa, Contele.

Contele strigă de se auzi în tot vagonul:

— Halvard, ce-a zis fetița?

Richard se întrebă dacă individul era surd.

Halvard, pedestrașul în vîrstă, își tîrșîi picioarele și își duse mîinile pîlnie la gură.

— Vor o audiență, Înălțimea Voastră, răcni el, mai tare decît gălăgia din tren.

Contele își scoase boneta de blană groasă și își scărpină gînditor capul. Sub bonetă era complet chel.

— Asta vor? O audiență? Ce minunat! Și cine sînt ei, Halvard?

Halvard se întoarse către cei patru:

— Vrea să știe cine sînteți voi. Spuneți, dar pe scurt. Nu vă întindeți prea mult.

— Eu sînt doamna Door, declară ea. Seniorul Portico mi-a fost tată.

Auzindu-i cuvintele, contele se lumină, se aplecă în față și privi prin fum cu singuru-i ochi bun.

— A zis că-i fata cea mare a lui Portico? îl întrebă el pe bufon.

— Îhî, Înălțimea Voastră.

Contele îi făcu semn lui Door.

— Vino încoace, îi zise el. Vino-vino-vino. Stai să mă uit la tine.

Fata merse prin vagonul care se balansa, ținîndu-se, în timpul mersului, de bucățile de funie groasă care atîrnau din tavan, ca să-și păstreze echilibrul. Cînd ajunse în fața scaunului de lemn al contelui, făcu o reverență. Bătrînul se scărpină în barbă și o privi.

— Am fost cu toții zdrobiți auzind de nefericita întîmplare a tatălui tău, spuse contele, apoi se întrerupse. Mda, toată familia ta, a fost o...

Se opri din nou, apoi zise:

— Știi că aveam cele mai bune opinii despre el, am făcut unele afaceri împreună... bunul, bătrînul Portico... plin de idei...

Bătrînul tăcu iar, apoi îl bătu pe bufon pe umăr și-i șopti, cu glas bubuitor, cît să poată fi auzit cu ușurință, în ciuda gălăgiei din tren:

— Du-te și spune-le niște glume, Tooley. Cîștigă-ți leafa.

Nebunul contelui parcurse coridorul cu pași artritici. Se opri în fața lui Richard.

— Și tu cine ești? întrebă el.

— Eu? zise Richard. Hmm. Eu? Numele meu? E Richard. Richard Mayhew.

— *Eu*? schelălăi nebunul, într-o imitație mai degrabă bătrînească decît teatrală a accentului scoțian al lui Richard. *Eu*? Hmm. *Eu*? Auzi, unchiule. „Ăsta nu-i om, ci un imbecil."

Curtenii zîmbiră pe sub mustață.

— Iar eu, îi spuse bufonului de Carabas, cu un zîmbet orbitor, mă proclam marchizul de Carabas.

Nebunul clipi, zăpăcit. Apoi întrebă:

— De Carabas hoțul? De Carabas hoțul de cadavre? De Carabas trădătorul?

Bufonul se întoarse către curtenii din jurul lor.

— Acesta nu poate fi de Carabas. De ce? Pentru că lui de Carabas i s-a interzis de mult timp să apară în fața contelui. Poate că e, de fapt, o nouă și ciudată specie de *hermină*, care a crescut neobișnuit de mare.

Curtenii chicotiră stînjeniți, și începu să se audă zumzăitul unei conversații în șoaptă, îngrijorate. Contele nu spuse nimic, dar strîngea puternic din buze și porni să tremure.

— Eu mă numesc Hunter, îi zise Hunter bufonului.

Curtenii tăcură numaidecît. Nebunul deschise gura, ca și cum ar fi vrut să spună ceva, apoi se uită la femeie și o închise. În colțul buzelor perfecte ale lui Hunter apăru o urmă de zîmbet.

— Hai, zise ea, spune ceva amuzant.

Bufonul se uită la vîrfurile turtite ale încălțărilor sale, apoi mormăi:

— Cîinele meu n-are nas...

Contele, care se uita la marchizul de Carabas cu ochii ca un fitil care ardea lent, sări, acum, în picioare, un vulcan cu barbă cenușie, un berserker bătrîn. Capul său atinse tavanul vagonului. Arătă spre marchiz și răcni, împroșcînd cu scuipat în toate părțile.

— Nu suport așa ceva, nu suport! Împingeți-l pe individ în față!

Halvard agită o lance amărîtă spre marchiz, care țopăi spre partea din față a trenului, pînă ajunse lîngă Door, în fața tronului contelui. Cîinele lup mîrîi din gîtlej.

— Tu, spuse contele, spintecînd aerul cu un deget lung, noduros. Te recunosc, de Carabas! N-am uitat. Oi fi eu bătrîn, dar n-am uitat!

Marchizul făcu o plecăciune.

— Pot să vă reamintesc, Înălțimea Voastră, zise el politicos, că am avut o înțelegere? Am negociat tratatul de pace dintre poporul dumneavoastră și cel din Raven's Court*. În schimb, dumneavoastră ați fost de acord să-mi faceți o mică favoare.

Deci există o curte a corbului, își zise Richard. Și se întrebă cum arăta curtea aceea.

— O mică favoare? zise contele, care căpătase culoarea sfeclei. Așa îi spui tu? Am pierdut o duzină de oameni din cauza prostiei tale, în timpul retragerii din White City**. Am pierdut un ochi.

— Dacă nu vă supărați, Înălțimea Voastră, zise marchizul foarte amabil, pot să vă spun că aveți un petic foarte frumos. Vi se potrivește perfect pe față.

— Jur că... explodă contele, cu barba zburlită. Jur că... că dacă o să pui vreodată piciorul pe domeniul meu, o să...

Se întrerupse, clătină din cap, zăpăcit, uitînd ce voise să spună. Apoi continuă:

— O să-mi aduc aminte. Eu nu uit.

— S-ar putea să nu fie foarte încîntat să te vadă? îi șopti Door lui de Carabas.

— Păi nici nu e, îi răspunse el, tot în șoaptă.

Door mai făcu un pas în față.

— Înălțimea Voastră, zise ea cu glas tare și limpede, de Carabas a venit aici cu mine, ca oaspete și tovarăș al meu. În numele tovărășiei care a fost cîndva între familia dumneavoastră și a mea, în numele prieteniei dintre tatăl meu și...

— A abuzat de ospitalitatea mea, răcni contele. Jur că... dacă va mai intra vreodată pe domeniul meu, o să pun să fie spintecat și uscat... precum, precum ceva care a fost spintecat, mai întîi... precum...

— Poate... uscat ca o scrumbie afumată, stăpîne? sugeră bufonul.

Contele ridică din umeri.

— Nu contează. Paznici, înhățați-l!

---

* Raven's Court — Curtea corbului

** White City — Orașul alb

Iar paznicii îl înhățară. Deși nici unul dintre ei nu avea să mai împlinească din nou șaizeci de ani, fiecare avea cîte o arbaletă îndreptată către marchiz, iar mîinile lor nu tremurau, nici din cauza vîrstei, nici de teamă. Richard se uită la Hunter. Femeia părea netulburată de întîmplare, pe care o privea aproape cu amuzament, precum cineva care era la teatru.

Door își încrucișă brațele și stătu dreaptă, dîndu-și capul pe spate, ridicîndu-și bărbia ascuțită. Arăta mai puțin a spiriduș zdrențăros de stradă și mai mult a cineva obișnuit să-și impună vrerea. Ochii ei ca de opal scînteiară.

— Înălțimea Voastră, marchizul e cu mine ca însoțitor, la cererea mea. Familiile noastre au fost prietene mult timp...

— Da. Au fost, o întrerupse contele, binevoitor. Sute de ani. Sute și sute. L-am cunoscut și pe bunicul tău. Un bătrîn amuzant. Puțin cam zăpăcit, îi destăinui el.

— Sînt obligată să declar că voi considera orice act de violență împotriva tovarășului meu drept un act de agresiune împotriva mea și a casei mele.

Fata se uită la bătrîn. Acesta o privea de pe tron. Cei doi rămaseră așa un timp. Apoi contele se trase de barba roșie-cenușie și își împinse în afară buza de jos, ca un copil.

— Nu-l vreau aici, spuse el.

Marchizul scoase ceasul de buzunar din aur, pe care-l găsise în camera de lucru a lui Portico. Se uită nepăsător la el, după care se întoarse spre Door și zise, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic:

— Doamna mea, este evident că vă voi fi mai de folos în afara acestui tren decît în interiorul lui. Și mai am de explorat și alte căi.

— Nu, zise fata. Dacă pleci, vom pleca toți.

— Nu cred, spuse marchizul. Hunter va avea grijă de dumneavoastră cît timp veți rămîne în Londra de Dedesubt. Vă voi întîlni la următorul tîrg. Între timp, să nu faceți nimic prea prostesc.

Trenul se apropia de o stație.

Door se uită la conte cu privirea ei specială. În căutătura aceea exista ceva mai vechi și mai puternic decît i-ar fi putut

da tinerețea ei. Richard observă că în încăpere se făcu tăcere, cînd ea glăsui:

— Înălțimea Voastră, o să-l lăsați să plece în pace?

Contele își trecu mîinile peste față, își frecă ochiul cel bun și peticul de pe celălalt, apoi se uită spre ea.

— O să-l las să plece, zise el, apoi privi spre marchiz. Rîndul viitor... spuse după aceea, trecîndu-și un deget bătrîn și subțire peste mărul lui Adam, rîndul viitor te facem scrumbie afumată.

Marchizul făcu o plecăciune pînă în pămînt.

— Nu-i nevoie să mă conduceți, le spuse el paznicilor, și ieși prin ușa deschisă.

Halvard ridică arbaleta și ținti către spatele marchizului. Hunter întinse mîna și împinse din nou arbaleta către podea. Marchizul păși pe platformă, se întoarse și își flutură mîna, cu eleganță studiată. Ușa se închise fîșîind în urma lui.

Contele se așeză pe scaunul său enorm, de la capătul vagonului. Nu zise nimic. Trenul zăngănea și gonea prin tunelul întunecos.

— Unde-mi sînt manierele? mormăi el, de unul singur, apoi se uită la ei, cu un ochi cercetător; după care rosti din nou, cu un răcnet disperat, pe care Richard îl simți în abdomen, ca un bubuit de tobă mare. *Unde îmi sînt manierele*? zise, și făcu semn unui pedestraș bătrîn. Dagvard, probabil că le e foame, după ce au călătorit atît. Nu m-aș mira dacă le e și sete.

— Da, Înălțimea Voastră.

— Opriți trenul! strigă contele.

Ușile se deschiseră fîșîind, iar Dagvard se duse pe platformă. Richard se uită la oamenii din stație. Nici unul nu urcă în vagonul lor. Nici unul nu păru să observe că ar fi fost ceva neobișnuit.

Dagvard se duse la un automat de pe marginea platformei. Își scoase coiful de metal, apoi ciocăni, cu mîna în mănușă de zale, într-o latură a automatului.

— Ordine din parte contelui, zise el. Cioc'lăți.

Din adîncul măruntaielor automatului se auzi un zbîrnîit, iar aparatul începu să scuipe din el zeci de batoane de Cadbury's Fruit and Nut, unul după altul. Dagvard își ținea

coiful în fața dechizăturii, ca să le prindă. Ușile începură să se închidă. Halvard puse mînerul lăncii între uși, acestea se deschiseră din nou și începură să se închidă și să se deschidă, izbindu-se de mînerul suliței.

— *Vă rugăm să eliberați ușile*, zise o vece prin difuzor. *Trenul nu poate pleca pînă nu se închid ușile.*

Contele se uită la Door dintr-o parte, cu ochiul său cel bun.

— Deci, ce vă aduce la mine? întrebă el.

Fata își linse buzele.

— Ei bine, Înălțimea Voastră, ne aduce, indirect, moartea tatălui meu.

Bătrînul dădu încet din cap.

— Da. Căuți răzbunare. E drept, spuse el, tuși, apoi recită, cu voce profundă, de bas. *Viteaz tăiș de luptă, scînteie focul furios, spada de oțel înfiptă în inima pe care o urăști, stacojiu...* ceva. Da.

— Răzbunare? zise Door și se gîndi o clipă. Da. Așa a zis tatăl meu. Dar eu vreau mai ales să înțeleg ce s-a întîmplat și să mă apăr. Familia mea nu avea dușmani.

Dagvard urcă șontîcăind în tren, cu coiful plin de batoane de ciocolată și cutii de Coca-Cola. Ușile fură lăsate să se închidă, iar trenul se puse din nou în mișcare.

Haina lui Lear, aflată încă pe podeaua tunelului, care fusese acoperită de monede și de bancnote, era acoperită, acum, de pantofi — care loveau monedele, mototoleau și sfîșiau bancnotele, rupeau stofa. Lear începuse să plîngă.

— Vă rog, lăsați-mă în pace! se ruga el.

Fusese împins spre peretele coridorului. Pe față i se scurgea sînge, care picura, stacojiu, în barba sa. Saxofonul îi atîrna mototolit pe piept, îndoit și zgîriat.

Lear era înconjurat de o mică mulțime — ceva mai mult de douăzeci de oameni, dar mai puțin de cincizeci — fiecare persoană împingînd și îmbrîncind, alcătuind o turmă inconștientă, cu ochii ficși, inexpresivi, fiecare bărbat și fiecare femeie luptînd cu disperare, cu ghearele și cu dinții, ca să-i dea bani lui Lear. Pe zidul acoperit cu plăci de faianță era sînge, în locul în care se izbise cu capul. Lear evită o femeie de vîrstă

medie, cu poșeta larg deschisă, care-i întindea o mînă de bancnote de cinci lire. Femeia îi zgîrîie fața cu unghiile, în graba ei de a-i da banii. Lear se răsuci ca să se ferească de ghearele ei și căzu pe podeaua tunelului.

Cineva îl călcă pe mînă. Fața îi fu împinsă într-un morman de monede. Începu să geamă și să înjure.

— Ți-am spus să nu exagerezi cu melodia asta, zise o voce din apropiere, o voce plină de eleganță. Nu m-ai ascultat.

— Ajută-mă, gîfîi Lear.

— Mda, există un contra-descîntec, recunoscu vocea, cam fără chef.

Mulțimea se împingea și mai aproape. O monedă de cincizeci de penny, venită în zbor, îi despică obrazul lui Lear. Acesta se ghemui în poziție de fetus, îngropîndu-și fața în genunchi.

— Spune-l, lua-te-ar naiba, gemu printre suspine. Îți dau tot ce vrei... numai fă-i să se oprească...

Se auzi un cînt de fluier, blînd, ce răsună prin pasaj. O frază simplă, repetată iar și iar, avînd, de fiecare dată, mici diferențe: variațiunile lui de Carabas. Pașii se îndepărtară. Se îndepărtară la început tîrșîiți, apoi din ce în ce mai fermi. Lear deschise ochii. Marchizul de Carabas stătea rezemat de perete, cîntînd din fluier. Cînd îl văzu pe Lear privindu-l, marchizul își luă fluierul de la buze și-l puse în buzunarul interior al hainei. Îi dădu lui Lear o batistă, din pînză de in cîrpită, dar cu dantelă pe margine. Acesta își șterse sîngele de pe frunte și de pe față.

— Erau gata să mă omoare, zise el, acuzator.

— Te-am avertizat, zise de Carabas. Consideră-te norocos, pentru că m-am întors pe acest drum, spuse el și-l ajută să se ridice în poziție șezînd. Cred că-mi ești dator încă o favoare.

Lear își ridică haina — sfîșiată, noroită, plină de urmele multor pași — de pe podeaua pasajului. I se făcu brusc foarte frig și își puse haina zdrențuită pe umeri. Monedele căzură, bancnotele se împrăștiară pe podea. Lear le lăsă unde nimeriseră.

— Am avut, cu adevărat, noroc? Sau așa ai aranjat tu lucrurile?

Marchizul păru ofensat.

— Cum poți să crezi așa ceva?

— Pot, pentru că te cunosc. De-aia pot. De data asta ce vrei să fac? Să fur? Să incendiez?

Lear părea resemnat și puțin cam trist.

— Să omor pe cineva?

De Carabas se aplecă și își luă batista.

— Cred că e vorba de furt. Ai ghicit de prima oară, zise el, zîmbind. Sînt în situația de a avea nevoie urgent de o sculptură din timpul dinastiei T'ang.

Lear se cutremură. Apoi, lent, dădu din cap.

Richard primise un baton de ciocolată Cadbury's Fruit and Nut și o cupă mare de argint, împodobită pe margine cu ceva care i se părură a fi safire. Cupa era plină de Coca-Cola. Bufonul — al cărui nume părea a fi Tooley — își drese zgomotos glasul.

— Vreau să propun un toast în cinstea oaspeților noștri, zise el. Un copil, un aventurier, un nebun. Fie să capete fiecare ceea ce merită.

— Eu care sînt? o întrebă Richard în șoaptă pe Hunter.

— Nebunul, bineînțeles, zise ea.

— În vremurile de demult, aveam vin, zise Halvard posomorît, după ce-și bău Coca-Cola. Prefer vinul. Nu-i atît de înțepător.

— Toate automatele vă dau lucruri, ca acela? întrebă Richard.

— Oh, da, răspunse bătrînul. Vezi, ele ascultă de conte. El conduce Lumea Subterană. Partea în care sînt trenurile. El este seniorul Zonei Centrale, Cercului, Jubileului, Victoriosului, Bakerloo-ului — toate, cu excepția Liniei de Dedesubt.

— Ce-i Linia de Dedesubt? întrebă Richard.

Halvard clătină din cap și își ținu buzele. Hunter mîngîie umărul lui Richard cu degetele sale.

— Îți amintești ce ți-am spus despre păstorii din Shepherd's Bush?

— Ai spus să nu vreau să-i întîlnesc și că există anumite lucruri pe care e mai bine să nu le știu.

— Bine, spuse ea. Poți să adaugi și Linia de Dedesubt pe lista acelor lucruri.

Door veni către ei, de-a lungul vagonului. Zîmbea.

— Contele a fost de acord să ne ajute, zise ea. Să mergem. Ne va întîlni în bibliotecă.

Richard se luă după ea, apoi își dădu seama că nu întrebase care bibliotecă? Cu cît stătea mai mult acolo, cu atît lua lucrurile cum erau. În loc să întrebe, o urmă pe Door către tronul gol al contelui, apoi îl ocoli, mergînd în spatele lui, trecu prin ușa de legătură dintre vagoane, care se găsea după tron, și pătrunse în bibliotecă. Aceasta era o încăpere imensă de piatră, înaltă, cu tavan din lemn. Fiecare perete era acoperit de rafturi. Fiecare raft era plin cu obiecte. Da, erau și cărți. Dar rafturile erau pline cu o grămadă de alte lucruri: rachete de tenis, crose de hochei, umbrele, o cazma, un calculator portabil, un picior de lemn, mai multe căni, zeci de pantofi, binocluri, un buștean mic, șase păpuși pentru teatrul de marionete, o lampă din lavă, tot felul de CD-uri, discuri (LP-uri, de 45, de 78), casete — audio și video — zaruri, mașini de jucărie, proteze dentare asortate, ceasuri de mînă, lanterne, patru pitici de grădină de dimensiuni apropiate (doi pescuind, unul meditînd și unul fumînd un trabuc), teancuri de ziare, reviste, cărți de vrăji, scăunele cu trei picioare, o cutie cu trabucuri, un alsacian de plastic care dădea din cap, șosete... încăperea era un mic imperiu al lucrurilor pierdute.

— Acesta este adevăratul lui domeniu, mormăi Hunter. Lucruri pierdute. Lucruri uitate.

În pereții de piatră existau ferestre. Richard văzu prin ele bezna huruitoare și luminile trecătoare ale tunelurilor metroului. Contele stătea pe podea, cu picioarele întinse, mîngîind cîinele lup și scărpinîndu-l sub bărbie. Bufonul se afla lîngă el și părea stînjenit. Contele se ridică în picioare cînd îi văzu. Avea fruntea încrețită.

— Ați sosit. Există un motiv pentru care v-am cerut să veniți aici, pentru că mi-am dat seama...

Se trase de barba sa roșie-cenușie, un gest mărunt la un om atît de masiv.

— Îngerul Islington, Înălțimea Voastră, zise Door, politicoasă.

— Oh, da. Știi, tatăl tău avea o grămadă de idei privitoare la schimbări. M-a întrebat ce cred despre ele. Eu n-am încredere în schimbări. L-am trimis la Islington...

Se opri, clipi din singurul său ochi.

— Ți-am spus deja asta?

— Da, Înălțimea Voastră. Cum pot să ajung la Islington?

Contele dădu din cap, de parcă Door spusese ceva foarte profund.

— Numai pe calea cea iute. După aceea, trebuie s-o iei pe calea cea lungă, în jos. E periculos.

Door întrebă, răbdătoare:

— Și calea cea iute este...?

— Nu, nu, trebuie să fii un deschizător ca s-o folosești. E bună numai pentru familia lui Portico, zise bătrînul, și își lăsă mîna uriașă pe umărul ei, apoi mîna alunecă în sus, către bărbie. Ar fi mai bine să rămîi aici, cu mine. Să-i ții de cald unui om bătrîn noaptea. Ce zici?

O privi pofticios și-i atinse părul ciufulit cu degetele-i bătrîne. Hunter făcu un pas către Door. Door făcu un gest cu mîna: *Nu. Încă nu.*

Door se uită în sus, spre conte, și zise:

— Înălțimea Voastră, eu sînt fiica cea mare a lui Portico. Cum pot să ajung la Îngerul Islington?

Richard se pomeni că era uimit că Door reușea să-și păstreze calmul în fața contelui care pierdea bătălia cu scurgerea timpului.

Contele făcu cu singurul său ochi, într-un clipit solemn: un șoim bătrîn, cu capul plecat într-o parte. Apoi își luă mîna din părul ei.

— Ești. Ești. Fiica lui Portico. Ce mai face tatăl tău decedat? Sper că bine. Un om grozav. Un om bun.

— Cum putem ajunge la Îngerul Islington? întrebă Door, iar, de data asta, glasul îi tremura.

— Hmmm? Folosind Angelusul*, bineînțeles.

---

* Angelus — o rugăciune catolică

Richard se pomeni imaginîndu-şi-l pe conte în urmă cu şaizeci, optzeci, cinci sute de ani: un războinic puternic, un strateg priceput, un mare iubitor de femei, un prieten grozav, un duşman groaznic. În el mai rămăseseră urme ale acestui om. Asta îl făcea atît de îngrozitor şi atît de jalnic. Contele scotoci prin rafturi, mutînd stilouri, pipe, puşcoace cu aer comprimat, gargui mărunţi şi frunze moarte. Apoi, ca o pisică îmbătrînită care înhaţă un şoarece, luă un sul mic şi-l înmînă fetei.

— Ăsta-i, fetiţo, zise el. Totul e aici. Şi cred că e mai bine să vă aruncăm unde trebuie să mergeţi.

— Vreţi să ne aruncaţi din tren? întrebă Richard.

Contele se uită în jur, căutînd sursa sunetului, focalizâ asupra lui Richard, apoi scoase un zîmbet enorm.

— Oh, nu gîndi nimic rău, bubui el. Nimic rău pentru fiica lui Portico.

Door strînse puternic sulul, triumfătoare.

Richard simţi cum trenul începe să încetinească. El, Door şi Hunter fură conduşi în afara încăperii din piatră, înapoi în vagon. Richard se uită afară, pe platformă, cînd se opriră.

— Scuzaţi-mă, ce staţie e asta? întrebă el.

Trenul se oprise în faţa unui panou dintr-o staţie. Pe el scria BRITISH MUSEUM. Asta era o ciudăţenie prea mare. Putea să accepte „Atenţie la deschizătură" şi Curtea contelui, chiar şi biblioteca aceea ciudată. Dar ce naiba, ştia, ca toţi londonezii, harta metroului, iar chestia asta depăşea orice limită.

— Nu există o staţie numită British Museum, zise ferm Richard.

— Nu există? bubui contele. Atunci trebuie să fii foarte atent cînd o să cobori din tren.

Şi izbucni în hohote de rîs, încîntat, bătîndu-şi bufonul pe umăr.

— Ai auzit, Tooley? Sînt la fel de amuzant ca şi tine!

Bufonul zîmbi, cel mai sumbru zîmbet care fusese zărit vreodată.

— Înălţimea Voastră, mă sparg de rîs, îmi plesnesc coastele, veselia mea e de nestăpînit, zise el.

Uşile se deschiseră fîşîind. Door îi zîmbi contelui.

— Mulţumesc, spuse ea.

— Plecați, plecați, zise bărbatul bătrîn și imens, făcîndu-le semn lui Door, Richard și Hunter să iasă din vagonul cald și plin de fum, ca să se ducă pe platforma goală.

Și apoi ușile se închiseră, trenul o luă din loc, iar Richard se pomeni uitîndu-se la panoul care se încăpățîna să afirme, indiferent cît de mult clipise el — și chiar dacă se uitase în altă parte, apoi se uitase brusc înapoi, ca să-l ia prin surprindere — că numele stației era:

BRITISH MUSEUM

Opt

Era seara devreme, iar cerul fără nori trecuse de la albastru închis la un violet profund, cu un strop de portocaliu ca focul și verde precum chitra deasupra Paddingtonului, la vreo zece kilometri spre vest, unde, din punctul de vedere al lui Old Bailey, apusese, de curînd, Soarele.

Cerurile, își spuse Old Bailey, oarecum satisfăcut. Nu-s două la fel. Nici ziua, dar nici noaptea. El, Old Bailey, putea să se considere un cunoscător în privința cerurilor, iar acesta era un cer bun. Bătrînul își întinsese cortul pentru noaptea aceea pe un acoperiș vizavi de catedrala St. Paul, în centrul comercial al Londrei.

Îi plăcea foarte mult St. Paul, iar catedrala se schimbase puțin în ultimele trei sute de ani. Fusese construită din piatră albă de Portland, care, încă înainte de terminarea construcției, începuse să se înnegrească din cauza funinginii și murdăriei din aerul plin de fum al Londrei, iar acum, ca urmare a curățirii orașului, ce avusese loc în anii 1970, era din nou albă — mai mult sau mai puțin. Dar era tot St. Paul. Bătrînul nu era sigur dacă se putea spune același lucru despre restul centrului Londrei: se uită peste acoperiș, îndepărtîndu-și privirea de iubitul său cer, îndreptînd-o în jos, către pavajul luminat de lămpi cu sodiu. Putea să vadă camerele de luat vederi fixate de un perete, cîteva mașini, un salariat care lucrase tîrziu la birou, iar acum încuia ușa și se ducea către metrou. *Brrr*. Numai gîndul mersului în subteran îl făcu pe Old Bailey să se cutremure. El era un om al acoperișurilor și se mîndrea cu

asta. Fugise din lumea de la nivelul solului cu multă vreme în urmă...

Old Bailey își amintea de vremurile în care oamenii *locuiau* în centrul comercial, nu numai lucrau aici. Cînd trăiau, păcătuiau și rîdeau, construiau case improvizate, una rezemată de alta, iar fiecare casă era plină cu oameni zgomotoși. Zgomotul, balamucul, putoarea și cîntecele din aleea de dincolo de drum (cunoscută, pe atunci, cel puțin în conversații, drept Aleea Căcată) fuseseră celebre pe vremea lor, dar acum nu mai locuia nimeni în centrul comercial. Acesta devenise un loc rece, fără veselie, un loc al birourilor, al oamenilor care munceau ziua și se duceau seara acasă, în altă parte. Nu mai era un loc pentru trăit. Bătrînului îi era dor pînă și de duhoare.

Ultima pată de soare portocaliu se descompuse în purpuriul nocturn. Bătrînul acoperi cuștile, încît păsările să-și poată face somnul dintîi. Acestea bodogăniră, apoi adormiră. Old Bailey își scărpină nasul, după care se duse în cort și înhăță o cratiță înnegrită, niște apă, cîțiva morcovi și cartofi, sare și o pereche zdravănă de grauri morți și jumuliți. Se duse pe acoperiș, aprinse un foc mic într-o cutie de cafea, neagră de funingine, și tocmai punea cratița la fiert cînd își dădu seama că-l pîndea cineva din umbra unui horn.

Bătrînul apucă o frigare și o agită amenințător către horn.

— Cine-i acolo?

Marchizul de Carabas ieși din umbră, făcu, de mîntuială, o plecăciune, și zîmbi fermecător.

Old Bailey lăsă frigarea în jos.

— Oh, zise el. Tu erai. Ce vrei? Cunoștințe? Sau păsări?

Marchizul veni, luă o felie de morcov crud din tocana lui Old Bailey și începu s-o mestece.

— De fapt, vreau informații, zise el.

Old Bailey jubila.

— Ha! făcu el. E prima oară. Ei? zise el și se aplecă spre marchiz. Și ce-mi dai pentru asta?

— Ce ai nevoie?

— Poate ar trebui să fac ca tine. Ar trebui să-ți cer o altă favoare. O investiție pentru ziua care vine, spuse Old Bailey și rînji.

— Pe durată lungă, e o chestie prea costisitoare, zise marchizul, fără pic de umor.

Old Bailey dădu din cap. Acum, după ce Soarele apusese, se făcuse iute foarte frig.

— Atunci pantofi, spuse el. Și o căciulă balaclava, mai zise el, apoi își privi mănușile fără degete; erau mai mult găuri decît mănuși. Și mănuși noi. Va fi o iarnă ticăloasă.

— Foarte bine. Am să ți le aduc.

Marchizul de Carabas vîrî mîna într-un buzunar interior și scoase, ca un scamator ce scoate un trandafir din aer, figurina animalului negru pe care o luase din camera de lucru a lui Portico.

— Ce poți să-mi spui despre asta?

Old Bailey își puse ochelarii. Luă obiectul de la de Carabas. Era rece la atingere. Bătrînul se așeză pe o instalație de aer condiționat, apoi întoarse statuia de obsidian negru pe toate părțile și declară:

— E Marea Fiară din Londra.

Marchizul nu zise nimic. Ochii săi priveau cînd la statuie, cînd la Old Bailey, nerăbdători.

Bătrînul, bucurîndu-se de starea de disconfort a marchizului, continuă în ritmul său:

— Se zice că pe vremea primului rege Charles — ăla care s-a ales cu capul retezat, bulangiul ăla caraghios — înainte de incendiu și de ciumă, locuia pe lîngă Fleet Ditch un măcelar, care avea o sărmană creatură pe care voia s-o îngrașe pentru Crăciun. Unii zic că era un purcel, alții zic că nu era, iar unii — și printre aceștia mă număr și eu — cred că n-o să se știe niciodată care-i adevărul. Într-o noapte de decembrie, animalul a fugit, s-a refugiat în Fleet Ditch și a dispărut în canale. Și s-a hrănit din gunoaiele din canal, și a crescut, și a crescut... Și a devenit mai rău și mai ticălos. Din cînd în cînd, au fost trimise după el grupuri de vînători.

Marchizul strînse din buze.

— Trebuie să fi murit cu trei sute de ani în urmă.

Old Bailey clătină din cap.

— Făpturile de felul ăsta sînt prea ticăloase ca să moară. Sînt prea bătrîne, prea mari și prea nesuferite.

Marchizul oftă.

— Credeam că e numai o legendă. Ca aligatorii din canalele New York-ului.

Old Bailey dădu din cap, ca un om înțelept.

— Bulangii ăia mari, albi? Sînt acolo, jos. Am un prieten care și-a pierdut un cap din cauza lor.

Urmă un moment de tăcere. Old Bailey înapoie statuia marchizului. Apoi ridică mîna și o închise spre de Carabas, ca o gură de crocodil.

— A fost în regulă, mormăi bătrînul, cu un rînjet greu de suportat. Mai avea unul.

Marchizul pufni, nefiind sigur dacă Old Bailey făcea mișto de el. Statuia dispăru din nou în interiorul hainei sale.

— Stai puțin, zise Old Bailey.

Se duse în interiorul cortului său cafeniu și se întoarse ținînd în mînă cutia ornamentată de argint pe care i-o dăduse marchizul în timpul precedentei lor întîlniri. I-o întinse lui de Carabas.

— Ce zici de asta? întrebă el. Ești gata s-o iei înapoi? Mă trec fiorii știind că-i în preajma mea.

Marchizul se duse la marginea acoperișului, apoi făcu un salt de trei metri pînă la clădirea învecinată.

— O s-o iau înapoi cînd se va termina totul, strigă el. Să sperăm că n-o să fie nevoie s-o folosești.

Old Bailey se aplecă spre el.

— De unde o să știu că trebuie să fac ceva?

— O să știi, îi strigă marchizul. Iar șobolanii îți vor spune ce să faci cu ea.

După aceea, de Carabas își dădu drumul peste marginea clădirii, alunecînd și folosind țevile de scurgere și bordurile ca să se țină.

— Sper să nu aflu niciodată ce-ar trebui să fac, își zise Old Bailey, apoi îi trecu prin minte ceva. Hei, strigă el nopții și orașului. Să nu uiți de pantofi și de mănuși!

Reclamele de pe pereți erau pentru băuturi din malț, răcoritoare și aducătoare de sănătate; pentru excursii cu doi șilingi pe zi, cu trenul, pe litoral; pentru heringi afumați; pentru

ceară pentru mustăți; pentru cremă de ghete. Erau relicve înnegrite de fum ale ultimilor ani douăzeci sau începutul anilor treizeci. Richard se uită neîncrezător la ele. Locul părea complet abandonat, un loc părăsit.

— E stația British Museum, recunoscu el. Dar... n-a existat niciodată o stație British Museum. E complet aiurea.

— A fost închisă prin 1933 și izolată complet, zise Door.

— Ce bizar! exclamă Richard.

Avea impresia că merge prin istorie. Auzea trenurile răsunînd prin tunelurile din apropiere, simțea curentul de aer provocat de ele.

— Sînt multe stații ca asta?

— Vreo cincizeci, îi răspunse Hunter. Dar nu-s toate accesibile. Nici măcar pentru noi.

La marginea platformei se mișcă ceva.

— Bună, zise Door. Ce mai faci?

Apoi se ghemui. Un șobolan cafeniu ieși la lumină. Adulmecă mîna ei.

— Mulțumesc, zise Door, veselă. Mă bucur că nici tu n-ai murit.

Richard se apropie.

— Hmm, Door. Poți să-i spui ceva șobolanului, din partea mea?

Șobolanul se întoarse către el.

— Doamna Mustăți zice că dacă ai ceva să-i spui, poți să-i spui singur, zise Door.

— Doamna Mustăți?

Door ridică din umeri.

— E o traducere ad litteram. Sună mai bine în limba șobolanilor.

Richard nu se îndoia de asta.

— Hmm. Salut... Doamnă Mustăți... Știi, a fost o fată dintre oamenii voștri vorbitori-cu-șobolanii, o fată numită Anaesthesia. Mă ducea la tîrg. Traversam podul acela din întuneric, iar ea n-a mai ajuns dincolo.

Șobolanul îl întrerupse cu un chițcăit strident. Door începu să vorbească, nesigură, ca un translator care traduce în direct.

— Ea spune... că șobolanii nu te blamează pentru această pierdere. Ghidul tău a fost... hmm... luat de noapte... ca tribut.

— Dar...

Șobolanul chițcăi din nou.

— Uneori se întorc... zise Door. Ea a luat notă de îngrijorarea ta... și îți mulțumește pentru asta.

Șobolanul dădu din cap către Richard, clipi din ochii lui negri, ca niște mărgele, apoi sări pe podea și se strecură din nou în beznă.

— Drăguț șobolan, zise Door.

Dispoziția ei părea să se fi îmbunătățit remarcabil după ce primise sulul.

— Pe aici, zise ea, indicînd o arcadă, blocată eficient de o ușă de oțel.

Se duseră către ușă. Richard împinse în metal, dar ușa era încuiată din partea cealaltă.

— Se pare că e blocată, zise Richard. Avem nevoie de scule speciale.

Door zîmbi, subit; figura ei părea iluminată. Pentru o clipă, fața ei de elf deveni frumoasă.

— Richard, spuse ea. Familia mea. Noi sîntem deschizători. E Talentul nostru. Uite...

Fata întinse o mînă murdară și atinse ușa. O clipă lungă nu se întîmplă nimic, apoi în partea cealaltă se auzi un trosnet puternic, iar în partea lor, un zăngănit. Door împinse ușa și aceasta se deschise, cu un scîrțîit zdravăn al balamalelor ruginite. Door își ridică gulerul jachetei de piele și își vîrî mîinile adînc în buzunare. Hunter lumină cu lanterna în întunericul din spatele ușii: un șir de trepte de piatră, care duceau în sus, în beznă.

— Hunter, poți să treci în ariergardă? întrebă Door. O să merg în frunte. Richard poate să stea la mijloc.

Urcă două trepte. Hunter rămase unde era.

— Doamnă, întrebă Hunter, vă duceți în Londra de Deasupra?

— Exact, spuse Door. Ne ducem la British Museum.

Hunter își mușcă buza inferioară. Apoi clătină din cap.

— Trebuie să rămîn în Londra de Dedesubt, zise ea.

Vocea îi tremurase. Richard își dădu seama că era prima dată cînd o văzuse pe Hunter dînd la iveală o altă emoție decît competență lipsită de efort sau, ocazional, amuzament tolerant.

— Hunter, zise Door, uluită. Ești paznicul meu.

Hunter părea stînjenită.

— Sînt paznicul dumneavoastră în Londra de Dedesubt, spuse ea. Nu pot să vin cu voi în Londra de Deasupra.

— Dar trebuie să vii!

— Doamnă, nu pot. Credeam că înțelegeți. Marchizul știe.

Hunter va avea grijă de dumneavoastră, cît timp veți rămîne în Londra de Dedesubt, își spuse Richard. *Da.*

— Nu, zise Door, cu bărbia-i ascuțită împinsă înainte și ridicată în sus, cu ochii ei de culoare ciudată mijiți. Nu înțeleg. Despre ce e vorba? continuă ea, disprețuitoare. Un blestem sau ceva de genul ăsta?

Hunter ezită, își linse buzele, apoi dădu din cap. Ca și cum ar fi recunoscut că suferă de o boală socială stînjenitoare.

— Hunter, nu fi caraghioasă, se auzi Richard spunînd.

Pentru o clipă, Richard crezu că Hunter avea să-l lovească — ceea ce ar fi fost rău — sau că o să înceapă să plîngă — ceea ce ar fi fost mult, mult mai rău. Apoi femeia trase aer în piept și spuse, pe ton stăpînit:

— Doamna mea, o să merg alături de dumneavoastră cînd veți fi în Londra de Dedesubt, și vă voi păzi trupul de orice rău care ar putea să vi se întîmple. Dar nu-mi cereți să vă urmez în Londra de Deasupra. Nu pot.

Își încrucișă brațele la piept, ținînd picioarele puțin depărtate, arătînd pentru lumea subterană ca statuia femeii care nu pleacă nicăieri, turnată în bronz și zahăr ars.

— Bine, zise Door. Hai, Richard, adăugă ea, începînd să urce scările.

— De ce nu rămînem aici? întrebă Richard. Putem să-l găsim pe marchiz, să plecăm împreună și...

Door dispăru în întunericul din fața lui. Hunter stătea înfiptă la capul scării.

— O să aștept aici pînă se întoarce, îi spuse ea. Poți să pleci sau să rămîi, după cum vrei.

Richard urcă pe scară, cît de iute putea prin beznă. Curînd, văzu în fața sa lumina lămpii lui Door.

— Așteaptă! gîfîi el. Te rog!

Fata se opri și aștepta s-o ajungă. Iar cînd o ajunse și stătu lîngă ea, într-un spațiu claustrofobic, zăbovi să-și tragă răsuflarea.

— Nu poți să alergi așa tot timpul, zise Richard.

Door nu spuse nimic; linia buzelor ei deveni ceva mai îngustă; bărbia ei se înălță abia vizibil.

— Ea e paznicul tău, îi atrase el atenția.

Door începu să urce următorul șir de trepte. Richard o urmă.

— Ne vom întoarce destul de curînd, zise ea. Iar atunci poate să înceapă să mă păzească din nou.

Aerul era închis, umed și apăsător. Richard se întrebă cum puteai să-ți dai seama dacă aerul e rău dacă nu aveai un canar, și se mulțumi să spere că nu era.

— Cred că marchizul știa. De blestemul ei, sau ce-o fi, zise el.

— Da, spuse Door. Sînt sigură că știa.

— El... începu Richard. Marchizul. Știi, sincer vorbind, mi se pare cam dubios.

Door se opri. Treptele se terminau într-un zid grosolan de cărămidă.

— Îhî, îl aprobă ea. E cam dubios în același fel în care șobolanii sînt acoperiți puțin cu blană.

— Atunci de ce ai apelat la ajutorul lui? Nu exista altcineva care putea să te ajute?

— O să discutăm despre asta ceva mai tîrziu.

Door desfășură sulul pe care i-l dăduse contele, se uită peste scrisul de mînă mărunt și fin, apoi înfășură hîrtia la loc.

— O să ne descurcăm bine, spuse ea, hotărîtă. E scris totul aici. Trebuie numai să intrăm în British Museum. O să găsim angelusul și o să-l luăm. E ușor. Nu-i nici o problemă. Închide ochii.

Richard închise ochii, supus.

— Nu-i nici o problemă, repetă el. Cînd oamenii spun asta în filme, înseamnă întotdeauna că o să se întîmple ceva groaznic.

Simți un curent de aer care-i bătea în față. Ceva se schimbă în felul întunericului de dincolo de pleoapele sale închise.

— Ce vrei să spui? întrebă Door.

Acustica se modificase și ea: erau într-o încăpere mai mare.

— Acum poți să deschizi ochii.

Richard îi deschise. Își dădu seama că se aflau de cealaltă parte a zidului, în ceea ce părea a fi un depozit cu vechituri. Dar nu orice depozit cu vechituri: vechiturile acelea aveau ceva bizar și aparte. Erau vechituri minunate, rare, stranii și scumpe, pe care te-ai aștepta să le găsești într-un loc precum...

— Sîntem în British Museum? întrebă el.

Fata se încruntă, părînd că se gîndește sau că ascultă.

— Nu chiar. Sîntem foarte aproape. Cred că e un soi de spațiu de depozitare sau ceva de genul ăsta.

Door se întinse ca să pipăie stofa unui costum vechi, așezat pe un manechin de ceară.

— Aș fi preferat să fi rămas împreună cu paznicul, zise Richard.

Door își lăsă capul într-o parte și se uită serioasă la el.

— Richard Mayhew, de cine trebuie să fii păzit?

— De nimeni, recunoscu el, apoi, cînd cotiră la colț, zise: Mda... poate de ei.

Iar Door spuse, în același timp:

— Rahat!

Domnul Croup și domnul Vandemar stăteau pe plintă, cîte unul în fiecare parte a coridorului pe care mergeau ei.

Indivizii îi aminteau lui Richard în mod oribil de o expoziție de artă contemporană, la care îl dusese odată Jessica: un tînăr artist emoționant anunțase că va sfărîma toate Tabuurile Artei și, în acest scop, se lansase într-o campanie de jafuri sistematice, expunînd, în cutii de sticlă, cele mai interesante treizeci de rezultate ale furturilor sale. Expoziția se închisese după ce artistul vînduse unei agenții de publicitate *Cadavrul furat numărul 25*, pentru o sumă cu șase cifre, iar rudele Cadavrului furat numărul 25 văzuseră o fotografie a sculpturii în *Sun* și-l dăduseră în judecată, atît pentru o parte din cîștig, cît și pentru schimbarea numelui operei de artă în *Edgar Vospring, 1919-1987. Soț iubitor, tată și unchi. Odihnește-te în pace, Tăticule*. Richard se uitase cu oroare la cadavrele închise în sticlă, în costume pătate și rochii distruse: se dispretuise pentru că se uitase, dar nu fusese în stare să plece.

Domnul Croup zîmbea ca un șarpe cu o semilună vîrîtă în gură, iar asemănarea sa cu Cadavrele furate numerele 1 la 30 era mărită de acest lucru.

— Cum? exclamă zîmbitorul domn Croup. Nu-i aici marchizul „Sînt atît de deștept și știu totul"? Nici Hunter, cea „Nu ți-am spus? Vai! Nu pot să urc pe scări!"

Croup făcu o pauză, pentru efect dramatic.

— Să mă vopsiți în cenușiu și să-mi ziceți lup înspăimîntător dacă ăștia nu-s doi mielușei rătăciți care umblă de capul lor prin întuneric!

— Domnule Croup, interveni amabil domnul Vandemar, să-mi zică și mie lup.

Domnul Croup coborî de pe plintă.

— Un cuvînt amabil în urechile voastre lînoase, mielușeilor, zise el.

Richard se uită în jur. Nu aveau unde să fugă. Se întinse, o prinse pe Door de mînă și căută prin apropiere, disperat.

— Nu, vă rog. Stați unde sînteți, spuse domnul Croup. Ne place de voi așa. Și nu vrem să fim obligați să vă facem rău.

— Ba vrem, spuse domnul Vandemar.

— Ei bine, da, domnule Vandemar, din moment ce ai spus lucrurilor pe nume... Vrem să vă facem rău amîndurora. Vrem să vă facem mult rău. Dar nu pentru asta ne aflăm aici. Am venit aici ca să facem ca lucrurile să fie mai interesante. Vedeți, cînd lucrurile devin plictisitoare, eu și partenerul meu devenim indispuși și — chiar dacă nu vă vine să credeți — ne pierdem starea luminoasă și încîntătoare.

Domnul Vandemar le arătă dinții, demonstrînd că avea o dispoziție luminoasă și fermecătoare. Fără urmă de îndoială, rînjetul lui fusese lucrul cel mai oribil pe care-l văzuse vreodată Richard.

— Lăsați-ne în pace, zise Door.

Vocea ei era limpede și puternică. Richard o strînse pe fată de mînă. Dacă ea putea să fie curajoasă, atunci putea și el.

— Dacă vreți să-i faceți rău, zise el, atunci va trebui ca, mai întîi, să mă ucideți pe mine.

Domnul Vandemar păru sincer încîntat de asta.

— Bine, spuse el. Mulțumesc.

— Şi o să-ţi facem şi ţie rău, îl asigură domnul Croup.

— Dar nu acum, îi zise domnul Vandemar.

— Vezi, îi explică domnul Croup, cu o voce ca untul rînced, acum am venit aici numai ca să vă facem să fiţi îngrijoraţi.

Vocea domnului Vandemar era ca vîntul nopţii care bate peste un deşert al oaselor.

— Ca să vă facem să suferiţi, zise el. Ca să vă stricăm ziua.

Domnul Croup se aşeză la baza plintei domnului Vandemar.

— Astăzi aţi vizitat Curtea contelui, zise el, cu un ton despre care Richard bănuia că individul avea impresia că-i unul uşor, plăcut.

— Şi ce-i cu asta? întrebă Door, îndepărtîndu-se lent de cei doi.

Domnul Croup zîmbi.

— Cum am ştiut asta? Cum am ştiut unde să vă găsim acum?

— Putem să dăm de tine oricînd, spuse domnul Vandemar, aproape în şoaptă.

— Ai fost vîndută, domnişorică păsărică, îi spuse domnul Croup lui Door — iar Richard îşi dădu seama că-i spusese acest lucru numai ei. Există un trădător în cuibul tău. Un cuc.

— Vino, zise fata, şi o luă la fugă.

Richard alergă împreună cu ea, prin holul plin de vechituri, îndreptîndu-se spre o uşă. La atingerea lui Door, uşa se deschise.

— Urează-le drum bun, domnule Vandemar, spuse vocea domnului Croup, aflată mult în urma lor.

— Pa, pa, zise acesta.

— Nu, nu, îi corectă domnul Croup. *Au revoir*.

Apoi scoase un sunet — acel *cu-cu cu-cu* pe care l-ar face un cuc, dacă ar fi înalt de un metru şaptezeci şi ar avea o slăbiciune pentru carnea omenească — în timp ce domnul Vandemar, mai cinstit cu firea sa, îşi dădu pe spate capul rotund şi urlă ca un lup, fantomatic, sălbatic şi nebunește.

Erau afară, în aer liber, noaptea, alergînd pe pavajul de pe Russell Street, din Bloomsbury. Richard avea impresia că o să-i sară inima din piept. O maşină mare, neagră, trecu pe lîngă ei. British Museum era de partea cealaltă a unui gard înalt,

vopsit în negru. Becuri plasate discret luminau exteriorul clădirii victoriene înalte, albe, coloanele uriașe ale fațadei, treptele pînă la ușa din față. Construcția era adăpostul multor comori ale lumii, furate, găsite, salvate sau donate în decursul sutelor de ani.

Ajunseră la o poartă din gard. Door o prinse cu ambele mîini și se împinse în ea. Nu se întîmplă nimic.

— Nu poți s-o deschizi? întrebă Richard.

— Tu ce crezi că încerc să fac? se răsti ea, cu un ton străin în glas.

La vreo sută de metri de ei, la poarta principală, opreau mașini mari, din care coborau perechi în haine elegante, mergînd de-a lungul aleii, către muzeu.

— Pe aici, spuse Richard. Prin intrarea principală.

Door dădu din cap. Se uită în urma ei.

— Se pare că cei doi indivizi nu ne-au urmărit, zise ea.

Se duseră grăbiți către poarta principală.

— Te simți bine? întrebă Richard. Ce s-a întîmplat?

Door se ghemui în jacheta ei de piele. Arăta mai palidă decît de obicei, ceea ce însemna că era foarte palidă, iar sub ochi avea semicercuri întunecate.

— Sînt obosită, spuse ea, pe un ton inexpresiv. Am deschis prea multe uși astăzi. De fiecare dată, asta ia mult din mine. Am nevoie de puțin timp ca să-mi revin. Dacă o să mănînc ceva, o să mă simt bine.

La poartă era un paznic, care examina minuțios invitațiile gravate pe care trebuia să i le prezinte fiecare dintre bărbații bine rași, în smoching, și femeile parfumate, în rochii de seară, apoi le ștergea numele de pe o listă, înainte de a le permite să intre. Un polițist în uniformă, de lîngă el, îi privea impasibil pe oaspeți. Richard și Door merseră către poartă și nimeni nu se uită de două ori la ei. Un șir de oameni stăteau pe treptele de piatră care ducea către ușile muzeului, iar Richard și Door se așezară la coadă. Un bărbat cu părul alb, însoțit de o femeie care purta, cu curaj, o haină de vizon, se așezară la coadă chiar în spatele lor. Lui Richard îi trecu ceva prin minte.

— Pot să ne vadă? întrebă el.

Door se întoarse către domnul care stătea în urma ei. Se uită la el și zise:

— Salut.

Bărbatul se uită în jur, cu o expresie de uluială pe față, de parcă n-ar fi fost sigur ce-i atrăsese atenția. Apoi o zări pe Door, care stătea chiar în fața sa.

— Salut... zise el.

— Eu sînt Door, îi spuse ea. El e Richard.

— Oh! exclamă bărbatul, apoi scotoci într-un buzunar interior, scoase o tabacheră cu trabucuri și uită complet de ei.

— Ai văzut? întrebă Door.

— Am văzut, răspunse Richard.

Un timp, nu mai spuseră nimic, în vreme ce coada avansa încet către ușa de sticlă — singura deschisă — de la intrarea principală a muzeului. Door se uită la scrisul de pe sulul pe care-l avea, de parcă ar fi avut nevoie să se asigure de ceva. Apoi Richard zise:

— Un trădător?

— Au vrut să ne fraierească, zise ea. Au încercat să ne indispună.

— Și au reușit al naibii de bine, spuse Richard.

Apoi intrară prin ușa deschisă și ajunseră în British Museum.

Domnul Vandemar era flămînd, așa că se înapoiară prin Trafalgar Square.

— S-o speriem, mormăi domnul Croup, dezgustat. *S-o speriem.* Am ajuns să facem așa ceva!

Domnul Vandemar găsise, într-un coș de gunoi, o jumătate de sandviș cu creveți și lăptuci, și o rupea, cu blîndețe, în bucăți mici, pe care le arunca pe pietrele de pavaj din fața sa, atrăgînd un mic stol de porumbei noctambuli, flămînzi.

— Trebuia să facem cum am spus eu, zise el. Am fi speriat-o mult mai mult dacă aș fi smuls capul individului cînd fata nu se uita, apoi mi-aș fi vîrît mîna prin gîtul lui și mi-aș fi mișcat degetele prin jur. Femeile țipă întotdeauna cînd globii oculari cad din orbite, îi destăinui el.

Și făcu o demonstrație cu mîna dreaptă.

Domnul Croup nu avea chef de asta.

— De ce ai devenit atît de mofturos în faza asta a jocului? întrebă el.

— Nu sînt mofturos, domnule Croup, zise domnul Vandemar. Îmi place cînd globii oculari cad. Ochiuleții și boașele.

Mai mulți porumbei cenușii se grăbeau să ciugulească fragmentele de pîine și creveți, ignorînd lăptuca.

— Nu vorbeam cu tine, spuse domnul Croup. Cu șeful. Omoar-o, răpește-o, sperie-o. De ce naiba nu se decide odată?

Domnul Vandemar termină sandvișul pe care-l folosea ca momeală și se repezi în mulțimea de porumbei, care-și luă zborul cu zgomot de bătăi de aripi și cu unele ciripeli îmbufnate.

— Foarte bine, domnule Vandemar, zise domnul Croup, aprobator.

Domnul Vandemar ținea un porumbel surprins și supărat, care bodogănea și se zbătea în strînsoarea individului, dînd cu ciocul în degetele lui, dar fără vreun efect.

Domnul Croup oftă, dramatic:

— Bine. Acum am dat drumul pisicii printre porumbei, spuse el cu ușurare.

Domnul Vandemar ridică pasărea spre fața sa. Apoi se auzi zgomotul unei trosnituri, cînd îi rupse capul cu dinții și începu să-l mestece.

Paznicii îndrumau oaspeții muzeului către un hol care părea că are funcția de zonă de așteptare. Door îi ignoră complet și pătrunse în sălile muzeului, Richard ținîndu-se după ea. Trecură prin sălile egiptene, urcară pe niște scări de serviciu, și ajunseră într-o încăpere pe care scria Anglia Timpurie.

— Conform acestui sul, zise fata, Angelusul se află undeva în această cameră.

Apoi Door se uită din nou pe sul, după care privi iar în sală, mai atentă. Se strîmbă și-i explică lui Richard:

— Nu.

Pe urmă o luă înapoi pe scări, pe unde veniseră. Richard avea un sentiment intens de *déjà vu*, înainte să-și dea seama, bineînțeles, că totul i se părea familiar pentru că aici își petrecuse weekend-urile pe vremea Jessicăi. Iar zilele acelea înce-

pură să i se pară ca niște lucruri care i se întîmplaseră altcuiva, cu mult, mult timp în urmă.

— Deci Angelusul nu era în sala aceea? întrebă Richard.

— Nu, nu era acolo, răspunse Door, cu mai multă asprime decît merita întrebarea — după opinia lui.

— Oh! făcu el. Am întrebat și eu...

Intrară în altă încăpere. Richard se întrebă dacă nu avea halucinații.

— Aud muzică, zise el.

Părea a fi un cvartet de instrumente cu coarde.

— Petrecerea, îi spuse Door.

Exact. Indivizii în smochinguri cu care stătuseră la coadă. Nu, Angelusul nu părea să fie nici acolo. Door merse în sala următoare, iar Richard se ținu după ea. Voia să fie mai folositor.

— Acest Angelus, zise el. Cum arată?

Pentru o clipă, avu impresia că Door avea de gînd să-l repeadă numai pentru că întrebase. Dar fata se opri și își frecă fruntea.

— Aici spune numai că are pe el imaginea unui înger. Nu poate fi greu de găsit. La urma urmei, adăugă ea, plină de speranță, cîte lucruri cu îngeri pe ele pot fi aici?

Nouă

Jessica era sub presiune. Era îngrijorată, nervoasă și speriată. Își catalogase colecția, aranjase ca British Museum să găzduiască expoziția, organizase restaurarea obiectelor care urmau să fie expuse, asistase la aranjarea colecției în sala de expoziție, stabilise lista invitaților la prînzul fabulos. Urma să le spună prietenelor ei că era foarte bine că nu avea nici un iubit. Fiindcă n-ar fi avut timp de el, dacă ar fi fost vreunul. Dar, cînd avea o clipă liberă, își spunea că *ar fi fost* frumos să aibă pe cineva cu care să se ducă în galerii, la sfîrșit de săptămînă. Cineva cu care...

Nu. Nu trebuia să se ducă în locul acela din mintea ei. Nu putea să-l țintuiască locului, cum nu putea să pună degetul pe o mărgică de mercur, așa că se concentră din nou asupra expoziției. Chiar și acum, în ultima clipă, existau multe lucruri care puteau să meargă prost. Mulți cai se împiedicaseră de ultimul obstacol. Mulți generali prea încrezători în sine văzuseră o victorie certă transformîndu-se în înfrîngere în clipa finală a bătăliei. Jessica urma să se asigure că n-avea să se întîmple nimic rău. Purta o rochie de mătase verde, era un general cu decolteu care-și dirija trupele, pretinzînd, cu stoicism, că domnul Stockton nu întîrziase o jumătate de oră.

Trupele ei constau dintr-un chelner principal, o duzină de ospătari, trei femei de la firma care furnizase mîncarea, un cvartet de instrumente cu coarde, și asistentul ei, un tînăr numit Clarence.

Verifică mesele cu băuturi.

— Stăm bine cu șampania? Da?

Chelnerul arătă spre lada de șampanie de lîngă masă.

— Și apa minerală?

Alt gest din cap. Altă ladă. Jessica strînse din buze.

— Dar apa *plată*? Știi că nu toată lumea se omoară după bule.

Aveau apă plată din belșug. Bine.

Cvartetul de instrumente cu coarde își făcea încălzirea. Nu cînta suficient de tare cît să acopere zgomotul care venea de afară, de pe hol. Era zgomotul unei mulțimi mici, dar năvalnice: bodogănitul doamnelor cu hăini de vizon și al bărbaților care ar fi fumat trabucuri, dacă n-ar fi existat pe pereți afișele FUMATUL INTERZIS — poate nu fumau și din cauza sfatului medicilor lor; bodogănitul ziariștilor și celebrităților care adulmecau canapé-uri, vol-au-vent-uri, hors-d'oeuvres diferite și șampanie, totul pe gratis.

Clarence vorbea cu cineva la telefonul său celular, o chestie subțire, pliată, care făcea ca mijloacele de comunicare din *Star Trek* să pară voluminoase și de modă veche. Tînărul închise telefonul, îi strînse antena, îl puse în buzunarul Armani al costumului său Armani, unde nu făcu nici măcar o umflătură. Apoi zîmbi, liniștitor:

— Jessica, a sunat șoferul domnului Stockton, din mașină. Or să mai întîrzie cîteva minute. N-ai de ce să fii îngrijorată.

— N-am de ce să fiu îngrijorată? repetă Jessica.

Era condamnată. *Condamnată*. Toată treaba avea să fie un dezastru. Dezastrul *ei*. Luă un pahar cu șampanie de pe masă, îl goli și dădu paharul gol chelnerului care se ocupa de vinuri.

Clarence își lăsă capul într-o parte, ascultînd reverberațiile bombănelilor de afară, de pe hol. Mulțimea voia *să intre*. Tînărul se uită la ceas, apoi privi întrebător la Jessica, asemenea unui căpitan care-și întreabă generalul: *Intrăm în Valea Morții, șefu'*?

— Domnul Stockton e pe drum, Clarence, zise calmă Jessica. I s-a cerut o întrevedere privată înainte de începerea evenimentului.

— Să ies și să văd ce fac oaspeții?

— Nu, zise ea hotărîtă, apoi, la fel de hotărîtă, spuse: Da.

După ce rezolvă cu mîncarea și cu băutura, Jessica se întoarse către cvartetul cu instrumente cu coarde și-i întrebă pe muzicieni — pentru a treia oară în seara aceea — ce plănuiau să cînte.

Clarence deschise ușa dublă ca să privească mulțimea. Era mai rău decît crezuse: în hol se aflau mai mult de o sută de persoane. Și nu erau doar persoane. Erau Persoane. Unii dintre ei erau chiar Personalități.

— Scuză-mă, zise președintele Consiliului Artelor, în invitație scrie ora opt fix. Au trecut deja douăzeci de minute peste ora stabilită.

— Vom fi gata în cîteva minute, îl asigură Clarence, amabil. Sînt necesare anumite măsuri de pază...

O femeie cu pălărie se repezi la el. Avea o voce de stentor, puternică, evident parlamentară.

— Tinere, îl abordă ea, știi cine sînt?

— Nu, minți Clarence, care știa cu precizie cine erau toți cei de acolo. O clipă, să văd dacă știe cineva, spuse el și închise ușa în urma sa. Jessica, invitații sînt pe cale să se răzvrătească.

— Nu exagera, Clarence, răspunse ea, mișcîndu-se prin încăpere ca un vîrtej verde de mătase, plasînd echipa de ospătari, cu tăvile lor de canapé-uri și băuturi în colțuri strategice ale sălii; verificînd sistemul de amplificare, podiumul, cortina și frînghia cu care se trăgea.

— Văd deja titlurile din ziare, spuse Clarence, desfăcînd unul imaginar. *Miliardari îndopați cu Geritol* zdrobesc tipesa de la relații publice în momentele oribilei năvale după gustări.*

Cineva începu să bată în ușă. Volumul zgomotului de pe hol crescu. Altcineva spunea foarte tare:

— Scuză-mă! Hmm. Scuză-mă!

Un oarecare informa mulțimea că toată treaba era o rușine, nu exista alt cuvînt mai potrivit.

— Am decis, spuse brusc Clarence. Le dau drumul înăuntru.

Jessica răcni:

— Nu! Dacă...

---

* Geritol — medicament care conține vitamine și minerale, destinat, cu precădere, bătrînilor

Dar era prea tîrziu. Ușile fură deschise, iar hoarda năvăli în sală. Expresia de pe figura Jessicăi se metamorfoză din cea de oroare în cea de încîntare. Se îndreptă către ușă.

— Baroneasă, zise ea, cu un zîmbet fericit, nu pot să vă spun cît de încîntați sîntem că ați putut să veniți la mica noastră expoziție din această seară. Domnul Stockton a fost silit să întîrzie, dar va fi aici într-o clipă. Vă rog, serviți-vă cu niște canapé-uri...

Clarence îi făcu vesel cu ochiul peste umărul acoperit de vizon al baronesei. Jessica îi adresă în minte toate cuvintele urîte pe care le cunoștea. De îndată ce baroneasa se îndreptă către vol-au-vent-uri, ea se duse la Clarence și îi spuse, în șoaptă, dar continuînd să zîmbească, o grămadă dintre vorbele acelea.

Richard înlemni. Un paznic venea drept către ei, raza lanternei sale mișcîndu-se dintr-o parte în alta. Se uită în jur, căutînd un loc în care să se poată ascunde.

Prea tîrziu. Alt paznic venea spre ei, trecînd pe lîngă statuile imense ale zeilor greci morți, măturînd, în fața sa, cu mănunchiul de raze al lanternei.

— E totul în regulă? strigă primul paznic.

Celălalt paznic continuă să vină înspre ei și se opri chiar lîngă Richard și Door.

— Cred că da, zise el. Am fost obligat să împiedic o pereche de idoți în costum să-și sape inițialele pe piatra de la Rosetta. Nu-mi place sarcina asta.

Primul paznic își puse lanterna chiar în ochii lui Richard, apoi lăsă raza să alunece într-o parte.

— Ți-am mai spus, zise el, cu încîntarea plină de satisfacție a oricărui profet adevărat, avem parte din nou de *Masca morții roșii*.* O petrecere a unor indivizi dintr-o elită decadentă, în timp ce civilizația se prăbușește în capul lor.

Se scobi în nas și își șterse mîna de carîmbul de piele al cizmei negre, bine lustruite.

Al doilea paznic oftă.

— Mulțumesc, Gerald. Hai să ne vedem de patrulare.

---

* aluzie la o povestire a lui E. A. Poe

Cei doi ieșiră din sală împreună.

— Cînd am avut ultima dată un asemenea eveniment, am descoperit că cineva borîse într-un sarcofag, zise unul dintre ei, apoi ușa se închise în urma lor.

— Dacă faci parte din Londra de Dedesubt, îi spuse Door lui Richard, cu un ton normal, în timp ce mergeau unul lîngă altul către următoarea sală, de obicei oamenii nu-și dau seama că exiști pînă nu te oprești și le vorbești. Și chiar și așa, uită de tine foarte iute.

— Dar eu te-am văzut, zise Richard; chestia asta îl frămîntase destul de mult.

— Știu, spuse Door. Nu-i ciudat?

— Totul e ciudat, răspunse el din tot sufletul.

Muzica instrumentelor cu coarde deveni mai puternică. Puseurile de anxietate erau cumva mai rele aici, în Londra de Deasupra, unde Richard era obligat să reconcilieze cele două universuri. Măcar în lumea de jos putea să meargă precum în vis, făcînd pas după pas, ca un somnambul.

— Angelusul, anunță Door, întrerupîndu-i reveria și arătînd în direcția din care venea muzica. E aici!

— De unde știi?

— Știu, spuse ea, cu o siguranță deplină. Vino.

Ieșiră din beznă și pătrunseră într-un coridor luminat. Deasupra culoarului atîrna o pancartă uriașă:

ÎNGERI DEASUPRA ANGLIEI
O EXPOZIȚIE LA BRITISH MUSEUM
Sponsorizată de Stocktons PLC

Parcurseră coridorul și intrară pe o ușă deschisă, ajungînd într-o încăpere mare, în care avea loc o petrecere.

Un cvartet de instrumente cu coarde cînta, iar un număr de ospătari ofereau mîncare și băutură unei mulțimi de oameni bine îmbrăcați.

Încăperea era ticsită cu îngeri.

Erau statui de îngeri pe plintele înguste. Erau picturi cu îngeri pe pereți. Erau și fresce cu îngeri. Erau îngeri uriași și îngeri micuți, îngeri rigizi și îngeri amabili, îngeri cu aripi și

aureole și îngeri care nu aveau nici una, nici alta, îngeri războinici și îngeri pașnici. Erau îngeri moderni și îngeri clasici. Sute și sute de îngeri, de toate mărimile și toate formele. Îngeri occidentali, îngeri din Orientul Mijlociu, îngeri orientali. Îngeri ai lui Michelangelo, îngeri ai lui Joel Peter Witkin, îngeri ai lui Picasso, îngeri ai lui Warhol.* Colecția de îngeri a domnului Stockton era „lipsită de descriminare pînă la limita nonvalorii, dar impresionantă în eclectismul ei" (*Time Out*)

— O să crezi că sînt cîrcotaș, zise Richard, dacă o să-ți atrag atenția că tentativa de a găsi aici ceva cu un înger pe el este o chestiune asemănătoare găsitului unui ac în oh, Doamne, e Jessica!

Richard simți cum i se scurge sîngele din obraji. Pînă în clipa aceea, crezuse că-i vorba numai de o figură de stil. Nu-și închipuise că așa ceva se poate întîmpla cu adevărat.

— E cineva cunoscut? întrebă Door.

Richard dădu din cap.

— A fost... Mda. Urma să ne căsătorim. Am fost împreună vreo doi ani. Era cu mine cînd te-am găsit. Ea a fost cea... Ea a lăsat mesajul. Pe robotul telefonic.

Arătă spre cealaltă parte a încăperii: Jessica discuta plină de însuflețire cu sir Andrew Lloyd Webber, Bob Geldof și un domn cu ochelari, care semăna teribil de mult cu unul dintre frații Saatchi.** Din două în două minute, Jessica se uita la ceas și arunca o privire către ușă.

— Ea? întrebă Door, recunoscînd femeia; apoi, simțind, evident, că trebuie să spună ceva drăguț despre cineva la care ținea Richard, adăugă: Mda, e foarte...

Door făcu o pauză, se gîndi, apoi spuse:

— ... curată.

---

* Joel Peter Witkin — n.1939 — fotograf american, Andy Warhol — 1928 — 1987, artist american, figură de frunte a *pop art*

** Andrew Lloyd Webber — compozitor contemporan de mare succes; dintre creațiile sale amintim musicalurile „Jesus Christ Superstar" și „Evita"; Bob Geldof — cîntăreț, compozitor, actor și activist politic irlandez contemporan; Charles și Maurice Saatchi — oameni de afaceri britanici, foarte bogați. Maurice a fost înnobilat și a condus aproape doi ani partidul conservator

Richard se uită în cealaltă parte a camerei.

— Ea... n-o să se supere că sîntem aici?

— Mă îndoiesc, zise Door. Sincer vorbind, dacă nu faci ceva prostesc — cum ar fi să-i vorbești — probabil că nici măcar n-o să te remarce.

Apoi spuse, cu mai mult entuziasm:

— Mîncare!

Se năpusti asupra canapé-urilor ca o fată micuță, cu nasul murdar de funingine, îmbrăcată într-o jachetă de piele prea mare, care nu mai mîncase ca lumea de ceva timp. Cantități enorme de hrană fură îndesate imediat în gura ei, mestecate și înghițite, și, în același timp, sandvișuri mai substanțiale fură înfășurate în șervețele de hîrtie și vîrîte în buzunarele sale. Apoi, ținînd în mînă o farfurie de hîrtie plină ochi cu pulpe de pui, felii de pepene, vol-au-vent cu ciuperci, foietaj cu caviar și cîrnăciori de vînat, Door începu să dea tîrcoale prin încăpere, privind cu atenție fiecare artefact cu îngeri.

Richard se ținea după ea, cu un sandviș cu brînză Brie și fennel, și cu un pahar cu suc de portocale proaspăt stors.

Jessica era profund uluită. Îl zărise pe Richard și, observîndu-l pe el, o văzuse și pe Door. Era ceva familiar în cei doi: ca o mîncărime în adîncul gîtului, de care nu puteai să scapi și, ca urmare, enervantă.

Treaba asta îi amintea de ceva ce-i spusese odată mama ei: că întîlnise într-o seară o femeie pe care o cunoștea de o viață — fusese la școală cu ea, făcuse parte din consiliul parohial împreună cu ea — și, în momentul în care o întîlnise la o petrecere, își dăduse brusc seama că nu putea să-și amintească numele ei, deși știa că femeia are un soț ziarist, numit Eric, și un retriever auriu, numit Major. Chestia asta o enervase teribil pe mama Jessicăi.

Iar pe Jessica o făcea să nu se poată concentra.

— Cine sînt oamenii ăștia? îl întrebă ea pe Clarence.

— Ăia? Păi *el* e noul redactor de la *Vogue*, iar ea este corespondenta pe probleme de artă a ziarului *New York Times*. Cea dintre ei cred că e Kate Moss...

— Nu, nu ei, zise Jessica. *Ăia*. De acolo.

Clarence se uită spre locul în care arăta ea. Hmm? Oh! *Aia*! Nu pricepea cum de nu-i văzuse mai înainte. Bătrîneţea, îşi zise el; avea să împlinească, în curînd, douăzeci şi trei de ani.

— Ziarişti? zise el, fără prea multă convingere. Arată foarte eleganţi. Modă Grunge? Tot ce se poate. Ştiu că am invitat *The Face*...

— *Îl cunosc* pe bărbatul ăla, zise Jessica, frustrată.

Apoi şoferul domnului Stockton sună din Holborn ca să spună că aproape ajunsese la British Museum, iar Richard îi ieşi din cap, ca bobiţele de mercur ce ţi se scurg printre degete.

— Ai văzut ceva? întrebă Richard.

Door clătină din cap şi înghiţi o gură de pulpă de pui abia mestecat.

— E ca şi cum ai juca „Găseşte porumbelul" în Trafalgar Square, zise ea. Nu-i nimic care să *semene* cu Angelusul. Hîrtia zice că o să-l recunosc dacă o să-l văd.

Şi merse mai departe, cercetînd îngerii, croindu-şi drum pe lîngă un industriaş, pe lîngă şeful adjunct al opoziţiei şi pe lîngă Cea Mai Scump Plătită Tîrfă din Sudul Angliei.

Richard se întoarse şi se trezi faţă în faţă cu Jessica. Avea părul prins în creştet, încadrîndu-i perfect faţa în spirala buclelor castanii. Era foarte frumoasă. Îi zîmbea. Zîmbetul acela declanşă totul.

— Bună, Jessica, zise el. Ce mai faci?

— Bună. N-o să crezi, dar asistentul meu a uitat să trimită o notă ziarului tău, domnule... hmm...

— Ziar? întrebă Richard.

— Am spus ziar? zise ea, cu un rîs dulce, ca un zăngănit de clopoţel, un rîs autocritic. Revistă... post de televiziune. Nu faci parte din presă?

— Arăţi foarte bine, Jessica, spuse Richard.

— Eşti în avantaj faţă de mine, zise ea, zîmbind zglobiu.

— Eşti Jessica Bartram. Eşti director de piaţă la Stockton. Ai douăzeci şi şase de ani. Ziua ta de naştere e pe douăzeci şi trei aprilie, iar cînd eşti cuprinsă de patimă ai tendinţa să fredonezi cîntecul formaţiei Monkees, „I'm a Believer"*...

---

* „I'm a Believer" — „Sînt un credul"

Jessica nu mai zîmbea.

— Asta-i o glumă? întrebă ea, sec.

— Oh, am fost logodiți în ultimele optsprezece luni, spuse Richard.

Jessica zîmbi, nervoasă. Poate că era un soi de glumă, una dintre glumele alea pe care toți ceilalți păreau să le priceapă, iar ea nu se prindea niciodată.

— Cred că aș fi știut și eu dacă aș fi fost logodită cu cineva în ultimele optsprezece luni, domnule... hmm...

— Mayhew, zise Richard, dornic s-o ajute. Richard Mayhew. M-ai părăsit, iar eu nu mai exist.

Jessica făcu semn în grabă, fără să se adreseze în mod special cuiva din încăpere.

— Aici! strigă ea, disperată, și începu să se tragă înapoi.

— *Sînt un credul*, cîntă vesel Richard. *N-aș putea s-o părăsesc nici dacă aș încerca...*

Jessica înhăță un pahar de șampanie de pe o tavă care trecea pe lîngă ea și îl goli dintr-o înghițitură. În celelalt capăt al camerei îl văzu pe șoferul domnului Stockton, iar unde era șoferul domnului Stockton...

Jessica se îndreptă spre uși.

— Cine era? întrebă Clarence, în timp ce i se alătura.

— Cine?

— Bărbatul cel misterios.

— Nu știu, recunoscu ea, după care zise: Poate că ar trebui să chemi paza.

— Bine. De ce?

— Tu... cheamă paza, spuse ea, apoi domnul Arnold Stockton intră în sală, iar ei îi zbură din cap orice altceva.

Domnul Arnold Stockton era un bărbat expansiv și afectat, o caricatură de Hogarth* a unui bărbat, cu circumferință enormă, cu multe bărbii și cu abdomen mare. Avea peste șaizeci de ani. Părul îi era cenușiu și argintiu, tuns prea lung la spate, pentru că oamenii nu se simțeau în largul lor din cauză că părul

---

*William Hogarth — pictor englez important din secolul al XVIII-lea, celebru și prin lucrările sale în care își satiriza contemporanii

lui era prea lung, iar domnului Stockton îi plăcea să-i facă pe oameni să nu se simtă în largul lor. În comparație cu Arnold Stockton, Rupert Murdoch era un neica nimeni, iar răposatul Robert Maxwell era o balenă aruncată pe uscat.* Arnold Stockton era un pitbull, iar caricaturiștii alegeau, deseori, să-l reprezinte așa. Firma sa deținea cîte puțin din toate: sateliți, ziare, case de discuri, parcuri de distracții, cărți, reviste, benzi desenate, posturi de televiziune, companii cinematografice.

— Acum o să țin discursul, îi zise domnul Stockton Jessicăi, ca introducere. Apoi o s-o șterg. O să mă întorc altă dată, cînd n-or să fie atîtea cămăși scrobite aici.

— Bine, spuse Jessica. Da. Acum discursul. Bineînțeles.

Și-l conduse pe scena cea mică, pe podium. Apoi ciocăni cu unghia într-un pahar, cerînd să se facă liniște. Nimeni n-o auzi, așa că spuse în microfon:

— Scuzați-mă.

De data asta, conversația încetă.

— Doamnelor și domnilor. Onorați oaspeți. Îmi face plăcere să vă urez bun-venit tuturor la British Museum, la expoziția sponsorizată de Stockton, „Îngeri deasupra Angliei", și să vi-l prezint pe cel care se află în spatele acestei expoziții, directorul și președintele consiliului nostru de administrație, domnul Arnold Stockton.

Oaspeții aplaudară, nici unul dintre ei neavînd vreo îndoială cu privire la cel care strînsese colecția de îngeri și care, la drept vorbind, le plătise șampania.

Domnul Stockton își drese glasul.

— Bine, zise el. N-o să dureze mult. Cînd eram copil, obișnuiam să vin duminica la British Museum, pentru că intrarea era gratuită, iar noi nu aveam mulți bani. Dar urcam treptele mari spre muzeu, veneam în camera asta din spate și mă uitam la îngerul acesta. Aveam impresia că el știa ce gîndeam.

Chiar în clipa aceea, Clarence se întoarse, cu doi paznici alături de el. Arătă către Richard, care se oprise să asculte discursul domnului Stockton. Door examina, încă, exponatele.

---

* Rupert Murdoch — om de afaceri australian-american, deținător al unei poziții fruntașe în mass media; Robert Maxwell — politician și proprietar de ziare și edituri

— Nu, *el*, le tot spunea Clarence paznicilor, în șoaptă. Nu, acolo! Da? *El*.

— Mă rog. Dar, ca orice lucru care nu-i îngrijit, continuă domnul Stockton, s-a degradat, s-a prăbușit sub tensiunile și poverile timpurilor moderne. A putrezit. S-a stricat. A fost nevoie de bani căcălău — vorbitorul se opri, lăsînd să fie priceput pe deplin, pentru că dacă el, Arnold Stockton, credea că era vorba de bani căcălău, atunci, cu siguranță, căcălău erau — iar o duzină de meseriași au petrecut o grămadă de timp ca să-l restaureze și să-l repare. După ce se termină aici, expoziția va merge în America, apoi în jurul lumii, așa că s-ar putea să inspire un alt puști fără nici o lețcaie să înceapă să-și construiască propriul imperiu al comunicațiilor.

Stockton se uită în jur. Se întoarse către Jessica și mormăi:

— Ce să fac acum?

Jessica îi arătă frînghia, aflată într-o parte a cortinei. Domnul Stockton trase de ea. Cortina se văluri și se deschise, dezvăluind o ușă veche, aflată în spatele ei.

Din nou, în colțul încăperii în care se afla Clarence avu loc o izbucnire de activitate.

— Nu. *El*, zise Clarence. Pentru Dumnezeu! Sînteți orbi?

Obiectul de după perdea arăta ca și cum ar fi fost cîndva ușa unei catedrale. Era înaltă cît doi oameni și suficient de lată ca să poată trece prin ea un cal. În lemnul ei era sculptat un înger extraordinar, colorat în roșu, alb și foiță de aur. Îngerul se uita la lume cu ochi goi, medievali. Din rîndul oaspeților se auzi un oftat plin de emoție, apoi vizitatorii începură să aplaude.

— *Angelusul*, zise Door, prinzîndu-l pe Richard de mînecă. Ăsta e! Richard, vino! spuse ea și fugi către scenă.

— Scuzați-mă, domnule, îi zise unul dintre paznici lui Richard.

— Pot să văd invitația dumneavoastră? întrebă celălalt, apucîndu-l pe Richard de braț discret, dar ferm. Aveți vreun act?

— Nu, răspunse acesta.

Door urcase pe scenă. Richard încercă să se elibereze și să o urmeze, sperînd că paznicii vor uita de el. Nu uitară: din moment ce atenția le fusese îndreptată asupra lui, aveau de gînd

să-l trateze ca pe oricare spărgător zdrențăros, nespălat și cam neras. Paznicul care-l ținea își mări strînsoarea, mormăind:

— Potolește-te!

Door se opri pe scenă, întrebîndu-se cum să-i facă pe paznici să-i dea drumul. Apoi făcu singurul lucru care-i trecu prin minte. Se duse la microfon, se ridică în vîrful picioarelor și răcni, cît putu de tare, în sistemul audio. Scoase un răcnet impresionant: acesta reuși, fără nici un ajutor artificial, să treacă prin țestele oamenilor, de parcă ar fi fost o bormașină nouă, electrică, ce avea un burghiu pentru găurit oase. Și fiind și amplificat... Fu pur și simplu ceva nepămîntesc.

O chelneriță scăpă tava cu băuturi. Oamenii întoarseră capetele. Își acoperiră urechile cu mîinile. Conversațiile încetară. Lumea se uita la scenă, uluită și cuprinsă de oroare. Iar Richard profită de ocazie.

— Scuze, îi zise el paznicului ametit, în timp ce-și desprindea brațul din strînsoarea individului și fugea. Am greșit Londra.

Ajunse pe scenă și prinse mîna stîngă, întinsă, a lui Door. Mîna ei dreaptă atinse Angelusul, ușa enormă de catedrală. O atinse și *o deschise*.

De data aceasta, nimeni nu scăpă pe jos nici o băutură. Înlemniseră cu toții, privind, copleșiți — și orbiți pentru moment. Angelusul se deschisese, iar lumina din spatele ușii potopise încăperea cu strălucirea ei. Oamenii își acoperiră ochii, apoi, ezitînd, îi deschiseră din nou și se uitară, pur și simplu. Era ca și cum în încăpere fusese declanșat un foc de artificii. Nu artificii de interior, chestii ciudate care împroașcă foc și miros urît; nici măcar felul de artificii pe care le pui în curtea din spatele casei; ci soiul de artificii de tip industrial, care aruncă foc suficient de sus ca să reprezinte o amenințare pentru cursele aeriene, soiul de artificii cu care se încheie o zi la Disney World, sau care dau dureri de cap pompierilor la un concert al formației Pink Floyd. Fu un moment de adevărată magie.

Publicul privea, vrăjit și uluit. Singurul zgomot care se auzea era gîfîitul ușor, aproape geamăt, de uimire, pe care-l scot oamenii cînd privesc focurile de artificii: sunetul venerației. Apoi, un tînăr murdar și o fată cu fața jegoasă, într-o jachetă uriașă

de piele, intrară în spectacolul de lumină și dispărură. Ușa se închise în urma lor. Spectacolul de lumină se terminase.

Totul fu iarăși normal. Oaspeții și paznicii, împreună cu chelnerii, clipiră, clătinară din capete, apoi, întrucît avuseseră de-a face cu ceva complet diferit de ceea ce cunoșteau din experiență, fură de acord, fără să scoată un cuvînt, că așa ceva nu se întîmplase niciodată. Cvartetul de instrumente cu coarde începu să cînte din nou.

Domnul Stockton plecă, dînd violent din cap către diferite cunoștințe în timpul drumului. Jessica se duse la Clarence.

— Ce fac paznicii ăștia aici? întrebă ea.

Paznicii respectivi stăteau printre oaspeți, uitîndu-se în jur de parcă nici ei nu știau prea bine ce făceau acolo. Clarence începu să-i explice ce căutau paznicii; apoi își dădu seama că nu avea habar.

— O să rezolv problema, spuse el, competent.

Jessica dădu din cap. Se uită la petrecerea ei și zîmbi cu bunăvoință. Totul mergea foarte bine.

Richard și Door merseră în lumină. Apoi se făcu întuneric și frig, iar Richard clipi, din cauza imaginii remanente a luminii de pe retină, care-l lăsase aproape orb: o serie fantomatică de pete portocalii-verzi care se decolorau iute, pe măsură ce ochii i se obișnuiau cu întunericul care-i înconjura.

Se aflau într-o sală uriașă, săpată în stîncă. Coloane de oțel, negre și pătate de rugină, sprijineau tavanul, urcînd în întunericul îndepărtat, probabil kilometri întregi. Richard auzea, de undeva, plescăitul ușor al apei: poate o fîntînă sau un izvor. Door îl ținea încă strîns de mînă. În depărtare, o flacără micuță pîlpîi și izbucni în vîlvătaie. Apoi alta, și alta. Richard își dădu seama că erau o mulțime de lumînări, care se aprindeau. Iar printre lumînări, mergînd către ei, venea o siluetă înaltă, îmbrăcată într-o robă simplă, albă.

Silueta părea că se mișcă încet, dar trebuie să fi mers foarte iute, pentru că ajunse lîngă ei în cîteva secunde. Avea păr auriu și fața palidă. Nu era mult mai înaltă decît Richard, dar îl făcea să se simtă ca un copilaș. Nu era bărbat; nu era femeie. Era foarte frumoasă. Vocea sa era calmă. Zise:

— Doamna Door, nu-i așa?

— Da, răspunse Door.

Un zîmbet blînd. Făptura dădu din cap spre fată, aproape umilă.

— E o onoare ca, în cele din urmă, să vă întîlnesc pe dumneavoastră și pe tovarășul dumneavoastră. Eu sînt îngerul Islington.

Ochii făpturii erau limpezi și mari. Roba sa nu era albă, cum crezuse, la început, Richard: părea să fie țesută din *lumină*.

Richard nu credea în îngeri, nu crezuse niciodată. Și n-avea de gînd să înceapă să creadă acum. Dar e mai ușor să nu crezi în ceva cînd acel ceva nu se uită drept la tine și-ți spune pe nume.

— Richard Mayhew, zise făptura, și tu ești binevenit aici, în sălile mele. Vă rog, spuse făptura, întorcîndu-se, vă rog, urmați-mă.

Richard și Door urmară îngerul prin peșteri. Lumînările se stingeau singure în urma lor.

Marchizul de Carabas mergea prin spitalul gol, iar cioburile de sticlă și seringi vechi trosneau sub cizmele sale cu bot pătrat, de motociclist. Pătrunse printr-o ușă dublă, care ducea la o scară din spatele clădirii. Marchizul coborî pe scară, către pivnițele de sub spital.

Merse prin încăperile de sub clădire, ocolind, cu un aer dezgustat, mormanele de gunoaie mucegăite. Merse prin băi și toalete, coborî pe o scară veche de fier, trecu printr-un loc umed, mocirlos, apoi deschise o ușă pe jumătate putredă și intră. Se uită prin camera în care se afla; privi, cu un dispreț magnific, pisoiul pe jumătate mîncat și teancul de lame de ras. Apoi curăță resturile de pe un scaun și se așeză confortabil, comod, în bezna pivniței, și închise ochii.

După un timp, ușa hrubei fu deschisă și intrară niște oameni.

Marchizul de Carabas deschise ochii și căscă. Apoi le aruncă domnului Croup și domnului Vandemar un zîmbet larg.

— Salut, băieți, zise de Carabas. Am considerat că-i momentul potrivit să vin aici și să discut personal cu voi.

Zece

— Bei vin? întrebă făptura.

Richard dădu din cap.

— Am băut cîndva puțin vin, zise Door, șovăitoare. Tatăl meu. El mi-a dat. La cină. Ne-a lăsat să gustăm.

Îngerul Islington ridică sticla: arăta ca un soi de carafă. Richard se întrebă dacă recipientul era făcut din sticlă: refracta și reflecta lumina lumînărilor într-un mod foarte bizar. Poate că era un soi de cristal sau un diamant uriaș.

Îngerul scoase dopul cristalului și turnă un deget de lichid într-un pahar. Era un vin alb, dar care nu semăna cu vreun vin pe care-l văzuse vreodată Richard. Răspîndea lumină în peșteră, ca razele de soare reflectate într-un bazin de înot.

Door și Richard stăteau în jurul unei mese din lemn înnegrit de vreme, pe scaune uriașe din lemn, și nu spuneau nimic.

— Acest vin, zise Islington, este ultima sticlă din soiul său. Am primit o duzină de sticle de la unul dintre strămoșii tăi.

Îi întinse paharul lui Door și începu să toarne alt deget din vinul lucitor din carafă în alt pahar. Făcu acest lucru respectuos, aproape cu dragoste, ca un preot care săvîrșește un ritual.

— A fost un dar de bun-venit. Asta s-a întîmplat cu treizeci, patruzeci de mii de ani în urmă. Oricum, cu ceva timp în urmă.

Îi dădu paharul cu vin lui Richard

— Cred că puteți să mă acuzați că risipesc ceva ce ar trebui să prețuiesc, le spuse el. Dar primesc atît de rar oaspeți... Iar viața aici e grea...

— Angelusul... șopti Door.

— Da, ați călătorit folosind Angelusul. Dar calea aceasta poate fi utilizată o singură dată de fiecare călător.

Îngerul ridică paharul, privindu-l în lumină.

— Beți cu grijă, îi sfătui el. E foarte tare.

Se așeză la masă, între Richard și Door.

— Cînd cineva îl gustă, îmi place să-mi imaginez că gustă de fapt razele de soare din zilele care-au trecut, zise el, gînditor, apoi își ridică paharul. Un toast: pentru triumfurile de altădată.

— Pentru triumfurile de altădată, intonară, în cor, Richard și Door.

Apoi, cu prudență, gustară vinul, sorbindu-l, nu bîndu-l.

— E uimitor, spuse Door.

— Chiar e uimitor, zise și Richard. Credeam că vinurile vechi se oțetesc cînd sînt expuse la aer.

Îngerul clătină din cap.

— Nu și acesta. Totul ține de felul strugurilor și de locul în care au fost cultivați. Acest soi de struguri a dispărut, din nefericire, cînd via a pierit sub valuri.

— E vrăjit, spuse Door, sorbind lumina lichidă. N-am gustat niciodată așa ceva.

— Și nici n-o să mai guști, zise Islington. Nu mai există vin din Atlantida.

Undeva, în interiorul lui Richard, o voce șoptită, rațională, îi atrase atenția că nu existase niciodată vreo Atlantidă și, ca urmare a acestei afirmații, concluzionă că nu existau îngeri, iar de aici ajunse la opinia că majoritatea experiențelor din ultimele cîteva zile fuseseră imposibile. Richard o ignoră. Învățase cu dificultate să se încreadă în instinctele sale, și își dăduse seama că explicația cea mai simplă și mai potrivită pentru ceea ce văzuse și trăise recent era cea care-i fusese oferită — indiferent cît de puțin posibilă părea. Deschise gura și gustă încă o dată vinul. Acesta îl făcu să se simtă *fericit*. Îl făcu să se gîndească la ceruri mai înalte și mai albastre decît cele pe care le văzuse, la un soare auriu, care atîrna, uriaș, pe cer; la ceva mai simplu, la ceva *mai tînăr* decît lumea pe care o cunoștea.

În stînga lor era o cascadă; apa limpede cobora de-a lungul stîncii și se strîngea într-un bazin de piatră. În dreapta se afla o ușă, plasată între două coloane de oțel: era făcută din cremene șlefuită, prinsă într-un metal aproape negru.

— Chiar pretindeți că sînteți înger? întrebă Richard. Că l-ați întîlnit pe Dumnezeu și toate celelalte?

Islington zîmbi.

— Nu pretind nimic, Richard. Dar sînt un înger.

— Ne-ați onorat, zise Door.

— Nu. Voi m-ați onorat pe mine, venind aici. Door, tatăl tău a fost un om bun și mi-a fost prieten. Am fost profund întristat de moartea sa.

— El spunea... în jurnalul său... spunea că trebuie să vin la dumneavoastră. Spunea că pot să am încredere în dumneavoastră.

— Sper să merit această încredere, spuse îngerul, și își sorbi vinul. Londra de Dedesubt e al doilea oraș de care am grijă. Primul s-a scufundat sub valuri și n-am putut să fac nimic ca să împiedic acest lucru. Știu ce înseamnă durerea și știu ce înseamnă să pierzi pe cineva. Ai toată simpatia mea. Ce vrei să știi?

Door tăcu un timp.

— Familia mea... a fost ucisă de Croup și Vandemar. Dar cine a ordonat acest lucru? Vreau... vreau să știu *de ce.*

Îngerul dădu din cap.

— Multe secrete își croiesc drum către mine, zise el. Multe bîrfe, jumătăți de adevăruri și zvonuri. Și tu? spuse el, întorcîndu-se spre Richard. Tu ce vrei, Richard Mayhew?

Richard ridică din umeri.

— Îmi vreau viața înapoi. Și apartamentul. Și slujba.

— Se poate, spuse îngerul.

— Mda. Bine, zise Richard, cu glas inexpresiv.

— Te îndoiești de mine? întrebă îngerul Islington.

Richard îl privi în ochi. Erau ochi de un cenușiu luminos, bătrîni ca Universul, ochi care văzuseră cum se alcătuiseră galaxiile din praful stelar cu zece milioane de milioane de ani în urmă. Richard clătină din cap. Islington îi zîmbi.

— Nu va fi ușor, iar tu și tovarășii tăi veți înfrunta dificultăți foarte serioase, atît în timpul lucrării, cît și la întoarcere.

Dar există o cale să învățăm, o cheie pentru toate problemele noastre.

Îngerul se ridică, se duse la o poliță mică de piatră și luă de acolo o figurină, una dintre multele care erau pe raft. Era o statuetă mică, neagră, care reprezenta un soi de animal, făcut din sticlă vulcanică. Îngerul i-o dădu lui Door.

— Aceasta te va ține în siguranță în ultima parte a călătoriei de întoarcere către mine, zise el. Restul e grija ta.

— Ce vreți să facem? întrebă Richard.

— Frații Negri* sînt păstrătorii unei chei. Aduceți-mi-o.

— Și o veți folosi ca să aflați cine mi-a ucis familia? întrebă Door.

— Sper, zise îngerul.

Richard își termină paharul cu vin. Simți cum băutura îl încălzește, cum curge prin el. Avea simțământul bizar că, dacă s-ar uita la degetele sale, ar vedea vinul lucind prin ele. Ca și cum el însuși ar fi fost făcut din lumină...

— Mult noroc! șopti îngerul Islington.

Apoi se auzi un sunet de mișcare, asemenea vîntului care sufla printr-o pădure dispărută, sau ca bătăile unor aripi puternice.

Richard și Door stăteau pe podea, într-o încăpere din British Museum, privind basorelieful pictat al unui înger de pe o ușă de catedrală. Camera era întunecată și goală. Petrecerea se terminase de mult timp. Cerul de afară începuse să se lumineze. Richard se ridică, apoi se aplecă și o ajută pe Door să se ridice.

— Frații Negri? întrebă el.

Door dădu din cap.

Richard traversase Blackfriars Bridge, din centrul comercial al Londrei, trecuse deseori prin stația de metrou Blackfriars, dar învățase deja să nu mai presupună nimic.

— Niște oameni.

Richard se duse la Angelus. Își trecu degetul peste roba pictată a acestuia.

---

* Black Friars — Frații Negri. Călugării Negri

— Crezi că poate să facă așa ceva? Să-mi dea viața înapoi?

— N-am auzit niciodată de așa ceva. Dar nu cred că ne-a mințit. E un înger.

Door desfăcu palma și se uită la statuia Fiarei.

— Tatăl meu avea una dintre astea, spuse ea cu tristețe, apoi vîrî obiectul într-un buzunar al jachetei cafenii de piele.

— Mda, spuse Richard, n-o să obținem cheia lălăindu-ne pe aici, nu-i așa?

Merseră împreună prin coridoarele goale ale muzeului.

— Ce știi despre cheia aia? întrebă el.

— Nimic, răspunse Door.

Ajunseseră la intrarea principală în muzeu.

— Am auzit de Frații Negri, dar n-am avut de-a face cu ei.

Fata își apăsă degetele pe o ușă de sticlă, bine încuiată, iar aceasta se deschise la atingerea ei.

— O ceată de călugări, zise Richard, gînditor. Pun pariu că dacă o să le spunem că-i pentru un înger, pentru un înger adevărat, or să ne dea cheia lor sfîntă și, ca supliment surpriză, or să ne dea deschizătorul vrăjit de conserve și uluitorul tirbușon care fluieră.

Începu să rîdă, întrebîndu-se dacă era încă sub influența vinului.

— Ești bine dispus, zise Door.

Richard dădu din cap, cu entuziasm.

— O să mă întorc acasă. Totul va fi din nou normal. Din nou plictisitor. Din nou minunat.

Richard se uită la treptele de piatră care duceau spre British Museum și decise că acestea fuseseră făcute tocmai bine pentru ca Fred Astaire și Ginger Rogers să le coboare dansînd. Dar, văzînd că nici unul dintre cei doi nu era disponibil, începu să coboare el treptele dansînd, întruchipîndu-l pe Fred Astaire și fredonînd ceva care se afla aproximativ la mijloc între „Puttin' on the Ritz" și „Top Hat, White Tie and Tails".*

— Ya-ta-ta-da-da-ta-ta-ya, cînta el, țopăind în sus și-n jos pe trepte.

---

* melodii ale lui Fred Astaire; „Puttin' on the Ritz" — „Să ne prefacem că sîntem la hotelul Ritz"; „Top Hat, White Tie and Tails" — „Joben, cravată albă și frac"

Door rămase în capul scărilor, privindu-l îngrozită. Apoi nu mai putu să se stăpînească și începu să rîdă. Richard se uită în sus, spre ea, își scoase în fața ei jobenul imaginar alb, de mătase, mimă că-l aruncă în aer, că-l prinde și că-l pune din nou pe cap.

— Caraghiosule! îi zise Door și-i zîmbi.

Ca răspuns, Richard o prinse de mînă și continuă să dansese, urcînd și coborînd treptele. Door ezită o clipă, apoi începu și ea să se miște. Dansa mult mai bine decît el. Cînd ajunseră jos, se prăbușiră unul în brațele celuilalt, gîfîind, epuizați și chicotind.

Richard simțea că lumea se învîrte cu el.

Simțea inima ei bătînd lîngă pieptul său. Clipa începu să se schimbe, iar Richard se întrebă ce trebuia să facă. Se întrebă dacă trebuia s-o sărute. Se întrebă dacă voia s-o sărute și își dădu seama că nu știa cu adevărat ce voia. Se uită în ochii ei uimitori. Door își lăsă capul într-o parte, apoi se desprinse de el. Își ridică gulerul jachetei cafenii de piele în jurul ei: o armură și un blindaj.

— Să mergem și să ne găsim paznicul, spuse Door.

Și plecară împreună, pe trotuar, către stația de metrou British Museum, împleticindu-se numai puțin, din cînd în cînd.

— Ce vrei? întrebă domnul Croup.

— Ce vrea toată lumea? întrebă marchizul de Carabas, puțin cam prea retoric.

— Făpturi moarte, sugeră domnul Vandemar. Dinți în plus.

— M-am gîndit că am putea să încheiem o înțelegere, zise marchizul.

Domnul Croup începu să rîdă. Rîsul lui suna ca o bucată de tablă de scris trasă peste unghiile unui zid din degete retezate.

— Oh, seniore marchiz! Cred că pot să mărturisesc confidențial, fără să risc să fiu contrazis de vreuna dintre părțile aici prezente, că ți-ai pierdut mințile pe care se spunea că le ai. Dacă-mi pot permite vulgaritatea, ești sărit complet de pe fix.

— Spune cuvîntul necesar, zise domnul Vandemar, care stătea acum în spatele scaunului marchizului, și o să-i iau gîtul înainte să apuci să zici „pește".

Marchizul suflă puternic peste unghiile sale și le lustrui cu poala hainei.

— Am gîndit întotdeauna, zise el, că violența este ultimul refugiu al incompetentului, iar amenințările inutile — sanctuarul final al unui tîmpit iremediabil.

Domnul Croup se uită sever la el și șuieră:

— Ce cauți aici?

Marchizul de Carabas se întinse ca o pisică mare: poate un linx sau o panteră neagră uriașă. Iar cînd sfîrși să se întindă, era în picioare, cu mîinile înfundate în buzunarele magnificei sale haine.

— Înțeleg că dumneata ești domnul Croup, zise el pe un ton liniștit. Un colecționar de figurine din timpul dinastiei T'ang.

— Chiar dacă aș fi... începu domnul Croup.

— Dacă ai fi, spuse marchizul de Carabas, atunci s-ar putea să fii interesat de asta.

Scoase o mînă din buzunar și i-l arătă domnului Croup. Pînă ceva mai devreme, obiectul stătuse într-o cutie de sticlă, din seiful unei bănci comerciale de frunte din Londra. În unele cataloage era înregistrat drept *Spiritul toamnei (figură gravă)*. Era înalt numai de vreo cincisprezece centimetri: o piesă din ceramică smălțuită, care fusese modelată, vopsită și coaptă pe vremea cînd Europa se afla în Evul Întunecat, cu șase sute de ani înainte de prima călătorie a lui Columb.

Domnul Croup șuieră, involuntar, și se întinse după obiect. Marchizul îl feri și-l cuibări la pieptul său.

— Nu, nu, zise el. Nu-i o treabă chiar atît de simplă.

— Nu? întrebă domnul Croup. Și ce o să ne oprească să ți-l luăm și să împrăștiem bucăți din tine prin toată Lumea de Dedesubt? Noi n-am mai dezmembrat un marchiz pînă acum.

— Ba da, spuse domnul Vandemar. În York. În secolul paisprezece. Ploua.

— Nu era marchiz, spuse domnul Croup. Era contele de Exeter.

— Și marchiz de Westmorland, îl completă domnul Vandemar, care părea încîntat de sine.

Domnul Croup pufni.

— Ce ne împiedică să te tocăm în tot atîtea bucăți cum l-am tocat pe marchizul de Westmorland? întrebă el.

De Carabas scoase cealaltă mînă din buzunar. Ținea în ea un ciocan mititel. Aruncă ciocanul îi aer și-l prinse de mîner, sfîrșind prin a-l pune pe figurina de porțelan.

— Oh, vă rog, zise el. Fără amenințări prostești. Cred că m-aș simți mai bine dacă voi doi v-ați trage înapoi și ați sta acolo.

Domnul Vandemar îi aruncă o privire domnului Croup, iar acesta dădu din cap, aproape imperceptibil. Urmă o vibrație a aerului, iar domnul Vandemar apăru lîngă domnul Croup, care zîmbea ca un craniu.

— Într-adevăr, sînt cunoscut că achiziționez, ocazional, statuete T'ang, recunoscu acesta. E de vînzare?

— Nu prea ne ocupăm cu vînzări și cumpărări aici, în Lumea de Dedesubt, domnule Croup. Troc. Schimb. Cu asta ne ocupăm. Răspunsul, totuși, este da, această statuetă măruntă și demnă de interes e disponibilă.

Domnul Croup strînse din buze. Își încrucișă brațele. Își trecu o mînă prin părul soios. Apoi zise:

— Spune ce preț vrei.

Marchizul respiră din greu, ușurat, scoțînd un oftat care aproape că putu fi auzit. La urma urmei, se părea că va fi în stare să săvîrșească toată șmecheria aceea grandioasă...

— Mai întîi, trei răspunsuri la trei întrebări.

Croup dădu din cap.

— În regulă. Vrem și noi trei răspunsuri.

— Mi se pare corect, zise marchizul. În al doilea rînd, vreau garanție că o să pot pleca nevătămat de aici. Și să fiți de acord să-mi dați un avantaj de cel puțin o oră.

Croup dădu violent din cap.

— De acord. Pune prima întrebare.

Privirea lui rămase ațintită asupra statuii.

— Prima întrebare. Pentru cine lucrați?

— Asta-i una ușoară, zise domnul Croup. Un răspuns simplu. Lucrăm pentru angajatorul nostru, care vrea ca numele său să rămînă necunoscut.

— Hmmm... De ce ați omorît familia lui Door?

— Ordin de la angajatorul nostru, spuse domnul Croup, iar zîmbetul său deveni, pentru moment, și mai viclean.

— De ce n-ați omorît-o pe Door, cînd ați avut ocazia?

Domnul Vandemar zise, înainte ca domnul Croup să poată răspunde:

— Trebuia s-o ținem în viață. E singura care poate să deschidă ușa.

Domnul Croup se uită urît la asociatul său.

— Bravo! De ce nu-i povestești tot?

— Voiam să-l impresionez, mormăi domnul Vandemar.

— Bine, spuse domnul Croup. Ai primit trei răspunsuri, indiferent cît de folositoare îți sînt. Prima mea întrebare: de ce o aperi pe fată?

— Tatăl ei mi-a salvat viața, răspunse sincer marchizul. Nu mi-am plătit niciodată datoria față de el. Prefer ca datoriile să fie în favoarea mea.

— Am o întrebare, zise domnul Vandemar.

— Și eu, domnule Vandemar. Richard Mayhew, cel din lumea de deasupra. De ce călătorește împreună cu ea? De ce ea îi permite acest lucru?

— Din sentimentalism, răspunse marchizul de Carabas.

Iar în clipa în care rosti cuvintele, se întrebă dacă acesta era întregul adevăr. Începuse să se întrebe dacă individul ăla din lumea de deasupra nu însemna, cumva, mai mult decît se vedea cu ochiul liber.

— Acum răspunde-mi mie, spuse domnul Vandemar. La ce număr mă gîndesc?

— Poftim?

— La ce număr mă gîndesc? repetă domnul Vandemar. E între unu și o grămadă, adăugă el, binevoitor.

— Șapte, zise marchizul.

Domnul Vandemar dădu din cap, impresionat. Domnul Croup începu să zică:

— Unde e...

Dar marchizul clătină din cap.

— Începeți să vă lăcomiți, zise el.

Urmă o clipă de tăcere deplină, în pivnița aceea rece. Apoi căzură alte picături de apă și viermii se tîrîră din nou. Iar marchizul zise:

— Avantaj de o oră, țineți minte.

— Bineînțeles, spuse domnul Croup.

Marchizul de Carabas îi aruncă figurina domnului Croup, care o prinse cu lăcomie, ca un dependent de droguri care prinde o pungă de plastic plină cu un praf alb, de proveniență dubioasă. Apoi, fără să privească înapoi, marchizul părăsi pivnița.

Domnul Croup examină atent figurina, răsucind-o iar și iar în mîini, ca un curator dickensian al Muzeului damnaților care contemplă un exponat prețios. Limba îi ieșea din cînd în cînd din gură, ca unui șarpe. Pe obrajii săi palizi apăru o roșeață vizibilă.

— Oh, grozav, grozav, șopti el. Într-adevăr, din dinastia T'ang. Vechi de o mie două sute de ani, cele mai frumoase figurine din ceramică făcute vreodată pe pămînt. Aceasta a fost creată de Kai Lung, cel mai bun dintre maeștri. Nu mai există ceva identic. Privește culoarea smalțului; simțul proporțiilor; viața...

Zîmbea acum, ca un prunc; zîmbetul inocent părea rătăcit și zăpăcit pe terenul umbros al figurii domnului Croup.

— Adaugă puțină minune și frumusețe lumii.

Apoi rînji prea larg și își coborî privirea spre figurină. Îi zdrobi capul în dinți, mușcînd și mestecînd zdravăn, înghițind de zor. Dinții săi transformară porțelanul într-o pulbere fină, care-i murdări partea de jos a figurii.

Se bucură de distrugere, aruncîndu-se în ea cu o nebunie bizară și cu pofta de sînge necontrolată a unei vulpi ajunsă în cotețul găinilor. Apoi, cînd din statuie nu mai rămase nimic în afară de praf, se întoarse către domnul Vandemar. Părea ciudat de potolit, aproape moleșit.

— Cît timp am spus că o să-i acordăm?

— O oră.

— Mmmm... Și cît a trecut?

— Șase minute.

Domnul Croup își lăsă capul în jos. Își trecu un deget pe bărbie, linse lutul prăfos de pe vîrful degetului.

— Urmărește-l, domnule Vandemar, zise domnul Croup. Mai am nevoie de puțin timp ca să savurez situația.

Hunter îi auzi coborînd pe trepte. Stătea în umbră, cu brațele încrucișate, în aceeași poziție în care fusese cînd cei doi

o părăsiseră. Richard fredona zgomotos. Door chicotea neajutorată. Apoi se opri și-i spuse lui Richard să tacă. După aceea, începu din nou să chicotească. Trecură pe lîngă Hunter, fără s-o observe.

Aceasta ieși din umbră și zise:

— Ați lipsit opt ore.

Era o recunoaștere a faptelor, fără reproș sau curiozitate.

Door clipi spre ea.

— Nu mi s-a părut că a trecut atît de mult timp.

Hunter nu spuse nimic.

Richard rînji spre ea, cu ochii împăienjeniți.

— Nu vrei să știi ce s-a întîmplat? Am căzut într-o ambuscadă a domnului Croup și a domnului Vandemar. Din nefericire, nu aveam un paznic cu noi. Dar i-am făcut să muncească pentru banii lor.

Hunter ridică din sprînceană.

— Sînt uluită în fața talentului tău pugilistic, zise ea, sec.

Door chicoti.

— Glumește. De fapt, indivizii ne-au ucis.

— Ca expertă în pus capăt funcțiilor trupești, îmi permit să nu fiu de acord, zise Hunter. Nici unul dintre voi nu e mort. După cît se pare, sînteți amîndoi morți de beți.

Door scoase limba la paznic.

— Aiurea! N-am băut decît un strop. Doar atît.

Întinse două degete, ca să arate cît de puțin însemna „doar atît".

— Am fost la o petrecere, spuse Richard, am văzut-o pe Jessica și am văzut un înger adevărat, am primit un purceluș negru și ne-am întors.

— Am băut doar un pic, continuă Door, conștiincioasă. O băutură veche, veche... O băuturică mică. Foarte mică. Ca și cum n-ar fi fost.

Door începu să sughițe. Apoi chicoti din nou. Un alt sughiț o întrerupse. Fata se așeză brusc pe platformă.

— Cred că sîntem puțin piliți, zise ea, lucidă.

Apoi închise ochii și începu, solemnă, să sforăie.

Marchizul de Carabas alerga prin subterane de parcă l-ar fi adulmecat și l-ar fi hăituit toți dulăii din iad. Plescăia prin

cincisprezece centimetri cenușii de Tyburn*, Rîul spînzuratului, care era menținut în siguranță, în beznă, de o canalizare din cărămidă de sub Park Lane, în drumul său spre sud, către Buckingham Palace. Alerga de șaptesprezece minute.

La patru metri sub Marble Arch, se opri. Canalizarea se despărțea în două ramificații. Marchizul de Carabas alergă în ramura din stînga.

După cîteva minute, domnul Vandemar veni prin canalizare. Iar cînd ajunse la ramificație, se opri și el pentru cîteva clipe, adulmecînd aerul. Apoi merse la rîndu-i în ramura din stînga.

Hunter puse trupul inconștient al lui Richard Mayhew pe o grămadă de paie, cu un mormăit. Bărbatul se rostogoli în paie, spuse ceva care sună cam „patrujril bgiugli mobală hub" și adormi din nou. Hunter o puse pe Door pe paie, lîngă el, dar ceva mai blînd. Apoi se așeză lîngă ea, în grajdul întunecat de sub pămînt, și rămase de pază.

Marchizul de Carabas era epuizat. Se rezemă de peretele tunelului și se uită la treptele care urcau deasupra sa. Apoi scoase ceasul de aur și se uită ce oră era. Trecuseră treizeci și cinci de minute de cînd fugise din pivnița spitalului.

— A trecut o oră? întrebă domnul Vandemar.

Acesta stătea pe treptele de deasupra marchiului, tăindu-și unghiile cu un cuțit.

— Nici vorbă, gîfîi marchizul.

— Eu mă simt de parcă ar fi trecut o oră, spuse amabil domnul Vandemar.

Urmă o vibrație a lumii, iar domnul Croup apăru lîngă marchizul de Carabas. Mai avea încă praf pe bărbie. De Carabas se uită la el. Se întoarse ca să-l vadă pe domnul Vandemar. Apoi, deodată, începu să rîdă. Domnul Croup zîmbi.

---

* Tyburn — pîrîu din Londra; acum curge prin canalizarea subterană; cu secole în urmă, pe malul său era locul în care aveau loc execuțiile prin spînzurătoare

— Ne considerați amuzanți, seniore marchiz? O sursă de distracție? Nu-i așa? Cu hainele noastre frumoase, cu circumlocuțiunile noastre convolute...

Domnul Vandemar mormăi:

— Eu n-am nici o circumlo...

— ... și cu prostioarele noastre în maniere și comportare. Poate că *sîntem* amuzanți.

Domnul Croup ridică un deget și-l îndreptă spre de Carabas.

— Dar nu trebuie să vă imaginați, continuă el, seniore marchiz, că, dacă un lucru e amuzant, nu-i și periculos.

Iar domnul Vandemar își aruncă, puternic și precis, cuțitul în marchiz. Îl lovi cu mînerul în tîmplă. Marchizul dădu ochii peste cap, iar genunchii i se muiară.

— Circumlocuțiuni, îi spuse domnul Croup domnului Vandemar. E un mod de a vorbi despre ceva. O digresiune. Vorbărie.

Domnul Vandemar îl apucă pe marchizul de Carabas de cingătoare și-l tîrî pe scări; țeasta acestuia se izbea de fiecare treaptă în timp ce mergeau, iar domnul Vandemar dădu din cap.

— Mă întrebam ce înseamnă, zise el.

Le păzea visele, acum, cînd dormeau.

Pe Hunter o cuprinse somnul.

În vis, era în orașul subteran de sub Bangkok. Acesta era parțial un labirint, parțial o pădure, pentru că sălbăticia Thailandei se retrăsese adînc sub pămînt, sub aeroport, sub hoteluri și sub străzi. Lumea aceea mirosea a mirodenii și a mango uscat, și mai mirosea — fără a fi ceva neplăcut — a sex. Era o lume umedă, iar Hunter transpirase. Bezna era întreruptă de pete fosforescente de pe perete, de ciuperci de un cenușiu verzui, care dădeau suficientă lumină ca să amăgească ochiul, suficientă lumină ca să poți merge.

În vis, Hunter se mișcă în tăcere, ca o fantomă, prin tunelul umed, croindu-și drum prin vegetație. Ține în mîna dreaptă un baston greu de aruncat, iar un scut de piele îi acoperă antebrațul stîng.

Simte mirosul făpturii, acru și animalic, iar ea se oprește lîngă un zid dărîmat, din cărămizi, și așteaptă, făcînd parte din umbră, fiind una cu bezna. Hunter crede că vînătoarea,

ca și viața, constă, cu precădere, din așteptare. Totuși, în visul său nu așteaptă. În timpul sosirii sale, făptura vine prin tufărișuri, o vîltoare de cafeniu și alb, ondulîndu-se lent, ca un șarpe cu blană umedă, cu ochii roșii luminînd și privind prin întuneric, cu dinții ca niște ace, un carnivor și un ucigaș. Făptura a dispărut din lumea de deasupra. Cîntărește cam o sută cincizeci de kilograme, e puțin mai lungă de cinci metri — măsurată de la vîrful nasului pînă în vîrful cozii.

În timp ce trece pe lîngă ea, Hunter sîsîie ca un șarpe și, pentru moment, sub acțiunea unor vechi instincte, făptura înlemnește. Apoi se repede la ea, alcătuită numai din ură și dinți ascuțiți. Hunter își amintește că, în vis, acest lucru s-a mai întîmplat, și cînd s-a întîmplat, atunci, în trecut, îi împinsese scutul de piele în gură și-i zdrobise craniul cu bastonul de aruncat, plin cu plumb, avînd grijă să nu-i strice pielea. Ea dăduse pielea Marii Nevăstuici unei fete care-i atrăsese atenția, iar fata fusese recunoscătoare, cum se cuvine.

Dar acum, în vis, nu se întîmpla așa. Nevăstuica întinsese o labă către ea, iar ea dăduse drumul bastonului și strînsese laba aceea în mînă. Iar acum, acolo, în orașul subteran de sub Bangkok, dansau împreună, într-un vals nesfîrșit. Iar Hunter se privea din afara sa, admirînd mișcările complicate pe care le făceau în timp ce se mișcau, coadă, picioare, brațe, degete, ochi și păr, toate rostogolindu-se și răsucindu-se puternic și bizar, de dedesubt în sus, pentru totdeauna.

În lumea treziei se auzi un zgomot ușor, o șoaptă din vis scoasă de copilul Door, iar Hunter trecu din somn la veghe, cursiv și imediat. Este iarăși alertă, de pază. Uită complet visul, trezindu-se.

Door îl visează pe tatăl ei.

În visul său, acesta îi arată cum să deschidă lucruri. El ia o portocală și face un gest: cu o mișcare ușoară, o întoarce și o răsucește: carnea portocalei este acum afară, iar coaja este în centru, în interior. *Trebuie să mențiî întotdeauna paritatea*, îi spune tatăl ei, curățînd pentru ea o bucată de portocală întoarsă pe dos. *Paritate, simetrie, topologie: acestea vor fi subiectele pe care le vei studia în lunile care vor urma, Door. Dar*

lucrul cel mai important pe care trebuie să-l înțelegi este următorul: toate lucrurile vor să se deschidă. Trebuie să simți această nevoie și s-o folosești. Părul tatălui ei este castaniu și des, cum fusese cu un deceniu înainte de moartea sa, iar el avea un zîmbet plăcut, pe care Door și-l amintea, dar pe care timpul îl redusese, o dată cu trecerea anilor.

În vis, tatăl îi dă un lacăt. Ea îl ia. Mîinile ei au mărimea și forma mîinilor ei de acum, deși ea știe că, de fapt, întîmplarea s-a petrecut pe cînd era copil mic, că ea lua momente, conversații și lecții dintr-o perioadă mai mare de zece ani și le condensa într-o singură lecție. *Deschide-l*, îi spune el.

Door ține lacătul în mînă, simțind metalul rece, simțind greutatea obiectului în palmă. O îngrijorează ceva. Ar trebui să știe ceva. Door învățase să deschidă la ceva timp după ce învățase să meargă. Și-o amintea pe mama ei ținînd-o strîns și deschizînd o ușă din dormitorul ei către camera de joacă, își amintea că-l privise pe fratele ei, Arch, despărțind inele de argint înlănțuite, apoi unindu-le din nou.

Încercă să deschidă lacătul. Scotoci în el cu degetele și cu mintea. Nu se întîmplă nimic. Aruncă lacătul pe podea și începu să plîngă. Tatăl ei se aplecă și ridică obiectul, îl puse înapoi în mîna ei. Degetul lui lung șterse o lacrimă de pe obrazul ei.

Amintește-ți, îi spune el, *lacătul vrea să se deschidă. Tot ce ai de făcut e să-l lași să facă ceea ce dorește.*

Lacătul stă în mîna ei, rece, inert și greu. Apoi, deodată, ea înțelege și, undeva în sufletul ei, îl lasă să fie ceea ce vrea să fie. Se aude un clinchet puternic, iar lacătul se deschide. Tatăl ei zîmbește.

Gata, zice ea.

Bravo, spune el. *Asta-i tot în ceea ce privește deschiderea. Orice altceva e numai chestie de tehnică.*

Door își dă seama ce o îngrijorase. *Tată*, întreabă ea. *Jurnalul tău. Cine l-a pus deoparte? Cine l-a ascuns?* Dar el se îndepărtează de ea, iar fata uită deja. Door îl cheamă, dar el nu poate s-o audă. Deși Door îi aude vocea în depărtare, nu mai poate să înțeleagă ceea ce spune.

În lumea treziei, Door scîncește ușor. Apoi se răsucește, își duce mîinile la față, sforăie o dată, de două ori, apoi adoarme încă o dată, fără vise.

Richard știe că fiara îl așteaptă. Cu fiecare tunel prin care coboară, cu fiecare cotitură, cu fiecare ramificație prin care merge, simțământul crește ca intensitate și greutate. Știe că fiara e acolo, așteptîndu-l, iar sentimentul catastrofei de neînlăturat crește cu fiecare pas. Richard știe că se va simți ușurat cînd va coti la ultimul colț și o va vedea stînd acolo, îndesată în tunel, așteptîndu-l. Pînă atunci simte numai groază. În visul său, făptura are mărimea lumii: nu a rămas nimic din lume, numai Fiara, cu laturile aburinde, din trup ieșindu-i mînere rupte și așchii de arme vechi. Pe coarnele și pe colții ei e sînge uscat. E mare, e imensă, e rea. Și se năpustește asupra lui.

El ridică mîna (dar nu-i mîna sa) și aruncă lancea în făptură.

Richard îi vede ochii, umezi, răi și lacomi, în timp ce plutesc spre el, totul într-o fracțiune de secundă, care devine o veșnicie măruntă. Apoi fiara e peste el...

Apa era rece și lovi fața lui Richard ca o palmă. Deschise iute ochii și își ținu răsuflarea. Hunter se uita în jos spre el. Femeia ținea în mînă o găleată mare de lemn. Găleata era goală. Richard ridică o mînă. Avea părul leoarcă și fața udă. Își șterse apa din ochi și tremură, din cauza frigului.

— Nu trebuia să faci asta, zise el.

Avea un gust neplăcut în gură, de parcă o mulțime de anumale mici ar fi folosit-o drept toaletă. Încercă să stea în picioare și se așeză, brusc, la loc.

— Oooh! zise el, drept explicație.

— Cum îți simți capul, întrebă Hunter, cu tonul unui profesionist.

— A fost și mai bine, răspunse Richard.

Hunter luă alt ciubăr de lemn, unul plin cu apă, și-l tîrî pe podeaua grajdului.

— Nu știu ce-ați băut, zise ea, dar trebuie să fi fost ceva tare.

Hunter își cufundă mîna în găleată și o agită spre fața lui Door, stropind-o. Ochii lui Door clipiră.

— Nu-i de mirare că Atlantida s-a scufundat, mormăi Richard. Dacă se simțeau așa dimineața, probabil că a fost o ușurare pentru ei să ajungă sub valuri. Unde sîntem?

Hunter stropi fața lui Door cu o altă mînă de apă.

— În grajdurile unui prieten, zise ea.

Richard se uită în jur. Locul acela nu aducea deloc a grajd. Se întrebă dacă grajdul era pentru cai — și dacă era așa, ce fel de cai trăiau sub pămînt? Pe perete era pictată o emblemă: litera S (sau era un șarpe? Richard nu-și dădea seama) înconjurată de șapte stele.

Door ridică o mînă tremurătoare către cap și-l atinse, de încercare, de parcă n-ar fi fost sigură ce ar fi putut să găsească acolo.

— Ooh! zise ea, aproape în șoaptă. Pe Templu și pe Boltă! Am murit?

— Nu, răspunse Hunter.

— Păcat.

Hunter o ajută să se ridice în fund.

— Mda, spuse Door, somnoroasă, el ne-a avertizat că-i tare.

Apoi se trezi complet, foarte iute. Îl prinse pe Richard de umăr, îi arătă emblema de pe perete, S-ul șerpuitor înconjurat de stele. Apoi gemu.

— Serpentine, le zise ea lui Richard și lui Hunter. Ăsta-i simbolul lui Serpentine. Richard, ridică-te! Trebuie să fugim, înainte ca ea să afle că sîntem aici...

— Copile, crezi că poți să intri în casa lui Serpentine fără ca Serpentine să știe? întrebă sec o voce din prag.

Door se trase spre lemnul zidului grajdului. Tremura. Richard își dădu seama, printre bubuiturile din capul său, că n-o mai văzuse niciodată pe Door speriată atît de rău.

Serpentine stătea în prag. Purta un corset de piele albă, cizme înalte din piele albă, și resturile a ceea ce părea să fi fost cîndva, cu multă vreme în urmă, o rochie de mireasă confecționată din mătase și dantelă, dar care era, acum, zdrențuită, pătată și sfîșiată. Era mai înaltă decît toți ceilalți, ciuful ei de păr încărunțit atingînd pragul de sus al ușii. Ochii ei erau ageri, iar gura îi era o despicătură plină de cruzime pe o figură autoritară. Se uita la Door de parcă ar fi considerat că groaza acesteia i se cuvenea, de parcă se obișnuise atît de mult cu teama pe care o provoca, încît acum o aștepta, ba chiar îi plăcea.

— Liniștește-te, zise Hunter.

— Dar ea e Serpentine, se văicări Door. Una dintre cele Șapte Surori.

Serpentine își înclină capul cu bunăvoință. Apoi plecă din pragul ușii și se îndreptă spre ei. În urma ei venea o femeie slabă, cu figură severă și păr lung, negru, care purta o rochie păcurie și avea un mijloc ca de viespe. Femeia nu spuse nimic. Serpentine se duse la Hunter.

— Hunter a lucrat pentru mine cu mult timp în urmă, zise ea, apoi întinse un deget alb și mîngîie ușor cu el obrazul cafeniu al lui Hunter, un gest de afecțiune și de posesie, după care adăugă: Ți-ai păstrat înfățișarea mai bine decît am făcut-o eu, Hunter.

Hunter își lăsă privirea în jos.

— Prietenii ei sînt prietenii mei, copilă, zise Serpentine. Tu ești Door?

— Da, răspunse ea, cu gura uscată.

Serpentine se întoarse spre Richard.

— Și tu ce ești? întrebă ea, neimpresionată de el.

— Richard, răspunse acesta.

— Eu sînt Serpentine, îi spuse ea, cu amabilitate.

— Așa am priceput și eu, spuse Richard.

— Vă așteaptă mîncarea, adăugă ea, dacă vreți să prînziți.

— Oh, Doamne, nu, șopti Richard, politicos.

Door nu spuse nimic. Era încă rezemată cu spatele de zid, tremurînd ușor, ca o frunză în briza toamnei. Faptul că Hunter îi adusese acolo considerînd, în mod evident, locul ca un refugiu sigur nu contribuia cu nimic la potolirea fricii sale.

— Ce avem de mîncare? întrebă Hunter.

Serpentine se uită la femeia cu mijloc ca de viespe care stătea în prag.

— Ei? întrebă ea.

Femeia zîmbi cu cel mai rece zîmbet pe care-l văzuse vreodată Richard pe vreo figură omenească, apoi spuse:

— Ouă prăjite ouă ochiuri ouă murate vînat în sos de curry ceapă murată heringi murați heringi afumați heringi sărați tocană de ciuperci bacon sărat varză umplută piftie de picioare de vițel...

Richard deschise gura ca s-o roage să înceteze, dar era prea tîrziu. I se făcu greață brusc, violent, groaznic.

Voia să-l ajute cineva, să-i spună că totul va fi bine, că se va simți, în curînd, mai bine; cineva care să-i dea o aspirină și un pahar cu apă, apoi să-l conducă înapoi în pat. Dar nimeni nu făcu asta. Iar patul său era departe, în altă viață. Își spălă voma de pe față și de pe mîini cu apă din ciubăr. Apoi își clăti gura. După care, legănîndu-se ușor, urmă cele patru femei spre micul dejun.

— Dă-mi piftia de picioare de vițel, zise Hunter, cu gura plină.

Sufrageria lui Serpentine se afla pe ceea ce părea a fi cea mai mică platformă de metrou pe care o văzuse Richard vreodată. Era lungă de vreo patru metri, iar cea mai mare parte a acestui spațiu fusese ocupat de masa pentru prînz. O față de masă albă, de damasc, fusese întinsă, iar pe aceasta fusese așezat un serviciu de prînz pentru ocazii deosebite, din argint. Peste tot fuseseră îngrămădite mîncăruri care puteau. Richard își spuse că cel mai rău puteau ouăle murate de prepeliță.

Își simțea pielea lipicioasă și avea impresia că ochii îi fuseseră așezați greșit în orbite, iar țeasta îi dădea impresia generală că i-o luase cineva în timpul somnului și i-o înlocuise cu alta, cu două, trei mărimi mai mică. Un metrou trecu la un metru de ei; curentul produs șfichiui masa. Zgomotul acestei treceri îi străbătu scăfîrlia ca un cuțit încins care-i fusese înfipt în creier. Richard gemu.

— Văd că eroul tău nu ține la băutură, remarcă Serpentine, pe un ton detașat.

— Nu-i eroul meu, zise Door.

— Ba e. O să înveți să recunoști genul. Propabil după ceva, după o lucire din ochi.

Serpentine se întoarse către femeia în negru, care părea să fie un fel de majordom, și-i zise:

— Adu ceva care să-l refacă pe domnul.

Femeia zîmbi subțire și se strecură afară.

Door ciuguli dintr-o farfurie cu ciuperci.

— Vă sîntem recunoscători pentru toate acestea, doamnă Serpentine, zise ea.

Serpertine pufni:

— Doar Serpentine, copilo! Nu am timp pentru onoruri prostești și titluri imaginare. Deci tu ești fata cea mare a lui Portico.

— Da.

Serpentine își înmuie degetul în sosul sărat în care erau niște chestii care păreau a fi țipari mărunți.

— Am avut puțin timp pentru tatăl tău. Toate prostiile alea cu unificarea Lumii de Dedesubt... Tîmpenii și aiureli. A fost un caraghios. Căuta necazurile cu lumînarea. Ultima dată cînd l-am văzut i-am spus că dacă mai vine vreodată aici, o să-l transform într-un șarpe de casă. Apropo, zise ea, întorcîndu-se spre Door, ce mai face?

— E mort, spuse Door.

Serpentine păru foarte mulțumită.

— Vezi? zise ea. Asta voiam să spun.

Door nu adăugă nimic.

Serpentine luă ceva care se mișca în părul ei cenușiu. Examină atentă vietatea aceea, o strivi între degetul mare și arătător, apoi o lăsă să cadă pe platformă. După care se întoarse către Hunter, care demola o colină mică de heringi murați.

— Vînezi Fiara? întrebă ea.

Hunter dădu din cap, cu gura plină.

— Sigur, ai nevoie de lance, spuse Serpentine.

Femeia cu mijloc de viespe stătea acum lîngă Richard, ținînd o tăviță. Pe ea era un pahar mic, ce conținea un lichid de culoarea smaraldului. Richard se uită la lichid, apoi privi înspre Door.

— Ce-i dați? întrebă aceasta.

— Nimic care să-i facă rău, spuse Serpentine, cu un zîmbet înghețat. Sînteți oaspeți.

Richard dădu lichidul verde pe gît. Avea gust de lămîiță, mentă și dimineți de iarnă. Îl simți cum se duce în jos și se pregăti să încerce să-l împiedice s-o ia înapoi, în sus. Respiră puternic și își dădu seama, surprins, că nu-l mai durea capul și că murea de foame.

Old Bailey nu era, de felul lui, un om pus în lumea asta ca să spună bancuri. În ciuda acestui handicap, se încăpățîna să încerce. Îi plăcea să spună glume cu cîini în călduri, poante de lungimi insuportabile, care trebuia să se termine cu un calambur trist, dar, deseori, nu mai era în stare să-și amintească jocul de cuvinte, cînd ajungea la momentul în care urma să-l spună. Singurul public al glumelor lui Old Bailey consta în micul auditoriu captiv alcătuit din păsări, care — cu precădere ciorile de cîmp — considera bancurile sale drept parabole profunde și filosofice, conținînd opinii serioase și pătrunzătoare despre ce înseamnă să fii om, și care îi cerea, din timp în timp, să mai spună una dintre poveștile sale amuzante.

— Bine, bine, bine, spunea Old Bailey. Să mă opriți dacă ați mai auzit-o vreodată pe asta. Un om intră într-un bar. Nu, nu era un om. Asta-i bancul. Îmi pare rău. Era un cal. Un cal... nu... o bucată de funie. Trei bucăți de funie. Exact. Trei bucăți de funie intră într-un bar.

O cioară uriașă, bătrînă, croncăni o întrebare. Old Bailey își frecă bărbia, apoi ridică din umeri.

— Au intrat, pur și simplu. E un banc. Funiile pot să meargă, într-un banc. Cere o băutură pentru el și pentru fiecare dintre prietenii săi. Iar barmanul zice „Aici nu servim bucăți de funie". Îi zice asta uneia dintre bucățile de funie. Da. Asta se întoarce la prietenii ei și le zice „Aici nu servesc funii". E o glumă, așa că și cea din mijloc pățește la fel, erau trei, vedeți, atunci ultima se leagă la mijloc și-și trage capătul afară. Și comandă o băutură.

Cioara croncăni din nou, judicios.

— Trei băuturi. Ai dreptate. Și barmanul zice „Tu nu ești una dintre bucățile alea de funie?" Iar ea, bucata de funie, zice „Mă ghem că nu". *Mă tem, ghem*... ați priceput? Calambur. Foarte, foarte amuzant.

Graurii scoaseră sunete politicoase. Ciorile de cîmp dădură din cap, apoi își lăsară capul într-o parte. După care cioara cea mai bătrînă croncăni către Old Bailey.

— Alt banc? Știi, nu-s un tip hazliu. Stai să mă gîndesc...

Din cort se auzi un zgomot profund, ritmic, ca bătăile unei inimi îndepărtate. Old Bailey se grăbi să intre. Zgomotul venea

de la cufărul vechi, de lemn, în care își ținea acele lucruri pe care le prețuia. Bătrînul deschise cufărul. Zgomotul deveni mai puternic. Cutioara de argint se afla deasupra comorilor lui Old Bailey. Bătrînul întinse o mînă noduroasă și luă cutia. În interiorul ei pulsa și lucea ritmic o lumină roșie, pulsa ca bătăile unei inimi și strălucea prin filigranul de argint, prin deschizături și încuietori.

— Are necazuri, zise Old Bailey.

Cioara cea mai bătrînă croncăni o întrebare.

— Nu, nu-i un banc. E vorba de marchiz, spuse Old Bailey. Are necazuri mari.

Richard ajunsese la jumătatea celei de-a doua farfurii cu mîncare, cînd Serpentine își trase scaunul de la masă.

— Cred că mi-am îndeplinit datoria de gazdă, spuse ea. Copilă, tinere, bună ziua. Hunter...

Serpentine se opri. Trecu un deget ca o gheară de-a lungul fălcii lui Hunter.

— Hunter, ești întotdeauna binevenită aici.

Dădu din cap către ei, autoritară, se ridică și plecă, urmată de majordomul ei cu talie de viespe.

— Trebuie să plecăm chiar acum, spuse Hunter.

Se ridică de la masă, iar Door și Richard o urmară, fără nici un chef.

Merseră de-a lungul unui coridor care era prea îngust ca să le permită să treacă altfel decît unul cîte unul. Urcară niște trepte de piatră. Trecură un pod de fier, prin beznă, în timp ce trenurile zăngăneau sub ei. Pătrunseră în ceea ce părea a fi o rețea nesfîrșită de tainițe subterane, care miroseau a umezeală și putregai, a cărămizi, a piatră și a timp.

— A fost patroana ta? Pare destul de drăguță, îi zise Richard lui Hunter.

Hunter nu spuse nimic.

Door, care se potolise oarecum, zise:

— În Lumea de Dedesubt, cînd vrei să faci copiii să fie cuminți, le spui: „Poartă-te cum se cuvine, sau te ia Serpentine".

— Oh! exclamă Richard. Hunter, ai lucrat pentru ea?

— Am lucrat pentru toate cele Șapte Surori.

— Credeam că nu mai vorbesc una cu alta de... de cel puțin treizeci de ani, zise Door.

— Tot ce se poate. Pe atunci discutau între ele.

— Cît de bătrînă ești? întrebă Door.

Richard fu încîntat că pusese ea întrebarea. El n-ar fi îndrăznit.

— Bătrînă cît limba mea, răspunse Hunter, înțepată. Și ceva mai bătrînă decît dinții mei.

— Oricum, zise Richard — cu glasul netulburat al cuiva care scăpase de mahmureală și care știa că undeva, departe, deasupra lor, cineva avea parte de o zi minunată — a fost în regulă. Mîncare bună. Nimeni n-a încercat să ne ucidă.

— Asta e o chestie care o să treacă de la sine, pe măsură ce trece timpul, îl lămuri Hunter. Doamna mea, care-i calea către Frații Negri?

Door se opri și se concentră.

— O să mergem pe drumul rîului, zise ea. Pe aici.

— Și-a revenit deja? întrebă domnul Croup.

Domnul Vandemar îmboldi cu un deget lung trupul culcat al marchizului. Respirația acestuia era slabă.

— Încă nu, domnule Croup. Cred că l-am stricat.

— Trebuie să fii mai atent cu jucăriile tale, domnule Vandemar, zise domnul Croup.

Unsprezece

— Ce urmărești? o întrebă Richard pe Hunter.

Cei trei mergeau, cu multă atenție, de-a lungul malului unui rîu subteran. Malul era alunecos, o cărăruie de-a lungul stîncii negre și a zidăriei rudimentare. Richard privea respectuos apa cenușie, care se avînta și se prăvălea la o întindere de mînă de ei. Nu era felul de rîu în care să cazi și să poți ieși, era de celălalt soi.

— Ce urmăresc?

— Eu încerc să mă întorc în Londra cea adevărată, la viața mea de dinainte. Door vrea să afle cine i-a ucis familia. Tu ce cauți?

Mergeau de-a lungul țărmului, pas cu pas, cu Hunter în frunte. Femeia nu-i răspunse. Rîul încetini, scurgîndu-se într-un mic lac subteran. Cei trei merseră pe lîngă apă, lămpile lor reflectîndu-se în suprafața neagră, oglindirile lor fiind deformate de ceața rîului.

— Ce-i asta? întrebă Richard.

Nu aștepta nici un fel de răspuns.

Vocea lui Hunter era liniștită și concentrată. Nu se opri din mers în timp ce vorbea.

— Am luptat în canalizarea de sub New York cu un rege-aligator alb și orb. Avea o lungime de zece metri, se îngrășase cu gunoaie și era fioros în luptă. Iar eu l-am învins și l-am ucis. Ochii lui erau ca niște perle uriașe în beznă.

Vocea ei cu accent ciudat provocă ecou în subterană, se dublă în ceață, în noaptea de sub pămînt.

— Am luptat cu ursul care vîna în orașul de sub Berlin. Ucisese o mie de oameni, iar ghearele lui erau pătate cu negru

și cafeniu de la sîngele uscat în sute de ani, dar s-a prăbușit în fața mea. A șoptit cuvinte într-o limbă omenească, atunci cînd a murit.

Ceața atîrna deasupra lacului. Richard avu impresia că vedea făpturile despre care vorbea femeia, siluete albe care se agitau prin vapori.

— În orașul de sub Calcutta era un tigru negru. Un mîncător de oameni, strălucit și amarnic, de mărimea unui elefant mai mic. Un tigru e un adversar valoros. L-am dat gata cu mîinile goale.

Richard aruncă o privire spre Door. Aceasta o asculta cu atenție pe Hunter. Erau lucruri noi și pentru ea.

— Și trebuie să ucid Fiara din Londra. Se spune că laturile ei sînt țepoase din cauza săbiilor, lăncilor și cuțitelor aruncate în ea de cei care au încercat și au dat greș. Colții ei sînt ca bricele, copitele ei ca fulgerele. Am s-o ucid sau am să mor încercînd.

Ochii femeii sclipeau în timp ce vorbea despre prada sa. Ceața rîului devenise o negură deasă, galbenă.

Puțin în fața lor, un clopot bătu de trei ori, sunetul fiind purtat dincolo de apă. Lumea începu să se lumineze. Richard avu impresia că vedea, în jurul lor, siluete turtite de clădiri. Ceața verde-gălbuie deveni și mai deasă: avea gust de cenușă, de funingine, de praf de cărbune strîns într-o mie de ani orășenești. Atîrna peste lămpile lor, slăbindu-le lumina.

— Ce-i asta? întrebă el.

— Ceața londoneză, zise Hunter.

— Dar a încetat cu ani în urmă, nu-i așa? Legea Aerului Curat, combustibili care nu scot fum și toate celelalte.

Richard se pomeni amintindu-și de cărțile cu Sherlock Holmes, din copilăria sa.

— Cum i se spune?

— Supă de mazăre, zise Door. Ceața particulară din Londra. Ceață deasă, galbenă, de rîu, amestecată cu fum de cărbune și cu murdăria care a ajuns în aer în ultimele cinci secole. Așa ceva n-a mai existat în Lumea de Deasupra de... de vreo patruzeci de ani. Acum avem aici, jos, fantoma ei. Mmmm... Nu fantomă. Mai degrabă ecoul ei.

Richard respiră într-o fîșie de ceață galben-verzuie și începu să tușească.

— Nu sună a bine, zise Door.

— Ceață în gît, spuse Richard.

Solul deveni mai lipicios, mai mocirlos. Îi sugea picioarele în timpul mersului.

— Puțină ceață n-a făcut rău nimănui, zise el, ca să se liniștească.

Door îl privi cu ochi mari, de spiriduș.

— A fost o ceață în 1952, despre care se afirmă că a ucis patru mii de oameni.

— Oameni de aici? întrebă el. De sub Londra?

— Oameni de-ai tăi, zise Hunter.

Richard tindea să-i dea crezare. Se gîndi să-și țină răsuflarea, dar ceața deveni mai deasă. Solul se făcu mai mocirlos.

— Nu înțeleg, spuse el. De ce aveți ceață aici, din moment ce noi nu mai avem ceață acolo, sus?

Door își scărpină nasul.

— În Londra există mici zone cu timp vechi, în care lucrurile și locurile rămîn aceleași, ca niște bule din chihlimbar, îi explică ea. Există o grămadă de timp în Londra și trebuie să ajungă undeva — nu poate să fie consumat tot deodată.

— Probabil că atîrnă încă pe deasupra, oftă Richard. Mi se pare o treabă aproape logică.

*

* *

Abatele știuse că ziua aceea avea să-i aducă pelerini. Cunoașterea făcea parte din visele sale, îl înconjura, precum întunericul. Așa că ziua devenise una de așteptare, ceea ce nu se cuvenea, iar el știa asta. Clipa trebuia trăită, așteptarea era un păcat atît împotriva timpului care urma să vină, cît și a momentelor pe care nu le băgai în seamă. Cu toate astea, abatele aștepta. În timpul fiecărei slujbe din zi, în timpul meselor sărăcăcioase, abatele asculta cu atenție, așteptînd să sune clopotul, așteptînd să știe cine și cîți aveau să vină.

Se pomeni sperînd o moarte curată. Ultimul pelerin rezistase aproape un an, o făptură care țipa și gemea. Abatele nu considera propria orbire nici un blestem, nici o binecuvîntare: pur și simplu aceasta *exista*. Dar asta fiind situația, fusese recunoscător că nu reușise niciodată să vadă figura sărmanei

creaturi. Fratele Lignit, care avusese grijă de creatură, se trezea încă noaptea țipînd, văzînd, în fața ochilor, figura schimonosită a făpturii.

Clopotul bătu după-amiaza tîrziu, de trei ori. Abatele era în altar, în genunchi, gîndindu-se la însărcinările lor. Se ridică în picioare și se duse pe coridor, unde aștepta.

— Părinte?

Vocea era a fratelui Funingine.

— Cine păzește podul? îl întrebă abatele.

Glasul său era surprinzător de profund și de melodios pentru un om atît de bătrîn.

— Doliu, veni răspunsul din beznă.

Abatele întinse mîna, prinse cotul tînărului și merse alături de acesta, lent, prin coridoarele abației.

Nu exista un teren solid; nu exista nici lac. Picioarele lor plescăiau printr-un fel de mlaștină, prin ceața galbenă.

— Chestia asta e dezgustătoare, declară Richard.

Îi pătrunsese prin pantofi, inundîndu-i șosetele și făcînd o cunoștință mai apropiată cu degetele picioarelor sale decît ar fi preferat el.

În fața lor era un pod, care se ridica din smîrc. O siluetă, îmbrăcată în negru, aștepta la capătul lui. Silueta purta roba neagră a unui călugăr dominican. Pielea sa avea culoarea cafeniu-închis, precum mahonul vechi. Era un bărbat înalt și ținea în mînă un baston de lemn, cît el de lung.

— Stați locului, strigă el. Spuneți-mi numele și starea voastră.

— Eu sînt doamna Door, spuse ea. Sînt fiica lui Portico, din Casa Arcadei.

— Eu sînt Hunter. Sînt paznicul ei.

— Richard Mayhew, zise Richard. Sînt ud.

— Și vreți să treceți?

Richard făcu un pas înainte.

— Da, vrem. Am venit aici după o cheie.

Călugărul nu spuse nimic. Își ridică bastonul și-l împinse pe Richard cu el în piept, cu blîndețe. Piciorul lui Richard alunecă, iar el căzu în apa noroioasă. Călugărul așteptă cîte-

va secunde, să vadă dacă Richard se va ridica și va începe să lupte. Richard nu luptă cu el.

Luptă Hunter.

Richard se ridică din noroi și privi, cu gura căscată, în timp ce călugărul și Hunter se întreceau cu bîtele. Călugărul era bun. Era mai solid decît ea, iar Richard bănuia că era mai puternic. Pe de altă parte, Hunter era mai iute decît el. Bastoanele de lemn pocneau și se izbeau în ceață.

Ciomagul călugărului luă brusc contact cu capul pieptului lui Hunter. Femeia se împletici în noroi. Călugărul veni aproape — prea aproape — și descoperi că împleticeala ei fusese o fentă, iar bîta ei îl izbi cu putere, tare și precis, în dosul genunchilor, iar picioarele nu-i mai ținură greutatea. Omul se prăvăli în noroiul ud, iar Hunter își propti vîrful bastonului pe ceafa lui.

— Suficient, strigă o voce de pe pod.

Hunter făcu un pas înapoi. Reveni iarăși lîngă Richard și Door. Nici măcar nu transpirase. Călugărul cel solid se ridică din noroi. Se plecă adînc în fața ei, apoi se duse la capătul podului.

— Cine sînt aceștia, frate Doliu?

— Doamna Door, fiica seniorului Portico, din Casa Arcadei; Hunter, paznica ei, și Richard Mayhew, tovarășul lor, spuse fratele Doliu, printre buzele învinețite. Ea m-a învins într-o luptă dreaptă, frate Funingine.

— Lasă-i să urce, zise glasul.

Hunter urcă prima pe pod. Un alt călugăr îi aștepta, în partea cea mai de sus a podului: fratele Funingine. Era mai tînăr și mai scund decît primul pe care-l întîlniseră, dar era îmbrăcat în același fel. Avea pielea de un cafeniu profund, intens. Mai erau și alte siluete îmbrăcate în negru, abia vizibile, aflate ceva mai departe, în ceața galbenă. Richard își dădu seama că aceștia erau Frații Negri. Al doilea călugăr se uită o secundă la cei trei călători, apoi recită:

Întorc capul și poți să te duci unde vrei.
Îl întorc din nou, vei sta locului fără temei.
N-am față, dar nu mi-e greu
Cu dinții mei găuriți — cine sînt eu?

Door făcu un pas înainte. Își linse buzele și își mijì ochii.

— Întorc capul... zise ea, pentru sine. Dinți găuriți... te duci unde vrei...

Apoi pe față i se întinse un zîmbet. Door se uită în sus, spre fratele Funingine.

— O cheie! zise ea. Acesta e răspunsul: ești o cheie.

— Un răspuns înțelept, recunoscu fratele Funingine. Ați făcut doi pași. A mai rămas unul.

Un bărbat foarte bătrîn ieși din ceața galbenă și merse cu grijă către ei, ținîndu-se, cu mîna-i noduroasă, de parapetul de piatră al podului. Se opri cînd ajunse lîngă fratele Funingine. Ochii săi aveau o pojghiță de un albastru-alb, îngroșată de cataractă. Richard îl plăcu de cum îl văzu.

— Cîți sînt? îl întrebă bătrînul pe fratele mai tînăr, cu o voce profundă, liniștitoare.

— Trei, părinte abate.

— Și unul dintre ei l-a învins pe primul păzitor al porții?

— Da, părinte abate.

— Și unul dintre ei a răspuns corect celui de-al doilea păzitor al porții?

— Da, părinte abate.

Vocea bătrînului spuse, cu mare regret:

— Deci unul dintre ei a rămas să facă față Încercării Cheii. El sau ea să iasă în față.

Door zise:

— Oh, nu!

Hunter interveni:

— Lăsați-mă să-i iau locul. Voi înfrunta eu încercarea.

Fratele Funingine clătină din cap:

— Nu putem permite așa ceva.

Pe cînd Richard era copil mic, fusese dus într-un castel local, în timpul unei excursii cu școala. Împreună cu clasa sa, urcase o grămadă de trepte către locul cel mai înalt din castel, un turn în parte ruinat. Se strînseseră cu toții în vîrf, în timp ce profesorul le arăta tot peisajul care se întindea jos. Chiar și la vîrsta aceea, Richard nu se simțise în largul său la înălțime. Se prinsese de balustradă, închisese ochii și încercase să nu privească în jos. Profesoara le spusese că din vîrful turnului cel vechi și pînă la baza dealului era o distanță de vreo sută de metri; le mai spusese că un bănuț care pica din vîrful

turnului avea suficientă forță ca să străpungă craniul unui om aflat la bază, că îi putea găuri țeasta ca un glonț. În noaptea aceea, Richard rămăsese întins în pat, neputînd să doarmă pentru că își imagina bănuțul căzînd cu puterea trăsnetului. Arăta ca un bănuț, dar era un bănuț ucigaș, atunci cînd pica...

O încercare.

Bănuțul cădea asupra lui Richard. Era un bănuț din soiul trăsnetului.

— Stați o secundă, zise el. S-o luăm de la început. Mmm-mmm: încercare. Pe cineva îl așteaptă o încercare. Pe cineva care nu s-a încăierat în noroi și care n-a răspuns la ghicitoare...

Începuse să bolborosească. Se auzea bolborosind și nu-i păsa.

— Încercarea asta, îl întrebă Richard pe abate. Ce fel de încercare este?

— Pe aici, îi spuse abatele.

— Nu trebuie să-l luați pe el, zise Door. Luați una dintre noi.

— Ați venit trei. Există trei teste. Fiecare dintre voi trebuie să treacă un test, zise abatele. Așa-i corect. Dacă el o să treacă de încercare, se va întoarce la voi.

O briză ușoară risipi ceața. Celelalte siluete întunecate aveau arbalete în mîini. Fiecare arbaletă era îndreptată asupra lui Richard, a lui Hunter, respectiv a lui Door. Frații strînseră rîndurile, despărțindu-l pe Richard de femei.

— Noi căutăm o cheie, îi spuse el abatelui, în șoaptă.

— Da, răspunse abatele, calm.

— E pentru un înger, îi explică Richard.

— Da, zise abatele, apoi întinse mîna și găsi cotul fratelui Funingine.

Richard continuă, în șoaptă:

— Uite ce e, nu poți să refuzi un înger, mai ales cînd ești un om al bisericii, ca dumneavoastră... de ce nu trecem peste încercare? Puteți să-i dați cheia, pur și simplu.

Abatele începu să coboare pe panta podului. La capătul acesteia era o ușă deschisă. Richard îl urmă. Uneori, nu poți să faci nimic.

— Cînd a fost întemeiat ordinul nostru, zise abatele, ne-a fost încredințată cheia. E una dintre cele mai sfinte și mai

puternice dintre relicvele sacre. Noi trebuie s-o predăm, dar numai celui care trece de test și dovedește că e demn de ea.

Merseră prin coridoare înguste, întortocheate. Richard lăsa în urma lui o dîră de noroi ud.

— Dacă nu trec de încercare, n-o să primim cheia?

— Nu, fiule.

Richard se gîndi o clipă la cele auzite.

— Pot să încerc și a doua oară?

Fratele Funingine tuși.

— Nu chiar, fiule, spuse abatele. Dacă vei da greș, există mari șanse să fii...

Bătrînul se opri, apoi continuă:

— ... să nu-ți mai pese. Dar nu te necăji, poate că vei fi cel care va cîștiga cheia.

În vocea bătrînului exista o sforțare terifiantă de a fi încurajator, iar acest lucru era mai înspăimîntător decît ar fi fost orice tentativă de a-l speria.

— O să mă ucideți?

Abatele privi în gol cu ochii săi albaștri-lăptoși. Spuse, cu puțin reproș în glas:

— Noi sîntem oameni sfinți. Nu, încercarea te va ucide.

Coborîră un șir de trepte și ajunseră într-o încăpere joasă, ca o criptă, cu pereții decorați în mod ciudat.

— Acum zîmbește, zise abatele.

Se auzi șuieratul electric al declanșării unui bliț, iar Richard fu orbit pentru o clipă. Cînd putu să vadă din nou, fratele Funingine lăsase în jos un aparat rablagit de fotografiat, un Polaroid, și scotea fotografia din el. Fratele așteptă pînă cînd aceasta fu developată, apoi o prinse cu piuneze de perete.

— Acesta este zidul nostru cu cei care au dat greș, oftă abatele. Ne asigurăm că nici unul dintre ei nu va fi uitat. Și asta e o povară a noastră: amintirea.

Richard se uită la figuri. Cîteva poze de Polaroid, vreo douăzeci sau treizeci de instantanee fotografice, cîteva poze în sepia și daghereotipuri, iar, după acestea, schițe în peniță, acuarele și miniaturi. Se întindeau toate de-a lungul unui perete. Frații se ocupau de treaba asta de foarte mult timp.

Door se cutremură.

— Sînt o proastă, mormăi ea. Trebuia să fi știut. Trei dintre noi. N-ar fi trebuit să vin direct aici.

Hunter își mișca iute capul dintr-o parte în alta. Reținuse poziția fiecărui frate și a fiecărei arbalete. Calculase șansele de a o arunca pe Door peste marginea podului, nevătămată, apoi cele să aibă numai răni mărunte, iar, după aceea, cele ca ea să aibă răni importante, dar Door să aibă numai răni mărunte. Apoi se apucă să refacă toate calculele.

— Și ce ar fi fost altfel, dacă ai fi știut? întrebă Hunter.

— În primul rînd, nu l-aș fi adus aici *pe el*, zise Door. L-aș fi găsit pe marchiz.

Hunter își lăsă capul într-o parte:

— Ai încredere în el? întrebă ea, direct, iar Door știu că vorbea despre de Carabas, nu despre Richard.

— Da, răspunse Door. Mai mult sau mai puțin..

Door împlinise cinci ani cu numai două zile în urmă. În ziua aceea, tîrgul se ținea în Grădinile din Kew, iar tatăl ei o luase cu el, ca un cadou de aniversare. Era primul ei tîrg. Erau în casa fluturelui, înconjurați de aripi colorate strălucitor, lucruri fără greutate, iridescente, care o vrăjeau și o fascinau, cînd tatăl ei se ghemui lîngă ea.

— Door, spusese el. Întoarce-te încet și uită-te acolo.

Fata se întorsese și se uitase. Un bărbat cu pielea neagră, care purta o haină mare, cu părul negru, legat în coadă de cal, discuta cu doi gemeni cu pielea aurie, un tînăr și o tînără. Tînăra plîngea cum plîng adulții, stăpînindu-se cît pot, ținînd totul în ei cît se putea, ceea ce îi făcea urîți și caraghioși. Door se întorsese din nou către fluturi.

— L-ai văzut? o întrebase tatăl ei.

Fata dăduse din cap.

— El își spune marchizul de Carabas, zisese tatăl ei. E un hoț și un trișor, poate chiar un soi de monstru. Dacă o să ai vreodată necazuri, du-te la el. Fetițo, el o să te apere. Trebuie s-o facă.

Door se uitase din nou la bărbat. Acesta își pusese cîte o mînă pe umărul fiecărui geamăn și îi conducea afară din încăpere; dar aruncase o privire peste umăr, în timp ce pleca, și se uitase drept la ea, și-i aruncase un zîmbet enorm; apoi îi făcuse cu ochiul.

Fraţii care-i înconjurau erau fantome negre în ceaţă. Door ridică glasul:

— Scuzaţi-mă, frate, strigă ea către Fratele Doliu. Prietenul nostru, cel care s-a dus să ia cheia... Dacă dă greş, ce se va întîmpla cu noi?

Călugărul făcu un pas către ele, ezită, apoi zise:

— O să vă însoţim departe de locul acesta şi o să vă lăsăm să plecaţi.

— Şi Richard? întrebă ea.

Îl văzu pe călugăr clătinînd din cap sub glugă, cu tristeţe.

— Ar fi trebuit să-l aduc pe marchiz, zise Door.

Apoi se întrebă unde era acesta şi ce făcea.

Marchizul de Carabas fusese crucificat pe o structură mare din lemn, în formă de X, pe care o făcuse domnul Vandemar din mai multe scînduri vechi, dintr-o bucată de scaun şi dintr-o poartă de lemn. Mai folosise şi o mare parte dintr-o cutie zdravănă plină de cuie ruginite.

Trecuse mult timp de cînd domnul Vandemar crucificase pe cineva.

Braţele şi picioarele marchizului de Carabas fuseseră întinse în forma unui X larg. Îi fuseseră înfipte cuie ruginite în mîini şi picioare. Fusese legat cu o funie în jurul mijlocului. După ce trăise o durere teribilă, acum era inconştient — mai mult sau mai puţin. Toată structura atîrna în aer, de cîteva funii, într-o încăpere care fusese, cîndva, cafeneaua salariaţilor spitalului. Domnul Croup strînsese pe solul de sub structură o grămadă mare de obiecte ascuţite, de la brice şi cuţite de bucătărie la scalpele şi lanţete abandonate. Era acolo pînă şi un vătrai, luat din camera cuptorului.

— Domnule Vandemar, de ce nu te uiţi să vezi ce face? întrebă domnul Croup.

Domnul Vandemar întinsese ciocanul şi-l lovise pe marchiz cu el, de încercare.

Marchizul de Carabas nu era un om bun şi se cunoştea suficient de bine ca să ştie cu certitudine că nu era un om curajos. Decisese, cu mult timp în urmă, că lumea, Cea de Sus sau Cea de Jos, era un loc care voia să fie înşelat şi, în acest

scop, își alesese numele după o minciună dintr-un basm și se crease pe sine — hainele, manierele, ținuta — ca o glumă bună.

Simțea o durere surdă la încheieturile mîinilor și în picioare. Găsea că îi e din ce în ce mai greu să respire. Nu mai avea nimic de cîștigat prefăcîndu-se inconștient, așa că înălță capul, cît de bine putu, și scuipă o gură de sînge stacojiu în fața domnului Vandemar.

Își spuse că era un lucru curajos. Și unul prostesc. Poate că indivizii l-ar fi lăsat să moară liniștit dacă n-ar fi făcut asta. Dar acum nu se îndoia că aveau să-l chinuiască și mai mult.

Și poate că moartea avea să vină mai iute, din cauza asta...

Ceainicul fără capac fierbea de zor. Richard privi apa clocotind și aburul gros. Se întrebă ce aveau să facă monahii cu ea. Imaginația sa fu în stare să-i ofere un oarecare număr de răspunsuri, majoritatea dintre ele inimaginabil de dureroase, dar nici unul nu se dovedi corect.

Apa fierbinte fu turnată într-o oală, în care fratele Funingine adăugă trei linguriță de frunze uscate, sfărîmate. Lichidul rezultat fu turnat din oală — printr-o strecurătoare de ceai — în trei cești de porțelan. Abatele își înălță capul chior, adulmecă aerul și zîmbi.

— Prima parte a Încercării Cheii este o ceașcă bună de ceai. Vrei zahăr?

— Nu, mulțumesc, spuse Richard, fără vlagă.

Fratele Funingine adăugă puțin lapte în ceai, apoi îi dădu ceașca și farfuria lui Richard.

— E otrăvit? întrebă acesta.

Abatele păru ofensat.

— Doamne ferește! Nu e otrăvit.

Richard sorbi din ceai, care avea aproximativ gustul pe care-l avusese întotdeauna ceaiul pe care-l băuse.

— Asta face parte din încercare?

Fratele Funingine luă mîna abatelui și puse o ceașcă în ea.

— Într-un fel, spuse abatele. Ne place întotdeauna să oferim solicitanților o ceașcă de ceai înainte să începă. E o parte a încercării pentru noi, nu pentru tine.

Abatele își sorbi ceaiul și un zîmbet fericit se întinse pe figura lui îmbătrînită.

— Ținînd seama de toate lucrurile, putem spune că-i un ceai bun!

Richard își puse jos ceașca, aproape neatinsă.

— Vă supărați dacă începem testul? întrebă el.

— Deloc, zise abatele. Deloc.

Apoi se ridică, și toți trei merseră către o ușă de la capătul încăperii.

— Puteți... zise Richard, apoi făcu o pauză, încercînd să decidă ce voia să întrebe. Puteți să-mi spuneți ceva despre încercare?

Abatele clătină din cap. Nu era nimic de spus: el conducea solicitanții la ușă. Și apoi aștepta, o oră, două, pe coridorul de afară. După aceea se întorcea și lua rămășițele solicitantului din altar, ca să le ducă în pivniță. Uneori, în cazurile mai rele, solicitantul nu era mort, deși nu puteai să spui că ceea ce rămasese din el era *viu*, iar Frații Negri aveau grijă de acei nefericiți cît de bine se pricepeau.

— Bine, zise Richard, după care zîmbi neconvingător și adăugă. Bine, dă-i drumul, Macduff!

Fratele Funingine trase zăvoarele de la ușă. Acestea pocniră ca două împușcături. Apoi fratele deschise ușa. Richard păși peste prag. Fratele Funingine o închise în urma lui și împinse zăvoarele la locul lor. Îl conduse pe abate la scaunul său și așeză ceașca de ceai în mîna bătrînului. Abatele îl sorbi în tăcere. Apoi zise, cu sincer regret în glas:

— Corect era „hai, Macduff"*. Dar n-am avut tăria să-l corectez. Părea să fie un tînăr drăguț.

---

* Macduff este un personaj din tragedia „Macbeth", a lui Shakespeare: expresia populară engleză „lead on, Macduff", inspirată din piesă, cu sensul de „hai să mergem", este, de fapt, eronată, expresia din piesă fiind „lay on, Macduff"

Doisprezece

Richard Mayhew coborî pe platforma metroului. Era o stație de pe o linie districtuală: pancarta spunea că se numea BLACKFRIARS. Platforma era goală. Undeva, în depărtare, un tren bubuia și zăngănea, provocînd un vînt fantomatic de-a lungul platformei, care împrăștie un exemplar din ziarul de scandal *Sun* în paginile sale componente, sînii în patru culori și invectivele în alb și negru fiind aruncate și rostogolite pe peron, iar de acolo jos, pe șine.

Richard merse de-a lungul platformei. Apoi se așeză pe o bancă și așteptă să se întîmple ceva.

Nu se întîmplă nimic.

Richard se scărpină în cap și i se făcu puțin greață. Se auziră pași pe peron, în apropierea sa. Richard ridică privirea și zări o fetiță îngrijit îmbrăcată, care trecu pe lîngă el, ținută de mînă de o femeie care arăta ca o versiune mai mare și mai în vîrstă a fetiței. Cele două se uitară la el, apoi își îndreptară privirea în altă parte, în mod ostentativ.

— Nu te apropia prea mult de el, Melanie, o sfătui femeia pe fetiță, într-o șoaptă care se auzi foarte bine.

Melanie se uită la Richard, privindu-l cum privesc copii, fără jenă sau conștiința faptului. Apoi se uită la mama ei și întrebă, curioasă:

— De ce mai trăiesc asemenea oameni?

— N-au suficient curaj ca să pună capăt la toate, îi explică ea.

Melanie îndrăzni să arunce o altă privire spre Richard.

— E patetic, spuse ea.

Picioarele celor două făcură pași iuți și mărunți pe platformă și, curînd, fetița și mama ei dispărură. Richard se întrebă dacă nu și le imaginase. Încercă să-și amintească de ce stătea pe peron. Aștepta un metrou? Unde se ducea? Știa că răspunsul se afla undeva, în capul său, undeva la îndemînă, dar nu putea să-l găsească, nu putea să-l aducă înapoi de unde-l pierduse. Rămase locului, singur și întrebîndu-se. Oare visa? Pipăi cu mîinile scaunul tare din plastic roșu de sub el, izbi în platformă cu pantofii acoperiți de noroi (de unde venea noroiul ăsta?), își pipăi fața... Nu. Nu era un vis. Indiferent ce era, era real. Se simțea ciudat: detașat, deprimat, bizar și oribil de trist. Cineva se așeză lîngă el. Richard nu-și ridică privirea și nici nu întoarse capul.

— Salut, zise o voce familiară. Ce mai faci, Dick? Ești bine?

Richard își ridică privirea. Simți că figura i se strîmbă într-un zîmbet, iar speranța îl izbi ca un pumn în piept.

— Gary? întrebă el, speriat. Poți să mă vezi?

Gary rînji.

— Ai fost întotdeauna glumeț, zise el. Ești amuzant, omule!

Gary purta costum și cravată. Era proaspăt ras și nu avea un fir de păr care să nu fie la locul lui. Richard își dădu seama cum arăta el: plin de noroi, nebărbierit, boțit...

— Gary... Eu... ascultă, știu cum arăt. Pot să-ți explic.

Se gîndi o clipă, apoi spuse:

— Nu... Nu pot. De fapt, nu pot.

— Nici o problemă, îl asigură Gary.

Glasul său era blînd, normal.

— Nu prea știu cum să-ți spun. Îmi e puțin jenă.

Gary făcu o pauză, apoi îi explică:

— Uite ce e, de fapt, nu sînt aici.

— Ba da, ești, zise Richard.

Gary clătină din cap, plin de înțelegere.

— Nu, zise el. Nu sînt. Eu sînt tu. Tu vorbești de unul singur.

Richard se întrebă, vag, dacă era cumva una dintre glumele lui Gary.

— Poate asta o să te ajute, zise Gary.

Își duse mîinile la față, împinse în ea, o frămîntă, o modelă. Fața sa arăta ca o bucată de plastilină.

— E mai bine așa? întrebă persoana care fusese Gary, cu o voce care-i era teribil de familiară lui Richard.

Cunoștea această față nouă: o bărbierise în multe dimineți de sfîrșit de săptămînă, de cînd terminase școala; îi spălase dinții, îi pieptănase părul, într-o împrejurare dorise să fi semănat mai mult cu cea a lui Tom Cruise sau a lui John Lennon, sau a oricui altcuiva. Era, bineînțeles, fața lui.

— Stai în stația Blackfriars, la o oră de vîrf, îi zise celălalt Richard, pe un ton obișnuit. Discuți cu tine însuți. Știi ce se spune despre oamenii care vorbesc singuri. Se pare că acum începi să te apropii puțin de sănătatea mentală.

Richard cel ud și plin de noroi se uită în ochii lui Richard cel curat și bine îmbrăcat, apoi zise:

— Nu știu cine ești și ce încerci să faci, însă n-ai fost foarte convingător: nu semeni deloc cu mine.

Celălalt Richard zîmbi încurajator, apoi clătină din cap.

— Sînt eu, Richard, zise el. Eu sînt ceea ce a mai rămas din mintea ta sănătoasă.

Richard nu auzea ecoul stînjenitor al vocii sale pe care-l auzise pe roboți telefonici, pe benzi sau pe înregistrări video, parodia aceea groaznică a unei voci care trecea drept fiind a lui: omul vorbea cu vocea sa adevărată, cu vocea pe care o auzea el în minte cînd vorbea, una răsunătoare și reală.

— Concentrează-te! strigă omul, cu vocea lui Richard. Uită-te în jur, încearcă să vezi oamenii, încearcă să vezi adevărul... ești deja mai aproape de realitate decît ai fost în ultima săptămînă...

—Asta-i o aiureală, zise Richard disperat, cu un glas inexpresiv.

Clătină din cap, negînd tot ceea ce spunea celălalt eu al său, dar se uită, totuși, pe peron, întrebîndu-se ce ar fi trebuit să vadă. Apoi zări ceva cu coada ochiului. Întoarse capul, dar imaginea dispăruse.

— Privește! șopti dublul său. Vezi!

— Ce să văd?

Stătea pe o platformă goală de stație de metrou, slab luminată, un mausoleu singuratic al unui loc. Apoi...

Zgomotul și lumina îl izbiră ca o sticlă peste față: era în stația Blackfriars, în mijlocul orei de vîrf. Oamenii se înghe-

suiau pe lîngă el: o răzmeriță de zgomot și lumină, de omenire care se împingea și se mișca. Lîngă peron aștepta un tren, și Richard se putu vedea, reflectat în fereastra acestuia. Arăta ca un nebun; avea o barbă de o săptămînă; resturi de mîncare în jurul gurii; avea un ochi învinețit de curînd, iar lîngă nas îi apăruse un furuncul de un roșu fioros; era murdar, acoperit de un praf negru, solidificat, care-i umplea porii și-i pătrunsese sub unghii; avea ochii roșii și tulburi; părul îi era plin de praf și încurcat. Era un vagabond nebun, care stătea pe platforma unei stații de metrou aglomerate, chiar într-o oră de vîrf.

Își cufundă fața în mîini.

Cînd își ridică privirea, ceilalți oameni dispăruseră. Peronul era din nou întunecos, iar el era singur. Se așeză pe bancă și închise ochii. O mînă îi găsi palma, o ținu cîteva clipe, apoi i-o strînse. O mînă de femeie. Richard simți mirosul unui parfum familiar.

Celălalt Richard stătea în stînga sa, iar acum Jessica stătea în dreapta lui, ținîndu-l de mînă și privindu-l compătimitor. Richard nu mai văzuse niciodată această expresie pe fața ei.

— Jess? zise el.

Ea clătină din cap și-i dădu drumul mîinii.

— Nu sînt Jessica, spuse ea. Sînt tot tu. Dar trebuie să mă asculți, dragă. Ești mai aproape de realitate decît ai fost...

— Voi spuneți mereu mai aproape de realitate, mai aproape de sănătate mentală. Nu știu ce...

Richard se opri. Atunci își aminti ceva. Se uită la cealaltă versiune a sa, la femeia pe care o iubise.

— Asta face parte din încercare? întrebă el.

— Încercare? întrebă Jessica, și aruncă o privire îngrijorată către celălalt-Richard-care-nu-era-el.

— Da. Încercare. La Frații Negri care locuiesc sub Londra, zise Richard, și cînd rosti vorbele, faptul deveni mai real. Există o cheie. Trebuie s-o obțin pentru îngerul numit Islington. Dacă îi dau cheia, o să mă trimită acasă...

Gura i se uscă și nu putu să mai vorbească.

— Ascultă-te ce spui, zise celălalt Richard, cu blîndețe. Nu-ți dai seama cît de ridicol sună toate astea?

Jessica părea că se stăpînește să nu plîngă. Ochii îi luceau.

— Nu treci prin nici o încercare, Richard. Tu... ai avut un soi de epuizare nervoasă. Acum două săptămîni. Cred că te-ai ţicnit. Am rupt logodna — te purtai atît de ciudat, de parcă ai fi fost o altă persoană, cu care nu mă puteam înţelege... Apoi ai dispărut...

Lacrimile începură să se scurgă pe obrajii ei, iar Jessica încetă să vorbească, ca să-şi sufle nasul într-o batistă.

Celălalt Richard începu să glăsuiască:

— Am rătăcit, singur şi nebun, pe străzile Londrei, dormind sub poduri, mîncînd ceea ce găseam prin cutii de gunoi. Tremurînd, rătăcit, singur. Mormăind de unul singur, discutînd cu oameni care nu erau acolo...

— Îmi pare rău, Richard, zise Jessica.

Acum plîngea, cu faţa schimonosită şi neatrăgătoare. Machiajul ei începuse să se scurgă, nasul i se înroşise. Richard n-o mai văzuse niciodată îndurerată şi îşi dădu seama că dorea foarte mult să-i îndepărteze suferinţa. Întinse mîna să încerce s-o ţină de braţ, s-o liniştească, dar lumea alunecă, se răsuci, se schimbă...

Cineva se împiedică de el, înjură şi plecă mai departe. Richard zăcea întins pe platformă, în lumina puternică de la orele de vîrf. Avea obrazul lipicios şi rece. Îşi ridică puţin capul de pe sol. Zăcuse într-o baltă alcătuită din propria vomă. Sau spera să fi fost voma lui. Trecătorii se uitau la el cu scîrbă, iar, după o privire în treacăt, nu se mai deranjau.

Richard îşi şterse faţa cu mîinile şi încercă să se ridice, dar nu-şi mai amintea cum se face asta. Începu să scîncească. Strînse bine ochii şi-i ţinu închişi. Cînd îi deschise, după treizeci de secunde, după o oră sau după o zi, platforma era în semiîntuneric. Se ridică în picioare. Nu era nimeni acolo.

— Hei! strigă el. Ajutaţi-mă! Vă rog!

Gary stătea pe bancă, privindu-l.

— Tot mai ai nevoie de cineva care să-ţi spună ce să faci? zise Gary, apoi se ridică şi se duse în locul în care stătea Richard. Richard, insistă el, eu sînt tu. Singurul sfat pe care pot să ţi-l dau este cel pe care ţi-l dai singur. Numai că eşti prea speriat ca să mă asculţi.

— Tu nu ești eu, spuse Richard, dar nu mai credea în ceea ce afirmase.

— Atinge-mă, zise Gary.

Richard întinse brațul: mîna sa pătrunse în fața lui Gary, turtind-o și deformînd-o, de parcă ar fi intrat într-o bulă proaspătă de gumă de mestecat. Nu simți nimic în aerul din jurul mîinii. Își trase degetele din fața lui Gary.

— Vezi? zise acesta. Eu nu sînt aici. Aici ești numai tu, care te plimbi de colo-colo pe platformă și vorbești de unul singur, încercînd să-ți faci curaj să...

Richard nu voia să spună nimic, dar gura i se mișcă și se auzi întrebînd:

— Încercînd să-mi fac curaj ca să fac... ce?

O voce profundă răsună din difuzor și se răspîndi, distorsionată, pe peron:

— Transportul din Londra își cere scuze pentru întîrziere. Acesta s-a datorat unui incident petrecut în stația Blackfriars.

— Să faci asta, zise Gary, înclinîndu-și capul. Ca să devii un incident în stația Blackfriars. Ca să pui capăt la tot. Viața ta e lipsită de bucurie, de dragoste, e o impostură inutilă. N-ai prieteni...

— Tu îmi ești prieten, șopti Richard.

Gary se uită la el cu ochi plini de sinceritate și îi spuse deschis:

— Cred că ești un tîmpit. Un caraghios desăvîrșit.

— Îmi sînt prieteni Door, Hunter, Anaesthesia...

Gary zîmbi. În zîmbetul lui era milă adevărată, iar mila aceea îl răni pe Richard mai mult decît l-ar fi rănit ura sau dușmănia.

— Alți prieteni imaginari? Tot biroul rîdea de tine din cauza trollilor ălora. Îi mai ții minte? Cei de pe masa ta de lucru.

Și izbucni în rîs. Richard începu și el să rîdă. Situația era prea groaznică, nu-i rămînea altceva de făcut decît să rîdă. După un timp se opri. Gary își vîrî mîna în buzunar și scoase un troll mic din plastic. Acesta avea păr ciufulit, purpuriu, și stătuse, cîndva, pe monitorul calculatorului lui Richard.

— Ține! spuse Gary, și-i aruncă trollul.

Richard încercă să-l prindă, întinse mîinile, dar jucăria trecu prin ele ca și cum n-ar fi fost acolo. Se lăsă în patru labe pe platforma goală, căutînd trollul. I se părea că era singurul fragment din viața sa adevărată: dacă ar fi putut să capete păpușa înapoi, poate că ar fi putut să primească totul înapoi...

O fulgerare.

Era din nou oră de vîrf. Un tren vomită sute de oameni pe platformă, iar alte sute încercară să urce în el, iar Richard stătea în patru labe, fiind lovit cu picioarele și îmbrîncit de navetiști. Cineva îl călcă rău pe degetele de la mînă. Richard țipă strident și își vîrî instinctiv degetele în gură, ca un copil care se fripsese. Aveau un gust scîrbos. Lui Richard nu-i păsa: văzuse trollul pe marginea peronului, la numai trei metri de el, și se tîrî încet, în patru labe, prin mulțime, de-a curmezișul platformei. Oamenii îl înjurau, îi stăteau în cale, îl îmbrînceau. Richard nu-și imaginase că trei metri puteau însemna o distanță atît de greu de parcurs.

În timp ce se tîra, auzi o voce pițigăiată chicotind, și se întrebă cui aparținea. Era un chicotit deranjant, răutăcios și straniu. Se întrebă ce fel de persoană țicnită putea să rîdă în felul acela. Înghiți în sec, și hlizitul încetă, iar Richard știu cine chicotise.

Era aproape de marginea platformei. O femeie în vîrstă urcă în vagon, iar cînd o făcu, piciorul ei lovi trollul cu păr purpuriu și-l aruncă în beznă, în deschizătura dintre tren și peron.

— Nu, zise Richard.

Rîdea încă, un rîs nechezat, neplăcut, dar din ochi îi țîșniră lacrimi și se scurseră pe obrajii săi. Își frecă ochii cu mîinile, făcîndu-i să-l usture și mai tare.

O fulgerare.

Platforma era din nou întunecoasă și pustie. Richard se ridică în picioare și parcurse, nesigur, ultimii pași pînă la marginea ei. De acolo văzu, jos, pe șine, lîngă linia a treia, o mică pată purpurie: trollul său. Se uită în fața sa: afișe imense, lipite de zid, în cealaltă parte a șinelor. Afișele făceau reclame la cărți de credit, pantofi sport și vacanțe în Cipru. În timp ce privea, cuvintele de pe afișe se răsuceau și se transformau.

Noi mesaje:

PUNE CAPĂT LA TOATE, spunea unul dintre ele.
IEȘI SINGUR DIN PROPRIUL CHIN.
FII BĂRBAT — FĂ-O.
PĂȚEȘTE UN ACCIDENT FATAL ASTĂZI.

Richard dădu din cap. Vorbea de unul singur. Afișele nu spuneau cu adevărat asta. Da, vorbea de unul singur. Și era timpul să asculte. Auzea zăngănitul trenului care venea către stație. Strînse din dinți și se mișcă înainte și înapoi, de parcă ar mai fi fost împins de navetiști, cu toate că era singur pe platformă.

Trenul venea către el, cu farurile luminînd, în tunel, ca ochii unui dragon monstruos dintr-un coșmar din copilărie. Iar Richard înțelese cît de puțin efort trebuia să facă pentru a pune capăt durerii — ca să scape de orice suferință pe care o avusese vreodată, ca s-o îndepărteze pentru totdeauna. Își vîrî mîinile adînc în buzunare și trase adînc aer în piept. O să fie ușor. O clipă de durere, apoi totul se va termina...

În buzunarul lui era ceva. Simți cu degetele ceva neted, tare, aproximativ sferic. Scoase obiectul din buzunar și îl privi atent: o mărgea din cuarț. Își aminti cînd o ridicase. Era la capătul celălalt al Podului Nopții. Mărgeaua făcuse parte din colierul Anaesthesiei...

De undeva, din capul său sau din afara acestuia, avu impresia că o aude pe fata-șobolan spunîndu-i:

— Richard. Rezistă.

Nu știa dacă-l ajuta cineva în momentul acela. Bănuia că vorbea, de fapt, de unul singur. Îi vorbea adevăratul său eu, iar el îl asculta.

Dădu din cap și puse mărgica înapoi în buzunar. Apoi rămase pe platformă și așteptă să ajungă trenul în stație. Acesta sosi în dreptul peronului, încetini, se opri complet.

Ușile vagoanelor fîșîiră, deschizîndu-se. Vagonul era plin cu tot soiul de oameni, toți morți, fără urmă de îndoială. Unele erau cadavre proaspete, cu tăieturi la gît sau cu găuri de glonț la tîmple. Altele erau lești vechi, uscate. Cadavre în picioare, acoperite de pînze de păianjen, și chestii canceroase, tolănite pe scaune. Din cîte se părea, fiecare cadavru murise de propria mînă. Unele erau de bărbați, altele de femei. Richard avu

impresia că mai văzuse unele dintre figuri, prinse în piuneze pe un zid lung, dar nu-și mai amintea unde și cînd. Vagonul mirosea cum ar fi mirosit o morgă la sfîrșitul unei veri lungi, fierbinți, în cursul căreia echipamentul de refrigerare se stricase definitiv.

Nu avea idee cine era el; nu avea idee ce era sau nu era adevărat; nici dacă era curajos sau laș, nebun sau sănătos, dar știa care-i următorul lucru pe care trebuia să-l facă. Urcă în tren, iar luminile se stinseră.

Zăvoarele fură trase. Două bubuituri zgomotoase răsunară în încăpere. Ușa către altarul cel mic fu deschisă, lăsînd să pătrundă înăuntru lumina lămpii de pe hol.

Încăperea era mică, avea tavanul înalt, alcătuind o boltă. O cheie de argint atîrna de un fir legat de punctul cel mai înalt al plafonului. Curentul provocat de deschiderea ușii făcu cheia să se legene, apoi să se rotească lent, mai întîi într-o parte, apoi în cealaltă. Abatele se ținu de brațul fratelui Funingine. Cei doi bărbați merseră în altar, unul lîngă altul. După aceea, abatele dădu drumul brațului fratelui și zise:

— Ia cadavrul, frate Funingine.

— Dar... părinte...

— Ce-i?

Fratele Funingine se lăsă într-un genunchi. Abatele auzi degetele acestuia frecîndu-se de pînză și de piele.

— Nu-i mort.

Abatele oftă. Știa că era rău să gîndească așa, dar, sincer vorbind, i se părea că e mai bine dacă solicitanții mureau de-a binelea. Altfel, era mult mai rău.

— E unul dintre aceia? Bine, o să avem grijă de sărmana ființă pînă o să-și găsească răsplata de pe urmă. Condu-l la infirmerie.

O voce slabă zise cu calm, dar ferm:

— Nu sînt o biată ființă.

Abatele auzi pe cineva ridicîndu-se. Îl auzi pe fratele Funingine respirînd puternic.

— Cred... cred că am reușit, spuse glasul lui Richard Mayhew, cuprins brusc de nesiguranță. Dacă nu cumva asta face parte din încercare...

— Nu, fiule, spuse abatele.

În vocea lui era ceva care ar fi putut fi venerație, sau ar fi putut să fie regret.

Urmă tăcere.

— Eu... eu cred că aș vrea acum o ceașcă de ceai, dacă nu vă supărați, zise Richard.

— Sigur, răspunse abatele. Pe aici.

Richard se uită la bătrîn. Ochii acoperiți de albeață priveau în gol. Abatele părea încîntat că Richard e în viață, dar...

— Scuzați-mă, îi spuse respectuos fratele Funingine lui Richard, întrerupînd gîndurile acestuia. Să nu vă uitați cheia.

— Oh. Da. Mulțumesc.

Uitase de ea. Întinse mîna și prinse cheia rece de argint, care se rotea încet, legată de firul ei. Trase de ea, iar firul se rupse ușor.

— Cu dinții mei găuriți, cine sînt eu? întrebă Richard, amintindu-și.

Puse cheia în buzunar, lîngă mărgica de cuarț, apoi părăsiră cu toții încăperea.

Ceața începuse să se subțieze. Hunter era încîntată. Acum era convinsă că, dacă va fi nevoie, va reuși s-o scoată nevătămată pe doamna Door din mîinile fraților, iar ea va putea să scape numai cu leziuni lipsite de importanță.

La celălalt capăt al podului se văzu agitație.

— Se întîmplă ceva, îi spuse Hunter lui Door, în șoaptă. Fiți gata s-o luați la goană.

Frații se întorceau. Richard Mayhew, omul din Lumea de Sus, venea împreună cu ei prin ceață, mergînd alături de abate. Richard arăta oarecum altfel... Hunter îl privi cu atenție, încercînd să descopere ce se schimbase la el. Punctul său de echilibru se mutase mai jos, devenise mai centrat. Nu... era mai mult de-atît. Richard arăta mai puțin copilăros. Părea că începuse să se maturizeze.

— Încă în viață? zise Hunter.

Richard dădu din cap, își vîrî mîna în buzunar și scoase o cheie de argint. I-o azvîrli lui Door, care o prinse, apoi se aruncă asupra lui, luîndu-l în brațe și strîngîndu-l cît de tare putea.

După aceea, Door îi dădu drumul și fugi la abate.

— Nu pot să vă spun cît de mult înseamnă asta pentru noi, îi zise ea.

Acesta zîmbi fără vlagă, dar amabil.

— Templul și Bolta fie cu voi toți, în călătoria voastră prin Lumea de Dedesubt, le ură el.

Door făcu o plecăciune, apoi, strîngînd bine cheia în mînă, se întoarse lîngă Richard și Hunter. Cei trei călători coborîră de pe pod și plecară. Frații rămaseră pînă cînd cei trei dispărură din vedere, pierduți în ceața veche a lumii de sub lume.

— Am pierdut cheia, spuse abatele pentru sine, dar și pentru ceilalți. Dumnezeu să ne ajute!

Treisprezece

Îngerul Islington visa un vis întunecat și agitat.

Valuri uriașe se ridicau și se zdrobeau peste oraș; cerul nopții era sfîșiat de zigzagul fulgerelor albe dintr-o parte în alta a orizontului; ploaia curgea puhoi, orașul se zguduia; incendiile se declanșară lîngă amfiteatrul cel mare și se întinseră iute prin oraș, sfidînd furtuna. Islington se uita la toate, privind de sus, de departe, plutind în aer așa cum plutești în vis, așa cum plutise în vremurile de demult. În oraș erau clădiri de sute de metri, dar păreau pitice față de valurile verzi-cenușii ale Atlanticului. În Atlantida locuiau patru milioane de oameni și, în visul lui, Islington auzea fiecare dintre vocile lor, limpede și distinctă, în timp ce, una cîte una, se văita, se sufoca, ardea, se îneca și murea. Valurile înghițiră orașul și, în cele din urmă, furtuna se potoli.

Cînd se iviră zorile, acolo nu mai era nimic care să indice că în locul acela fusese un oraș, pe o insulă de două ori mai mare decît Grecia. Nu mai rămăsese nimic din Atlantida, decît trupuri de copii, femei și bărbați, umflate de apă, plutind pe valurile reci ale dimineții; cadavre pe care pescărușii, cenușii și albi, începuseră deja să le ciugulească, folosindu-și ciocurile haine.

Iar Islington se trezi. Stătea în octogonul stîlpilor de oțel, lîngă ușa mare, neagră, făcută din cremene și argint care-și pierduse strălucirea. Atinse netezimea rece a cremenei și răceala metalului. Atinse masa. Își trecu ușor degetul de-a lungul pereților. Apoi merse prin camerele edificiului său, trecînd din

una în alta, atingînd lucruri, ca și cum ar fi vrut să fie sigur de existența lor, să se convingă de faptul că erau acum acolo. În timp ce mergea urma un anumit model, mergea de-a lungul unor canale netede, săpate în stincă de picioarele lui goale, în decurs de secole. Se opri cînd ajunse la bazinul alcătuit din stînci, îngenunche și își lăsă degetele să atingă apa rece.

În apă apăru o vălurire, care începu de la buricele sale și se întinse către marginile bazinului. Oglindirea în bazin, a îngerului și a flăcărilor lumînărilor care-l încadrau, tremură și se transformă. Îngerul se uita într-o pivniță. Se concentră o clipă; auzi un telefon sunînd undeva, în depărtare.

Domnul Croup se duse la telefon și ridică receptorul. Individul părea încîntat de el.

— Croup și Vandemar! lătră el. Ochi scoși, nasuri răsucite, limbi găurite, bărbii retezate, gîturi spintecate.

— Domnule Croup, zise îngerul. Acum au cheia. Vreau ca fata numită Door să rămînă nevătămată în timpul drumului ei înapoi spre mine.

— Nevătămată, repetă domnul Croup, neimpresionat. Bine. O să avem grijă să rămînă nevătămată. Ce idee minunată — cîtă originalitate! Uluitoare în mod pozitiv. Majoritatea oamenilor s-ar mulțumi să angajeze asasini pentru execuții, omoruri viclene sau crime josnice. Numai dumneavoastră, domnule, puteați să angajați doi dintre cei mai buni cuțitari din tot spațiul și timpul ca să le cereți să aibă grijă ca o fetiță să rămînă nevătămată.

— Să ai grijă să fie așa, domnule Croup. Să nu-i facă rău nimeni. Dacă vei permite să-i facă rău cineva în vreun fel, mă vei necăji profund. Ai înțeles?

— Da, răspunse Croup, stînjenit.

— Mai e ceva? întrebă Islington.

— Da, domnule, răspunse Croup și tuși în palme. Vi-l amintiți pe marchizul de Carabas?

— Bineînțeles.

— Înțeleg că nu există o prohibiție asemănătoare în ceea ce privește stîrpirea marchizului...

— Nu mai există, spuse îngerul. Protejeaz-o numai pe fată.

Apoi Islington își scoase mîna din apă. Oglindirea arăta acum numai flăcări de lumînări și o ființă de o frumusețe androgină perfectă, uluitoare. Îngerul se ridică și se întoarse în camerele sale, să aștepte eventualii vizitatori.

— Ce-a zis? întrebă domnul Vandemar.

— A spus, domnule Vandemar, că putem să facem ce vrem cu marchizul.

Acesta dădu din cap.

— Asta include și uciderea lui în chinuri? întrebă el, cu oarecare pedanterie.

— Da, domnule Vandemar. Dacă mă gîndesc bine, include și asta.

— Foarte bine, domnule Croup. Nu mi-ar fi plăcut să fie altfel, zise el, și se uită la chestia însîngerată care atîrna deasupra lor. Atunci să scăpăm de cadavru.

*
* *

Una dintre roțile din față ale căruciorului pentru cumpărături din centrul comercial scîrțîia și avea o tendință pronunțată să tragă spre stînga. Domnul Vandemar găsise căruciorul de metal într-un refugiu pietonal acoperit de iarbă, lîngă spital. Cînd îl văzuse, își dăduse seama că avea mărimea potrivită pentru transportul unui cadavru. Ar fi putut să care el însuși hoitul, bineînțeles, dar acesta ar fi sîngerat, sau din leș s-ar fi scurs alte lichide. Iar el avea un singur costum. Așa că împingea căruciorul pentru cumpărături cu trupul marchizului de Carabas prin canalul de scurgere, iar căruciorul scîrțîia și trăgea la stînga. Ar fi dorit să fi împins și domnul Croup la el, dar domnul Croup vorbea.

— Știi, domnule Vandemar, spunea el, în acest moment, mă bucur prea mult, sînt prea încîntat — ca să nu spun cuprins de un extaz profund și fără limite — ca să bombăn, ca să mă vait sau ca să mîrîi, avînd în vedere că, în cele din urmă, ni s-a permis să facem ceea ce facem noi cel mai bine...

Domnul Vandemar avea de-a face cu o cotitură deosebit de dificilă.

— Adică să ucidem pe cineva? întrebă el.

Domnul Croup radia.

— Într-adevăr, să ucidem pe cineva, domnule Vandemar, suflet mare și coleg strălucit și nobil! Cu toate astea, între timp, probabil că ai sesizat un „dar" care se furișa sub exterioarul meu fericit, amabil și fragil. O mică ofensă, ca o fîșiuță de ficat crud strecurată în interiorul cizmei mele. Fără îndoială că îți spui „În pieptul domnului Croup lucrurile nu-s tocmai în regulă. Trebuie să-l conving să mi se spovedească."

Domnul Vandemar se gîndi la asta în timp ce se silea să împingă ușa rotundă de fier dintre canalul de scurgere și rețeaua de canalizare și să treacă prin ea. Apoi manevră cărucior ul de sîrmă cu marchizul de Carabas în el prin deschizătură. După aceea, destul de sigur că nu gîndise niciodată așa ceva, spuse:

— Nu.

Domnul Croup îi ignoră răspunsul și continuă:

— Și, ca răspuns la rugămintea ta de a divulga ceea ce mă ofensase, aș mărturisi că sufletul îmi e obosit de necesitatea de a ne ascunde lumina sub oboroc. Ar fi trebuit să atîrnăm rămășițele jalnice ale fostului marchiz de cea mai înaltă spînzurătoare din Londra de Dedesubt. Nu să le aruncăm ca pe un...

Se opri, căutînd cuvîntul similar exact.

— Șobolan? sugeră domnul Vandemar. O menghină? Splină?

Scîrț, scîrț, făceau roțile cărucior ului de cumpărături.

— Ah, da, zise domnul Croup.

În fața lor se afla un canal adînc, cu apă cafenie. Pe suprafața ei pluteau cocioace albe de spumă, prezervative folosite și, uneori, fragmente de hîrtie igienică. Domnul Vandemar opri cărucior ul. Domnul Croup se aplecă și prinse capul marchizului de păr, apoi îi șuieră în urechea moartă:

— Cu cît afacerea asta se va termina mai repede, cu atît voi fi mai fericit. Există alte timpuri și alte locuri care vor aprecia cum se cuvine două perechi de mîini îndemînatice în ceea ce privește mînuirea sîrmei de sugrumat și a cuțitului de spintecat.

După care se ridică:

— Noapte bună, bunule marchiz. Nu uita să-mi scrii!

Domnul Vandemar răsturnă căruciorul, iar cadavrul marchizului căzu, plescăind, în apa cafenie de sub el. Apoi, pentru că ajunsese să nu-l mai poată suferi, domnul Vandemar împinse și căruciorul pentru cumpărături în canalizare, privind cum îl ia curentul.

După aceea, domnul Croup ridică lampa și se uită la locul în care erau.

— Domnule Vandemar, e trist să știi că există oameni care merg pe străzile de deasupra și care nu vor cunoaște niciodată frumusețea acestor canale, spuse el. A acestor catedrale din cărămizi roșii care se află sub picioarele lor.

— E o adevărată artă, îl aprobă domnul Vandemar.

Cei doi întoarseră spatele apei cafenii și se înapoiară prin tuneluri.

— Domnule Vandemar, la orașe, ca și la oameni, starea măruntaielor este foarte importantă, spuse domnul Croup.

Door își legă cheia la gît cu o bucată de sfoară pe care o găsise într-unul dintre buzunarele jachetei ei de piele.

— N-o să fie în siguranță, zise Richard.

Fata se strîmbă la el.

— Nu-i în siguranță, zise el.

Fata ridică din umeri.

— Bine, zise ea. O să cumpăr un lanț pentru ea, cînd o să ne ducem la tîrg.

Mergeau printr-un labirint de peșteri, tuneluri adînci, săpate în gresie, care păreau aproape preistorice.

Richard chicoti.

— Ce-ai găsit atît de amuzant? întrebă Door.

El rînji.

— Mă gîndesc ce mutră o să facă marchizul cînd o să-i spunem că am luat cheia de la frați, fără ajutorul lui.

— Sînt convinsă că o să găsească ceva sardonic de spus, zise Door. Acum trebuie să ne întoarcem la înger. „Pe calea lungă și periculoasă", indiferent care ar fi aceasta.

Richard admira picturile de pe pereții peșterii. Mistreți care atacau și gazele care fugeau, mastodonți lînoși și leneși gigantici, trasați din linii roșcate, ocru sau cărămizii. Richard

își imagina că picturile erau vechi de mii de ani, dar, cînd cotiră la un colț, observă că în același stil fuseseră desenate camioane, pisici de casă, automobile și aeroplane — acestea din urmă fiind, evident, inferioare celorlalte imagini, de parcă avioanele ar fi fost zărite rareori și de la mare distanță.

Nici una dintre picturi nu era prea sus față de sol. Richard se întrebă dacă pictorii făceau parte dintr-o rasă de neanderthalieni pitici, subterani. Era la fel de posibil, ca și alte lucruri din lumea aceea bizară.

— Și cînd are loc următorul tîrg? întrebă el.

— N-am idee, zise Door. Tu știi, Hunter?

Hunter se strecură afară din umbră.

— Nu.

O siluetă mică trecu pe lîngă ei, îndreptîndu-se în direcția din care veniseră. După cîteva momente, o pereche de siluete micuțe veni către ei, în goană. Hunter întinse mîna și înhăță un băiețel de ureche.

— Vai! zise acesta, în felul copiilor. Dă-mi drumul! Ea mi-a furat pensula!

— Așa e, zise un glas pițigăiat, care venea de undeva de pe coridor. I-a furat pensula!

— Ba nu, se auzi alt glas, mai strident și mai pițigăiat, care venea mai de departe.

Hunter arătă spre picturile de pe zidul peșterii.

— Tu ai făcut astea? întrebă ea.

Băiatul avea aroganța care se întîlnește numai la marii artiști și la băieții de nouă ani.

— Mda, spuse el, agresiv. Unele dintre ele.

— Nu sînt rele, spuse Hunter.

Băiatul se uită la ea.

— Unde are loc următorul Tîrg Plutitor? întrebă Door.

— Belfast, zise băiatul. În seara asta.

— Mulțumesc, spuse ea. Sper să-ți recuperezi pensula. Dă-i drumul, Hunter.

Hunter dădu drumul urechii băiatului. Acesta nu se mișcă. O privi din cap pînă-n picioare, apoi se strîmbă, ca să arate că — fără urmă de îndoială — nu fusese impresionat de ea.

— *Tu* ești Hunter? întrebă el.

Femeia îi zîmbi cu modestie. Puștiul pufni:

— *Tu* ești cel mai bun paznic din Lumea de Dedesubt?

— Așa se zice.

Băiatul duse o mînă la spate și o aruncă apoi în față, într-o singură mișcare, cursivă. Se opri, uluit, își desfăcu mîna, se uită în palmă. După care se uită la Hunter, zăpăcit. Hunter își desfăcu mîna și scoase la iveală un briceag mic cu o lamă ascuțită. Îl ținu sus, unde băiatul nu putea să ajungă la el. Acesta strîmbă din nas.

— Cum ai făcut asta?

— Șterge-o! zise ea.

Închise briceagul și-l aruncă băiatului, care o tuli pe coridor, fără să se uite în urmă, fugind după pensula sa.

Cadavrul marchizului de Carabas plutea spre est, cu fața în jos, prin canalul cel adînc.

Canalele din Londra își încep viața ca rîurile și pîrîurile, curgînd de la nord la sud (și, în partea de sud a Tamisei, de la sud la nord), cărînd în ea gunoaie, leșuri de animale și conținutul oalelor de noapte, Tamisa ducînd cea mai mare parte a acestor substanțe ofensatoare în mare. Sistemul funcționase — mai mult sau mai puțin — timp de mulți ani, pînă cînd, în 1858, volumul enorm al afluenților produs de oamenii și industriile din Londra, combinat cu o vară fierbinte, a dus la un fenomen cunoscut, pe vremea aceea, drept Putoarea cea Mare: Tamisa însăși devenise o canalizare în aer liber. Oamenii care puteau să părăsească Londra o părăsiră; cei care rămaseră își înfășurară în jurul fețelor cîrpe îmbibate în fenol și încercară să nu respire pe nas. Parlamentul fu silit să-și înceteze activitatea devreme în anul 1858, iar în anul următor, ordonă începerea unui program de construire a canalizării. Miile de kilometri de canalizare care au fost construite s-au bazat pe panta ușoară dinspre vest spre est și, undeva dincolo de Greenwich, apele uzate erau pompate în estuarul Tamisei, iar murdăria se scurgea în Marea Nordului. Această călătorie o făcea și trupul răposatului marchiz de Carabas, plutind de la vest la est, către răsărit și către instalațiile de canalizare.

Șobolanii de pe o platformă înaltă de cărămidă — care făceau ceea ce fac șobolanii cînd nu-i privesc oamenii — văzură cadavrul purtat de apă. Cel mai mare dintre ei, un mascul

zdravăn, negru, chițcăi. O femelă mai mică, de culoare cafenie, chițcăi ca răspuns, apoi sări de pe platformă pe spatele marchizului și pluti puțin pe canal, adulmecînd părul și haina leșului, gustîndu-i sîngele, apoi aplecîndu-se cu grijă și privind ceea ce se putea vedea din fața lui.

După aceea sări de pe capul lui în apa murdară și înotă cu greu pînă la marginea canalului, unde se cățără pe zidul alunecos de cărămidă. Alergă, după aceea, pe o traversă și se alătură tovarășilor ei.

— În Belfast? întrebă Richard.

Door zîmbi malițios și, în ciuda insistențelor lui, nu spuse decît:

— O să vezi.

Richard schimbă modul de abordare.

— De unde știi că puștiul acela ți-a spus adevărul în privința tîrgului?

— Nu-i un lucru despre care să mintă cineva din lumea noastră. Eu... nu cred că *putem* minți în legătură cu subiectul ăsta. Tîrgul acesta e ceva deosebit, adăugă ea, după o scurtă pauză.

— De unde știa puștiul locul în care se va ține tîrgul?

— I-a spus cineva, zise Hunter.

Richard meditä un timp la spusele ei.

— Și acel cineva de unde știa?

— I-a spus altcineva.

— Dar...

Richard se întrebă cine alesese locul și cum se răspîndise știrea despre acel loc, străduindu-se să formuleze întrebarea în așa fel încît să nu pară prost.

O voce profundă de femeie întrebă din întuneric:

— Psst! Aveți idee unde se va ține viitorul tîrg?

Femeia păși în lumină. Purta bijuterii de argint, iar părul ei negru fusese coafat perfect. Avea fața foarte palidă, iar rochia ei lungă era din catifea neagră ca smoala. Richard își dădu seama imediat că o mai văzuse, dar avu nevoie de cîteva momente ca să-și aducă aminte unde: la primul Tîrg Plutitor, care fusese la Harrods. Femeia îi zîmbi.

— În seara asta, îi spuse Hunter. În Belfast.

— Mulțumesc, zise femeia.

Avea ochi uimitori, își spuse Richard. De culoarea degetariței.

— Atunci, ne vedem acolo, adăugă ea, uitîndu-se la Richard în timp ce vorbea.

După care, cu oarecare timiditate, privi în altă parte. Apoi păși în umbră și dispăru.

— Cine e? întrebă Richard.

— Ele își spun Catifele, zise Door. Dorm aici, jos, în timpul zilei, iar noaptea se duc în Lumea de Sus.

— Sînt periculoase? întrebă el.

— Toți sînt periculoși, zise Hunter.

— Hai să revenim la tîrg, spuse Richard. Cine decide unde și cînd se ține tîrgul? Și cum află primii oameni unde se va ține?

Hunter ridică din umeri.

— Door, tu știi ceva? o întrebă Richard.

— Nu m-am gîndit niciodată la asta.

Ajunseră la un colț și cotiră. Door ridică lampa.

— Nu-i rău deloc, spuse ea.

— Și lucrează iute, o completă Hunter.

Paznica pipăi cu vîrful degetului pictura de pe peretele din stîncă. Era încă umedă. O pictură care-i înfățișa pe ei trei. Nu era deloc măgulitoare.

Șobolanul cel negru intră în viziuna Auriilor plin de respect, cu capul plecat, cu urechile pe spate. Se tîrî înainte, scîncind și chițcăind.

Auriii își făcuseră bîrlogul într-o grămadă de oase, care aparținuse, cîndva, unui mamut lînos, pe vremurile cînd animalele mari și păroase umblau — după opinia Auriilor — prin tundra înzăpezită din sudul Angliei ca și cum ar fi stăpînit locul acela. Aurii îi scoseseră ideea aceea din cap mamutului respectiv, într-un mod clar și definitiv.

Șobolanul cel negru își exprimă supunerea la baza grămezii de oase. Apoi se întinse pe spate, cu gîtul expus, închise ochii și așteptă. După un timp, un chițcăit de sus îi spuse că putea să se întoarcă.

Unul dintre Aurii se tîrî afară din craniul mamutului, pe o grămadă de oase. Se tîrî de-a lungul unui vechi colț de fildeș. Era un șobolan cu blană aurie, de mărimea unei pisici mari de casă. Avea ochii roșii.

Șobolanul cel negru vorbi. Auriul se gîndi puțin și chițcăi un ordin. Șobolanul cel negru se rostogoli pe spate, expunîndu-și din nou gîtul pentru un moment. Apoi se răsuci, se întoarse și își văzu de drum.

Bineînțeles, existaseră oameni ai canalizării înainte de Marea Putoare, care trăiseră în canalizarea elizabetheană, sau în canalizarea Restaurației, sau în cea a Regenței, atunci cînd din ce în ce mai multe dintre căile de apă ale Londrei erau forțate să curgă prin țevi și prin galerii acoperite, în timp ce populația în creștere producea ape uzate mai murdare, mai pline de resturi. Dar, după Marea Putoare, după planul grandios al construirii canalizării victoriene, oamenii din canalizare ajunseseră în plinătatea lor. Puteau fi găsiți pretutindeni, de-a lungul și de-a latul canalizării, dar își făcuseră case permanente în subteranele din cărămizi roșii ca niște biserici, din est, la confluența apelor înspumate. Acolo stăteau, avînd alături undițe, plase și cîngi improvizate, supraveghind suprafața apei brune.

Oamenii aceia purtau haine — haine cafenii și verzi, acoperite cu un strat gros, alcătuit, poate, din mucegai, sau, la fel de posibil, dintr-o clisă petrochimică — dar, la fel de bine, putea fi ceva mult mai rău. Purtau păr lung și încîlcit. Duhneau cam așa cum vă imaginați. Deasupra tunelului atîrnau felinare vechi. Nimeni nu știa ce foloseau oamenii canalizării drept combustibil, dar felinarele lor ardeau cu o flacără albastră-verde, destul de toxică.

Nu se știa cum comunicau între ei oamenii canalizării. În puținele ocazii în care avuseseră de-a face cu lumea exterioară, folosiseră un soi de limbaj al semnelor. Bărbații, femeile și copilașii tăcuți ai canalizării trăiau într-o lume a clipocitului și picuratului.

Dunnikin descoperi ceva pe apă. El era șeful oamenilor canalizării, cel mai înțelept și cel mai bătrîn dintre ei. Cunoștea canalizarea mai bine decît cei care o construiseră. Dunnikin

întinse mîna și luă o plasă lungă de pescuit crevete; cu o mișcare expertă din mînă pescui din apă un telefon mobil destul de noroit. Se duse, după aceea, la o grămăjoară de gunoi dintr-un colț și puse telefonul peste restul recoltei. Prada din ziua aceea consta, pînă în momentul acela, din două mănuși despereche ate, un pantof, un cap de pisică, un pachet ud de țigări, un picior artificial, un cocker spaniel mort, o pereche de coarne de cerb (montate pe o placă) și jumătatea de jos a unui cărucior pentru copii.

Nu fusese o zi bună. Iar în noaptea aceea se ținea tîrgul, în aer deschis. Așa că Dunnikin stătea cu ochii pe apă. Nu știi niciodată ce-o să iasă la iveală.

Old Bailey își atîrnase rufele la uscat. Cearșafuri și pături fîlfîiau și fluturau în vînt deasupra clădirii Centre Point, un zgîrie-nori urît și distinct din anii șaizeci, care marchează capătul de est al Oxford Street, mult deasupra stației de metrou Tottenham Court Road. Old Bailey nu se sinchisea prea mult de Centre Point, dar, cum spunea el deseori păsărilor, vederea din vîrful clădirii nu se putea compara cu nimic, mai mult, acoperișul clădirii Centre Point fiind unul dintre puținele locuri din West End de unde nu erai obligat să te uiți la Centre Point.

Vîntul rupea fulgi din haina lui și le ducea departe, peste Londra. Bătrînului nu-i păsa. După cum le spusese deseori păsărilor sale, mai erau destule acolo de unde le luase.

Un șobolan mare, negru, se tîrî afară printr-un capac spart de aerisire, se uită în jur, apoi se duse către cortul pătat de păsări al lui Old Bailey. Se cățără pe latura cortului, apoi alergă pe sfoara de rufe a bătrînului. După care chițcăi insistent spre el.

— Mai încet, mai încet, zise bătrînul.

Șobolanul repetă, într-un ritm mai domol, dar la fel de insistent.

— Doamne sfinte! zise Old Bailey, apoi fugi în cort și se întoarse cu armele sale — frigarea și o lopată pentru cărbuni.

După care fugi din nou în cort aduse niște scule cumpărate de ocazie. Pe urmă se întoarse în cort pentru ultima oară, deschise cufărul de lemn și vîrî în buzunar cutia de argint.

— Chiar n-am timp pentru asemenea caraghioslîcuri, îi spuse el șobolanului, cînd ieși ultima dată. Sînt un om foarte ocupat. Știi, păsările nu se prind singure.

Șobolanul schelălăi la el. Old Bailey își desfăcea funia înfășurată în jurul mijlocului.

— Bine, îi zise el șobolanului, să găsească alții trupul. Nu mai sînt tînăr cum am fost. Nu-mi plac locurile de dedesubt. Eu sînt un om al acoperișurilor, născut și crescut aici.

Șobolanul scoase un sunet grosolan.

— Mai multă grabă, viteză mai mică, îi replică Old Bailey. Am plecat. Mucosule! L-am cunoscut pe stră-stră-bunicul tău, amice șobolan, așa că nu te mai da mare! Unde o să aibă loc tîrgul?

Șobolanul îi spuse. Old Bailey îl băgă în buzunar și își dădu drumul peste marginea clădirii.

Stînd pe platforma de lîngă canal, Dunnikin fu copleșit de un presentiment de bogăție și prosperitate. Simțea cum bogăția plutește de la vest spre est, către el.

Bătu puternic din palme. Alți bărbați fugiră către el, și femei, și copii, luînd cângi, plase și undițe în timp ce veneau. Se strînseră de-a lungul platformei alunecoase a canalului, în lumina verde, care trosnea, a felinarelor. Dunnikin arătă, iar ei așteptară în tăcere, fiindcă așa așteaptă oamenii canalizării.

Cadavrul marchizului de Carabas veni plutind cu fața în jos de-a lungul canalului, curentul purtîndu-l încet și maiestuos, ca pe o barcă funerară. Oamenii îl traseră, cu cângile și plasele lor, în tăcere, iar curînd, cadavrul ajunse pe platformă. Îi scoaseră haina, cizmele, ceasul de aur, conținutul buzunarelor hainei, dar lăsară restul îmbrăcămintii pe el.

Dunnikin se uita bucuros la toate. Bătu din nou din palme, iar oamenii canalizării începură să se pregătească pentru tîrg. Acum aveau, cu adevărat, ceva valoros de vînzare.

— Ești sigură că marchizul va fi la tîrg? o întrebă Richard pe Door, în timp ce drumul începu să urce, treptat.

— N-o să ne lase baltă, zise ea, cît putu de încrezătoare. Sînt convinsă că o să fie acolo.

Paisprezece

Nava maiestății sale *BELFAST* este o canonieră de 11000 de tone, care fusese gata de navigat în 1939 și care fusese în serviciu activ în timpul celui De-al Doilea Război Mondial. De atunci fusese ancorată pe țărmul de sud al Tamisei, în zona cărților poștale*, între Tower Bridge și London Bridge, în fața Turnului Londrei. De pe punte se puteau vedea catedrala St. Paul și vîrful aurit al monumentului în formă de coloană închinat Marelui Incendiu din Londra, care fusese ridicat, ca și o mare parte din oraș, de Christopher Wren. Nava servește ca muzeu plutitor, monument comemorativ și spațiu de instruire.

Există o pasarelă de la vapor la țărm, iar oamenii veniră pe pasarela aceea cîte doi, cîte trei și cu duzinile. Își instalară tarabele cît de devreme putură, toate triburile din Londra de Dedesubt fiind unite de Armistițiul Tîrgului și de dorința mutuală de a-și pune tejghelele cît mai departe de oamenii canalizării.

Se căzuse de acord, cu peste un secol în urmă, că oamenii canalizării puteau să aibă o tarabă numai la tîrgurile ținute în aer liber. Dunnikin și oamenii săi își aruncară prada pe o foaie de cauciuc, alcătuind o grămadă zdravănă, lîngă o turelă mare de tun. Nimeni nu veni imediat la taraba oamenilor canalizării, dar, către sfîrșitul tîrgului, aveau să apară vînătorii

---

* la sfîrșitul secolului al XIX-lea, poșta engleză a permis unor companii private să tipărească o serie de cărți poștale: o mare parte dintre acestea au fost emise și distribuite pe litoral, pentru turiști

de chilipiruri, curioșii și puținii norocoși care, din fericire, nu aveau simțul mirosului.

Richard, Hunter și Door își croiră drum prin mulțimea de pe punte. Richard își dădu seama că pierduse — cumva — nevoia să se oprească și să privească. Oamenii nu erau mai puțin ciudați decît fuseseră la ultimul Tîrg Plutitor, dar, își spuse el, și el era la fel de ciudat ca ei. Se uită în jur, cercetînd figurile din mulțime în timp ce mergea, căutînd zîmbetul ironic al marchizului.

— Nu-l văd, zise el.

Se apropiară de taraba unui fierar, unde un bărbat care ar fi putut să treacă ușor drept un munte mai mic — dacă îi ignorai barba castanie zburlită — bătea pe nicovală o bucată de metal înroșit, scos din vasul cu jăratic. Richard nu mai văzuse pînă atunci o nicovală adevărată. Simțea căldura răspîndită de metalul încins și de vasul cu jar, aflat la vreo patru metri de el.

— Mai caută. De Carabas trebuie să apară, zise Door, uitîndu-se în urma lor. O să apară ca un ban rău.

Fata se gîndi o clipă, apoi adăugă:

— De fapt, ce-i un ban rău?*

Apoi, înainte ca Richard să apuce să-i răspundă, Door strigă:

— Fierarule!

Omul bărbos cît un munte își ridică privirea, încetă să izbească metalul încins și răcni:

— Pe Templu și pe Boltă! Doamna Door!

Apoi o ridică într-o mînă, de parcă n-ar fi cîntărit mai mult decît un șoricel.

— Bună, fierarule, zise Door. Speram să fii aici.

— Doamnă, n-am ratat niciodată un tîrg, tună el, vesel, după care îi mărturisi, într-o șoaptă ca o explozie: Aici se fac adevăratele afaceri. Acum așteptați o clipă, zise el, amintindu-și de bucata de metal care se răcea pe nicovală.

O puse pe Door pe taraba sa, la mai mult de doi metri deasupra punții.

---

* expresia englezească „turn up like a bad penny" are înțelesul „n-ai cum să scapi de el"

Izbi bucata de metal cu barosul, răsucind-o cu un instrument despre care Richard presupuse, în mod corect, că era un cleşte. Sub loviturile ciocanului, bucata informă de metal portocaliu se transformă într-un trandafir perfect, negru. Era o lucrare de o delicateţe uimitoare, fiecare petală fiind perfectă şi deosebită. Fierarul cufundă trandafirul într-un ciubăr cu apă rece, de lîngă nicovală. Metalul sfîrîi şi scoase aburi. Apoi scoase trandafirul din vas, îl şterse şi-l înmînă unui bărbat gras, într-o cămaşă de zale, care stătuse, răbdător, alături. Bărbatul cel gras se declară mulţumit şi-i dădu în schimb fierarului o pungă verde de plastic, plină cu diferite feluri de brînză.

— Fierarule, zise Door, din locul în care era cocoţată. Ei sînt prietenii mei.

Acesta cuprinse mîna lui Richard într-o palmă de cîteva ori mai mare decît a sa. Strîngerea sa fu entuziastă, dar foarte blîndă, ca şi cum ar fi avut în trecut numeroase accidente în timp ce strîngea mîini şi se antrenase mult, încît să poată face gestul cum trebuia.

— Încîntat! bubui el.

— Richard, se prezentă acesta.

Fierarul păru fericit.

— Richard! Grozav nume! Am avut un cal pe nume Richard!

Dădu drumul mîinii lui, se întoarse spre Hunter şi zise:

— Şi tu eşti... Hunter? Hunter! Ea e, aşa cum eu trăiesc, respir şi mă cac!

Fierarul se roşi ca un băiat de şcoală. Îşi scuipă în palmă şi încercă, stîngaci, să-şi aranjeze pîrul. Apoi îşi întinse mîna şi îşi dădu seama că tocmai scuipase în ea, aşa că o şterse pe şorţul său de piele, după care se lăsă, stînjenit, de pe un picior pe altul.

— Fierarule, îl salută Hunter cu un zîmbet perfect de zahăr ars.

— Fierarule, nu mă dai jos? întrebă Door.

Uriaşul păru ruşinat.

— Îmi cer scuze, doamnă, zise el şi o coborî.

Richard îşi dădu seama că fierarul o cunoscuse pe Door cînd fusese copil şi se pomeni că e nejustificat de gelos pe bărbatul acela imens.

— Ce pot să fac pentru tine? o întrebă fierarul.

— Vreo două lucruri, îi răspunse ea. Mai întîi, zise Door și se întoarse spre Richard, am o treabă pentru tine.

Hunter ridică din sprînceană.

— Pentru el?

Door dădu din cap.

— Pentru voi amîndoi. Vreți să vă duceți și să faceți rost de niște mîncare? Vă rog!

Richard se simți ciudat de mîndru. Arătase de ce e în stare în timpul încercării. Era Unul Dintre Ei. Avea să se Ducă și să Aducă Mîncare. Își umflă pieptul.

— Eu sînt paznicul tău. O să rămîn alături de tine, zise Hunter.

Door rînji. Ochii ei scînteiară.

— În tîrg? Hunter, totul e în regulă. Armistițiul Tîrgului e încă valabil. Nimeni n-o să se atingă de mine aici. Iar Richard are mai multă nevoie decît mine să aibă cineva grijă de el.

Richard se dezumflă, dar nu-l văzu nimeni.

— Și dacă cineva va încălca armistițiul? întrebă Hunter.

Fierarul se înfioră, în ciuda căldurii vasului său cu jar.

— Să încalce Armistițiul Tîrgului? Brrr!

— N-o să se întîmple asta. Du-te, plecați amîndoi. Aduceți curry, vă rog. Și niște lipii. Una cu mirodenii.

Hunter își trecu mîna prin păr. Apoi se întoarse și merse în mijlocul mulțimii, iar Richard se luă după ea.

— Și ce o să se întîmple dacă cineva va încălca Armistițiul Tîrgului? întrebă el, în timp ce-și croiau drum prin ceată.

Hunter se gîndi un timp.

— Ultima dată cînd s-a întîmplat așa ceva a fost cu vreo trei sute de ani în urmă. Doi prieteni s-au certat pentru o femeie, în timpul tîrgului. A fost scos un cuțit, unul dintre ei a murit. Celălalt a fugit.

— Ce s-a întîmplat cu el? A fost ucis?

Hunter clătină din cap.

— Dimpotrivă. Își dorește și acum să fi fost el cel care a murit.

— Trăiește încă?

Hunter strînse din buze.

— Oarecum, zise ea, după un timp.

Mai trecu ceva timp, apoi Richard simți că i se face greață.

— Ce-i asta? Ce pute așa?

— Oamenii canalizării.

Richard își întoarse capul și încercă să nu respire pe nas pînă nu se îndepărtară de taraba oamenilor canalizării.

— Nici urmă de marchiz? întrebă el.

Hunter clătină din cap. Dacă ar fi întins mîna, ar fi putut să-l atingă. Urcară pe o estacadă, către tarabele cu mîncare și către arome mult mai plăcute.

Old Bailey îi găsi pe oamenii canalizării fără mare greutate, după miros.

Bătrînul știa ce are de făcut, așa că se bucură să se dea puțin în spectacol, examinînd în mod ostentativ cockerul spaniel mort, piciorul artificial și telefonul mobil ud și plin de noroi, clătinînd din cap îndurerat la fiecare dintre ele. Apoi se prefăcu că obsearvă cadavrul marchizului. Se scărpină la nas. Își puse ochelarii și privi prin ei. Dădu din cap pentru sine, posomorît, sperînd să lase impresia vagă a unui om care are nevoie de un cadavru și e dezamăgit de ofertă, dar trebuie să se mulțumească și cu ceea ce găsește. Apoi îi făcu semn lui Dunnikin și-i arătă corpul.

Dunnikin își deschise larg palmele, zîmbi fericit și își îndreptă privirea către cer, mărturisind ce bucurie îi produsese intrarea rămășițelor marchizului în viața sa. Apoi își duse mîna la frunte, o coborî și păru distrus, ca să împărtășească ce tragedie ar însemna să piardă un cadavru atît de remarcabil.

Old Bailey își vîrî o mînă în buzunar și scoase un deodorant consumat pe jumătate. I-l dădu lui Dunnikin, care se uită la el, îl linse, apoi îl înapoie, neimpresionat. Old Bailey îl puse la loc în buzunar. Se uită din nou la cadavrul marchizului de Carabas, care era îmbrăcat numai pe jumătate și ud în urma călătoriei prin canalizare. Stîrvul era cenușiu, sîngele se scursese din el prin mai multe tăieturi, mari și mici, iar pielea se zbîrcise și se învinețise după atît timp petrecut în apă.

Apoi bătrînul scoase o sticlă, plină pe trei sferturi cu un lichid galben, și i-o dădu lui Dunnikin. Acesta se uită bănuitor

la ea. Oamenii canalizării știau cum arată o sticlă de Chanel Nr. 5 și se strînseră în jurul lui Dunnikin, să privească. Cu grijă, plin de sine, acesta deșurubă dopul și își turnă un strop pe încheietura mîinii. Apoi, cu o gravitate pe care i-ar fi invidiat-o cel mai bun *parfumier* din Paris, mirosi. După care dădu din cap, entuziasmat, și se apropie de Old Bailey ca să-l îmbrățișeze și să încheie tîrgul. Bătrînul își întoarse fața și își ținu răsuflarea pînă se termină îmbrățișarea.

Old Bailey ridică un deget și încercă din răsputeri să mimeze că nu mai era la fel de tînăr ca altădată și că, mort sau nu, marchizul de Carabas era puțin cam greu. Dunnikin se ciupi de nas gînditor, apoi, cu un gest care indica nu numai mărinimie, dar și o generozitate prostească și nepotrivită care avea să-l ducă la azilul săracilor și pe el și pe ceilalți oameni ai canalizării, puse unul dintre indivizii mai tineri din poporul său să lege cadavrul de jumătatea de jos a căruciorului vechi pentru copii.

Bătrînul acoperi leșul cu o cîrpă, apoi plecă dintre oamenii canalizării împreună cu trupul, pe puntea aglomerată.

— O porție de curry vegetarian, vă rog, îi spuse Richard femeii de la taraba unde se vindea curry. Mă întrebam... hmmm... Curry cu carne... Cu ce fel de carne e?

Femeia îi spuse.

— Oh! exclamă Richard. Bine. Hmmm... Dați-ne curry vegetarian pentru toți.

— Salut din nou, rosti o voce profundă de lîngă el.

Era femeia palidă pe care o întîlniseră în peșteri, cea în rochie neagră și cu ochii de culoarea degetariței.

— Salut, răspunse Richard, zîmbind. Oh, și niște lipii, vă rog. Ai venit aici să cumperi curry?

Femeia îl privi cu ochii ei violeți și-i zise, imitîndu-l pe Bela Lugosi.

— Eu nu mănînc... curry.

Apoi rîse, un rîs zdravăn, plin de încîntare, iar Richard se trezi că-și dă seama cît de mult timp trecuse de cînd nu mai glumise cu o femeie.

— Oh. Hmmm. Richard. Richard Mayhew, se prezentă el și întinse mîna.

Femeia i-o atinse cu mîna ei, într-un gest care semăna puțin cu o strîngere de mînă. Degetele ei erau foarte reci, dar noaptea tîrziu, la sfîrșitul toamnei, pe o navă de pe Tamisa, totul e foarte rece.

— Lamia, zise ea. Sînt o Catifea.

— Aha! spuse el. Bine. Sînteți multe.

— Cîteva, adăugă ea.

Richard luă recipientele cu curry.

— Ce faci? o întrebă el pe Lamia.

— Cînd nu caut de mîncare, sînt ghid, îi răspunse ea, zîmbind. Cunosc fiecare centimetru din Lumea de Dedesubt.

Hunter — despre care Richard ar fi jurat că fusese în cealaltă parte a tarabei — stătea acum chiar lîngă Lamia.

— Nu-i al tău, zise ea.

Lamia zîmbi dulce.

— O să apreciez eu cum stau lucrurile.

— Hunter, ea e Lamia. E o Cataramă.

— Catifea, îl corectă aceasta cu blîndețe.

— E ghid.

— Te duc oriunde vrei să mergi.

Hunter luă punga cu mîncare din mîna lui Richard.

— E timpul să ne întoarcem, zise ea.

— Bine, spuse Richard, dar dacă o să ne ducem să-l vedem pe știi-tu-cine, s-ar putea să ne fie de ajutor.

Hunter nu spuse nimic. Se uită numai la Richard. Dacă s-ar fi uitat așa la el cu o zi înainte, Richard ar fi abandonat discuția. Dar asta s-ar fi întîmplat atunci.

— Să vedem ce crede Door, spuse el. Vreo urmă de marchiz?

— Încă nu, zise Hunter.

Old Bailey tîrîse cadavrul pe pasarelă, legat de partea de la bază a căruciorului pentru copii, ca un Guy Fawkes îngrozitor, efigia acestuia fiind, nu cu mult timp în urmă, tîrîtă și plimbată peste tot de copiii din Londra la începutul lui noiembrie, arătată trecătorilor înainte s-o arunce să-și găsească sfîrșitul în flăcări în ziua de cinci noiembrie, cînd era Noaptea

Rugurilor. Bătrînul cără cadavrul peste Tower Bridge și, mormăind și văicărindu-se, îl tîrî în susul colinei de dincolo de Turnul Londrei. Merse spre vest, către stația Tower Hill, și se opri puțin înainte de stație, lîngă o bucată cenușie de zid. Nu era un acoperiș, își zise Old Bailey, dar avea să meargă.

Era unul dintre ultimele resturi ale Zidului Londrei. Zidul Londrei fusese construit, conform tradiției, la ordinul împăratului roman Constantin cel Mare, în al treilea secol d. H., la cererea mamei sale, Elena. În momentul acela, Londra era unul dintre puținele orașe mari din imperiu care nu avea un zid monumental. Cînd a fost terminat, înconjura complet orășelul. Era înalt de zece metri și lat de aproape trei. Era, fără putință de tăgadă, Zidul Londrei.

Acum nu mai era înalt de zece metri, nivelul solului crescuse din zilele mamei lui Constantin (cea mai mare parte din Zidul Londrei cel inițial se află la cinci metri sub nivelul străzilor de astăzi) și nu mai înconjura orașul. Dar este, încă, o bucată impresionantă de zid. Old Bailey dădu viguros din cap, fiind de acord cu el însuși. Legă căruciorul cu o bucată de funie și se cățără pe zid. Apoi, mormăind și înjurînd, îl trase pe marchiz în vîrf. Dezlegă cadavrul de pe cărucior și-l așeză, cu blîndețe, pe spate, cu brațele alături. Avea răni din care se scurgea încă lichid. Era un cadavru foarte mort.

— Tîmpitule, șopti Old Bailey, cu tristețe. Ce-ai urmărit de ai fost omorît pentru asta?

Luna era lucitoare, mică, ridicată pe cerul nopții reci, iar constelațiile toamnei scînteiau pe firmamentul albastru-negru ca o pulbere de diamante sfărîmate. O privighetoare zbură pe zid, privi corpul marchizului de Carabas și ciripi dulce.

— Nu-i pentru ciocul tău, zise Old Bailey, mohorît. Nici voi, păsările, nu mirosiți ca niște trandafiri înfloriți.

Pasărea îi ciripi o obscenitate privighetorească melodioasă, apoi zbură în noapte.

Old Bailey căută în buzunar și scoase șobolanul cel negru, care dormise. Animalul se uită somnoros la el, apoi căscă, arătînd o bucată zdravănă de limbă tărcată.

— Eu aș fi fericit dacă n-aș mai avea niciodată miros, îi spuse Old Bailey șobolanului cel negru, după care așeză animalul pe pietrele Zidului Londrei.

Șobolanul chițcăi spre el, gesticulînd cu labele din față. Old Bailey oftă. Apoi scoase cu grijă cutia de argint din buzunar și, dintr-un alt buzunar interior, trase afară frigarea.

Puse cutia pe pieptul lui de Carabas, apoi, nervos, întinse frigarea și deschise capacul. În interior, pe un cuibar de catifea roșie, se afla un ou mare de rață, care părea de un verde-albastru deschis în razele lunii. Old Bailey ridică frigarea, închise ochii și izbi în ou.

Se auzi un *whup* și oul făcu implozie.

După aceea, timp de cîteva secunde urmă o liniște deplină. Apoi începu vîntul. Nu bătea într-o anumită direcție, ci părea să vină de pretutindeni, o furtună pornită din senin. Frunze căzute, foi de ziare, tot felul de resturi din oraș zburau de pe sol și erau aruncate prin aer. Vîntul atinse suprafața Tamisei și purtă apa rece spre cer, în stropi mărunți. Era un curent nebun și periculos. Proprietarii de tarabe de pe puntea lui *Belfast* îl înjurară și își ținură mărfurile, să nu le ia vijelia.

Apoi, cînd vîntul păru că devenise atît de puternic încît va dărîma lumea întreagă, că va dărîma stelele și că va arunca oamenii în aer ca pe niște frunze uscate de toamnă...

Tocmai atunci...

... încetă, iar frunzele, ziarele și pungile de plastic pentru cumpărături căzură pe pămînt, pe drum sau pe apă.

Sus, pe resturile Zidului Londrei, tăcerea care urmă vijeliei fu, în felul ei, la fel de puternică precum fusese vîntul. Această tăcere fu întreruptă de o tuse. O tuse scîrboasă, cu expectorație. Fu urmată de zgomotul cuiva care se răsucea greoi; apoi de zgomotul cuiva care vomita.

Marchizul de Carabas vomită apa din canalizare peste marginea Zidului Londrei, murdărind pietrele cenușii cu o scîrboșenie cafenie. Dură mult timp pînă elimină apa aceea din trupul său. Apoi zise, cu o voce care era numai cu puțin mai tare decît o șoaptă răgușită.

— Cred că gîtul meu a fost tăiat. Ai ceva cu care să-l leg?

Old Bailey scotoci prin buzunare și scoase o bucată de cîrpă murdară. I-o dădu marchizului, care o înfășură de cîteva ori în jurul gîtului și o strînse bine. Old Bailey se pomeni că își

amintește, într-un mod absurd, de gulerele înalte, tip Frumosul Brummel, ale dandy-ilor din perioada Regenței.

— Ai ceva de băut? croncăni marchizul.

Old Bailey scoase plosca și-i deșurubă capacul, apoi o dădu marchizului, care trase o dușcă, apoi se înfioră de durere, după care tuși slab. Șobolanul cel negru, care privise totul cu interes, coborî de pe fragmentul de zid și plecă. Trebuia să le spună Auriilor: toate favorurile fuseseră răsplătite, toate datoriile fuseseră achitate.

Marchizul îi dădu plosca înapoi bătrînului. Old Bailey o puse bine și-l întrebă:

— Cum te simți?

— Mai bine.

Marchizul se ridică, tremurînd. Nasul îi curgea. Privea în jur, se uita la lume de parcă n-o mai văzuse pînă atunci.

— Ce-ai căutat de te-ai dus să fii omorît? Tare aș vrea să știu, zise Old Bailey.

— Informații, șopti marchizul. Oamenii îți spun mult mai multe cînd știu că ești pe moarte. Și vorbesc lîngă tine cînd mori.

— Și ai aflat ceea ce voiai să știi?

Marchizul își pipăi rănile de la mîini și de la picioare.

— Oh, da! În mare parte. Acum am mai mult decît o simplă bănuială despre ce-i vorba în toată treaba asta.

Apoi închise din nou ochii, își strînse brațele în jurul trupului și se legănă încet, înainte și înapoi.

— Și cum e să fii mort? întrebă Old Bailey.

Marchizul oftă. Apoi își răsuci buzele într-un zîmbet și răspunse, cu o rămășiță din ceea ce fusese:

— Old Bailey, dacă o să trăiești destul, o să afli singur.

Bătrînul păru dezamăgit.

— Ticălosule! După tot ce am făcut ca să te aduc înapoi de pe tărîmul din care nu se întoarce nimeni... Adică, de unde nu se întoarce de obicei...

Marchizul de Carabas își ridică privirea spre el. Ochii săi erau foarte albi în lumina lunii. Apoi șopti:

— Cum e să fii mort? E foarte frig, prietene. Foarte întuneric și foarte frig.

Door ridică lănțișorul. Cheia de argint atîrna de el, roșie și portocalie în lumina vasului cu jar al fierarului. Fata zîmbi și spuse:

— Frumoasă lucrătură, fierarule!

— Mulțumesc, doamnă.

Door își atîrnă lănțișorul de gît și ascunse cheia sub straturile hainelor sale.

— Ce-ai vrea să primești în schimb?

Fierarul păru rușinat.

— N-aș vrea să vă indispun... mormăi el.

Door făcu mutra ei care spunea „hai, dă-i drumul". Fierarul se aplecă și scoase o cutie neagră de sub o grămadă de unelte pentru prelucrarea metalului. Era făcută dintr-un lemn de culoare închisă, cu incrustații de fildeș și sidef. Avea dimensiunile unui dicționar mare. Fierarul o sucea și o răsucea în mîinile sale.

— E o cutie surpriză, îi explică el. Am primit-o în schimbul unei lucrări de fierărie, cu cîțiva ani în urmă. Nu pot s-o deschid, deși m-am străduit din greu.

Door luă cutia și își trecu degetele peste suprafața ei netedă.

— Nu mă mir că n-ai reușit s-o deschizi. Mecanismul s-a stricat. E complet blocat.

Fierarul se posomorî.

— Deci n-o să aflu niciodată ce-i în ea...

Door făcu o mutră amuzată. Degetele ei cercetară suprafața cutiei. O bară alunecă afară, într-o latură. Door împinse bara înapoi pe jumătate, apoi o răsuci. Se auzi un *clunk* în străfundul cutiei, iar într-o parte a acesteia se deschise un capac.

— Gata, spuse Door.

— Doamnă, îi mulțumi fierarul.

Apoi luă cutia din mîna ei și deschise capacul complet. Înăuntru era un scrin. Fierarul îl deschise. Broscuța din scrin orăcăi și privi în jur cu ochi de aramă, lipsiți de curiozitate. Fierarului îi căzu fața.

— Speram să găsesc diamante și perle, zise el.

Door întinse mîna și mîngîie capul broaștei.

— Are ochi frumoși, spuse ea. Păstreaz-o, fierarule. O să-ți aducă noroc. Mulțumesc încă o dată. Știu că pot să fiu sigură de discreția ta.

— Puteți să vă bizuiți pe mine, doamnă, zise fierarul, din tot sufletul.

Rămaseră împreună în vîrful Zidului Londrei, fără să vorbească. Old Bailey coborî încet căruciorul de copii pe pămînt, sub ei.

— Unde se ține tîrgul? întrebă marchizul.

Old Bailey îi arătă canoniera.

— Acolo.

— Door și ceilalți. Mă așteaptă.

— Nu ești în stare să te duci undeva.

Marchizul tuși, chinuitor. Old Bailey avu impresia că celălalt mai avea o grămadă de apă din canalizare în plămînii lui.

— Am făcut o călătorie lungă astăzi, șopti de Carabas. Încă puțin n-o să-mi strice.

Își privi mîinile, își mișcă încet degetele, ca și cum ar fi vrut să vadă dacă făceau sau nu ceea ce le punea să facă. Apoi se răsuci și începu să coboare, cu dificultate, pe latura zidului. Dar înainte să facă asta, zise, cu glas răgușit și poate puțin întristat :

— Se pare, Old Bailey, că-ți sînt dator o favoare.

*
* *

Cînd Richard se întoarse cu mîncarea, Door fugi la el și-l îmbrățișă. Îl strînse zdravăn în brațe, ba chiar îl bătu pe fund, înainte să înhațe punga de hîrtie și s-o deschidă cu entuziasm. Luă un recipient de curry vegetarian și începu să mănînce fericită.

— Mulțumesc, zise ea, cu gura plină. Ați dat de marchiz?

— Nici urmă de el, zise Hunter.

— Croup și Vandemar?

— Nici ei.

— Grozav curry. E foarte bun.

— Ai făcut lănțișorul? întrebă Richard

Door trase lănțișorul de la gît, numai cît să-i arate că era acolo, apoi îl lăsă să cadă la loc, greutatea cheii trăgîndu-l în jos.

— Door, zise Richard, ea e Lamia. E ghid. Zice că poate să ne ducă oriunde în Lumea de Dedesubt.

— Oriunde? întrebă Door, mestecînd o lipie.

— Oriunde, spuse Lamia.

Door își lăsă capul într-o parte.

— Știi unde e îngerul Islington?

Lamia clipi încet, genele-i lungi acoperind și dezvăluind ochii ei de culoarea degetariței.

— Islington? spuse ea. Nu puteți să mergeți acolo...

— Știi?

— Pe Down Street, zise Lamia. La capătul Down Street*. Dar nu-i un lucru pe care să-l faci în siguranță.

Hunter urmărise conversația cu brațele încrucișate, fără să fie impresionată. Acum zise:

— Nu avem nevoie de ghid.

— Eu cred că avem, zise Richard. Marchizul nu-i pe aici. Știm că va fi o călătorie periculoasă. Noi trebuie să-i ducem... lucrul pe care l-am luat eu... îngerului. Iar el o să-i spună lui Door despre familia ei și o să-mi spună mie cum să ajung acasă.

Lamia se uită în sus, spre Hunter, încîntată.

— Și poate să vă dea creiere, spuse ea, veselă, iar mie o inimă.

Door șterse ultima picătură de curry din vas cu degetele, apoi le linse.

— O să ne descurcăm foarte bine și în trei, Richard. Nu ne putem permite un ghid.

Lamia se înfierbîntă:

— O să-mi iau plata de la el, nu de la tine!

— Și ce fel de plată vor cei de soiul tău? întrebă Hunter.

— Asta o să aflu eu, iar el o să se minuneze, zise Lamia, cu un zîmbet dulce.

Door clătină din cap.

— Nu cred că e nevoie.

Richard mîrîi:

— Nu-ți place că am pregătit eu totul, măcar o dată, în loc să te urmez orbește și să merg unde mi se spune.

---

* Down Street — Strada de jos

— Nici vorbă!
Richard se întoarse către Hunter.
— Hunter, tu știi drumul către Islington?
Hunter clătină din cap.
Door oftă.
— Trebuie s-o luăm din loc. Down Street ai spus?
Lamia zîmbi cu buzele-i de culoarea prunelor.
— Da, doamnă.

Cînd marchizul ajunse în tîrg, ei plecaseră deja.

Cincisprezece

Coborîră de pe navă, mergînd pe pasarela întinsă, ajunseră pe țărm, unde coborîră niște trepte, merseră printr-un pasaj lung, neluminat, apoi urcară din nou. Lamia mergea în fruntea lor, încrezătoare. Îi conduse într-o alee mică, pavată cu piatră. Pe pereți ardeau și pîlpîiau lămpi cu gaz.

— A treia ușă de aici, le zise ea.

Se opriră în fața ușii. Pe ea era o placă de alamă, pe care scria:

SOCIETATEA REGALĂ
PENTRU PREVENIREA CRUZIMII
FAȚĂ DE CASE

Dedesubt, cu litere mai mici:

DOWN STREET. VĂ RUGĂM SĂ BATEȚI LA UȘĂ.

— Se ajunge în stradă prin casă? întrebă Richard.

— Nu, îi răspunse Lamia. Strada este în casă.

Richard bătu în ușă. Nu se întîmplă nimic. Așteptară și tremurară din cauza frigului dimineții. Richard ciocăni din nou. În cele din urmă, apăsă pe sonerie. Ușa fu deschisă de un lacheu care părea somnoros, cu o perucă pudrată și creață și o livrea stacojie. Se uită la mulțimea pestriță din pragul său cu o expresie care spunea că nu meritau să se dea jos din pat pentru ei.

— Pot să vă ajut cu ceva? întrebă el.

Richard fusese înjurat cu mai multă căldură și cu mai mult umor.

— Down Street, spuse autoritar Lamia.

— Pe aici, oftă lacheul. Să vă ștergeți pe picioare.

Trecură printr-un hol impresionant. Apoi așteptară în timp ce lacheul aprinse fiecare lumînare din candelabru. Coborîră o scară impresionantă, acoperită cu un covor gros. Coborîră o scară mai puțin impresionantă, acoperită de un covor mai puțin gros. Apoi coborîră o scară complet neimpresionantă, acoperită cu pînză de sac cafenie, roasă, și, în cele din urmă, coborîră pe o scară din lemn simplu, pe care nu era nici un soi de covor.

La capătul acesteia era un ascensor străvechi, pe care se afla o pancartă. Pe pancartă scria:

DEFECT

Lacheul ignoră pancarta și deschise ușa exterioară, din sîrmă, a liftului, cu un zăngănit metalic. Lamia îi mulțumi, politicoasă, și urcă în ascensor. Ceilalți o urmară. Lacheul le întoarse spatele. Richard îl privi prin împletitura de sîrmă cum urca pe treptele de lemn, cărîndu-și candelabrul.

Pe peretele liftului era un șir scurt de butoane negre. Lamia apăsă pe butonul cel mai de jos. Ușa de zăbrele metalice se închise automat, cu un zgomot. Un motor porni, iar ascensorul începu să coboare încet, scîrțîind. Stăteau toți patru strînși la un loc în lift. Richard își dădu seama că putea să simtă mirosul fiecărei femei aflată în ascensor cu el: Door mirosea preponderent a curry; Hunter mirosea a transpirație, dar nu într-un fel neplăcut, ci într-un mod care-l făcea să se gîndească la felinele mari aflate în cuștile din grădinile zoologice; în timp ce Lamia mirosea îmbătător a caprifoi, lăcrimioare și mosc.

Ascensorul continuă să coboare. Richard transpira. Era acoperit de o sudoare rece, lipicioasă. Își înfipsese adînc unghiile în palme. Cu cel mai normal ton de care fu în stare, zise:

— Ar fi un moment foarte nepotrivit pentru cineva să descopere că e claustrofobic, nu-i așa?

— Da, spuse Door.

— Atunci n-o să fac asta, zise Richard.

Și continuară să coboare.

În cele din urmă simțiră o smuncitură, se auzi un pocnet, apoi un zăngănit, iar liftul se opri. Hunter deschise ușa, se uită în jur, apoi ieși pe o platformă îngustă.

Richard se uită afară prin ușa deschisă a ascensorului. Atîrnau, cu toții, în aer, în vîrful a ceva care-i amintea lui Richard de o pictură pe care o văzuse odată, a Turnului Babel, sau, mai degrabă, a modului în care ar fi arătat Turnul Babel dacă ar fi fost întors pe dos. Erau la capătul unei cărări enorme, în spirală, săpată în stîncă, care cobora și tot cobora în jurul unui puț central. Pe zid pîlpîiau slab, ici-colo, lumini, alături de cărare. Jos, departe, departe de ei, ardeau focuri mărunte. Ascensorul atîrna la capătul puțului central, la vreo mie de metri deasupra solului. Liftul se legăna puțin.

Richard trase adînc aer în piept și-i urmă pe ceilalți pe platforma de lemn. Apoi, deși știa că e o idee rea, se uită în jos. Între el și podeaua de stîncă de dedesubt, aflată la o mie de metri sub ei, nu era nimic, numai o scîndură lată de lemn.

— Presupun că nu-i momentul potrivit să vă atrag atenția că sufăr de rău de înălțime, zise el, cu mult mai puțină nonșalanță decît își închipuia.

— E o treabă sigură, spuse Lamia. Sau așa a fost ultima dată cînd am trecut pe aici. Priviți.

Lamia merse pe scîndura aceea lată, într-o fluturare de catifea neagră. Ar fi putut să țină o duzină de cărți în echilibru pe cap și n-ar fi picat nici una. Cînd ajunse la cărarea de piatră din marginea puțului, se opri, se întoarse și le zîmbi încurajator. Hunter o urmă peste prăpastie, apoi se întoarse și așteptă lîngă ea, pe platformă.

— Vezi? zise Door, apoi întinse mîna și-l prinse pe Richard de braț. Totul e bine.

Richard dădu din cap și înghiți în sec. *Totul e bine.*

Door traversă prăpastia. Nu părea că-i face plăcere, dar, cu toate acestea, o traversă. Cele trei femei îl așteptară pe Richard, care stătea locului. După un timp, Richard observă că nu părea să meargă pe scîndura de lemn, în ciuda comenzii „mergeți" pe care o transmisese picioarelor sale.

Departe, deasupra lor, fu apăsat un buton. Bărbatul auzi un *thunk* și scrîșnetul motorului electric îmbătrînit. Ușa liftului se trînti și se închise în urma lui, lăsîndu-l într-o poziție nesigură, pe o platformă de lemn îngustă, care nu era mai lată decît o scîndură.

— Richard! răcni Door. Mișcă-te!

Ascensorul începu să urce. Richard păși de pe platforma care se zguduia și merse pe scîndura cea lată; apoi picioarele i se transformară în piftie sub el, și se pomeni în patru labe pe pasarelă, ținîndu-se cu disperare de ea. O parte măruntă, rațională, a minții sale se întreba ce e cu ascensorul: cine-l chemase sus și de ce? Restul minții era ocupat să le spună membrelor sale să se agațe zdravăn de scîndură și să țipe, în mintea lui: „Nu vreau să mor!". Închise ochii cît de strîns putu, convins că, dacă o să-i deschidă și o să vadă zidul de stîncă de sub el, o să-și dea, pur și simplu, drumul de acolo și o să cadă, o să cadă, o să...

— Nu mi-e frică să cad, își spuse el. Partea de care mi-e frică e cea cînd termini de căzut.

Știa că se minte singur. Căderea îl speria — îi era teamă să se bălăngăne și să se rostogolească neajutorat prin aer, îndreptîndu-se către podeaua de piatră aflată mult sub el, știind că nu putea să facă nimic ca să se salveze, că nu va avea loc nici o minune care să-l salveze...

Treptat, își dădu seama că cineva îi vorbea.

— Richard, tîrăște-te de-a lungul scîndurii, îi spunea vocea.

— Eu... nu pot, șopti el.

— Ai trecut prin lucruri mai rele cînd ai luat cheia, zise ea.

Cea care vorbise era Door.

— Nu sînt bun în treaba cu înălțimea, zise el, încăpățînat, cu fața lipită de scîndura de lemn, cu dinții clănțănind. Vreau acasă!

Richard simți lemnul apăsîndu-i fața. Apoi scîndura începu să tremure. Vocea lui Hunter spuse:

— Nu știu la cîtă greutate rezistă placa asta. Voi două, stați aici.

Scîndura vibra, ca și cum cineva ar fi mers pe ea, către el. Richard se prinse bine de ea, cu ochii închiși. Apoi Hunter îi spuse, încrezătoare, la ureche:

— Richard...

— Hmmm?

— Împinge-te înainte, Richard. Cîte puțin de fiecare dată. Hai...

Richard trase aer în piept și se împinse. După care înlemni din nou.

— Te descurci bine, zise Hunter. Foarte bine. Hai!

Și, făcîndu-l să se tîrască centimetru cu centimetru, Hunter îi tot vorbi pînă cînd parcurse scîndura, iar cînd ajunse la capăt, Hunter îl luă, pur și simplu, pe sus, apucîndu-l cu mîinile de subrațe, și-l puse pe teren solid.

— Mulțumesc, zise Richard.

Nu-i trecu prin minte altceva, ceva suficient de mare ca să fie pe măsura a ceea ce făcuse Hunter pentru el. Mai spuse o dată:

— Mulțumesc.

Apoi le zise tuturor:

— Scuzați-mă.

Door se uită la el.

— Nu-i nimic, spuse ea. Acum ești în siguranță.

Richard se uită la drumul șerpuitor în spirală de sub lume, care ducea în jos, tot mai jos; apoi se uită la Hunter, la Door și la Lamia; după care rîse pînă-i dădură lacrimile.

— Ce-i atît de amuzant? îl întrebă Door, cînd, în cele din urmă, se opri din rîs.

— *În siguranță!* răspunse el, pur și simplu.

Door se uită la el și zîmbi.

— Acum unde mergem? întrebă Richard.

— În jos, spuse Lamia.

Începură să coboare pe Down Street. Hunter era în frunte, cu Door lîngă ea. Richard mergea alături de Lamia, respirîndu-i mirosul de lăcrimioare-caprifoi, și se bucura de compania ei.

— Îmi face plăcere că ai venit cu noi, îi spuse el. Fiindcă ești ghid. Sper să nu-ți aduc ghinion.

Femeia îl privi cu ochii ei de culoarea degetariței.

— De ce să am ghinion?

— Știi ce sînt vorbitorii-cu-șobolanii?

— Bineînțeles.

— A fost o fată vorbitoare cu șobolanii, numită Anaesthesia. Da, noi eram prieteni, într-un fel, iar ea mă conducea undeva. Și a fost furată. Pe Podul Nopții. Mă tot întreb ce s-a întîmplat cu ea.

Lamia îi zîmbi, înțelegătoare.

— Poporul meu are povești despre asta. Unele dintre ele ar putea să fie adevărate.

— Trebuie să mi le spui, zise el.

Era frig. Răsuflarea lui producea aburi în aerul rece.

— Într-o zi, îi făgădui ea; respirația ei nu scotea abur. A fost frumos din partea voastră că m-ați luat cu voi.

— N-a fost mare lucru.

Door și Hunter coborîră pe curba din fața lor și dispărură din vedere.

— Știi, spuse Richard, celelalte două sînt puțin cam înaintea noastră. Trebuie să ne grăbim.

— Lasă-le să se ducă, îi spuse ea cu blîndețe. O să le ajungem.

Richard își spuse că era cam ca atunci cînd se ducea la film cu o fată, pe cînd era adolescent. Sau, mai degrabă, ca atunci cînd se întorceau acasă după aceea, oprindu-se în stațiile de autobuz sau lîngă ziduri să fure o sărutare, o atingere grăbită a pielii și un amestec al limbilor, apoi grăbindu-se să-și întîlnească prietenii...

Lamia îi trecu un deget rece pe obraz.

— Ești atît de cald, zise ea, admirativ. Trebuie să fie minunat să ai atît de multă căldură.

Richard încercă să fie modest.

— Nu-i ceva care să mă preocupe, recunoscu el.

Auzi în depărtare, mult deasupra, zăngănitul metalic al ușii ascensorului.

Lamia se uită la el, implorîndu-l cu blîndețe.

— Vrei să-mi dai puțin din căldura ta, Richard? întrebă ea. Mi-e atît de frig...

Richard se întrebă dacă trebuie s-o sărute.

— Poftim? Eu...

Femeia păru dezamăgită.

— Nu mă placi? întrebă ea.

Richard speră, disperat, că n-o jignise.

— Sigur că te plac, se auzi el zicînd. Ești foarte drăguță.

— Și tu nu-ți folosești toată căldura, nu-i așa? sublinie ea, în mod rezonabil.

— Cred că nu...

— Ai spus că o să mă plătești dacă o să vă fiu ghid. Asta vreau ca plată. Căldură. Îmi dai niște căldură?

Orice voia. Orice. Caprifoiul și lăcrimioarele se înfășurară în jurul lui, iar ochii lui nu văzură altceva decît pielea ei palidă, buzele ei ca roșeața întunecată a prunelor și părul ei negru ca smoala. Richard dădu din cap. Undeva, în interiorul lui, ceva țipa; dar, indiferent ce era, putea să aștepte. Femeia își ridică mîinile spre fața lui și o trase, cu blîndețe, în jos, spre ea. Apoi îl sărută, lung și languros. Richard avu un șoc inițial, simțindu-i răceala buzelor și frigul limbii, apoi sucombă în întregime sub sărutul ei.

După un timp, ea se trase înapoi.

Richard simți gheața pe buzele sale. Se împletici spre perete. Încercă să clipească, dar își simțea ochii ca și cum i-ar fi înghețat deschiși. Lamia se uită la el și zîmbi încîntată, cu pielea înroșită și roz, cu buzele stacojii. Respirația ei scotea aburi în aerul rece. Femeia își linse buzele roșii cu o limbă fierbinte, cărămizie. Lumea începu să se întunece în fața lui Richard. Acesta avu impresia că zărise, cu coada ochiului, o siluetă neagră.

— Mai vreau, zise Lamia, și se întinse spre el.

O văzuse pe Catifea trăgîndu-l pe Richard spre ea, pentru primul sărut, văzuse chiciura și promoroaca împrăștiindu-se peste pielea lui. O văzuse trăgîndu-se înapoi, fericită. Și atunci venise în spatele ei, iar cînd ea se apucă să termine ceea ce începuse, el întinsese mîna și o apucase zdravăn de gît, apoi o ridicase de pe sol.

— Dă-i-o înapoi, șuierase în urechea ei. Dă-i înapoi viața.

Catifeaua reacționase ca un pisoi care tocmai fusese aruncat în cadă, se zbătea, sîsîia, scuipa și zgîrîia. Toate astea nu-i foloseau la nimic. Era ținută zdravăn de gît.

— Nu poți să mă obligi, spuse ea, cu un ton complet lipsit de muzicalitate.

Bărbatul își înteți strînsoarea.

— Dă-i viața înapoi, îi zise el, cu glas răgușit și plin de sinceritate. Sau îți rup gîtul.

Lamia se înfioră. Bărbatul o împinse către Richard, care stătea lîngă perete, înghețat și îndoit.

Femeia îi luă mîna și îi suflă în gură și în nas. Din gura ei ieșiră aburi, care intrară în gura lui. Gheața de pe pielea lui începu să se subțieze, chiciura din părul lui să dispară.

Bărbatul o strînse din nou de gît:

— Toată viața, Lamia!

Femeia șuieră atunci, foarte furioasă, și deschise gura încă o dată. Un ultim fir de abur se scurse din gura ei în gura lui Richard și dispăru în interiorul acestuia. Richard clipi. Gheața de pe ochii săi se topise în lacrimi, care-i curgeau pe obraji.

— Ce mi-ai făcut? întrebă el.

— Ți-a băut viața, spuse marchizul de Carabas, într-o șoaptă răgușită. Ți-a luat căldura. Te-a transformat într-o chestie rece, ca ea.

Figura Lamiei se strîmbă, ca a unui copil căruia îi fusese luată jucăria favorită. Ochii ei de culoarea degetariței scînteiau.

— Am nevoie de căldură mai mult decît el, se văită ea.

— Credeam că mă placi, zise Richard, prostește.

Marchizul o ridică pe Lamia cu o mînă și-i apropie fața de mutra sa.

— Dacă te mai apropii de el, tu sau alt Copil de Catifea, o să vin în timpul zilei în peștera voastră și o să dau foc la tot ce-i în ea. Ai priceput?

Lamia dădu din cap. Marchizul îi dădu drumul, iar ea pică pe sol. Se ridică în picioare — nu era teribil de înaltă — își dădu capul pe spate și îl scuipă zdravăn pe marchiz în față. Apoi își apucă poala din față a rochiei de catifea neagră și fugi în susul pantei, pașii ei răsunînd pe cărarea șerpuitoare de stîncă a Down Street, în timp ce scuipatul ei rece ca gheața se scurgea pe obrazul marchizului. De Carabas îl șterse cu dosul palmei.

— Voia să mă omoare! se înfierbîntă Richard.

— Nu imediat, îi explică marchizul, fără să acorde prea multă atenție subiectului. Ai fi murit mai tîrziu, după ce termina să-ți mănînce viața.

Richard se uită la el. Avea pielea murdară și părea cenușiu, în ciuda texturii sale negre. Haina îi dispăruse, iar în locul ei purta o pătură veche, încinsă în jurul umerilor, ca un poncho, sub care avea ceva voluminos — Richard nu-și dădea seama ce. Marchizul era desculț și — Richard considera că ăsta e un semn de eleganță bizară — avea înfășurată în jurul gîtului o cîrpă decolorată.

— Te-am căutat cu toții, zise Richard.

— Și acum m-ai găsit, croncăni marchizul.

— Ne-am așteptat să te întîlnim la tîrg.

— Da. Mda. Unii oameni credeau că sînt mort. Am fost silit să nu ies la iveală.

— De ce... de ce credeau unii oameni că ești mort?

Marchizul se uită la Richard cu ochi care văzuseră prea multe.

— Pentru că m-au omorît, zise el. Hai, ceilalți nu pot fi prea departe.

Richard se uită peste marginea cărării, dincolo de puțul central. Le văzu pe Door și Hunter, ceva mai jos, în cealaltă parte a gropii. Se uitau în jur. Presupuse că după el. Le strigă, răcni și dădu din mîini, dar sunetul nu ajunse la ele. Marchizul își puse mîna pe brațul lui.

— Privește, zise el.

Arătă nivelul de sub Door și Hunter. Ceva se mișca. Richard își mîji ochii: văzu două siluete care stăteau în umbră.

— Croup și Vandemar, zise marchizul. E o capcană.

— Ce trebuie să facem?

— Să fugim! spuse marchizul. Să le avertizăm. Eu încă nu pot să alerg... Hai, du-te!

Și Richard o luă la goană. Fugi cît de iute putu, cît de tare putu, pe drumul alunecos de piatră de sub lume. Simți o durere subită în piept: o împunsătură. Și se sili să meargă mai departe, continuă să fugă.

Coti și le văzu:

— Hunter! Door! gîfîi el, fără suflu. Stați! Atenție!

Door se întoarse. Domnul Croup și domnul Vandemar ieșiră din spatele unei coloane. Domnul Vandemar îi prinse lui Door mîinile la spate și le legă, dintr-o singură mișcare, cu o fîșie

de nailon. Domnul Croup ducea ceva lung și subțire, într-o husă de pînză cafenie, de felul celei în care tatăl lui Richard își ducea undițele pentru pescuit. Hunter stătea locului, cu gura căscată. Richard răcni:

— Hunter! Repede!

Femeia dădu din cap și trase un șut, într-o mișcare lină, ca de balet.

Piciorul ei îl izbi pe Richard în burtă. Bărbatul se prăbuși pe podea, la cîțiva metri, îndoit, cu suflarea tăiată și îndurerat.

— Hunter? gemu el.

— Asta e, zise ea, și se întoarse cu spatele.

Richard se simți brusc scîrbit și întristat. Trădarea doare la fel de mult ca loviturile.

Domnul Croup și domnul Vandemar îi ignorară complet pe Richard și Hunter. Domnul Vandemar lega brațele lui Door, în timp ce domnul Croup stătea și privea.

— Domnișoară, să nu ne considerați drept niște asasini, niște ucigași, spunea domnul Croup, pe un ton obișnuit. Gîndiți-vă la noi ca la niște paznici.

Hunter stătea lîngă peretele de piatră, fără să se uite la vreunul dintre ei, iar Richard zăcea pe podeaua de piatră și se chircea de durere, încercînd să tragă aer în plămîni. Domnul Croup se întoarse spre Door și-i zîmbi, arătînd o mulțime de dinți.

— Vedeți, doamnă Door, o să ne asigurăm că o să ajungeți în siguranță la destinația dumneavoastră.

Door îl ignoră.

— Hunter, strigă ea, ce se întîmplă?

Hunter nu se mișcă, nici nu răspunse.

Domnul Croup radia, plin de mîndrie.

— Înainte ca Hunter să fie de acord să lucreze pentru dumneavoastră, fusese de acord să lucreze pentru patronul nostru. Să aibă grijă de dumneavoastră.

— Noi v-am spus, croncăni domnul Vandemar. V-am spus că unul dintre voi e trădător.

Apoi își lăsă capul pe spate și urlă ca un lup.

— Credeam că vorbeați despre marchiz, zise Door.

Domnul Croup își scărpină capul plin de păr portocaliu, cu un gest teatral.

— Dacă tot veni vorba de marchiz, mă întreb unde o fi. A cam întîrziat, nu-i așa, domnule Vandemar?

— Foarte întîrziat, domnule Croup. Cît se poate de întîrziat.*

Domnul Croup tuși sentențios și își lansă poanta.

— De aceea, de acum înainte o să-i spunem răposatul marchiz de Carabas. Cred că-i un pic...

— Mort și țeapăn, termină fraza domnul Vandemar.

Richard reuși, în cele din urmă, să aibă suficient aer în plămîni ca să gîfîie:

— Cățea trădătoare!

Hunter se uită în pămînt.

— Fără resentimente, șopti ea.

— Cheia pe care ați obținut-o de la Frații Negri, îi zise domnul Croup lui Door. Unde-i?

— E la mine, gemu Richard. Dacă vreți, puteți să mă percheziționați. Uite.

Scotoci în buzunare — remarcă ceva tare și necunoscut în buzunarul din spate, dar nu avea acum timp să vadă despre ce e vorba — și scoase cheia de la ușa din față a fostului său apartament. Se ridică în picioare și se împletici spre domnul Croup și domnul Vandemar.

— Poftim.

Domnul Croup se întinse și-i luă cheia.

— Doamne sfinte, zise el, aruncînd numai o privire spre obiect. Domnule Vandemar, mă simt foarte impresionat de gestul său plin de deșteptăciune.

Îi dădu cheia domnului Vandemar, care o ținu între degetul mare și arătător, apoi o strivi ca pe o foiță de alamă.

— Am fost înșelați din nou, domnule Croup, zise el.

— Lovește-l, domnule Vandemar, spuse acesta.

— Cu plăcere, domnule Croup, zise domnul Vandemar, și-i trase un șut lui Richard în genunchi.

---

* joc de cuvinte; „late" înseamnă atît „întîrziat", cît și „răposat"

Richard se prăbuși pe sol, cuprins de chinuri. Auzi vocea domnului Vandemar ca și cum ar fi fost la mare distanță. Acesta părea că-i ține o lecție.

— Oamenii cred că forța cu care lovești este cea care contează, zicea glasul domnului Vandemar. Dar nu contează cît de tare lovești. Ci unde lovești. Adică o lovitură foarte ușoară cum e asta...

Ceva izbi umărul stîng al lui Richard. Brațul lui stîng amorți și floarea alb-purpurie a durerii se deschise pe umărul său. Avea impresia că tot brațul îi luase foc, dar și înghețase în același timp, de parcă i-ar fi înfipt cineva un electrod în carne, adînc, și dăduse drumul la curent cît de mult se putea. Richard se chirci. Iar domnul Vandemar spuse:

— ...doare la fel de tare ca *asta* — care-i o lovitură mult mai puternică.

Iar cizma lui se izbi de coastele lui Richard ca o ghiulea. Richard se trezi țipînd.

— Am cheia, o auzi el pe Door.

— Dacă ai avea un briceag militar elvețian, îi spuse amabil domnul Vandemar lui Richard, aș putea să-ți arăt ce pot să fac cu fiecare bucată din el. Chiar și cu tirbușonul sau cu chestia pentru scos pietre din copitele cailor.

— Lasă-l, domnule Vandemar. O să avem timp suficient și pentru bricegele militare elvețiene. Are obiectul?

Domnul Croup scotoci prin buzunarele lui Door și scoase sculptura cioplită în obsidian, Fiara cea mică pe care i-o dăduse îngerul.

Vocea lui Hunter era gravă și răsunătoare:

— Cu mine cum rămîne? Ce-i cu plata mea?

Domnul Croup pufni. Îi aruncă husa pentru undițe. Hunter o prinse cu o singură mînă.

— Succes la vînătoare, zise el.

Apoi și el și domnul Vandemar se întoarseră și porniră în jos pe panta în spirală a Down Street, cu Door între ei. Richard rămase pe sol și-i privi plecînd, în timp ce în suflet i se răspîndea un sentiment teribil de disperare.

Hunter îngenunche pe sol și începu să desfacă legăturile husei. Avea ochii mari și scînteietori. Richard era cuprins de durere.

— Ce ai acolo? întrebă el. Treizeci de arginți?

Femeia scoase încet obiectul din acoperămîntul său de pînză, mîngîindu-l cu degetele, strîngîndu-l, iubindu-l.

— O lance, răspunse ea, fără afectare.

Lancea era făcută dintr-un metal de culoarea bronzului; avea lama lungă, curbată ca un *kris**, ascuțită într-o parte, zimțată ca un ferăstrău în cealaltă; în latura mînerului erau sculptate figuri, verzi cu verzui, împodobite cu modele bizare și înfloriturî stranii. Din vîrful lamei pînă la capătul mînerului avea o lungime de un metru și jumătate. Hunter o atinse aproape cu teamă, de parcă ar fi fost cel mai frumos lucru pe care-l văzuse vreodată.

— Ai vîndut-o pe Door pentru o lance, zise Richard.

Hunter nu spuse nimic. Își umezi vîrful unui deget cu limba ei roz, apoi îl trecu ușor peste latura vîrfului lăncii, verificînd tăișul lamei; apoi zîmbi, ca și cum ar fi fost satisfăcută de ceea ce simțise.

— O să mă ucizi? o întrebă Richard.

Și fu surprins să descopere că nu mai era speriat de moarte — sau, cel puțin, își dădu seama că nu era speriat de acea moarte.

Atunci femeia întoarse capul și se uită la el. Hunter părea mai plină de viață decît o văzuse el vreodată, mai frumoasă și mai periculoasă.

— Și cu ce m-aș lăuda dacă te-aș vîna pe tine, Richard Mayhew? întrebă ea, cu un zîmbet viu. Am de ucis o pradă mai mare.

— Asta-i lancea ta pentru vînarea-Marii-Fiare-a-Londrei, nu-i așa? zise el.

Femeia se uită la lance într-un fel în care nici o femeie nu se uitase la Richard.

— Se spune că nimeni nu poate să înfrunte lancea asta.

— Dar Door a avut încredere în tine. Eu am avut încredere în tine.

Hunter nu mai zîmbea.

— Gata!

---

* „kris" — pumnal malaezian

Treptat, durerea chinuitoare din umăr începu să scadă, reducîndu-se la o arsură surdă în umăr, coaste și genunchi.

— Pentru cine lucrezi? Unde o duc pe Door? Cine e în spatele tuturor lucrurilor?

— Spune-i, Hunter, mormăi, cu glas hîrîit, marchizul de Carabas.

Ținea o arbaletă îndreptată spre ea. Avea picioarele goale bine înfipte în sol; avea figura neîndurătoare.

— M-am întrebat dacă ești pe atît de mort pe cît pretindeau Croup și Vandemar, zise Hunter, abia întorcînd capul. Mi-ai lăsat impresia unui om greu de ucis.

Bărbatul înclină capul într-o plecăciune ironică, dar ochii nu i se mișcară, iar mîinile îi rămaseră încordate.

— Și tu mi-ai lăsat aceeași impresie, dragă doamnă. Dar o săgeată de arbaletă în gîtul tău și o cădere de cîteva mii de metri ar putea dovedi că mă înșel, ce zici? Pune lancea jos și dă-te înapoi.

Femeia puse lancea pe podea, încet, cu dragoste; apoi se ridică și se îndepărtă de ea.

— Ai putea să-i spui, Hunter, zise marchizul. Eu știu. Am aflat prin calea cea grea. Spune-i cine e în spatele tuturor lucrurilor.

— Islington, zise ea.

Richard clătină din cap, ca și cum ar fi încercat să izgonească o muscă.

— Nu poate fi adevărat, zise el. Adică, l-am întîlnit pe Islington. E un înger.

Apoi întrebă, aproape cu disperare:

— De ce?

Privirea marchizului n-o părăsise pe Hunter, iar vîrful săgeții nu se clintise.

— Aș vrea să știu. Dar Islington e la capătul de jos al Down Street și în spatele întregii aiureli. Iar între noi și Islington se află labirintul Fiarei. Richard, ia lancea. Hunter, mergi în fața mea, te rog!

Richard luă lancea și se ridică greoi în fund, sprijinindu-se în ea.

— Vrei să vină cu noi? întrebă el, uimit.

— Preferi să vină după noi? îl întrebă sec marchizul.

— Ai putea s-o omori, zise Richard.

— Am s-o omor, dacă n-o să am altă alternativă, spuse marchizul, dar nu-mi place să renunț la o opțiune dacă nu e absolut necesar. Oricum, moartea e ceva definitiv, nu-i așa?

— Oare? întrebă Richard.

— Uneori, zise marchizul de Carabas.

Și începură să coboare.

Șaisprezece

Merseră ore în șir în tăcere, urmînd drumul șerpuitor de piatră care ducea în jos. Richard avea încă dureri, șchiopăta și simțea o tulburare fizică și mentală bizară: simțăminte de înfrîngere și trădare clocoteau în el și acestea, combinate cu faptul că aproape își pierduse viața din cauza Lamiei, cu durerea provocată de domnul Vandemar și cu experiența de pe scîndura aflată undeva deasupra, îl afectaseră profund. Dar Richard era convins că experiențele sale din ultima zi reprezentau ceva mic și insignifiant dacă erau puse alături de ceea ce trăise marchizul. Așa că nu zicea nimic.

Marchizul rămase tăcut, pentru că fiecare cuvînt pe care-l scotea îi provoca dureri în gît. Era mulțumit să-și lase gîtul să se vindece și să se concentreze asupra lui Hunter. Știa că, dacă își slăbea atenția numai pentru o clipă, individa avea să-și dea seama și avea să fugă sau să se repeadă asupra lor. Așa că nu zicea nimic.

Hunter mergea puțin înaintea lor. Nici ea nu zicea nimic.

După cîteva ore, ajunseră la capătul de jos al Down Street. Strada se termina într-o poartă uriașă, construită din blocuri enorme, grosolane, de piatră. *Giganții au construit poarta asta*, își zise Richard, amintindu-și, pe jumătate, basme despre regii morți de multă vreme ai Londrei mitice, basme despre regele Bran și despre giganții Gog și Magog, cu mîini de mărimea unor stejari și cu capetele retezate cît niște coline. Portalul în sine ruginise și se sfărîmase. Fragmente din el puteau fi văzute în noroiul de sub picioarele lor sau bălăngănindu-se fără folos

de o balama ruginită, într-o latură a porții. Balamaua era mai mare decît Richard.

Marchizul îi făcu semn lui Hunter să se oprească. Apoi își umezi buzele și zise:

— Poarta asta marchează sfîrșitul Down Street și începutul labirintului. Iar dincolo de labirint așteaptă îngerul Islington. Și în labirint e Fiara.

— Tot nu înțeleg, spuse Richard. Islington. L-am întîlnit. E un înger. Adică un înger adevărat.

Marchizul zîmbi fără veselie.

— Richard, cînd un înger devine rău, e mai rău decît oricine. Amintește-ți că Lucifer a fost un înger.

Hunter se uită la Richard cu ochii ei ca niște alune.

— Locul pe care l-ai vizitat este citadela lui Islington și, în același timp, închisoarea sa, zise ea — era primul lucru pe care îl spunea după ore întregi. Nu poate să plece de acolo.

Marchizul i se adresă direct.

— Presupun că labirintul și Fiara sînt aici ca să-i descurajeze pe vizitatori.

Femeia își înclină capul.

— Tot așa cred și eu.

Richard se întoarse către marchiz, iar furia, neputința și frustrarea țîșniră din el într-o izbucnire furtunoasă.

— De ce vorbești cu ea? De ce mai e cu noi? E o trădătoare și a încercat să ne facă să credem că tu erai trădătorul.

— Și ți-am salvat viața, Richard Mayhew, zise liniștită Hunter. De mai multe ori. Pe pod. La deschizătura de lîngă platforma metroului. Pe scîndura de sus.

Femeia se uită în ochii lui, iar cel care-și coborî privirea fu Richard.

Ceva răsună prin tuneluri: un muget sau un urlet. Lui Richard i se zburli părul din cap auzindu-l. Mugetul răsunase departe, dar acesta era singurul lucru care-l liniștea cît de cît. Cunoștea sunetul: îl auzise în visele sale, dar acum nu mai părea scos de un taur sau de un mistreț; părea scos de un leu; părea scos de un dragon.

— Labirintul este unul dintre cele mai vechi locuri din Londra de Dedesubt, zise marchizul. Aici a fost un labirint încă

dinainte ca regele Lud să fi întemeiat satul din mlaștinile Tamisei.

— Dar fără Fiară, spuse Richard.

— Atunci nu era.

Richard ezită. Urletul îndepărtat începu din nou.

— Eu... eu cred că am visat despre Fiară, zise el.

Marchizul ridică din sprînceană.

— Ce fel de vis?

— Un coșmar, spuse Richard.

Marchizul se gîndi la asta, cu ochii lucindu-i. Apoi zise:

— Uite ce e, Richard. O s-o iau pe Hunter cu mine. Dacă vrei să aștepți aici, n-o să te acuze nimeni de lașitate.

Richard clătină din cap. Uneori nu poți să faci nimic.

— Nu mă întorc. Nu acum. Indivizii au luat-o pe Door.

— Ai dreptate, zise marchizul. Bine. Mergem?

Buzele perfecte de zahăr ars ale lui Hunter se strîmbară într-un rînjet disprețuitor.

— Trebuie să fii nebun ca să te duci acolo, spuse ea. Fără obiectul îngerului n-o să găsești niciodată drumul. N-o să treci niciodată de mistreț.

Marchizul vîrî mîna sub poncho-ul făcut din pătură și scoase mica statuetă de obsidian pe care o luase din camera de lucru a tatălui lui Door.

— E vorba de un obiect ca acesta? întrebă el.

Marchizul simți atunci că meritase să treacă prin multe din cele care i se întîmplaseră în săptămîna anterioară numai ca să vadă ce mutră făcuse Hunter. Apoi intrară prin poartă și pătrunseră în labirint.

Door avea brațele legate la spate, iar domnul Vandemar îi mergea în urmă, cu mîna lui imensă, cu inele, pe umărul ei, împingînd-o. Domnul Croup fugea în fața lor, ținînd ridicat talismanul pe care-l luase de la Door, și se uita atent dintr-o parte în alta, ca o nevăstuică pompoasă care se pregătea să dea o raită prin cotețul găinilor.

Labirintul în sine era o adevărată nebunie. Era construit din fragmentele pierdute ale Londrei de Deasupra: alei, drumuri, coridoare și canale care căzuseră prin crăpături în timpul mileniilor și pătrunseseră în lumea celor dispărute și uitate.

Cei doi bărbați și fata mergeau pe pavaje de piatră, prin noroi, prin excremente de diferite feluri, pe scînduri putrede de lemn. Mergeau prin lumina zilei și prin noapte, pe străzi luminate cu becuri cu gaz, pe străzi luminate cu becuri cu sodiu, pe străzi luminate de torțe și de legături de trestie. Labirintul era un loc care se tot schimba, iar fiecare cărare se ramifica, ocolea și se întorcea la sine.

Domnul Croup simți smucitura talismanului și-l lăsă să o ia în partea în care voia să se ducă. Coborîră toți trei pe o alee micuță, care făcuse cîndva parte dintr-un cartier victorian deocheat — o mahala compusă din părți egale de hoție și gin de un penny, mizerie de doi penny și jumătate și sex de trei — și auziră Fiara adulmecînd și pufnind undeva, aproape. Apoi mugi, profund și sumbru. Domnul Croup ezită înainte să se grăbească să urce pe o scară scurtă de lemn; la capătul aleii se opri și privi în jur, înainte să-i conducă pe niște trepte care duceau în jos, într-un tunel lung de piatră, care traversase cîndva Mlaștinile Golfului, pe vremea templierilor.

— Ți-e teamă, nu-i așa? îl întrebă Door.

— Ține-ți gura! zise Croup, uitîndu-se la ea.

Fata zîmbi, deși nu-i ardea de zîmbit.

— Ți-e teamă că bibeloul tău pe post de salvconduct n-o să te ajute să treci de Fiară. Acum ce mai plănuiești? Să-l răpești pe Islington? Să ne vinzi pe amîndoi cui plătește mai mult?

— Tăcere! zise domnul Vandemar.

Dar domnul Croup se mulțumi să chicotească, iar Door știu atunci că îngerul Islington nu era prietenul ei.

Începu să strige:

— Hei! Fiară! Aici!

Domnul Vandemar o apucă de cap și o izbi de un zid.

— Ți-am zis să taci, îi spuse el calm.

Door simți gust de sînge în gură și scuipă stacojiu în noroi. Apoi își deschise gura ca să înceapă din nou să strige. Domnul Vandemar, anticipînd acest lucru, scoase o batistă din buzunar și i-o vîrî între dinți. Door încercă să-l muște de deget, dar asta nu-l impresionă prea mult.

— Acum o să taci, îi spuse el.

Domnul Vandemar era foarte mîndru de batista sa, care era împestrițată cu verde, cafeniu și negru, și care aparținuse ini-

țial unui negustor de tutun de prizat de prin anii 1820, un tip supraponderal care murise de apoplexie și care fusese înmormîntat cu ea în buzunar. Ocazional, domnul Vandemar găsise în ea fragmente din negustor, dar considera că, una peste alta, era o batistă grozavă.

Își continuară drumul în tăcere.

Richard mai adăugă ceva la jurnalul său mental. *Astăzi*, gîndi el, *am supraviețuit mersului pe scîndură, sărutului morții și unei lecții despre modul în care se produce durere. Chiar acum merg printr-un labirint împreună cu un ticălos nebun care s-a întors din morți și cu un paznic care s-a dovedit a fi... exact opusul unui paznic. Sînt atît de depășit de probleme, ca un...* Nu reuși să găsească metafora potrivită. Se afla dincolo de lumea metaforelor și comparațiilor, era în locul lucrurilor care *sînt*, iar acest lucru îl schimbase.

Înaintau printr-un pasaj îngust, cu sol umed, noroios, între pereți de piatră întunecată. Marchizul ținea atît talismanul cît și arbaleta, avînd grijă să meargă, mereu, la vreo trei metri în urma lui Hunter. Richard, în frunte, ducea lancea pentru Fiară a lui Hunter și o torță galbenă pe care o scosese marchizul de sub pătura sa, torță care lumina pereții de piatră și noroiul. Richard mergea la distanță bună în fața lui Hunter. Mlaștina putea, iar țînțari uriași începură să se așeze pe brațele, picioarele și fața lui, mușcîndu-l dureros și provocîndu-i umflături uriașe, care-l mîncau. Nici Hunter, nici marchizul nu pomeniseră pînă atunci de țînțari.

Richard începu să supecteze că se rătăciseră. Și nu contribuia cu nimic la buna sa dispoziție faptul că în mlaștină era un mare număr de morți: cadavre uscate cu pielea pe ele, oase decolorate de schelet și stîrvuri albe, umflate de apă. Se întrebă de cît timp erau cadavrele acelea acolo și dacă oamenii fuseseră uciși de Fiară sau de țînțari. Nu zise nimic cît mai merseră, timp de cinci minute și unsprezece mușcături de țînțar, apoi strigă:

— Cred că ne-am rătăcit. Am mai trecut pe aici.

Marchizul ridică bibeloul.

— Nu. E bine, spuse el. Obiectul ăsta ne conduce corect. E un lucrușor deștept.

— Mda, zise Richard, care nu fusese impresionat de talisman. Foarte deștept...

În momentul acela, marchizul păși cu picioarele lui goale pe coastele împrăștiate ale unui cadavru pe jumătate îngropat, se înțepă în călcîi și se împiedică. Mica statuetă neagră zbură prin aer și căzu în mlaștină cu plescăitul satisfăcut al unui pește care a sărit în aer și se întoarce în apă. Marchizul se îndreptă și ațintì arbaleta spre spatele lui Hunter.

— Richard, strigă el. Am scăpat talismanul. Poți să te întorci aici?

Richard se înapoie, ținînd făclia sus, sperînd să vadă lucirea flăcării reflectate de obsidian, dar văzînd numai noroi ud.

— Intră în noroi și uită-te, zise marchizul.

Richard mîrîi.

— Richard, ai visat Fiara, îi spuse marchizul. Vrei s-o întîlnești cu adevărat?

Richard se gîndi la asta, dar nu prea mult timp, apoi înfipse mînerul lăncii în suprafața mlaștinii și așeză făclia pe noroiul de lîngă ea, luminînd suprafața mocirlei cu o lumină plăcută, chihlimbarie. Se lăsă în patru labe în noroi și începu să caute statuia. Își trecu mîna pe suprafața smîrcului, sperînd să nu întîlnească fețe sau mîini de morți.

— N-am nici o șansă. Poate să fie oriunde.

— Continuă să cauți, îi zise marchizul.

Richard încercă să-și amintească felul în care găsea, de obicei, lucrurile pe care le căuta. Mai întîi își lăsă mintea să se golească, atît cît se putea, apoi își plimbă privirea pe suprafața mlaștinii, alene, fără nici un țel. Ceva luci pe suprafața mocirloasă, la un metru și jumătate în stînga sa. Era statuia Fiarei.

— O pot vedea, strigă Richard.

Se împletici către ea, prin noroi. Mica fiară sticloasă era cu capul în jos într-o băltoacă de apă neagră. Poate că mîlul fu agitat de apropierea lui Richard; poate că — așa cum rămase convins pentru totdeauna — fusese numai răutatea lumii materiale. Indiferent de cauză, Richard era aproape de statuetă cînd mlaștina scoase un zgomot care sună ca o ghiorăitură a unui stomac gigantic, o bulă uriașă de gaz se ridică și explodă, toxic și obscen, lîngă talisman, iar acesta dispăru sub apă.

Ajunse în locul în care fusese talismanul și își vîrî mîinile adînc în mîl, căutînd de zor, fără să-i mai pese ce ar putea să îi întîlnească degetele. Fără nici un rezultat. Talismanul dispăruse pentru totdeauna.

— Ce facem acum? întrebă Richard.

Marchizul oftă.

— Ne întoarcem și o să găsim noi ceva.

Richard zise calm:

— Prea tîrziu.

Fiara venea către ei atît de lent, atît de masivă, încît crezu — o fracțiune de secundă — că era bătrînă și bolnavă, poate chiar muribundă. Asta fusese prima impresie. Apoi își dădu seama cît spațiu acoperea în timp ce se apropia, noroiul și apa murdară țîșnind de sub copitele ei în vreme ce alerga, iar Richard își dădu seama că greșise crezînd că Fiara e lentă. La vreo zece metri de ei, Fiara încetini și se opri, cu un grohăit. Laturile ei scoteau aburi. Animalul mugi, triumfător și provocator. Din laturile și din spinarea lui ieșeau, ca niște țepi de arici, lănci rupte, spade sfărîmate și cuțite ruginite. Lumina galbenă a faclei se reflecta în ochii roșii, în colții și în copitele lui.

Animalul își lăsă în jos capul masiv. Era un soi de mistreț, își spuse Richard, dîndu-și seama că asta era o aiureală, un mistreț nu putea să fie atît de uriaș. Animalul avea mărimea unui taur, a unui elefant mascul sau a unei vieți. Fiara se uită la ei, rămase locului timp de o sută de ani, care se manifestară printr-o duzină de bătăi de inimă.

Hunter îngenunche, într-o mișcare continuă, și scoase lancea din Mlaștina Golfului, care-i dădu drumul cu un zgomot de ventuză. Apoi, cu o voce care exprima o bucurie deplină, zise:

— Da. În sfîrșit.

Femeia uitase totul; uitase de Richard, care era în noroi, de marchizul cu arbaleta lui caraghioasă, de întreaga lume. Era încîntată și entuziasmată, era în locul perfect, în lumea pentru care trăia. Lumea ei conținea două făpturi: pe ea și Fiara. Fiara știa și ea acest lucru. Era potrivirea perfectă, vînătorul și vînatul. Iar cine ce era, asta numai timpul urma să dovedească; timpul și dansul.

Fiara atacă.

Hunter aşteptă pînă putu să vadă balele albe care se scurgeau din botul animalului, iar cînd Fiara îşi lăsă capul în jos, izbi cu lancea. Dar cînd încercă să i-o înfigă în coaste, Hunter înţelese că acţionase cu numai o fracţiune de secundă prea tîrziu, iar lancea căzu din mîinile ei amorţite; un colţ mai ascuţit decît cel mai tăios brici îi spintecă trupul. Iar cînd se prăbuşi sub greutatea monstruoasă a Fiarei, simţi copitele ascuţite ale acesteia zdrobindu-i braţul, şoldurile şi coastele. Iar apoi Fiara plecă, dispăru în beznă, iar dansul se sfîrşi.

*
* *

Domnul Croup era mai uşurat decît şi-ar fi permis să fie în labirint. Dar el şi domnul Vandemar trecuseră prin labirint nevătămaţi, ca şi victima lor. În faţă se vedea un perete de stîncă, iar în peretele de stîncă se afla o uşă dublă de stejar, şi în uşa din dreapta se găsea o oglindă ovală.

Domnul Croup atinse oglinda cu o mînă murdară. Suprafaţa ei se înnoră la atingerea sa, se agită un timp, clocotind ca o oală cu argint viu care fierbea, apoi se potoli. Îngerul Islington se uita la ei. Domnul Croup îşi drese glasul.

— Bună dimineaţa, domnule. Noi sîntem, şi o avem cu noi pe tînăra doamnă pe care ne-aţi trimis s-o prindem.

— Şi cheia?

Vocea blîndă a îngerului părea că vine de peste tot din jurul lor.

— Atîrnă de gîtul ei ca de lebădă, zise domnul Croup, puţin mai temător decît intenţionase.

— Atunci intraţi, spuse Islington.

Uşile de stejar se deschiseră la vorbele sale, iar cei trei intrară.

Totul se întîmplase foarte iute. Fiara venise din beznă, Hunter înhăţase lancea, Fiara o atacase, apoi dispăruse din nou în întuneric.

Richard se străduia să o audă. Nu auzea nimic. Numai undeva, în apropierea sa, clipocitul încet al picăturilor care cădeau şi bîzîitul strident, înnebunitor, al ţînţarilor. Hunter zăcea pe spate, în noroi. Un braţ îi era răsucit într-un unghi ciudat. Richard înotă spre ea, prin smîrc.

— Hunter! şopti el. Mă auzi?

Urmă o pauză, apoi o șoaptă atît de slabă, încît Richard crezu, o clipă, că și-o imaginase.

— Da.

Marchizul stătea la cîțiva metri de el, înlemnit lîngă un zid. Îl strigă:

— Richard, rămîi unde ești. Creatura aia își așteaptă momentul potrivit. O să se întoarcă.

Richard îl ignoră. Îi spuse lui Hunter:

— Ești...

Se opri, pentru că i se părea prostesc să spună așa ceva, dar spuse, pînă la urmă, cuvintele.

— O să te faci bine?

Hunter rîse, cu buzele pătate de sînge, și clătină din cap.

— Există vreun medic aici, jos? îl întrebă el pe marchiz.

— Nu în sensul în care crezi tu. Avem vindecători, o mînă de indivizi care pun lipitori, și felceri...

Hunter tuși, apoi se crispă. Sînge de un roșu aprins, arterial, i se scurgea de la colțul gurii. Marchizul se trase puțin mai aproape.

— Hunter, îți ții viața ascunsă undeva? întrebă el.

— Eu sînt un vînător, șopti ea, disprețuitoare. Noi nu ne ținem de treburi din astea...

Femeia trase aer în piept cu efort, apoi îl expiră, ca și cum simpla strădanie de a respira devenise prea grea pentru ea.

— Richard, ai folosit vreodată o lance?

— Nu.

— Ia-o, șopti ea.

— Dar...

— Ia-o, insistă ea în șoaptă. Ridic-o. Apuc-o de capăt.

Richard ridică lancea căzută pe jos. O apucă de mîner.

— Cunosc partea asta, îi spuse el.

O urmă de zîmbet se ivi pe figura ei.

— Știu.

— Uite ce e, zise Richard, simțindu-se — nu pentru prima dată — ca singura persoană normală într-o casă de nebuni. De ce nu stăm foarte liniștiți? Poate că o să plece. O să încercăm să te ajutăm.

Și — iarăși nefiind prima dată — persoana cu care discuta îi ignoră complet spusele.

— Am făcut un lucru rău, Richard Mayhew, îi șopti ea, tristă. Am făcut un lucru foarte rău. Pentru că voiam să fiu cea care va ucide Fiara. Pentru că aveam nevoie de lance.

Apoi, incredibil, începu să se ridice în picioare. Richard nu-și dăduse seama cît de rău era rănită; nici nu-și putea imagina durerea pe care o îndura. Vedea numai că brațul ei drept atîrna fără folos, cu o bucată albă de os ieșind, în mod îngrozitor, prin piele. Dintr-o tăietură de pe coaste curgea sînge. Cutia ei toracică arăta *rău*.

— Oprește-te, șuieră el, inutil. Stai jos.

Hunter scoase cu mîna stîngă un cuțit de la cingătoare, îl puse în mîna dreaptă, strînse degetele lipsite de nervi în jurul plăselelor.

— Am făcut un lucru rău, repetă ea. Iar acum plătesc pentru asta.

Apoi începu să fredoneze. Să fredoneze strident și grav, pînă găsi nota care făcea zidurile, țevile și încăperea să reverbereze, și o îngînă pînă simți că întregul labirint răsuna de cîntatul ei. Apoi, trăgînd aer în cutia ei toracică sfărîmată, răcni:

— Hei! Băiete! Unde ești?

Nu primi nici un răspuns. Nu se auzea nici un zgomot, cu excepția sunetului slab al picăturilor de apă. Pînă și tînțarii tăcuseră.

— Poate... a plecat, zise Richard, strîngînd lancea atît de tare că-l dureau mîinile.

— Mă îndoiesc, mormăi marchizul.

— Hai, ticălosule! țipă Hunter. Ți-e frică?

În fața lor se auzi un muget grav, iar Fiara ieși din beznă și-i atacă încă o dată. De data asta nu mai era loc pentru greșeli.

— Dansul, șopti Hunter. Dansul nu s-a încheiat.

Iar cînd Fiara veni către ea, cu coarnele coborîte, Hunter răcni:

— Acum, Richard! Izbește! În jos și în sus! *Acum!*

Răcnise înainte ca Fiara s-o lovească și înainte ca vorbele ei să se transforme în țipăt fără cuvinte.

Richard văzu Fiara ieșind din întuneric și pătrunzînd în lumina faclei. Totul se petrecea foarte lent. Era ca în vis. Era ca în toate visele sale. Fiara era atît de aproape încît simțea duhoarea animalică de fecale și sînge, atît de aproape încît îi

simțea căldura. Iar Richard înfipse lancea, cît de tare putu, împingînd-o în coastele ei și lăsînd-o să pătrundă în ea.

Atunci se auzi un muget sau un urlet de furie, ură și durere. Apoi tăcere.

Richard își auzi inima, bubuindu-i în urechi, auzi apa picurînd. Țîntarii începură iar să bîzîie. Își dădu seama că strîngea încă mînerul lăncii, deși lama acesteia era înfiptă adînc în trupul Fiarei nemișcate. Dădu drumul armei și se împletici în jurul Fiarei, uitîndu-se după Hunter. Aceasta era prinsă sub animal. Lui Richard îi trecu prin minte că dacă ar mișca-o, dacă ar trage-o de sub creatura aceea, i-ar putea provoca moartea, așa că, în loc s-o tragă pe Hunter, împinse, cît de tare putu, în latura caldă, moartă, a Fiarei, încercînd s-o dea la o parte. Era ca și cum ar fi căutat să împingă un tanc Sherman, dar, pînă la urmă, cu chiu, cu vai, reuși s-o elibereze pe jumătate.

Hunter zăcea pe spate, privind în sus, la întunericul de deasupra lor. Avea ochii deschiși și neatenți, iar Richard știu, cumva, că ochii aceia nu mai vedeau nimic.

— Hunter? zise el.

— Sînt încă aici, Richard Mayhew.

Vocea ei părea detașată. Femeia nu făcea nici un efort să-l găsească din privire, nu se concentra să-l zărească.

— Fiara e moartă?

— Cred că da. Nu se mai mișcă.

Atunci ea rîse, un soi ciudat de rîs, de parcă ar fi auzit cea mai amuzantă glumă pe care lumea putea s-o spună unui vînător. Și, între spasmele și tusea chinuitoare, plină de sînge, care-i întrerupea rîsul, îi împărtăși gluma lui Richard.

— Ai omorît Fiara, zise ea. Deci ești cel mai mare vînător din Londra de Dedesubt. Războinicul...

Atunci Hunter încetă să se amuze.

— Nu îmi mai simt mîinile. Ia-mi mîna dreaptă.

Richard căută sub trupul Fiarei și își strînse degetele în jurul degetelor reci ale lui Hunter. Brusc, acestea părură foarte mici.

— Mai ții în mînă un cuțit? șopti ea.

— Da.

Richard simțea cuțitul, rece și lipicios.

— Ia-o. E a ta.

— Nu vreau...

— *Ia-o.**

Richard desprinse cuțitul dintre degetele ei.

— Acum e a ta, șopti Hunter.

Nu mai mișca nimic, în afară de buze, iar ochii i se întunecau.

— Ea a avut întotdeauna grijă de mine. Șterge sîngele meu de pe ea... să nu-i ruginească lama... un vînător are întotdeauna grijă de armele sale...

Hunter gîfîia.

— Acum... atinge sîngele Fiarei... cu ochii și cu limba ta...

Richard nu era convins că auzise bine și nici nu credea ceea ce auzise.

— Poftim?

Nu observase că marchizul se apropiase, dar acesta îi șopti în ureche, insistînd:

— Fă ceea ce-ți spune. Are dreptate. Sîngele o să-ți dea puterea să poți trece prin labirint. Fă ce ți-a spus.

Richard își puse mîna pe lance, o coborî de-a lungul mînerului pînă percepu trupul Fiarei și putoarea caldă a sîngelui acesteia. Simțindu-se ca un prost, își atinse mîna cu limba, gustînd sarea din sîngele făpturii. Spre surpriza sa, acest lucru nu-l revoltă. Era un gust natural, ca al unui ocean. Își duse degetele însîngerate la ochi, unde sîngele se lipi ca sudoarea.

— Am făcut tot ce-ai spus, îi zise el.

— Bine, șopti Hunter.

Apoi nu mai spuse nimic.

Marchizul de Carabas întinse mîna și-i închise ochii. Richard șterse cuțitul lui Hunter pe cămașa sa. Așa îi spusese ea să facă. Asta îl scutea să gîndească.

— Ar fi mai bine să plecăm de aici, spuse marchizul, ridicîndu-se în picioare.

— Nu putem s-o lăsăm aici.

— Putem. O să ne întoarcem după cadavru mai tîrziu.

---

* Hunter folosește genul feminin pentru cuțit, în locul neutrului care se folosește, de obicei, în limba engleză pentru obiecte, arătînd că își consideră cuțitul o ființă vie, de genul feminin

Richard lustrui lama cît de bine putu, frecînd-o de cămașă. Plîngea, dar nu-și dădea seama.

— Și dacă n-o să existe „mai tîrziu"?

— Atunci nu ne rămîne decît să sperăm că cineva o să aibă grijă de rămășițele noastre. Inclusiv de cele ale doamnei Door. Probabil că aceasta s-a plictisit să ne aștepte.

Richard se uită în jos. Șterse ultimele picături de sînge ale lui Hunter de pe cuțitul ei și-l puse la brîu. Apoi dădu din cap.

— Du-te, îi zise de Carabas. O să te urmez de îndată ce voi putea.

Richard ezită. Apoi o luă la goană, cît de repede fu în stare.

Poate că sîngele Fiarei făcuse asta. Oricum, Richard nu găsea altă explicație. Indiferent care era cauza, mergea drept și bine prin labirint, care nu mai avea nici un mister pentru el. Simțea că-i cunoștea fiecare cotitură, fiecare cărare, fiecare alee, fiecare stradelă și fiecare tunel. Alerga, împleticindu-se și căzînd, continuînd să fugă, obosit, prin labirint, cu sîngele bubuindu-i în tîmple. În timp ce fugea, prin minte îi gonea o rimă, rezonînd cu cadența picioarelor sale. Niște versuri pe care le auzise pe cînd era copil.

În noaptea asta, pînă-n zori,
Te vei mai bucura nițel
De foc, cămin și lumînări
Iar Domnul te-o primi la el...

Cuvintele îi răsunau ca o jelanie în minte. *De foc, cămin și lumînări...*

La capătul labirintului se afla o culme abruptă de granit, iar în culme două uși înalte, din lemn. De una dintre ele atîrna o oglindă ovală. Ușile erau închise. Richard atinse lemnul și ele se deschiseră, în tăcere, la atingerea sa.

Richard intră.

Șaptesprezece

Richard urmă calea printre lumînările care ardeau, și aceasta îl conduse prin grota îngerului pînă în Sala cea Mare. Recunoscu ce era în jurul său, pentru că acolo băuseră vinul lui Islington: un octogon de stîlpi de fier care susțineau tavanul de piatră de deasupra, ușa imensă din piatră neagră și metal, masa veche de lemn, lumînările.

Door era legată, cu mîinile și picioarele întinse, între doi piloni de lîngă ușa de cremene și argint. Fata se uită la el cînd intră, cu ochii ei, de spiriduș și ciudat colorați larg deschiși și plini de spaimă. Îngerul Islington, care stătea lîngă ea, se întoarse și-i zîmbi lui Richard în timp ce el intra. Acesta era cel mai groaznic lucru: amabilitatea acelui zîmbet, compasiunea lui blîndă.

— Intră, Richard Mayhew, intră, zise îngerul Islington. Vai de mine! Arăți groaznic.

În vocea sa se simțea îngrijorare sinceră. Richard ezită.

— Te rog, spuse îngerul, făcînd un gest, îndoind un arătător alb, grăbindu-l să se apropie. Cred că ne cunoaștem cu toții. O cunoști pe doamna Door, bineînțeles, și pe asociații mei, domnul Croup, domnul Vandemar.

Richard se întoarse. Croup și Vandemar stăteau fiecare în cîte o parte a sa. Domnul Vandemar îi zîmbi. Domnul Croup nu.

— Speram să apari, continuă îngerul, apoi își lăsă capul într-o parte și întrebă: Apropo, unde-i Hunter?

— A murit, răspunse Richard, și o auzi pe Door gemînd.

— Oh! Sărmana! zise Islington, apoi își clătină capul cu tristețe, regretînd evident pierderea fără rost a unei vieți omenești, regretînd fragilitatea tuturor muritorilor născuți ca să sufere și să piară.

— Asta e, ciripi domnul Croup, nu poți să faci omletă fără să ucizi cîțiva oameni.

Richard se străduí să-l ignore.

— Door, ești bine?

— Mai mult sau mai puțin, mulțumesc de întrebare. Deocamdată.

Buza de jos a fetei era umflată și avea o vînătaie pe obraz.

— Mi-e teamă că domnișoara Door s-a dovedit puțin cam intransigentă, zise Islington. Tocmai discutam cu domnul Croup și cu domnul Vandemar s-o...

Se opri. Evident, era vorba de un cuvînt pe care nu-i făcea plăcere să-l rostească.

— S-o torturăm, sugeră domnul Vandemar, plin de amabilitate.

— La urma urmei, sîntem celebri în întreg Universul pentru priceperea în artele caznelor, spuse domnul Croup.

— Sîntem buni în a face rău oamenilor, îl lămuri domnul Vandemar.

Îngerul continuă, uitîndu-se atent la Richard în timp ce vorbea, ca și cum n-ar fi auzit nimic din spusele celor doi.

— Iar domnișoara Door nu-mi pare a fi o persoană care se răzgîndește ușor.

— Dacă o să ne lăsați suficient timp, o s-o frîngem, spuse domnul Croup.

— În bucăți mici și umede, spuse domnul Vandemar.

Islington clătină din cap și zîmbi înțelegător față de această dovadă de entuziasm.

— Nu avem timp, îi spuse el lui Richard. Nu avem timp. Dar ea îmi pare a fi cineva care ar acționa ca să pună capăt durerii și suferinței unui prieten, a unui tovarăș muritor, a unuia ca tine, Richard...

Domnul Croup îl lovi în burtă, după care îi dădu o izbitură mișelească în vintre, iar Richard se încovoie, apoi simți dege-

tele domnului Vandemar pe ceafa sa, trăgîndu-l înapoi, în poziție șezînd.

— Dar asta-i rău, spuse Door.

Islington păru gînditor.

— Rău? întrebă el, uimit și amuzat.

Domnul Croup îi trase lui Richard capul lîngă țeasta sa și-i aruncă zîmbetul său de cimitir.

— Îngerul a ajuns atît de departe dincolo de bine și rău, încît nu le mai poate vedea nici măcar cu un telescop, într-o noapte drăguță și senină, îi mărturisi el. Domnule Vandemar, ce-ar fi să faci onorurile?

Domnul Vandemar îl prinse pe Richard de mîna stîngă. Apoi îi apucă degetul mic între degetele sale uriașe și-l trase în spate pînă se rupse. Richard răcni de durere.

Îngerul se întoarse, lent. Părea distras de ceva. Clipi cu ochii săi de culoarea cenușie a perlelor.

— E cineva afară. Domnule Croup?

Se văzu o vînturare întunecată în locul în care fusese domnul Croup, iar acesta nu mai fu acolo.

Marchizul de Carabas stătea lipit de latura culmii de granit roșu, uitîndu-se la ușile de stejar care duceau în sălașul lui Islington.

În capul lui mișunau planuri și intrigi, fiecare proiect dovedindu-se nefolositor de îndată ce-l imagina. Crezuse că avea să știe ce trebuia să facă atunci cînd avea să ajungă în momentul acela și descoperise, spre dezgustul său, că nu avea nici cea mai mică idee. Nu mai avea favoruri la care să recurgă, nu mai avea pîrghii sau butoane de apăsat, așa că se uita la uși și se întreba dacă erau păzite sau dacă îngerul avea să știe dacă le deschidea cineva. Trebuia să existe o soluție evidentă, pe care ar fi găsit-o, dacă s-ar fi străduit suficient: poate că avea să-i pice din senin. Cel puțin urma să-i ia prin surprindere, își zise marchizul, puțin înveselit.

Crezu asta pînă cînd simți vîrful rece al unui cuțit ascuțit apăsat pe gîtul său și auzi vocea mieroasă a domnului Croup șoptindu-i la ureche:

— Te-am omorît deja o dată pe ziua de azi. Unii oameni nu se învață minte niciodată...

Richard fusese legat cu cătușe și lanțuri între o pereche de stîlpi de fier cînd domnul Croup se întoarse, împingîndu-l pe marchizul de Carabas cu cuțitul său. Îngerul se uită la marchiz plin de dezamăgire, apoi clătină cu blîndețe din capul său frumos.

— Mi-ați zis că e mort, spuse îngerul.

— Este, zise domnul Vandemar.

— A fost, îl corectă domnul Croup.

Vocea îngerului deveni cu o fracțiune mai puțin blîndă și mai puțin grijulie.

— Nu-mi place să fiu mințit, spuse el.

— Noi nu mințim, zise domnul Croup, jignit.

— Mințim, spuse domnul Vandemar.

Domnul Croup își trecu exasperat mîna jegoasă prin părul portocaliu și murdar.

— Adevărat, mințim. Dar nu și de data asta.

Durerea din mîna lui Richard nu părea să scadă.

— Cum poți să te porți astfel? întrebă el, furios. Ești un înger!

— Ce ți-am spus eu, Richard? îl întrebă sec marchizul.

Richard se gîndi.

— Ai spus că și Lucifer a fost un înger.

Islington zîmbi cu superioritate.

— Lucifer? zise el. Lucifer a fost un idiot. A sfîrșit prin a fi domn și stăpîn peste nimic.

Marchizul rînji.

— Și tu ai sfîrșit ca domn și stăpîn peste doi asasini și o încăpere plină cu lumînări?

Îngerul își linse buzele.

— Au zis că asta a fost pedeapsa mea pentru Atlantida. Le-am spus că n-aș mai fi putut să fac nimic. Toată povestea fusese...

Islington se opri, de parcă ar fi vînat cuvîntul corect. Apoi zise, cu o undă de regret:

— O întîmplare nefericită.

— Dar au fost uciși milioane de oameni, zise Door.

Îngerul își lovi palmele în fața pieptului, de parcă ar fi pozat pentru o carte poștală pentru Crăciun.

— Lucruri din astea se întîmplă uneori, explică el, rezonabil.

— Sigur că se întîmplă, zise, cu voce inexpresivă, marchizul, ironia rezultînd din vorbele sale, nu din ton. În fiecare zi se scufundă orașe. Și tu n-ai avut nimic de-a face cu asta?

Parcă fusese ridicat capacul de pe ceva întunecat și care se zvîrcolea, de pe ceva plin de nebunie, furie și răutate deplină; și, într-o perioadă plină de lucruri înspăimîntătoare, fusese cel mai îngrozitor lucru pe care-l văzuse vreodată Richard. Frumusețea senină a îngerului se sfărîmă; ochii acestuia aruncară scîntei, iar Islington răcni la ei, nebunește și fără să se controleze, dar complet convins de dreptatea sa:

— *Meritau ce-au pățit!*

Urmă un moment de tăcere. Apoi îngerul își coborî fruntea, oftă, își înălță capul și spuse, foarte calm și cu un profund regret:

— A fost o întîmplare nefericită.

După care făcu semn spre marchiz.

— Legați-l și pe el.

Croup și Vandemar prinseră cătușele de încheieturile marchizului și le legară zdravăn cu lanțuri de stîlpii de lîngă Richard. Îngerul își îndreptă din nou atenția spre Door. Se duse la ea, întinse mîna, o puse sub bărbia ei și-i ridică puțin capul, ca s-o privească în ochi.

— Familia ta, zise el, cu blîndețe. Provii dintr-o familie foarte neobișnuită. Remarcabilă chiar.

— Atunci de ce ne-ai ucis?

— Nu pe toți, zise Islington.

Richard avu impresia că vorbea despre Door, dar îngerul adăugă:

— Exista posibilitatea ca tu... să nu fi acționat atît de bine.

Îngerul dădu drumul bărbiei fetei și-i mîngîie fața cu degete lungi, albe, apoi zise:

— Familia ta poate să deschidă uși. Poate să creeze uși unde nu există. Poate descuia uși încuiate. Poate să deschidă uși care au fost făcute să nu fie deschise niciodată.

Își trecu degetele peste gîtul ei, ușor, ca și cum ar fi mîngîiat-o, apoi strînse mîna pe cheia de la gîtul ei.

— Cînd am fost condamnat să stau aici, mi-au dat o ușă închisorii mele. Apoi au luat cheia și au pus-o tot aici, jos. O formă elegantă de tortură.

Islington trase ușor de lănțișor, scoțîndu-l de sub straturile de mătase, bumbac și dantelă, descoperind cheia de argint; apoi își trecu degetele peste ea, de parcă i-ar fi explorat locurile secrete.

Atunci Richard își dădu seama de adevăr.

— Frații Negri păzeau cheia de tine, zise el.

Islington dădu drumul cheii. Door era înlănțuită lîngă ușa făcută din cremene neagră și argint învechit. Îngerul se duse la ușă și își puse mîna pe ea, mînă albă pe negreala ei.

— De mine, aprobă. O cheie. O ușă. O persoană care deschide uși. Trebuia să fie toți trei la un loc: o glumă deosebit de subtilă. Ideea era că atunci cînd ei aveau să decidă că îmi cîștigasem iertarea și libertatea, aveau să trimită o persoană care să deschidă ușa și aveau să-mi dea cheia. Eu am decis să iau problema în propriile mîini și să plec de aici puțin mai devreme.

Se întoarse către Door. Mîngîie încă o dată cheia. Apoi strînse mîna în jurul ei și trase cu putere. Lănțișorul se rupse. Door se chirci.

— Door, am vorbit mai întîi cu tatăl tău, continuă îngerul. El se preocupa de soarta Lumii de Dedesubt. Voia să unească Londra de Dedesubt, să unească baroniile și domeniile — poate chiar să alcătuiască un soi de uniune cu Londra de Deasupra. I-am spus că vreau să-l ajut, dacă mă va ajuta și el. După care i-am spus de ce fel de ajutor am nevoie, iar el a rîs de mine.

Îngerul repetă cuvintele, de parcă i-ar fi fost imposibil să creadă așa ceva.

— A rîs. De mine.

Door clătină din cap.

— L-ai ucis pentru că te-a refuzat.

— Nu l-am ucis, o corectă, cu blîndețe, Islington. Am pus să fie ucis.

— Dar tata mi-a spus că pot să am încredere în tine. Mi-a spus să vin aici. Era înregistrat în jurnalul său.

Domnul Croup începu să chicotească.

— N-a făcut așa ceva, zise el. N-a făcut niciodată asta. Noi am fost. Domnule Vandemar, ce a spus, de fapt?

— Door, copilă, teme-te de Islington, zise domnul Vandemar, cu vocea tatălui ei, o voce identică. Islington e în spatele întregii povești. E periculos. Door, ferește-te de el.

Îngerul îi mîngîie obrazul cu cheia.

— M-am gîndit că versiunea mea ar putea să te facă să vii mai iute aici.

— Am luat jurnalul, l-am modificat și l-am pus la loc, spuse domnul Croup.

— Unde duce ușa asta? strigă Richard.

— Acasă.

— În Rai?

Iar Islington nu spuse nimic, dar zîmbi.

— Și crezi că ei n-or să bage de seamă că te-ai întors? mîrîi marchizul. Or să zică „Oh, uite încă un înger, ia o harpă și dă-i cu osanale"?

Ochii cenușii ai lui Islington deveniră sclipitori.

— Nu-i de mine chinul liniștit al adulărilor, imnurilor, nimburilor și rugăciunilor pline de sine, zise îngerul. Eu am... propriile planuri.

— Ei bine, acum ai cheia, spuse Door.

— Și te am și pe tine, zise el. Tu ești persoana care deschide. Fără tine, cheia nu folosește la nimic. Deschide ușa pentru mine.

— I-ai omorît familia, spuse Richard. Pe ea ai hăituit-o prin Londra de Dedesubt. Iar acum vrei să deschidă pentru tine o ușă ca să invadezi, de unul singur, Raiul? Nu te pricepi să judeci oamenii. Door n-o să facă niciodată așa ceva.

Îngerul se uită la el, cu ochi mai bătrîni decît Calea Lactee. apoi zise:

— Nu mai spune!

Și-i întoarse spatele, ca și cum n-ar fi fost pregătit să privească lucrurile neplăcute care aveau să urmeze.

— Fă-i iarăși rău, domnule Vandemar, zise domnul Croup. Taie-i o ureche.

Domnul Vandemar ridică mîna. Era goală. Scutură brațul, aproape imperceptibil, și în mînă îi apăru un cuțit.

— Ți-am spus într-o zi că o să afli ce gust are propriul ficat, îi spuse el lui Richard. Astăzi va fi ziua ta norocoasă.

Îi strecură ușor lama cuțitului sub lobul urechii. Richard nu simți nici o durere și își zise că poate avusese parte de prea multă în ziua aceea sau poate că lama era prea ascuțită ca să-i provoace vreuna. Dar simți sîngele cald picurîndu-i, umed, de pe ureche pe gît. Door îl privea, iar figura sa de elf și ochii ei imenși, de culoarea opalului, îi umplură cîmpul vizual. Richard încercă să-i transmită un mesaj prin intermediul minții. *Rezistă. Nu-l lăsa să te oblige să faci așa ceva. Totul o să fie bine.* Apoi domnul Vandemar apăsă puțin cuțitul, iar Richard își stăpîni un țipăt. Încercă să-și împiedice figura să se schimonosească, dar o altă împunsătură a tăișului scoase din el o grimasă și un geamăt.

— Oprește-l, zise Door. O să deschid ușa.

Islington făcu un gest poruncitor, iar domnul Vandemar oftă jalnic și își îndepărtă cuțitul. Sîngele cald se scurgea de pe gîtul lui Richard și se strîngea în golul claviculei sale. Domnul Croup se duse la Door și-i descuie cătușa de la mîna dreaptă. Fata rămase locului, încadrată de coloane, frecîndu-și încheietura mîinii. Era încă înlănțuită de coloana din stînga ei, dar acum avea o oarecare libertate de mișcare. Întinse mîna după cheie.

— Ține minte, îi spuse Islington, îi am în puterea mea pe prietenii tăi.

Door se uită la el cu dispreț, fiind în totalitate fiica mai mare a seniorului Portico.

— Dă-mi cheia, zise ea.

Îngerul îi dădu cheia de argint.

— Door! strigă Richard. Nu face asta. Nu-l elibera. Noi nu contăm.

— De fapt, spuse marchizul, eu contez foarte mult. Dar sînt de acord cu el. Nu face asta.

Door se uită de la Richard la marchiz, privirea îi zăbovi un timp pe mîinile lor prinse în cătușe, pe lanțurile grele care-i legau de stîlpii grei de fier. Fata părea foarte vulnerabilă. Apoi se întoarse și se duse, cît îi permitea lanțul, pînă ajunse în fața

ușii negre făcută din cremene și argint învechit. Nu exista nici o gaură pentru cheie. Door puse palma mîinii drepte pe ușă și închise ochii, lăsînd-o să-i spună unde se deschidea, ce trebuia să facă, cum să găsească, în interiorul ei, locuri care să corespundă cu ea. Cînd Door își trase mîna, pe ușă era o gaură de cheie care nu fusese acolo. O lumină albă pătrunse de dincolo de ea, puternică și strălucitoare ca o rază laser, intrînd în întunericul sălii luminate de lumînări.

Fata vîrî cheia de argint în broască. Zăbovi puțin, apoi o răsuci. Se auzi un clinchet, apoi un sunet de clopot și, subit, ușa fu înrămată în lumină.

— După ce voi pleca, le spuse îngerul foarte calm domnului Croup și domnului Vandemar, plin de farmec, cu amabilitate și compasiune, ucideți-i pe toți, în ce fel doriți.

Islington se întoarse către ușa pe care Door o deschidea. Aceasta se crăpa încet, de parcă ar fi întîmpinat o mare rezistență. Door transpirase.

— Deci angajatorul vostru pleacă, îi zise marchizul domnului Croup. Sper că v-ați primit amîndoi plata.

Croup se uită la marchiz și zise:

— Poftim?

— Păi crezi că o să-l mai vezi de acum înainte? spuse Richard, neînțelegînd ce încerca marchizul să facă, dar dornic să-l ajute.

Domnul Vandemar clipi încet, ca o cameră de luat vederi veche, și zise:

— Poftim?

Domnul Croup își scărpină bărbia.

— Viitorul cadavru are dreptate, îi spuse el domnului Vandemar, apoi se duse către îngerul care stătea cu brațele încrucișate în fața ușii. Domnule, ar fi înțelept din partea dumneavoastră să vă achitați datoriile, înainte să începeți următoarea etapă a călătoriilor dumneavoastră.

Islington se întoarse și se uită de sus la el, de parcă individul ar fi fost mai puțin important decît ultimul gunoi. Apoi îi întoarse spatele. Richard se întrebă ce contempla îngerul.

— Acum nici nu se pune problema, zise acesta. Curînd, vei primi toate recompensele pe care mintea ta măruntă și revoltătoare le poate imagina. Cînd o să-mi ocup tronul.

— Vă amînă pe mîine, zise Richard.

— Nu-mi place pîine, spuse domnul Vandemar. Mă face să rîgîi.

Domnul Croup întinse un deget spre domnul Vandemar.

— Nu vrea să ne plătească datoria, zise el. Tipule, nu poţi să nu-ţi plăteşti datoriile faţă de domnul Croup şi domnul Vandemar. Noi ne recuperăm datoriile.

Domnul Vandemar se duse lîngă domnul Croup.

— În totalitate, zise el.

— Cu dobîndă, lătră domnul Croup.

— Şi cu cîrlige pentru agăţat carnea, spuse domnul Vandemar.

— Din Rai? strigă Richard, de departe, din spatele lor.

Domnul Croup şi domnul Vandemar se duseră către îngerul contemplativ.

Uşa se deschisese numai puţin, dar se deschisese. Lumina năvălea prin crăpătură. Islington făcu un pas înainte. Părea că visează cu ochii larg deschişi. Lumina care ieşea prin deschizătura uşii îi scălda faţa, iar el o bea ca pe vin.

— Nu vă fie teamă, spuse el. Cînd imensitatea Universului va fi a mea, iar cînd ei se vor strînge în jurul tronului meu ca să cînte osanale numelui meu, îi voi răsplăti pe cei vrednici şi-i voi izgoni pe cei pe care îmi e silă să-i văd.

Cu un ultim efort, Door deschise complet uşa cea neagră. Imaginea care se vedea prin ea era de o intensitate orbitoare, un maelstrom de culoare şi lumină, care se rotea. Richard îşi miji ochii şi îşi întoarse capul, ferindu-se de strălucirea aceea de un portocaliu ticălos şi un purpuriu retinal. *Aşa arată Raiul? Pare mai mult a iad.*

Atunci simţi vîntul.

O lumînare trecu pe lîngă capul lui şi dispăru prin uşă. Apoi alta. Iar aerul se umplu de lumînări, toate rotindu-se şi rostogolindu-se, îndreptîndu-se spre lumină. De parcă întreaga încăpere era absorbită prin uşă. Richard îşi dădu seama că era mai mult decît un simplu vînt. Încheieturile mîinilor începură să-l doară unde erau prinse în cătuşe, de parcă ar fi cîntărit, brusc, de două ori mai mult decît cîntărise înainte. Apoi perspectiva i se schimbă. Vederea prin uşă — era *în jos.* Ca şi cum

nu numai vîntul trăgea totul către ușă. Ci gravitația. Vîntul era numai aerul din sală, care era aspirat în locul de dincolo de ușă. Richard se întrebă ce era în cealaltă parte — poate suprafața unei stele, sau orizontul plat al unei găuri negre, sau ceva ce el nu-și putea imagina.

Islington se apucă de coloana de lîngă ușă și se ținu disperat de ea.

— Ăsta nu-i Raiul, răcni el, cu ochii cenușii scînteind, cu scuipat pe buzele-i perfecte. Vrăjitoare mică și nebună! Ce-ai făcut?

Door se prinsese de lanțurile care o legau de coloana cea neagră și le strîngea de i se albiseră încheieturile degetelor. În ochii ei se citea triumful. Domnul Vandemar se agățase de piciorul unei mese, iar domnul Croup, la rîndul lui, se prinsese de domnul Vandemar.

— N-a fost cheia adevărată, zise, triumfătoare, Door peste mugetul vîntului. Asta a fost o copie a cheii, făcută de fierar la tîrg.

— Dar a deschis ușa! țipă îngerul.

— Nu, spuse, cu superioritate, fata cu ochi de opal. Eu am deschis ușa. Am deschis ușa cît mai departe am putut.

Nu mai rămăsese pic de amabilitate sau compasiune pe figura îngerului, ci doar ură, curată, sinceră și rece.

— O să te omor, îi zise el.

— Cum mi-ai omorît familia? Nu cred că o să mai omori pe cineva.

Îngerul se agăța de coloană cu degete albe, dar trupul său forma un unghi de nouăzeci de grade cu încăperea și se îndrepta spre ușă. Arăta, simultan, comic și înfiorător. Islington își linse buzele.

— Oprește asta, se rugă el. Închide ușa! O să-ți spun unde-i sora ta... E încă vie...

Door se înfioră.

Iar îngerul fu aspirat prin ușă, o siluetă mică, plutitoare, care se micșora în timp ce cădea în golful orbitor de dedesubt. Puterea de aspirare deveni mai puternică. Richard se ruga ca lanțurile și cătușele să reziste, pentru că se simțea tras către

deschizătură. Îl văzu cu coada ochiului pe marchiz bălăngănindu-se în lanțurile lui, ca o marionetă trasă de un aspirator.

Masa de piciorul căreia se ținea zdravăn domnul Vandemar zbură prin aer și se înțepeni în ușa deschisă. Domnul Croup și domnul Vandemar atîrnau în afara ei. Domnul Croup, care se agăța, literalmente, de fracul domnului Vandemar, trase aer în piept și începu să se cațăre, străduindu-se din greu, în cîrca domnului Vandemar. Masa trosni. Domnul Croup se uită la Door și zîmbi ca o vulpe.

— *Eu* ți-am ucis familia, zise el. Nu Islington. Iar acum, în cele din urmă, o să-mi termin...

În momentul acela, stofa costumului negru al domnului Vandemar cedă. Domnul Croup se rostogoli în gol, țipînd, strîngînd în mînă o fîșie lungă de țesătură neagră. Domnul Vandemar se uită în jos, spre silueta mișcătoare a domnului Croup, în timp ce acesta se prăbușea departe de el. Și el se uită la Door, dar în privirea lui nu era amenințare. Ridică din umeri, atît cît poți să ridici din umeri cînd te ții de piciorul unei mese ca să-ți salvezi viața, și zise cu blîndețe:

— La revedere.

Apoi dădu drumul piciorului mesei.

Plonjă în tăcere prin ușă, în lumină, micșorîndu-se în timp ce cădea, îndreptîndu-se spre conturul slab al domnului Croup. Curînd, cele două forme se topiră într-o bobiță de negreală în marea de lumină albă, portocalie și de un purpuriu care spumega, apoi punctul negru dispăru și el. Era logic, își spuse Richard, cei doi formau o echipă.

Era din ce în ce mai greu să respiri. Richard se simțea vesel și nepăsător. Masa din ușă se despică și fu aspirată prin ea. Una dintre cătușele lui Richard se deschise, iar brațul lui drept se zbătu liber. Richard se prinse de lanțul care-i lega mîna stîngă și se ținu de el cît de bine putu, mulțumit că degetul rupt era la mîna prinsă încă în cătușă. Chiar și așa, fulgerături roșii și albastre de durere îi străpungeau brațul stîng. Se auzi, detașat, țipînd de durere.

Nu putea să respire. Pete albe de lumină îi explodară în spatele ochilor. Simți cum lanțul începe să cedeze...

Zgomotul ușii negre care se trînti și se închise umplu întreaga lume. Richard căzu și se izbi violent de coloana rece de fier, apoi se prăbuși pe podea. După aceea, în sală se așternu tăcerea — tăcerea și bezna deplină se întinseră în Sala Mare de sub pămînt. Richard închise ochii: în întuneric nu era nici o diferență, așa că-i deschise din nou.

Liniștea fu întreruptă de vocea marchizului, care întrebă, sec:

— Și unde i-ai trimis?

Apoi Richard auzi o voce de fată care vorbea. Știa că trebuia să fie glasul lui Door, dar părea atît de tînăr, precum glasul unui copil mic, cînd vine vremea de culcare, la sfîrșitul unei zile lungi și obositoare.

— Nu știu unde... departe. Sînt... foarte obosită. Eu...

— Door, zise marchizul, dezleagă-ne de aici.

Avea dreptate în ceea ce spunea, își zise Richard, cineva trebuia să spună asta, dar Richard nu-și mai amintea cum se vorbește. Apoi în întuneric se auzi un clinchet: zgomotul unei cătușe care se deschide, urmat de zgomotul unui lanț care cade lîngă o coloană de metal. După aceea se auzi sunetul unui chibrit frecat de cutie. Fu aprinsă o lumînare, care arse fără vlagă, pîlpîind în aerul rarefiat. *Foc, cămin și lumina lumînării*, își zise Richard, fără să-și amintească de ce se gîndise la cuvintele acelea.

Door se duse, nesigură, la marchiz, ținînd lumînarea în mînă. Întinse palma, îi atinse lanțul, iar cătușele zăngăniră și se deschiseră. Marchizul își frecă încheieturile. Apoi fata se duse la Richard și-i atinse singura cătușă rămasă. Aceasta se desfăcu. Door oftă și se așeză lîngă el. Richard întinse brațul sănătos și-i cuprinse capul, trăgînd-o lîngă el. O legănă încet, scîncind un cîntec de leagăn fără cuvinte. Era frig, tare frig în sala goală a îngerului, dar curînd, căldura leșinului se întinse și-i acoperi pe amîndoi.

Marchizul de Carabas privi copii care dormeau. Ideea somnului — de întoarcere, chiar pentru scurt timp, la o stare groaznic de apropiată de moarte — îl speria mai mult decît ar fi crezut vreodată. Dar, mai tîrziu, pînă și el își puse capul pe braț și închise ochii.

Și nu mai fu nimic.

Optsprezece

Doamna Serpentine, care era — dacă n-o socoteam pe Olympia — cea mai în vîrstă dintre cele Șapte Surori, mergea prin labirintul de la capătul de jos al Down Street, cu capul sus, cu cizmele ei din piele albă plescăind prin noroi. Era locul cel mai îndepărtat de casa ei în care se dusese de mai bine de o sută de ani. Majordomul ei cu mijloc de viespe, îmbrăcată din cap pînă-n picioare în piele neagră, mergea în față, purtînd un felinar mare de caleașcă. Două dintre celelalte femei ale Serpentinei, îmbrăcate similar, mergeau în urma ei, la o distanță respectuoasă.

Trena sfîșiată, din dantelă, a rochiei Serpentinei se tîra prin mocirlă în urma femeii, dar ea nu se sinchisea. Serpentine văzu ceva lucind la lumina felinarului, în fața ei, iar alături de lucrul acela, o siluetă întunecată, imensă.

— Aici e, zise ea.

Cele două femei care mergeau în urmă se grăbiră să treacă în față, plescăind prin mlaștină, iar cînd majordomul lui Serpentine se apropie, aducînd cu ea un cerc mișcător de lumină caldă, silueta se transformă în obiecte. Lumina lucise într-o lance lungă de bronz. Trupul lui Hunter, contorsionat, însîngerat și jalnic, zăcea pe spate, îngropat pe jumătate în noroi, într-o baltă mare de sînge închegat, stacojiu, cu picioarele prinse sub trupul unei făpturi enorme, care semăna a mistreț. Hunter avea ochii închiși.

Femeile Serpentinei traseră cadavrul de sub Fiară și-l așezară pe noroi. Serpentine îngenunche în mocirla udă și își trecu

un deget peste obrazul rece al lui Hunter, pînă ajunse la buzele ei, înnegrite de sînge, unde își lăsă degetul să zăbovească pentru cîteva clipe. Apoi femeia se ridică.

— Luați lancea, zise ea.

Una dintre femei ridică trupul lui Hunter, cealaltă trase lancea din leșul Fiarei și și-o puse pe umăr. Apoi, cele patru siluete se întoarseră pe drumul pe care veniseră: o procesiune funebră aflată mult sub lume. Lumina felinarului pîlpîia pe figura răvășită a Serpentinei în timp ce aceasta mergea, dar nu scotea la iveală nici un fel de emoție, nici tristețe, nici fericire.

Nouăsprezece

Pentru un moment, după ce se trezi, nu avu idee unde era. Acest lucru reprezenta un sentiment eliberator deosebit, de parcă ar fi fost liber să fie orice ar fi vrut: putea să fie oricine, putea să-și ia orice identitate; putea să fie bărbat sau femeie, un șobolan sau o pasăre, un monstru sau un zeu. Apoi cineva scoase un foșnet, iar el se trezi complet, și, trezindu-se, descoperi că era Richard Mayhew, indiferent cine ar fi fost acesta, indiferent ce însemna asta. Era Richard Mayhew și nu știa unde se afla.

Îl apăsa pe față un cearșaf apretat. Îl durea peste tot; în unele locuri — de exemplu, degetul mic de la mîna stîngă — îl durea mai tare decît în altele.

Cineva se găsea în apropierea lui. Richard îi auzea răsuflarea, auzea foșnetul ezitant al unei persoane din aceeași încăpere, care încerca să fie discretă. Ridică atunci capul și, făcînd asta, descoperi alte locuri care-l dureau. Unele dintre ele îl dureau foarte rău. Undeva, departe, la distanță de multe camere — cîntau niște oameni. Cîntecul era atît de îndepărtat și de liniștit încît el știu că urma să-l piardă dacă avea să deschidă ochii: o cîntare profundă, melodioasă...

Deschise ochii. Încăperea era mică și slab luminată. El era întins pe un pat jos, iar foșnetul pe care-l auzise provenea de la o siluetă cu glugă, într-o robă neagră, care stătea cu spatele la el. Silueta în negru ștergea praful din cameră, cu un pămătuf absurd, din pene strident colorate.

— Unde sînt? întrebă Richard.

Silueta neagră aproape că scăpă pămătuful din mînă, apoi se întoarse, scoţînd la iveală o figură foarte nervoasă, slabă, de un cafeniu închis.

— Vrei nişte apă? întrebă Fratele Negru, în felul celor cărora li s-a spus că atunci cînd pacientul se trezeşte trebuie să-l întrebi dacă vrea apă, şi îşi repetase acest lucru de zeci de ori în ultimele patruzeci de minute, ca să fie sigur că n-avea să uite.

— Eu... zise Richard, şi îşi dădu seama că-i era îngrozitor de sete; se ridică pe pat. Da, vreau. Mulţumesc foarte mult.

Fratele tură nişte apă dintr-un bidon rablagit de metal într-o cană rablagită de tablă şi i-o dădu. Richard sorbi apa foarte încet, stăpînindu-şi impulsul de a o da peste cap dintr-o înghiţitură. Era rece ca un cristal, limpede, şi avea gust de diamante şi gheaţă.

Richard se privi. Hainele lui dispăruseră. Era îmbrăcat într-o robă lungă, precum veşmintele Fraţilor Negri, dar avea culoarea cenuşie. Degetul său rupt fusese prins în atele şi bandajat cu grijă. Îşi duse un deget la ureche: avea un bandaj pe ea, şi sub bandaj simţi nişte cusături.

— Eşti unul dintre Fraţii Negri, zise Richard.

— Da, domnule.

— Cum am ajuns aici? Unde sînt prietenii mei?

Fratele arătă spre coridor, nervos, fără să scoată un cuvînt. Richard se dădu jos din pat. Se uită sub roba sa cenuşie: era gol. Torsul şi picioarele îi erau acoperite de o mulţime de vînătăi de un indigo închis sau purpurii. Toate arătau ca şi cum ar fi fost unse cu un soi de alifie, care mirosea a sirop de tuse şi pîine cu unt. Genunchiul lui drept era bandajat. Richard se întrebă unde-i erau hainele. Lîngă pat erau nişte sandale. Le încălţă, apoi ieşi pe coridor. Abatele venea pe culoar către el, ţinîndu-se de braţul fratelui Funingine, cu ochii săi orbi sidefii în bezna de sub glugă.

— Deci te-ai trezit, Richard Mayhew, zise abatele. Cum te simţi?

Richard se strîmbă.

— Mîna mea...

— Ţi-am potrivit degetul. Era rupt. Ţi-am îngrijit vînătăile şi tăieturile. Şi ai nevoie de odihnă, iar noi ţi-am oferit-o.

— Unde-i Door? Dar marchizul? Cum am ajuns aici?

— V-am adus aici, spuse abatele.

Cei doi frați începură să meargă pe coridor, iar Richard merse împreună cu ei.

— Hunter, zise el. I-ați adus trupul?

Abatele clătină din cap.

— N-am găsit nici un cadavru. Numai Fiara.

— Hmmm... Hainele mele...

Ajunseră la ușa unei chilii, asemănătoare celei în care se trezise. Door stătea pe marginea patului, citind dintr-un exemplar al romanului *Mansfield Park*; Richard era convins că frații nu știuseră pînă atunci că-l aveau. Și Door purta o robă cenușie de călugăr, care era mult prea mare pentru ea. Arăta aproape comică în ea. Fata își ridică privirea cînd ei intrară.

— Bună, zise. Ai dormit veacuri întregi. Cum te simți?

— Cred că bine. Dar tu?

Fata zîmbi. Zîmbetul ei nu era foarte convingător.

— Puțin slăbită, recunoscu ea.

De pe coridor se auzi un zăngănit puternic, iar Richard se întoarse și-l văzu pe marchizul de Carabas, care venea către ei într-un scaun pe rotile vechi și șubred. Era împins de un Frate Negru masiv. Richard se întrebă cum de reușea marchizul să facă astfel încît deplasarea sa într-un astfel de scaun să pară ceva romantic și elegant. Marchizul îi onoră cu un zîmbet larg.

— Bună seara, prieteni, zise el.

— Acum, din moment ce sînteți toți aici, putem să discutăm, spuse abatele.

Îi conduse într-o cameră mare, încălzită de un foc de lemne care ardea zdravăn. Se strînseră cu toții în jurul unei mese. Abatele le făcu semn să stea jos. Apoi pipăi după un scaun și se așeză pe el, după care le spuse fratelui Funingine și fratelui Tenebre (care împinsese scaunul marchizului) să iasă din încăpere.

— Deci, să trecem la treburi, zise abatele. Unde-i Islington?

Door ridică din umeri.

— E departe, cît de departe am putut să-l trimit. La jumătatea spațiului și timpului.

— Înțeleg, zise abatele. Bine, adăugă el.

— De ce nu ne-ați avertizat în privința lui? întrebă Richard.

— Nu era responsabilitatea noastră.

Richard pufni, apoi întrebă:

— Acum ce se va întîmpla?

Abatele nu zise nimic.

— Să se întîmple? În ce fel? întrebă Door.

— Ai vrut să-ți răzbuni familia. Ai reușit. I-ai trimis pe toți cei implicați în crimă într-un colț îndepărtat din nicăieri. Vreau să spun că n-o să mai încerce nimeni să te ucidă, nu-i așa?

— Nu chiar acum, răspunse Door, cu seriozitate.

— Și tu? îl întrebă Richard pe marchizul de Carabas. Ai obținut ce-ai dorit?

Marchizul dădu din cap.

— Cred că da. Datoria mea față de seniorul Portico a fost plătită pe deplin, iar doamna Door îmi datorează o favoare considerabilă.

Richard se uită la Door. Aceasta dădu din cap.

— Și cu mine cum rămîne? întrebă el.

— Păi noi n-am fi reușit fără tine, spuse Door.

— Nu la asta m-am referit. Cum rămîne cu întorsul meu acasă?

Marchizul ridică din sprînceană.

— Ce crezi că e Door? Vrăjitorul din Oz? Nu te putem trimite acasă. Asta-i casa ta.

— Richard, am încercat să-ți explic asta, spuse Door.

— Trebuie să existe o cale, zise Richard, și izbi puternic cu palma mîinii strîngi în masă, ca să-și sublinieze spusele.

Degetul îl duru, dar se stăpîni și își păstră figura calmă. Apoi zise „Văleu", dar spuse acest lucru foarte încet, pentru că trecuse prin lucruri mult mai rele.

— Unde e cheia? întrebă abatele.

Richard înclină din cap.

— La Door, spuse el.

Fata clătină din căpșorul ei de spiriduș.

— N-o mai am, îi explică ea. Am strecurat-o în buzunarul tău, la ultimul tîrg. Cînd ai cumpărat curry.

Richard deschise gura, apoi o închise la loc. După care o deschise iarăși și zise:

— Adică atunci cînd le-am spus lui Croup și lui Vandemar că e la mine, dacă ei ar fi venit și m-ar fi percheziționat... ar fi găsit-o?

Fata dădu din cap. Richard își aminti de obiectul tare din buzunarul de la spate, cînd era pe Down Street; își aminti de îmbrățișarea fetei, cînd erau pe vapor...

Abatele se întinse. Degetele sale cafenii, noduroase, apucară un clopoțel de pe masă și-l clătinară, chemîndu-l pe fratele Funingine.

— Adu-mi hainele Războinicului, zise el.

Funingine dădu din cap și plecă.

— Eu nu sînt războinic, spuse Richard.

Abatele zîmbi cu blîndețe.

— Ai ucis Fiara, îi explică el, aproape cu o undă de regret. Ești Războinicul.

Richard își încrucișă brațele, exasperat.

— Deci, după toate astea, nu numai că n-o să mă duc acasă, dar, ca premiu de consolare, o să fiu trecut pe o listă arhaică de onoare din lumea subterană?

Marchizul păru să nu fie de partea lui.

— Nu poți să te întorci în Londra de Deasupra. Numai cîțiva indivizi au reușit să aibă un soi de semiviață. I-ai întîlnit pe Iliaster și pe Lear. Dar asta e cel mai bun lucru la care poți să speri și nu-i o viață plăcută.

Door întinse mîna și-l atinse pe Richard pe braț.

— Îmi pare rău, zise ea. Dar uită-te la toate lucrurile bune pe care le-ai făcut. Ai obținut cheia pentru noi.

— Și ce-i cu asta? o întrebă el. Ai făcut altă cheie...

Fratele Funingine reapăru, purtînd blugii lui Richard; erau sfîșiați, acoperiți de noroi și stropiți cu sînge uscat; puteau. Fratele înmînă pantalonii abatelui, care începu să caute prin buzunare. Door zîmbi dulce.

— Nu l-aș fi putut pune pe Fierar s-o copieze dacă n-aș fi avut originalul, îi reaminti ea.

Abatele își drese glasul.

— Sînteți toți niște proști, le zise el, amabil. Nu știți nimic.

Ridică apoi cheia de argint, care străluci în lumina focului.

— Richard a trecut Încercarea Cheii. El este stăpînul ei, pînă ne-o va înapoia s-o păstrăm. Cheia are putere.

— E cheia Raiului... zise Richard, neștiind despre ce vorbea abatele sau asupra cărui lucru încerca să le atragă atenția.

Vocea bătrînului era profundă și melodioasă.

— Cheia este a tuturor realităților. Dacă Richard vrea să se întoarcă în Londra de Deasupra, cheia îl va duce înapoi în Londra de Deasupra.

— E chiar atît de simplu? întrebă el.

Bătrînul dădu din capul său orb, sub umbra glugii sale.

— Și cînd putem face asta?

— De îndată ce vei fi gata, zise abatele.

Frații îi spălaseră și-i reparaseră hainele, apoi i le aduseseră. Fratele Funingine îl conduse prin abație, în susul unor scări vertiginoase, pînă în clopotniță. În vîrful turnului se afla un chepeng greu, din lemn. Fratele Funingine îl descuie, cei doi bărbați îl împinseră și se pomeniră într-un tunel îngust, plin de pînze de păianjen, cu trepte de metal înfipte într-o latură a peretelui. Urcară pe trepte, pe o distanță care păru lungă de mii de metri, și ajunseră pe platforma plină de praf a unei stații de metrou.

NIGHTINGALE LANE*

scria pe pancarta de pe perete. Fratele Funingine îi ură lui Richard numai bine și-i spuse să aștepte acolo pînă va fi luat, apoi coborî pe latura peretelui și dispăru.

Richard rămase pe platformă timp de douăzeci de minute. Se întrebă ce fel de stație era aceea: nu părea abandonată, precum British Museum, dar nici una adevărată, precum Blackfriars. Era un soi de stație fantomă, un loc imaginar, uitat și straniu. Se întrebă de ce marchizul nu-și luase rămas-bun de la el. Cînd o întrebase pe Door, aceasta îi spusese că nu știe, dar că rămasul-bun era un mod de a alina oamenii, iar marchizul nu se pricepea la așa ceva. Apoi îi spusese că îi intrase ceva în ochi, îi dăduse o hîrtie pe care îi scrisese indicații, după care plecase.

Ceva se agită în bezna din tunel: ceva alb. O batistă prinsă de un băț.

— Hei! strigă Richard.

---

* Nightingale Lane — Cîmpul privighetorii

Rotunjimile înfășurate în pene ale lui Old Bailey ieșiră din întunecime; bătrînul arăta sfios și stînjenit. Flutura batista lui Richard și transpirase.

— E steguleţul meu, zise el, arătînd batista.

— Mă bucur că îți e de folos.

Old Bailey rînji, fără să se simtă în largul lui.

— Corect. Voiam numai să-ți spun. Am ceva pentru tine. Uite.

Vîrî mîna într-un buzunar al hainei și scoase o pană lungă, neagră, cu licăriri albastre-purpurii-verzi; în jurul capătului ei fusese înfășurat un fir roșu.

— Hmmm.... Mda, mulţumesc, zise Richard, neștiind ce să facă cu ea.

— E o pană, îi explică Old Bailey. Una bună. O amintire. Un suvenir. Să-ți aduci aminte. E gratis. Un cadou. Din partea mea. Un fel de mulţumire.

— Da. Bine. Foarte drăguţ din partea ta.

Richard puse pana în buzunar. Prin tunel începu să sufle un vînt cald: venea un tren.

— E trenul tău, zise Old Bailey. Eu nu merg cu trenurile. Mă mulţumesc cu un acoperiș bun în fiecare zi.

Îi strînse mîna lui Richard și o tuli.

Trenul intră în stație. Avea farurile stinse și nu era nimeni în compartimentul din față, cel al mecanicului. Se opri. Toate vagoanele erau întunecate. Nu se deschise nici o ușă. Richard ciocăni în cea din fața sa, sperînd că era cea bună. Ușa se deschise, umplînd stația imaginară cu lumină caldă, galbenă. Doi domni mărunți, în vîrstă, cu goarne lungi, arămii, coborîră din tren pe platformă. Richard îi recunoscu: Dagvard și Halvard, din curtea contelui. Nu-și mai amintea — dacă știuse vreodată — care era care. Cei doi duseră goarnele la gură și trîmbiţară aiurea, dar cu sinceritate. Richard urcă în tren, iar ei se luară după el.

Contele stătea la capătul vagonului, mîngîind un cîine lup irlandez enorm. Bufonul — Tooley, își zise Richard, așa îl chema — stătea lîngă el. În afară de ei și de cei doi pedestrași, vagonul era gol.

— Cine-i? întrebă contele.

— El e, sire, spuse bufonul. Richard Mayhew. Cel care a ucis Fiara.

— Războinicul? exclamă acesta și își scărpină gînditor barba roșie-cenușie. Aduceți-l aici.

Richard se duse spre scaunul contelui, care îl privi gînditor, de sus pînă jos, fără să arate, în vreun fel, că-și amintea să-l mai fi întîlnit vreodată.

— Credeam că ești mai înalt, zise contele, în cele din urmă.

— Îmi pare rău.

— Mda, mai bine să-i dăm drumul.

Bătrînul se ridică și se adresă vagonului gol.

— Bună seara. Sîntem aici să-l onorăm pe tînărul Mayflower. Cum zicea bardul?

Apoi recită, într-un răcnet ritmic, aliterativ:

— *Stacojii spintecături în stîrv, Iute cade inamicul, Paznic priceput prețios, Cel mai brav băiat...* Nu mai e băiat, nu-i așa, Tooley?

— Nu în mod deosebit, Înălțimea Voastră.

Contele întinse mîna.

— Dă-mi spada ta, băiete!

Richard duse mîna la cingătoare și scoase cuțitul pe care i-l dăduse Hunter.

— Ăsta e bun? întrebă el.

— Da-da, spuse bătrînul, luîndu-l din mîna sa.

— Îngenunchează, zise Tooley, cu o șoaptă de sufleor, arătînd spre podeaua vagonului.

Richard se lăsă într-un genunchi; contele îl atinse ușor pe fiecare umăr cu lama cuțitului.

— Ridică-te, sir Richard de Maybury, răcni el. Cu acest cuțit te eliberez de Lumea de Dedesubt. Ai permisiunea să mergi liber, fără piedici sau opreliști... și așa mai departe... etcetera... bla bla bla... continuă el, nedeslușit.

— Mulțumesc, zise Richard. De fapt, mă cheamă Mayhew.

Însă trenul se opri.

— Aici cobori, spuse contele.

Îi dădu lui Richard cuțitul — cuțitul lui Hunter — îl bătu pe spate și-i arătă ușa.

Locul în care coborî nu era o stație de metrou. Era deasupra solului și-i amintea puțin de stația St. Pancras — și aici, arhitectura avea ceva supradimensionat și un gotic parodiat. Dar exista și ceva *eronat*, care desemna cumva locul ca o parte a Londrei de Dedesubt. Lumina avea culoarea aceea de un cenușiu pătat care se vede numai cu scurt timp înainte de zori și, pentru cîteva clipe, după apus, în momentele în care Universul se scufundă în întuneric, iar culoarea și distanța devin imposibil de apreciat.

Pe o bancă de lemn stătea un bărbat care-l privea; iar Richard se apropie de el, cu grijă, nefiind în stare să-și dea seama, în întuneric, cine era și dacă era cineva pe care-l întîlnise mai înainte. Richard ținea încă în mînă cuțitul lui Hunter — cuțitul său — și-i strînse plăselele mai puternic, ca să fie mai sigur. Bărbatul își ridică privirea cînd Richard se apropie, apoi sări în picioare. Se trase de moțul de pe frunte, un gest pe care Richard îl văzuse numai în adaptările pentru televiziune ale romanelor clasice. Individul arăta atît comic, cît și respingător. Richard îl recunoscu: era seniorul Vorbitor-cu-șobolanii.

— Bine-bine. Da-da, zise vorbitorul-cu-șobolanii, agitat, începînd fraza de la jumătate. Ca să spun, fata Anaesthesia. Fără resentimente. Șobolanii sînt încă prietenii tăi. Și vorbitorii-cu-șobolanii. Dacă vii la noi. O să te primim bine.

— Mulțumesc, zise Richard. *O să-l conducă Anaesthesia*, își spuse el. *Ea poate fi irosită.*

Seniorul Vorbitor-cu-șobolanii căută ceva pe bancă și-i oferi un sac de sport din vinil negru, cu fermoare. Sacul i se păru lui Richard foarte cunoscut.

— E totul aici. Totul. Aruncă o privire.

Richard deschise sacul. Toate lucrurile lui erau acolo, inclusiv, deasupra unor blugi frumos împăturiți, portofelul său. Trase fermoarul, aruncă sacul pe umăr și se îndepărtă de bărbat, fără să-i mulțumească sau să mai arunce o privire în urma sa.

Ieși din stație și coborî cîteva trepte cenușii.

Totul era tăcut. Totul era pustiu. Frunze moarte de toamnă zburau printr-o curte, un vîrtej de galben, ocru și castaniu, o

izbucnire subită de culoare mută în lumina slabă. Richard traversă curtea și coborî niște trepte într-un pasaj subteran. În semiîntuneric fîlfîi ceva. Fără nici un chef, Richard se întoarse. Erau vreo zece, în coridorul din spatele lui, și se strecurau către el aproape în tăcere, numai cu un foșnet de catifea neagră și, din cînd în cînd, cu un zăngănit de bijuterii de argint. Foșnetul frunzelor fusese mult mai puternic decît cel al femeilor palide, care se uitau la el cu ochi flămînzi.

Richard se sperie. Sigur, avea cuțitul, dar nu mai putea lupta cu el, cum nu putea să sară peste Tamisa. Spera numai că, dacă femeile îl vor ataca, le va speria cu el. Simți miros de caprifoi, lăcrimioare și mosc.

Lamia își croi drum în fruntea Catifelelor și făcu un pas în față. Richard ridică pumnalul, nervos, amintindu-și patima geroasă a îmbrățișării ei, amintindu-și cît de plăcută și de rece fusese. Ea îi zîmbi și își înclină capul, amabilă. Apoi își sărută vîrful degetelor și își suflă sărutul către el.

Richard se înfioră. Ceva fîlfîi în bezna din pasajul subteran; cînd privi din nou, nu mai era nimic acolo în afara umbrelor.

Richard merse prin pasajul subteran, apoi urcă niște trepte și se trezi în vîrful unui delușor cu iarbă. Era în zori, iar el abia putea să zărească detaliile peisajului din jur: stejari aproape fără frunze, frasini și fagi, ușor de identificat prin forma trunchiurilor. Un rîu lat, limpede, șerpuia lent prin peisajul verde de țară. În timp ce privea în jur, Richard își dădu seama că era pe un soi de insulă — două rîuri mai mici curgeau într-unul mai mare, despărțindu-l pe el, aflat pe delușor, de teritoriul principal. Știu, fără să-și dea seama cum, dar fiind absolut sigur, că era încă în Londra, dar într-o Londră cum fusese probabil cu trei sute de ani în urmă sau, poate, cum fusese înainte să fie pusă prima piatră a primei locuințe omenești.

Richard trase fermoarul sacului și puse cuțitul în el, lîngă portofel. Apoi trase fermoarul la loc. Cerul începuse să se lumineze, dar lumina era ciudată. Era cumva *mai tînără* decît lumina soarelui cu care era el obișnuit — poate mai pură. Soarele roșu-portocaliu se ridicase la est, unde avea să fie, cîndva, zona docurilor, iar el urmări zorile întinzîndu-se peste

pădurile și mlaștinile pe care continua să le considere Greenwich, Kent și mare.

— Salut, spuse Door.

N-o văzuse apropiindu-se. Fata purta alte haine sub jacheta ei ponosită de piele cafenie: erau încă puse una peste alta, rupte și cîrpite, dar erau din tafta, dantelă, mătase și brocart. Părul ei scurt, roșu, lucea în lumina zorilor ca arama lustruită.

— Bună, zise Richard.

Door stătea lîngă el și-l prinsese cu degetele ei mici de mîna dreaptă, cea în care ținea sacul de sport.

— Unde sîntem? întrebă el.

— Pe o insulă ciudată și groaznică din Westminster, îi spuse ea.

Fraza părea a fi un citat, dar Richard nu credea că o mai auzise vreodată. Merseră împreună prin iarba înaltă, udă și albă din cauza brumei care se topea. Urmele pașilor lor lăsau o dîră de un verde închis în iarba din spate, arătînd de unde veneau.

— După ce îngerul a dispărut, au rămas multe lucruri de lămurit în Londra de Dedesubt, spuse Door. Și numai eu pot să fac asta. Tatăl meu voia să unească Londra de Dedesubt... Cred că trebuie să mă străduiesc să termin ceea ce a început...

Mergeau către nord, îndepărtîndu-se de Tamisa, ținîndu-se de mînă. Pescărușii albi se roteau și țipau pe cer, deasupra lor.

— Richard, ai auzit ce ne-a spus Islington, că a ținut-o pe sora mea în viață, pentru orice eventualitate. S-ar putea să nu fiu singura rămasă din familia mea. Iar tu mi-ai salvat viața. Nu numai o singură dată.

Door tăcu un timp, apoi izbucni, dintr-o suflare:

— Richard, mi-ai fost cu adevărat un bun prieten. Și îmi plăcea să fii în preajma mea. Te rog să nu pleci.

Richard îi strînse ușor mîna.

— Ei bine, și mie îmi plăcea să fii în preajma mea. Dar eu nu aparțin acestei lumi. În Londra mea... cel mai periculos lucru de care trebuie să te ferești e un taxi care se grăbește. Și eu te plac. Te plac foarte mult. Dar trebuie să mă întorc acasă.

Fata se uită la el cu ochii ei ciudat colorați, verzi, albaștri și ca niște flăcări.

— Atunci n-o să ne mai vedem vreodată.

— Probabil că nu.

— Mulțumesc pentru tot ceea ce ai făcut, zise ea cu seriozitate.

Apoi îl cuprinse în brațe și-l strînse suficient de puternic încît îl durură vînătăile de pe coaste, iar el o îmbrățișă la rîndu-i, la fel de puternic, făcîndu-și vînătăile să protesteze violent, însă pur și simplu nu-i păsa.

— Da, spuse el, după un timp. Mi-a făcut plăcere să te cunosc.

Fata clipea de zor. Richard se întrebă dacă avea să-i spună din nou că îi intrase ceva în ochi. În loc să zică așa ceva, Door îl întrebă:

— Ești gata?

El dădu din cap.

— Ai cheia?

Richard puse sacul jos și căută în buzunarul din spate cu mîna întreagă. Scoase cheia și i-o dădu fetei. Aceasta o întinse în fața sa, ca și cum ar fi introdus-o într-o ușă imaginară.

— Bine, spuse ea. Mergi, pur și simplu. Nu te uita înapoi.

Richard începu să coboare un delușor, îndepărtîndu-se de apele albastre ale Tamisei. Un pescăruș cenușiu zbură pe lîngă el. Cînd ajunse la poalele dealului, se uită în urmă. Fata stătea în vîrful colinei, luminată din spate de soarele ce răsărea. Obrajii îi luceau. Discul portocaliu făcea cheia să sclipească.

Door o răsuci cu o mișcare hotărîtă.

Lumea se întunecă și un muget grav îi umplu capul lui Richard, ca urletul înnebunitor a mii de fiare înfuriate.

Douăzeci

Lumea se întunecă și un muget grav îi umplu capul lui Richard, ca urletul înnebunitor a mii de fiare înfuriate. Clipi din cauza beznei și își ținu bine sacul. Se întrebă dacă nu făcuse o prostie punînd cuțitul deoparte. Niște oameni îl îmbrînciră, trecînd pe lîngă el prin întuneric. Richard se dădu la o parte din calea lor. În fața sa erau niște trepte; începu să urce și, pe măsură ce urca, lumea începea să se clarifice, să capete formă și să se refacă.

Mugetul era zgomotul traficului. Richard ieșea dintr-un pasaj subteran din Trafalgar Square. Cerul avea albastrul perfect, netulburat, al unui ecran de televizor reglat pe un canal care nu emite.

Era pe la jumătatea dimineții, într-o zi călduroasă de octombrie, iar el stătea în piață, ținîndu-și sacul și clipind din cauza luminii soarelui. Taxiuri negre, autobuze roșii și automobile multicolore urlau și se mișcau iute prin piață, în timp ce turiștii aruncau mîini de mîncare pentru păsări legiunilor de porumbei dolofani și făceau poze cu Columna lui Nelson și cu leii imenși ai lui Landseer*, din jurul ei. Richard merse prin piață, întrebîndu-se dacă era adevărată sau nu. Turiștii japonezi îl ignorară. Richard încercă să discute cu o fată blondă, frumoasă, care rîse, clătină din cap și spuse ceva într-o limbă pe care el o consideră italiană, dar care era, de fapt, finlandeză.

---

* Edwin Henry Landseer, 1802-1873, pictor și sculptor englez, cunoscut îndeosebi pentru picturile sale cu animale

Acolo era și un copilaș de sex nedeterminat, care se uita la porumbei în timp ce demola oral un baton de ciocolată. Richard se ghemui lîngă el.

— Hm... Salut, puștiule, îi zise.

Copilul își sugea intens batonul de ciocolată și nu dădu vreun semn că-l recunoscuse pe Richard drept o altă ființă omenească.

— Salut, repetă el, cu o ușoară notă de disperare în glas. Poți să mă vezi? Puștiule? Hei!

Doi ochișori îl priviră din fața mînjită cu ciocolată. Apoi buza de jos a puștiului începu să tremure, iar copilul fugi și se prinse cu mîinile de picioarele celei mai apropiate femei adult, după care începu să se vaite:

— Mami! Omul ăsta mă sîcîie! Mă sîcîie!

Mama copilului se întoarse spre Richard, încruntîndu-se teribil:

— Ce faci? întrebă ea, îl sîcîi pe Leslie al nostru? Vezi că există locuri în care sînt închiși oameni ca tine!

Richard începu să zîmbească. Un zîmbet larg, fericit.

— Îmi pare foarte, foarte rău, zise el, rînjind precum o pisică din Cheshire*.

Apoi își înhață sacul și fugi prin Trafalgar Square, însoțit de explozia porumbeilor impetuoși, care se ridicară în aer, surprinși.

Richard își luă cardul din portofel și-l introduse într-un bancomat. Acesta îi recunoscu codul PIN, îl sfătui să-l păstreze secret și să nu-l spună nimănui, apoi îl întrebă ce fel de serviciu dorea. Richard ceru bani gheață, iar automatul îi dădu din belșug. Richard zvîcni un pumn în aer, încîntat, apoi, stînjenit, se prefăcu că făcuse semn unui taxi.

O mașină se opri lîngă el — se oprise! pentru el! — Richard urcă și se așeză pe bancheta din spate, fericit. Îi ceru șoferului să-l ducă la birou. Iar cînd șoferul îi atrase atenția că ar ajunge mai iute mergînd pe jos, el rînji cu gura pînă la urechi și spuse că nu-i pasă. Și, de îndată ce porniră la drum, îi ceru taximetristului — practic se rugă de el — să-l delecteze cu

---

* pisica din Cheshire — personaj din „Alice în țara minunilor", care dispare, lăsînd în urma sa numai zîmbetul

opiniile sale despre Problemele Traficului Din Centru, Cum Se Rezolvă Cel Mai Bine Problema Criminalității și Problemele Politice Spinoase ale Zilei. Taximetristul îl acuză că-l ia la mișto și rămase îmbufnat tot timpul călătoriei de cinci minute pe Strand. Lui Richard nu-i păsă. Îi dădu individului un bacșiș ridicol de mare. Apoi se duse la birou.

Cînd intră în clădire, simți că începe să-i dispară zîmbetul. Cu fiecare pas devenea mai temător, mai stînjenit. Dacă nu mai avea slujbă? Nu conta că îl vedeau un copilaș mînjit de ciocolată și un taximetrist, dacă se dovedea că, printr-un ghinion groaznic, rămăsese invizibil pentru colegii săi.

Domnul Figgis, paznicul, își ridică privirea de pe *Naughty Teenage Nymphets**, pe care o ascunsese într-un exemplar al ziarului *Sun* și mormăi:

— 'Neața, domnule Mayhew.

Nu era un salut primitor. Era felul de salut care arăta că persoana care îl rostise nu se sinchisea dacă primitorul salutului trăia sau murea — ba chiar nu-i păsa dacă era dimineață.

— Figgis! exclamă Richard, încîntat. Salut, domnule Figgis, paznic excepțional!

Nimeni nu-i spusese așa ceva domnului Figgis, nici măcar doamnele goale din imaginația lui. Figgis se uită bănuitor la Richard pînă cînd acesta se duse la ascensor și dispăru din vedere, apoi își îndreptă din nou atenția către adolescentele nimfomane și obraznice; începu să bănuiască faptul că nici una dintre ele n-avea să împlinească, din nou, douăzeci și nouă de ani, cu sau fără acadele.

Richard coborî din lift și merse pe coridor, după ce ezitase puțin. *Totul va fi bine,* își spuse el, *dacă biroul meu e aici. Dacă biroul meu e aici, totul va fi bine.* Intră într-o încăpere mare, plină de birouri, în care lucrase timp de trei ani. Oamenii stăteau la mese, vorbind la telefon, scotocind prin dosare, bînd ceai prost și cafea și mai proastă. Era biroul său.

Lîngă fereastră era un loc, unde fusese, cîndva, biroul lui, loc ocupat acum de un grup cenușiu de dulapuri și o plantă yucca. Richard se pregătea să se întoarcă și să fugă, cînd cineva îi înmînă niște ceai într-o cană de plastic.

---

* „Adolescentele nimfomane obraznice"

— Întoarcerea fiului risipitor, ei? zise Gary. Ai venit.

— Salut, Gary, spuse Richard. Unde-i biroul meu?

— În direcția asta, îi zise el. Cum a fost în Majorca?

— Majorca?

— Nu te duci întotdeauna în Majorca? întrebă Gary.

Urcau pe scara din spate, care ducea la etajul al patrulea.

— Nu și de data asta, spuse Richard.

— Eram sigur, zise Gary. Nu te-ai bronzat.

— Nu, îl aprobă el. Mda. Știi cum e. Aveam nevoie de o schimbare.

Gary dădu din cap. Arătă spre o ușă care fusese, de cînd lucra Richard acolo, ușa camerei cu dosarele administrației și rechizite.

— O schimbare? Acum ai cu siguranță una. Pot să fiu primul care te felicită?

Pe placa de pe ușă scria

R. O. MAYHEW
PARTENER ASOCIAT

— Ticălos norocos, îi spuse Gary cu afecțiune.

Apoi plecă, iar Richard intră pe ușă, complet buimăcit. Camera nu mai era o încăpere pentru rechizite și dosare ale administrației, fusese golită de dosare și de rechizite, fusese zugrăvită în cenușiu, negru și alb, și avea o mochetă nouă. În centrul încăperii se afla un birou mare. Richard îl privi cu atenție: nici o urmă de îndoială, era chiar biroul lui. Trollii săi fuseseră așezați, cu grijă, într-un sertar. Richard îi scoase pe toți și-i aranjă prin birou. Avea propria fereastră, cu o vedere drăguță spre rîul cafeniu de noroi, și în spatele acestuia se zărea țărmul de sud al Tamisei. Avea chiar și o plantă mare, verde, cu frunze imense, ca de ceară, din aceea care pare artificială, dar nu e. Calculatorul său vechi, prăfuit, de culoare albă, fusese înlocuit cu unul mult mai elegant și mai curat, negru, care ocupa mai puțin spațiu pe masă.

Richard se duse la fereastră și își sorbi ceaiul, privind rîul de un cafeniu murdar.

— Ai găsit totul bine?

Richard se întoarse. Sylvia, țeapănă și eficientă, asistenta personală a directorului, stătea în ușă. Îi zîmbi cînd îl văzu.

— Hmm. Da. Știi, am niște lucruri de rezolvat acasă... crezi că ar fi bine dacă m-aș învoi pentru restul zilei...

— Fă cum îți place. Oricum nu trebuia să te întorci decît mîine.

— Nu trebuia? întrebă el. Bine.

Sylvia se încruntă.

— Ce-ai pățit la deget?

— L-am rupt, îi spuse Richard.

Femeia se uită îngrijorată la mîna lui.

— Te-ai bătut cu cineva?

— Eu?

Femeia rînji.

— Te tachinam. Presupun că l-ai prins într-o ușă. Așa a pățit sora mea.

— Nu, începu Richard să recunoască, eram într-o...

Sylvia ridică din sprînceană.

— A fost o ușă, sfîrși el, jalnic.

Se duse cu taxiul pînă la clădirea în care locuise cîndva. Nu era convins că e în stare să meargă cu metroul. Încă nu putea. Neavînd cheie de la intrare, bătu la ușa apartamentului și fu mai mult decît dezamăgit cînd aceasta fu deschisă de femeia pe care Richard o întîlnise — sau, mai degrabă, nu reușise s-o întîlnească — în baia sa. Se prezentă drept fostul locatar și stabiliră iute că a) El, Richard, nu mai locuia acolo și b) ea, doamna Buchanan, nu avea idee ce se întîmplase cu lucrurile lui. Richard își luă niște notițe, spuse foarte amabil la revedere și luă alt taxi negru ca să se ducă să întîlnească un individ în haină de păr de cămilă.

Bărbatul calm cu haină din păr de cămilă nu purta haina sa din păr de cămilă și, de fapt, era mult mai puțin calm decît fusese cînd îl întîlnise Richard ultima dată. Cei doi stăteau în biroul individului, care ascultase lista de plîngeri a lui Richard cu expresia cuiva care înghițise curînd, din întîmplare, un păianjen viu, și începea deja să-l simtă mișunînd.

— Ei bine, da, recunoscu el după ce se uitase în dosare. Se pare că avem un fel de problemă, din moment ce ne-ați atras atenția. Nu-mi dau seama cum de s-a întîmplat așa ceva.

— Nu cred că are importanță cum s-a întîmplat, zise Richard, rezonabil. Ceea ce contează este faptul că mi-ați închiriat apar-

tamentul în timpul în care am fost plecat pentru cîteva săptămîni. L-ați închiriat lui George și Adele Buchanan, adăugă el, după ce-și consultă notițele. Care n-au intenția să plece.

Bărbatul închise dosarul.

— Bine, spuse el. Au loc și greșeli. Erori umane. Mi-e teamă că nu putem face nimic.

Vechiul Richard, cel care locuise în ceea ce era, acum, casa familiei Buchanan, ar fi cedat în acest moment, și-ar fi cerut scuze pentru deranj și ar fi plecat. În loc să facă asta, zise:

— Chiar așa? Nu puteți face nimic? Ați închiriat altcuiva o proprietate pe care o închiriasem în mod legal de la compania dumneavoastră, mi-am pierdut, astfel, toate lucrurile și dumneavoastră nu puteți face nimic? Cred, și sînt convins că și avocatul meu crede la fel, că puteți face foarte multe în privința asta.

Bărbatul fără haină din păr de cămilă arăta ca și cum păianjenul ar fi început să să tîrască în sus pe gîtul lui.

— Nu avem în clădire alte apartamente goale, ca al dumneavoastră, zise el. Nu există decît apartamentul de la mansardă.

— Apartamentul acela e bun, îi zise, calm, Richard, iar bărbatul se relaxă. E bun numai pentru locuit. Hai să discutăm acum despre compensațiile pentru bunurile care mi-au fost pierdute.

*
* *

Noul apartament era mult mai drăguț decît cel pe care-l avusese. Avea mai multe ferestre, un balcon, un hol spațios și un dormitor adevărat pentru oaspeți. Richard se plimba prin el, nemulțumit. Bărbatul-fără-haină-din-păr-de-cămilă dotase fără nici un chef apartamentul cu un pat, o canapea, cîteva scaune și un televizor.

Richard puse cuțitul lui Hunter pe polița de deasupra căminului.

Își cumpărase un curry la pachet de la restaurantul indian de vizavi. Se așeză pe podeaua mochetată a noului său apartament și mîncă, întrebîndu-se dacă servise, cu adevărat, curry noaptea tîrziu, într-un tîrg care se ținea pe o navă de război

ancorată lîngă Tower Bridge. Acum, cînd se gîndea la asta, nu mai era sigur.

Se auzi soneria. Richard se ridică și deschise ușa.

— Am găsit o mulțime dintre lucrurile dumneavoastră, domnule Mayhew, spuse bărbatul care purta, acum, haina sa din păr de cămilă. Am descoperit că fuseseră depozitate. Da, aduceți lucrurile înăuntru, băieți.

Doi bărbați solizi cărară înăuntru mai multe lăzi mari de lemn, pline cu lucrurile lui Richard, și le depozitară pe covor, în mijlocul sufrageriei.

— Mulțumesc, spuse el.

Căută în prima cutie, scoase și despachetă primul obiect înfășurat în hîrtie, care se dovedi a fi o fotografie înrămată a Jessicăi. Richard se uită la ea un timp, apoi o puse înapoi în ladă. Găsi cutia cu hainele sale, le scoase, le duse în dormitor. Celelalte cutii rămaseră neatinse în mijlocul podelei sufrageriei. Pe măsură ce trecea ziua, se simțea tot mai vinovat că nu le despacheta. Dar nu o făcu.

*
* *

Era în biroul său, stînd la pupitru și uitîndu-se pe fereastră, cînd interfonul bîzîi.

— Richard, zise Sylvia. Directorul vrea o întrunire în biroul său, peste douăzeci de minute, pentru discutarea raportului Wandsworth.

— O să fiu acolo, spuse Richard.

Apoi, pentru că nu avea nimic de făcut în următoarele zece minute, luă un troll portocaliu și amenință cu el un troll ceva mai mic, cu părul verde.

— Eu sînt cel mai mare războinic din Londra de Dedesubt. Pregătește-te să mori, zise el, cu o voce amenințătoare de troll, agitînd jucăria portocalie; apoi luă figurina cu păr verde și zise, cu glas de troll ceva mai mic. Aha! Dar mai întîi trebuie să bei o ceașcă de ceai bun...

Cineva ciocăni la ușă. Simțindu-se vinovat, Richard ascunse trollii.

— Intră!

Ușa se deschise și în încăpere intră Jessica. Femeia rămase în prag. Părea nervoasă. Richard uitase cît de frumoasă e.

— Bună, Richard, zise ea.

— Bună, Jess, spuse Richard, apoi se corectă. Scuze. Jessica.

Femeia zîmbi și își netezi părul.

— Oh, e bine și Jess, zise ea, arătînd ca și cum ar fi crezut ceea ce spunea. Jessica — Jess. Nu mi-a mai spus nimeni Jess de foarte mult timp. Uneori îmi e dor de asta.

— Deci, spuse Richard, ce te aduce, să am onoarea, hmmm...

— Voiam, pur și simplu, să te văd.

Richard nu știa ce să spună.

— Drăguț din partea ta.

Jessica închise ușa biroului și făcu cîțiva pași către el.

— Richard. Vrei să știi ceva ciudat? Îmi amintesc că am rupt logodna. Dar nu-mi amintesc de ce ne-am certat.

— Nu-ți amintești?

— Cred că n-a fost ceva important. Sau a fost? întrebă ea și se uită prin birou. Ai fost promovat?

— Da.

— Mă bucur pentru tine.

Jessica vîrî o mînă în buzunarul hainei și scoase o cutiuță cafenie. O puse pe biroul lui Richard. Acesta o deschise, deși știa deja ce se afla în interiorul ei.

— E inelul nostru de logodnă. M-am gîndit că, poate, dacă ți-l dau înapoi, și dacă, mda, dacă lucrurile vor merge bine, poate într-o zi ai să mi-l dai înapoi.

Inelul strălucea în lumina soarelui. Era lucrul pentru care cheltuise cei mai mulți bani în viața sa. Richard închise cutia și i-o dădu înapoi.

— Păstrează-l, Jessica, zise el, apoi adăugă: îmi pare rău.

Femeia își mușcă buza de jos.

— Ai întîlnit pe cineva?

Richard ezită. Se gîndi la Lamia, la Hunter, la Anaesthesia și chiar la Door, dar nici una dintre ele nu însemna „cineva" în sensul la care se gîndise ea.

— Nu. Nu există altcineva, zise el, apoi adăugă, dîndu-și seama că spunea adevărul pe măsură ce rostea cuvintele. Numai că m-am schimbat, asta-i tot.

Interfonul bîzîi.

— Richard, te așteptăm.

Richard apăsă pe buton.

— Cobor imediat, Sylvia.

Se uită la Jessica. Aceasta nu spuse nimic. Poate că nu avea nimic de spus. Jessica plecă și închise încet ușa în urma ei.

Richard luă cu o mînă hîrtiile de care ar fi putut să aibă nevoie. Își trecu cealaltă mînă peste față, ca și cum ar fi șters ceva: mîhnire sau lacrimi sau Jessica.

Începu să ia din nou metroul, către și de la serviciu, dar descoperi, curînd, că încetase să cumpere ziare pe care să le citească în timpul drumurilor de dimineață și de seară, și, în loc să citească, privea figurile celorlalți oameni din tren, figuri de toate felurile și de toate culorile, întrebîndu-se dacă erau toți din Londra de Deasupra, întrebîndu-se ce se petrecea în spatele ochilor lor.

În timpul înghesuielii de seară, la cîteva zile după întîlnirea cu Jessica, avu impresia că o vede pe Lamia în cealaltă parte a vagonului, cu spatele spre el, cu părul negru strîns într-un coc în creștet, și rochia ei lungă și întunecată. Inima începu să-i bată zdravăn în piept. Își croi drum către ea prin compartimentul aglomerat. În timp ce se apropia, trenul ajunse într-o stație, ușile se deschiseră fîșîind, iar femeia coborî. Nu era Lamia. Richard își dădu seama, dezamăgit, că fusese numai o tînără extravagantă din Londra, care ieșea să petreacă seara în oraș.

Într-o duminică după-amiază văzu un șobolan mare, gri, care stătea în vîrful lăzii de plastic pentru gunoi din spatele Newton Mansions, curățîndu-și mustățile și arătînd de parcă era stăpînul lumii. Cînd se apropie, șobolanul sări pe pavaj și așteptă în umbra lăzii de gunoi, uitîndu-se la el cu ochi prudenți, ca niște mărgele negre.

Richard se ghemui și-i zise cu blîndețe:

— Salut. Ne cunoaștem?

Șobolanul nu răspunse în vreun fel pe care Richard să poată să-l înțeleagă, dar nu fugi.

— Mă numesc Richard Mayhew, continuă el, în șoaptă. Nu sînt un vorbitor-cu-șobolanii, dar... hmmm... am cunoscut cîțiva

șobolani, adică am întîlnit cîțiva, și mă întreb dacă o cunoști pe doamna Door...

Auzi un scîrțîit de pantof în spatele său, se întoarse și văzu familia Buchanan, care se uita, curioasă, la el.

— Ați pierdut ceva? întrebă doamna.

Richard auzi, dar ignoră replica mormăită de soțul ei:

— Și-a pierdut neuronii.

— Nu, răspunse cinstit Richard. Spuneam bună ziua unui... Șobolanul fugi.

— Era un șobolan? lătră George Buchanan. O să mă plîng consiliului de administrație. E o rușine. Dar asta-i Londra, nu-i așa?

Da, îl aprobă Richard. Așa era. Așa era cu adevărat.

Lucrurile lui Richard continuară să rămînă neatinse în lăzile de lemn din mijlocul podelei camerei de zi.

Nici nu pornise vreodată televizorul. Venea acasă seara, mînca, apoi stătea la fereastră, privind Londra, mașinile, acoperișurile și luminile, în timp ce crepusculul toamnei tîrzii se transforma în noapte, iar becurile se aprindeau în tot orașul. Le privea, stînd singur în apartamentul întunecat, pînă începeau să se stingă. După aceea, fără nici un chef, se dezbrăca, se urca în pat și adormea.

Sylvia veni în biroul său într-o vineri după-amiază. Richard deschidea plicuri, folosindu-și cuțitul — cuțitul lui Hunter — drept coupe papier.

— Richard, zise ea. Mă întreb... Ai ieșit deseori în oraș zilele astea?

El clătină din cap.

— Ei bine, cîțiva dintre noi ieșim în oraș în seara asta. Ți-ar face plăcere să vii cu noi?

— Hmmm... Sigur, zise el. Da. Mi-ar plăcea.

Nu-i plăcea deloc.

Erau opt persoane. Sylvia și tînărul ei soț, care se ocupa, cumva, de mașini de recoltat, Gary, de la serviciul de Evidență a Acțiunilor, care se despărțise de curînd de prietena sa, din cauza a ceea ce el insista să considere că fusese o mică neînțelegere (Gary își închipuise că tînăra avea să fie mai înțe-

legătoare decît se dovedise a fi în realitate în legătură cu faptul că el se culcase cu cea mai bună prietenă a ei), cîteva persoane foarte drăguțe și prietenii persoanelor drăguțe, și fata cea nouă de la Întreținerea Calculatoarelor.

Mai întîi văzură un film pe un ecran uriaș la Odeon, în Leicester Square. Băiatul cel bun învingea la sfîrșit. În desfășurarea acțiunii fuseseră o grămadă de explozii și de obiecte care zburau. Sylvia decisese ca Richard să stea lîngă fata de la Întreținerea Calculatoarelor, explicîndu-i că aceasta era nouă în companie și nu cunoștea multă lume.

Merseră pe jos pe Old Compton Street, de la marginea Soho-ului, unde lucrurile țipătoare și cele elegante stăteau alături, în beneficiul ambelor, și mîncară la La Reache, îndopîndu-se cu cuș-cuș și zeci de alte mîncăruri exotice minunate, care le umpluseră masa și încă una, liberă, de alături, apoi de acolo se duseră într-o cîrciumioară care-i plăcea Sylviei, aflată pe lîngă Berwick Street, unde băură ceva și pălăvrăgiră.

Fata cea nouă de la Întreținerea Calculatoarelor îi zîmbea mereu, pe măsură ce seara trecea, iar el nu avea nimic să-i spună. Richard le făcuse tuturor cinste cu un rînd de băutură, iar fata de la Întreținerea Calculatoarelor îl ajutase să ducă paharele de la bar la masă. Gary se duse la toaleta pentru bărbați, iar fata de la Întreținerea Calculatoarelor veni și se așeză lîngă Richard, ocupînd locul lui Gary. Capul lui Richard era plin de zăngănit de pahare, de gălăgia difuzoarelor, de mirosul puternic al berii, al Bacardi-ului și al fumului de țigară. Încerca să asculte conversația care avea loc la masă și descoperi că nu se mai putea concentra asupra celor ce se spuneau și, ceea ce era și mai rău, nici nu-l interesa ceva din ceea ce ar fi putut să audă.

Apoi își dădu seama, la fel de limpede și cert de parcă ar fi citit cuvintele pe ecranul mare de la Odeonul din Leicester Square: cum avea să fie restul vieții sale. Avea să se ducă acasă în seara aceea cu fata de la Întreținerea Calculatoarelor și aveau să facă dragoste liniștit, iar a doua zi, fiind sîmbătă, aveau să-și petreacă dimineața în pat. Apoi aveau să se scoale, aveau să scoată împreună lucrurile din lăzi și să le pună la locul lor. Peste un an — sau mai devreme — avea să căsătorească cu fata de la Întreținerea Calculatoarelor, avea să fie promovat din nou,

după care urma să aibă doi copii, un băiat și o fată, aveau să se mute în suburbii, în Harrow, Croydon sau Hampstead, sau chiar la o distanță mai mare, în îndepărtatul Reading.

Și nu avea să fie o viață rea. Știa și asta. Uneori, nu poți să faci nimic.

Cînd Gary se întoarse de la toaletă, se uită uimit în jur. Toți erau acolo, cu excepția ...

— Dick? întrebă el. L-a văzut cineva pe Dick?

Fata de la Întreținerea Calculatoarelor ridică din umeri.

Gary ieși afară, în Berwick Street. Simți răcoarea aerului nopții ca o împroșcătură cu apă pe față. Simțea gustul iernii în aer. Strigă:

— Dick! Hei! Dick!

— Sînt aici.

Richard se sprijinea de un perete, în umbră.

— Am ieșit să iau o gură de aer proaspăt.

— Te simți bine? întrebă Gary.

— Da, răspunse el. Nu. Nu știu.

— Mda, zise Gary. Asta poate să însemne orice. Vrei să discutăm despre starea ta?

Richard părea foarte serios.

— O să rîzi de mine.

— O s-o fac oricum.

Richard se uită la Gary. Apoi Gary fu ușurat să-l vadă zîmbind și își dădu seama că erau încă prieteni. Gary se uită spre cîrciumă. Apoi își vîrî mîinile în buzunarele hainei.

— Hai să ne plimbăm, zise el. Poți să-mi spui ce te apasă. *Apoi* o să rîd de tine.

— Ticălosule, spuse Richard, cu un glas care suna mai mult a Richard decît cel care fusese în ultimele săptămîni.

— De-aia există prieteni.

Începură să meargă pe sub luminile stradale.

— Uite ce e, Gary, începu Richard. Te-ai întrebat vreodată dacă astea sînt tot ce e aici?

— Ce anume?

Richard făcu un gest vag, care cuprindea totul.

— Serviciul. Casa. Cîrciuma. Fetele cu care te întîlnești. Viața în oraș. Viața. Asta e tot ce-i aici?

— Adunate la un loc, da, zise Gary.

Richard oftă.

— Pentru început, trebuie să știi că n-am fost în Majorca. Chiar n-am fost în Majorca.

Richard povesti în timp ce se plimbau de colo-colo prin labirintul străzilor mărunte, lăturalnice din Soho, dintre Regent Street și Charing Cross Road. Și povesti, și povesti, începînd cu descoperirea pe pavaj a unei fete care sîngera, cu încercarea sa de a o ajuta, pentru că nu putea s-o lase acolo, și continuînd cu ceea ce se întîmplase mai departe. Și, cînd se făcu prea frig ca să se plimbe, intrară într-o cafenea de mahala, deschisă toată noaptea. Era o cafenea de mahala adevărată, de soiul ăla în care totul se gătește cu untură și ceaiul se servește în cantități serioase, în căni mari, ciobite, lucioase din cauza grăsimii de la bacon. Richard și Gary se așezară și Richard povesti, iar Gary ascultă, apoi comandară ouă prăjite, mîncare de fasole și pîine prăjită, și mîncară, în timp ce Richard continuă să povestească, iar Gary continuă să asculte. Șterseră ultimele resturi de gălbenuș de ou cu pîinea prăjită. Apoi băură iarăși ceai, pînă cînd Richard zise, în cele din urmă:

— ... și atunci Door a făcut ceva cu cheia, iar eu am ajuns înapoi. În Londra de Deasupra. Adica în Londra adevărată. Știi restul poveștii.

Se așternu tăcerea.

— Asta a fost tot, zise el, și își termină ceaiul.

Gary se scărpină în cap.

— Uite ce e, spuse el, în cele din urmă. E adevărat? Nu-i o glumă oribilă? Adică n-o să sară cineva cu o cameră de luat vederi din spatele unui paravan sau din altă parte ca să-mi spună că-s la *Camera ascunsă*?

— Sper sincer să nu se întîmple asta, spuse Richard. Crezi ceea ce ți-am povestit?

Gary se uită la nota de pe masă, numără niște monede de cîte o liră și le puse pe tăblia de plastic a mesei, unde rămaseră alături de un recipient pentru ketchup care avea forma unei tomate exagerat de mari, ce avea la gură sos vechi, înnegrit.

— Cred că ți s-a întîmplat *ceva*, asta-i evident... Ca să spunem lucrurilor pe nume, *tu* crezi?

Richard se uită la el. Sub ochii săi se vedeau cearcăne negre.

— Oare cred? Nu mai știu. Am crezut. Am fost acolo. Știi, a fost o clipă cînd ai apărut și tu acolo.

— Nu mi-ai mai pomenit de asta.

— A fost un moment îngrozitor. Mi-ai spus că am înnebunit și că hoinăresc prin Londra, avînd halucinații.

Ieșiră din cafenea și porniră spre sud, către Piccadilly.

— Trebuie să recunoști, zise Gary, că zona asta pare mai potrivită decît partea de dedesubt a Londrei tale magice, unde se duc oamenii care cad prin crăpături. Richard, am trecut pe lîngă oamenii care cad prin crăpături: aceștia dorm în pragurile prăvăliilor din Strand. Nu se duc într-o Londră specială. Mor înghețați iarna.

Richard nu spuse nimic.

Gary continuă:

— Cred că ai încasat o lovitură în cap. Sau ai avut un șoc cînd te-a părăsit Jessica. Pentru un timp, te-ai țicnit puțin. Apoi te-ai simțit mai bine.

Richard se înfioră.

— Știi ce mă îngrozește? Cred că s-ar putea să ai dreptate.

— Deci viața nu-i captivantă? continuă Gary. Grozav. Dați-mi plictiseală. Măcar știu unde mă duc să mănînc și unde o să dorm la noapte. Și am încă un serviciu în ziua de luni. Da?

Se întoarse și se uită la Richard.

Acesta dădu din cap, șovăielnic.

— Da.

Gary se uită la ceas.

— La naiba! exclamă el. E trecut de două noaptea. Să sperăm că mai există cîteva taxiuri.

Se duseră în Brewer Street, la capătul din Piccadilly al Soho-ului, trecînd pe lîngă luminile cluburilor de striptease. Gary vorbea despre taxiuri. Nu spunea nimic original, nici măcar ceva interesant. Pur și simplu își îndeplinea datoria de londonez să bombăne despre taxiuri.

— ... avea lumina aprinsă, zicea el. I-am spus unde voiam să mă duc, el zice îmi pare rău, sînt în drum spre casă, eu zic unde locuiți voi, taximetriștii? Și de ce nu locuiți nici unul lîngă mine? Trucul e să urci în mașină și apoi să-i spui că locuiești

la sud de fluviu, ce, mă fraierea el pe mine? Locul în care se ducea el, în Battersea, putea să fie și în afurisitul ăla de Katmandu...

Richard nu-l mai asculta. Cînd ajunseră în Windmill Street, el traversă drumul și se uită la vitrina Vintage Magazine Shop, privind atent schițe în stil bandă desenată ale unor vedete de cinematograf uitate, afișe, albume de benzi desenate și reviste vechi, expuse acolo. Era o privire în lumea aventurii și imaginației. Și nu era adevărată. Își spuse acest lucru.

— Deci, ce zici? întrebă Gary.

Richard reveni în prezent.

— Despre ce anume?

Gary își dădu seama că Richard nu auzise o vorbă din ceea ce spusese. Spuse din nou:

— Dacă nu există nici un taxi, putem să luăm autobuze de noapte.

— Mda, zise Richard. Grozav. Foarte bine.

Gary se strîmbă.

— Mă îngrijorezi.

— Scuze.

Merseră pe Windmill Street, către Piccadilly. Richard își vîrî mîinile adînc în buzunare. Păru uimit pentru o clipă, apoi scoase o pană mototolită, o pană neagră, de cioară, cu un fir roșu legat la capăt.

— Ce e asta? întrebă Gary.

— E o... începu el, apoi se opri. E doar o pană. Ai dreptate. E doar un gunoi.

O aruncă în rigola de lîngă trotuar și nu se mai uită înapoi.

Gary ezită un timp, apoi zise, alegîndu-și cuvintele cu grijă:

— Ai crezut că vezi pe cineva?

— Că văd pe cineva? Gary, nu sînt nebun.

— Ești sigur?

Un taxi venea către ei, cu lumina galbenă — care arăta că e liber — aprinsă.

— Nu, zise sincer Richard. Uite un taxi. Ia-l tu. Eu o sa-l iau pe următorul.

— Mulțumesc.

Gary făcu semn mașinii și se urcă în spate, înainte să-i spună taximetristului că dorea să ajungă în Battersea. Scoase capul pe fereastră și zise, în timp ce taxiul se punea în mișcare:

— Richard, aceasta este realitatea. Obișnuiește-te cu ea. Totul e aici. Ne vedem luni.

Richard îi făcu semn cu mîna și privi mașina dispărînd. Apoi se întoarse și merse încet, îndepărtîndu-se de luminile din Piccadilly, îndreptîndu-se către Brewer Street. Nu mai era nici o pană lîngă trotuar. Se opri lîngă o bătrînă care adormise în pragul unui magazin. Femeia era acoperită cu o pătură veche, zdrențuită, și cele cîteva lucruri pe care le avea — două cutii mici de carton pline pe jumătate cu nimicuri și o umbrelă veche, murdară, care fusese cîndva albă — erau legate cu o sfoară, iar sfoara era legată de încheietura mîinii ei, ca să nu i le fure cineva în timp ce dormea. Femeia purta o pălărie de lînă, care nu avea o anumită culoare.

Richard scoase portofelul, găsi o bancnotă de zece lire și se aplecă să o strecoare, împăturită, în mîna bătrînei. Aceasta deschise ochii și se trezi. Se uită, clipind, la bani, cu ochii ei bătrîni.

— Ce-i asta? întrebă ea, somnoroasă, supărată că fusese trezită.

— Păstrează-i, zise Richard.

Femeia despături banii, apoi îi vîrî în mînecă.

— Ce vrei? îl întrebă ea, bănuitoare.

— Nimic, răspunse el. Nu vreau nimic. Chiar nimic.

Apoi își dădu seama cît adevăr era în spusele sale și cît de groaznic era acest lucru.

— Ai avut vreodată tot ce-ai dorit? Și după aceea ți-ai dat seama că nu asta doreai?

— Nu pot să spun că am avut, zise ea, ștergîndu-și somnul de la colțul ochilor.

— Am crezut că vreau asta, spuse Richard. Am crezut că vreau o viață drăguță, normală. Poate că sînt nebun. Poate că sînt. Dar dacă totul e aici, atunci nu vreau să fiu sănătos.

Bătrîna clătină din cap. Richard căută în buzunarul interior al hainei.

— Vezi ăsta? zise el, ridicînd cuțitul. Mi l-a dat Hunter, cînd a murit, îi explică el.

— Nu-mi face rău, zise doamna cea bătrînă. N-am făcut nimica.

Richard zise, auzind intensitatea bizară din propriul glas:

— Am șters sîngele ei de pe lamă. Un vînător are grijă de armele sale. Contele m-a făcut cavaler cu el. Mi-a dat libertatea față de Lumea de Dedesubt.

— Nu știu nimica despre asta, zise femeia. Te rog. Ia-l de aicea. Fii băiat bun.

Richard apucă mînerul cuțitului. Apoi se întinse spre zidul de cărămidă de lîngă porticul în care dormise bătrîna. Tăie de trei ori, o dată orizontal și de două ori vertical.

— Ce faci? întrebă femeia, fără vlagă.

— Fac o ușă, îi explică el.

Femeia pufni.

— Ar trebui să lași chestia aia. Dacă te vede poliția cu ea, o să te condamne pentru port de armă de atac.

Richard se uită la conturul ușii pe care o zgîriase pe perete. Puse cuțitul înapoi în buzunar și începu să bată cu pumnii în zid.

— Hei! E cineva acolo? Mă auziți? Sînt eu, Richard! Door? E cineva acolo?

Îl dureau mîinile, dar continua să bocăne și să izbească în cărămizi.

Apoi nebunia îl părăsi, iar el se opri.

— Scuze, îi spuse bătrînei.

Aceasta nu-i răspunse. Sau adormise din nou sau, probabil, se prefăcea că adormise. Din portic se auzeau sforăituri bătrînești, adevărate sau prefăcute. Richard se așeză pe pavaj și se întrebă cum poate cineva să-și distrugă viața așa cum reușise el. După aceea se uită din nou spre ușa pe care o zgîriase pe perete.

Acolo unde mîzgălise un contur era, acum, o gaură în formă de ușă. Iar în prag stătea un bărbat, cu brațele încrucișate teatral. Rămase acolo pînă fu sigur că Richard îl văzu. Apoi căscă zdravăn, acoperindu-și gura cu o mînă de culoare întunecată.

Marchizul de Carabas ridică din sprînceană.

— Ei? întrebă el, enervat. Nu vii?

Richard se uită la el timp de o clipă.

Apoi dădu din cap, fără să spună nimic, și se ridică în picioare. Și merseră împreună prin gaura din perete, întorcîndu-se în beznă, nelăsînd nimic în urma lor, nici măcar ușa.

Mulţumiri

Mulţumirile mele tuturor cititorilor acestei cărţi în diferitele ei ciorne şi versiuni pentru informaţiile, sugestiile şi reacţiile lor — în particular lui Steve Brust, Martha Soukup, Dave Langford, Gene Wolfe, Cindy Wall, Amy Horsting, Lorraine Garland şi Kelli Bickman; lui Doug Young şi Sheila Ableman de la BBC Books pentru ajutorul şi sprijinul lor, lui Jennifer Hershey şi Lou Aronica de la Avon Books. Aş vrea să mulţumesc şi tuturor celor care au venit în ajutorul meu de fiecare dată cînd bucăţi din acest roman s-au descompus în electronii lor componenţi, şi firmei Norton Utilities.

Neil Gaiman

NEIL GAIMAN

NICĂIERI

La puțin timp după ce se mută în Londra pentru o nouă slujbă, viața lui Richard Mayhew, altfel banală, trăită între hîrtiile de valoare de la birou şi serile sofisticate pe care le preferă logodnica sa mondenă, se schimbă pentru totdeauna o dată cu descoperirea unei fete care sîngerează pe trotuarul londonez, sub privirile nepăsătoare ale trecătorilor. În ciuda amenințărilor cu ruperea logodnei, pe care Jessica le face în speranța că îl va convinge să o urmeze la întîlnirea cu şeful ei, Richard se hotărăşte să o ajute pe fată şi o duce în apartamentul său.

De cum poate vorbi, tînăra îşi rosteşte straniul nume, Door, şi îl roagă să dea de urma celui ce îşi spune Marchizul de Carabas, singurul care o poate ajuta. Odată găsit şi adus, cei doi dispar în grabă din locuința lui Richard, iar el se întoarce la existența sa obişnuită sau, cel puțin, aşa intenționează să facă. Numai că, în mod ciudat, a devenit invizibil pentru ceilalți oameni...

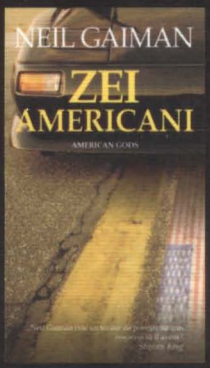

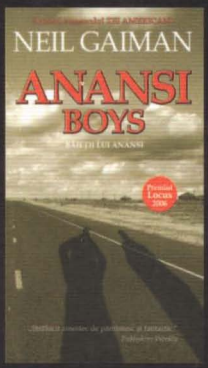

ISBN 978-973-733-157-1

LIT TRITONIC

t... TRITONIC